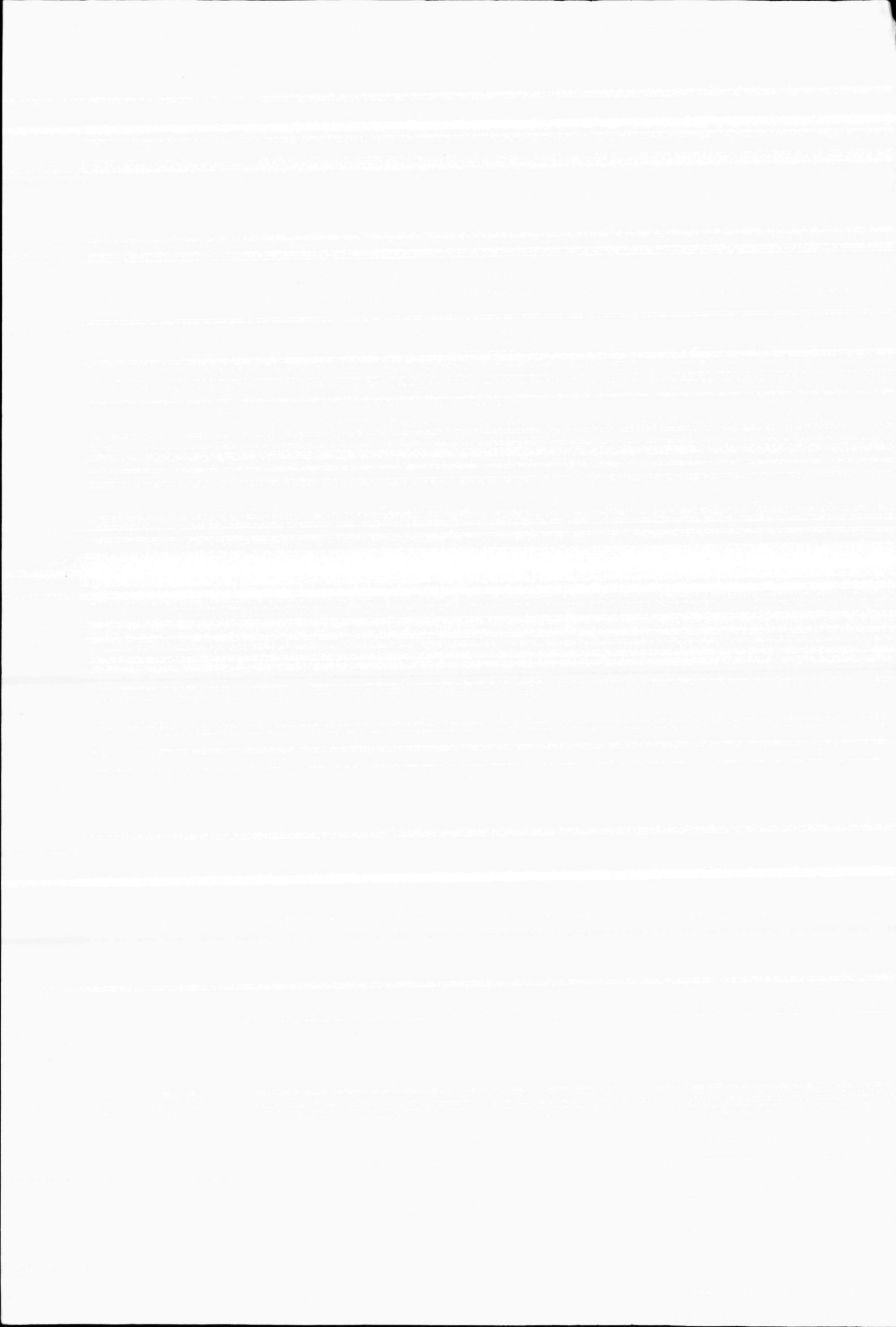

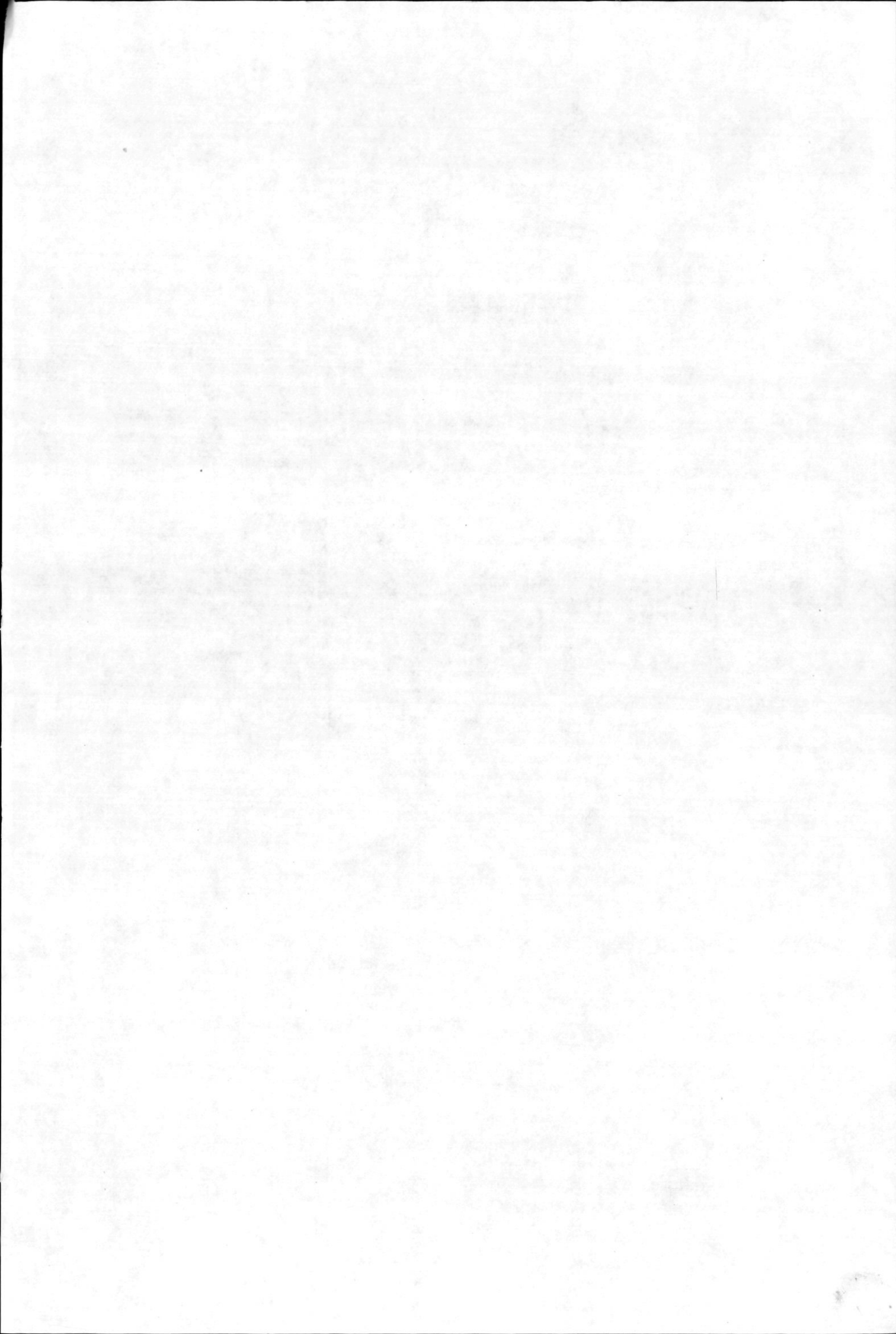

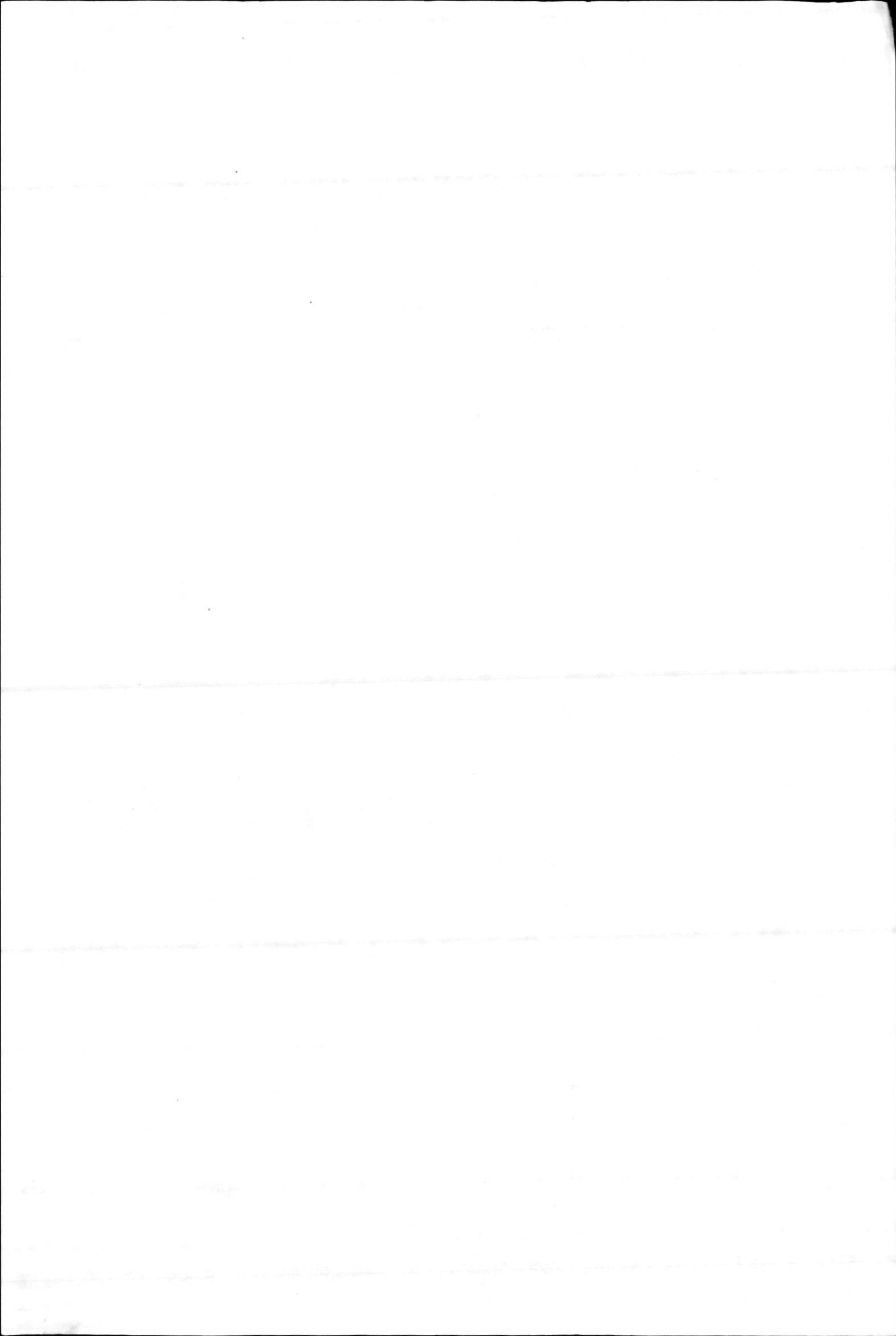
Jaarboek 1987

uitgave :
HEEMKRING TER CUERE

Sekr.: Sluisvlietlaan 100
8401 Bredene
☎ (059) 32.31.40

J A A R B O E K

1987

HEEMKRING

TER CUERE

v.z.w.

8401 BREDENE

Sekretariaat:

Sluisvlietlaan 100

INHOUDSTAFEL.

-----

3. Anderhalve eeuw politiek te Bredene.
Gemeenteraad en welzijnszorg tussen 1836 en 1987.

Frans VANLEENHOVE.

71. Oude villawijk. - Bredene Duinen.

Edgard HANDSCHOEWERKER.

90. Oostende "Ferry Haven".
Van Lo-Lo tot Ro-Ro.

Ferdinand GEVAERT.

131. Beheerraad.

132. Werking gedurende het jaar 1987.

134. Ledenlijst.

Alle artikels worden gepubliceerd onder de verantwoordelijkheid van de auteurs.

1. Anderhalve eeuw politiek te Bredene.

Gemeenteraad en welzijnzorg tussen 1836 en 1987

Frans Vanleenhove.

VOORAF.

Volgens het woordenboek is 'politiek' een algemene benaming voor het geheel van de beginselen en de regelen volgens welke een staat (of, meer algemeen, elke vorm van georganiseerde gemeenschap) moet worden geregeerd. Ook de praktische toepassing daarvan heet politiek.

In een democratische gemeenschap, met verkozen vertegenwoordigers komt het er voor de politiciers op aan de meerderheid van de zetels te bemachtigen, om daardoor de gemeenschap waarvoor zij verkozen werden te kunnen besturen op de manier waarop zij het, volgens hun inzicht en programma, best vinden. Om dit doel te bereiken worden politieke partijen opgericht.

Het woord 'politiek' wordt niet alleen in de enge zin, het bestuur van het land, gebruikt. Zo spreekt men ook van sociale politiek, economische politiek, onderwijspolitiek enz.

In de hiernavolgende bijdrage proberen wij, in het eerste hoofdstuk, te achterhalen hoe onze gemeente bestuurd werd sedert het invoegetroden van de gemeentewet van 1836; hoe de gemeenteraadsleden, schepenen en burgemeesters verkozen en benoemd werden en welke personen deel uitmaakten van het gemeentebestuur.

De zorg voor de behoeftigen van de gemeente is één van de taken van het gemeentebestuur. Daarvoor heeft de wet een eigen orgaan, onder de vorm van een zelfstandige openbare instelling, het huidige O.C.M.W., opgericht, waarvan de leden door de gemeenteraad verkozen worden. Hoe het daar verliep wordt behandeld in het tweede hoofdstuk.

Tijdens de laatste oorlog is veel verloren gegaan van het gemeentearchief. De gemeentelijke administratie verhuisde achtereenvolgens naar de patroonaal op het Dorp en naar het Ibisgebouw waarbij telkens slechts een gedeelte van het archief werd meegenomen. Bij de bevrijding, in september 1944, werd het gemeentehuis bezet door het Engels leger en door de plaatselijke weerstand. Toch konden wij op het gemeentehuis, in het O.C.M.W. en in andere archieven nog vele zaken terugvinden.

INHOUDSOPGAVE

Vooraf	3
EERSTE HOOFDSTUK - DE GEMEENTERAAD.	
-----	
1. Ter inleiding	5
2. De kiesgerechtigden	
a. Onder het cijnskiesstelsel	6
b. Onder het algemeen meervoudig stemrecht	7
c. Onder het stelsel van het algemeen meervoudig stemrecht	8
d. Het aantal kiesgerechtigden	9
3. De politieke partijen	
a. vóór 1921	10
b. vanaf 1921	10
c. Coalitievorming	11
4. De belangstelling van de kiezers voor de verkiezing	12
5. Het stemgedrag van de kiezers	12
6. De gemeenteraadsleden	
a. Aantal raadsleden	13
b. Verkiezing van de raadsleden	14
c. Aard van het mandaat	16
7. De schepenen	17
8. De burgemeester	17
9. De verkiezingsuitslagen werden betwist	18
10. De verstandhouding tussen de inwoners van het Sas en deze van het Dorp	24
11. De samenstelling van de opeenvolgende gemeenteraden	29
a. Tijdens de Franse bezetting	30
b. Onder het cijnskiesstelsel - van 1836 tot 1895	30
c. Onder het stelsel van het algemeen meervoudig stemrecht van 1895 tot 1921	36
d. Onder het stelsel van het algemeen enkelvoudig stemrecht	
I. De periode van 1921 tot 1946	39
II. De naoorlogse periode	41
TWEEDE HOOFDSTUK - VAN LIEFDADIGHEID TOT MAATSCHAPPELIJK WELZIJN.	
-----	
1. Een kort historisch overzicht	46
2. Manier van werken van het bestuur	48
a. Het bureel van weldadigheid	49
b. De Commissie van Openbare Onderstand (C.O.O)	50
c. Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn. (O.C.M.W.)	52
3. De aanduiding van de raadsleden	
a. Het Bureel van Weldadigheid	54
b. De leden van de C.O.O.	54
c. De leden van het O.C.M.W.	55
4. De leden en hun voorzitters	
a. Van het Arlmbestuur	56
b. Van de C.O.O.	56
c. Van het O.C.M.W.	61
TOT BESLUIT	62
BIJVOEGSELS	
a. Lijst van de gemeenteraadsleden	65
b. Lijst van de leden van het Bureel van Weldadigheid	69
c. Lijst van de leden van de C.O.O. en van het O.C.M.W.	69

EERSTE HOOFDSTUK.

DE GEMEENTERAAD.

1. Ter inleiding.

Volgens een omschrijving in een Franse wet uit het tijdperk van de Franse Revolutie is een gemeente: 'een vereniging van burgers, die onderling verbonden zijn door plaatselijke betrekkingen'. Er zijn drie factoren die bijdragen tot de vorming van de gemeente: het grondgebied, waarvan de uitgestrektheid door de wet bepaald is; de inwoners die aanspraak maken op het genot van alle rechten voortvloeiend uit het deelgenootschap in de gemeente; de gemeenschappelijke belangen, die vanzelf ontstaan door de samenwoning van meerderen binnen een bepaalde uitgestrektheid.

Kleine samenlevende groepen van gezinnen die zich in dezelfde streek hadden gevestigd en naast elkaar leefden, ondervonden en beseften weldra dat het noodzakelijk was, in hun midden een gezag aan te stellen om hun onderlinge betrekkingen te regelen, ieders rechten en plichten aan te wijzen, de orde te handhaven en voor de algemene belangen te zorgen. Dit was de oorsprong van de gemeenten.

De gemeenten, die in het begin geheel op zichzelf, zonder verbinding met gelijkaardige instellingen, als afgezonderde verenigingen leefden, erkenden weldra dat zij onmachtig waren tegen de herhaalde invallen, aanrandingen en knevelarijen waaraan zij blootgesteld stonden. Daartegen riepen zij de bescherming van machtige naburen in. Deze werd geredelijk geschonken; doch weldra ontaardde de bescherming in een overheersing, die de vrijheid en de rechten der gemeenten opsloopte.

Allengs echter, hier door geweld, daar ter beloning van bewezen diensten, elders ten prijze van goud, werden die kluisters verbroken en kwamen zekere gemeenten in het bezit van vrijheden en voorrechten, die ze een onafhankelijk zelfbestuur verzekerden en ze enigszins tot even zoveel kleine republieken in de Staat maakten. In België, vooral in Vlaanderen, waren de plaatselijke keuren, charters en privilegiën zo talrijk dat daaruit onmogelijk een algemeen gemeenterecht kon ontstaan.

Deze toestand veranderde toen de Franse grondwet van 1791 en het decreet van 1793 alle onderscheid afschafte en een eenvormige gemeentelinrichting totstand bracht, waardoor de gemeenten onder enge en strenge voogdij gesteld werden.

De gemeente heeft thans een dubbel karakter. Zij is, op zichzelf beschouwd, een zelfstandig geheel, een corporatie of zedelijk lichaam, waarvan de wet het bestaan erkent en de bevoegdheid regelt; maar zij is terzelfdertijd een onderdeel van de Staat en, als dusdanig ondergeschikt aan de algemene voorwaarden van het staatsgezag.

De gemeente heeft een eigen bestuursorgaan dat bestaat uit een gemeenteraad en een schepencollege met een burgemeester aan het hoofd. De gemeenteraadsleden worden op regelmatige, door de wet bepaalde tijdstippen verkozen door de kiesgerechtigde inwoners van de gemeente. Maar hiermede houdt de medezeggenschap van de kiezers op. Het zijn immers de verkozen gemeenteraadsleden die de schepenen en de leden van het O.C.M.W. verkiezen. De burgemeester wordt benoemd door de Koning en normaal gebeurt

dit op voorstel van de meerderheid van de verkozen gemeenteraadsleden.

2. De kiesgerechtigden.

a- Onder het cijnskiesstelsel.

Reeds tijdens de Brabantse omwenteling tegen het Oostenrijks bewind, stelde de democratische advocaat Jan-Baptist Verlooy (één der leiders van de Brabantse omwenteling, die sterk beïnvloed was door de Franse revolutionaire denkbeelden), in januari 1790, in zijn 'Projet raisonné d'union de(s) (toutes les) Provinces Beligiques' voor om een kiessysteem in te voeren dat erg democratisch was voor die tijd.

Volgens Verlooy was de grondwet te vergelijken met een contract van een maatschappij of een firma waar het er om gaat een gemeenschappelijke zaak te beheren en in stand te houden. Iedereen die bijdraagt in het bedrijf hoort aan het bestuur deel te nemen. Daarom stelde hij een kiessysteem voor waarbij alle volwassen mannen die minstens vijf florijnen betaalden aan directe belastingen, hun stem mochten uitbrengen. Dit 'Projet raisonné' werd evenwel onmiddellijk verboden door de procureur-generaal van Brabant. (zie Jean-Jacques Heirwegh in 'Oostenrijks België 1713-1794', uitgave Gemeentekrediet 1987 p. 485).

Dit voorstel van kiessysteem werd, enigszins gewijzigd, overgenomen door de Belgische politici, die gedurende nagenoeg heel de 19e eeuw eveneens oordeelden dat een zeer beperkt aantal cijns- en/of capaciteitskiezers volstonden om de natie te vertegenwoordigen. In België werd, tussen 1830 en 1848, het actief kiesrecht uitgeoefend door ca. 50.000 mannen.

Door de wet van 12 maart 1848 werd de kiescijns, voor de verkiezing van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, voor heel het koninkrijk, vastgesteld op 20 Nederlandse gulden of, omgezet in Belgische frank, op 42 frank en 32 centiemen. Door deze maatregel werd het aantal kiezers voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers op ca. 80.000 gebracht.

De gemeentewet van 30 maart 1836, verschenen in de 'Moniteur Belge' van 1 april 1836, bepaalde in artikel 7 dat de kiezers voor de gemeente moesten:

1. Belg zijn door geboorte of door gewone naturalisatie en meerderjarig zijn in de zin van het burgerlijk wetboek,
2. sedert tenminste 1 januari van het jaar waarin de verkiezing doorging in de gemeente wonen,
3. aan de staat een cijns betalen, in de vorm van directe belastingen, patenten inbegrepen, van:
  - 15 frank in de gemeenten van minder dan 2.000 inwoners
  - 20 frank in de gemeenten van 2.000 tot 5.000 inwoners
  - 30 frank in de gemeenten van 5.000 tot 10.000 inwoners enz.
  - tot 100 frank in de gemeenten van 60.000 inwoners en meer.

De wet van 31 maart 1848 verminderde, voor de verkiezing van de gemeenteraden, de kiescijns eveneens tot 20 gulden of 42 frank en 32 centiemen in de gemeenten waar deze som, volgens de gemeentewet van 1836, dit bedrag overschreed.

Een tweede wijziging werd aangebracht door de wet van 18 mei 1872.

Om kiezer te zijn voor de gemeente moest men voortaan:

1. Belg zijn door geboorte of door gewone naturalisatie,

2. ten volle 21 jaar oud zijn,
3. in de staatskas de som storten van 10 frank als rechtstreekse belasting, patenten inbegrepen.

In de gemeenten waar er, volgens die drie vereisten, geen vijftientig kiezers waren, werden de ontbrekende kiezers, tot vijftientig, aangeduid onder de inwoners van de gemeente die het meest belasting betaalden.

Elk jaar moest het schepencollege, tussen 1 en 15 april, een lijst opstellen van de kiezers en die, gedurende tien dagen, op de gewone aanplakplaatsen van de gemeente uithangen. Die lijst moest, benevens de naam, de voornamen, datum en plaats van geboorte van de kiezer, ook nog het bedrag vermelden dat door deze persoon aan belasting betaald werd in de gemeente.

De belasting die door de gehuwde vrouw betaald werd, werd bijgeteld bij de belasting die door haar echtgenoot betaald werd, zodat de gehuwde vrouw geen stemrecht kon hebben. Een weduwe die de vereiste cijns betaalde kon ofwel zelf kiezer zijn, ofwel haar kiesrecht afstaan aan één van haar meerderjarige zonen, of bij gebrek hieraan aan één van haar schoonzoons.

Opdat de landbouwers zeker zouden mogen kiezen voor de gemeenteraad werd één derde van de grondbelasting (thans onroerende voorheffing genoemd) van de gronden die zij in pacht hadden bijgeteld bij de belasting die zij zelf betaalden. Dit bedrag werd evenwel niet afgetrokken van de belasting die door de grondeigenaar betaald werd. De grondbelasting van éénzelfde stuk verpachte landbouwgrond kwam dus tweemaal in aanmerking voor de vaststelling van het kiesrecht: voor het volledige bedrag aan de grondeigenaar en voor één derde deel aan de pachter.

b- Onder het algemeen meervoudig stemrecht

De eerste grondwetsherziening van 1893 erkende evenmin de democratische politieke gelijkheid. Dan werd het algemeen doch meervoudig stemrecht ingevoerd. Het was een getemperd algemeen stemrecht, waarbij iedere mannelijke Belg van 25 of 30 jaar oud stemgerechtigd werd, doch waarbij, voor de verkiezing van de Kamer, nog één of twee bijkomende stemmen en, voor de verkiezing van de gemeenteraad, zelfs drie bijkomende stemmen verleend werden aan sommige categorieën van burgers.

Om kiezer te zijn voor de wetgevende kamers moest men, volgens de wet van 12 april 1894:

1. Belg zijn door geboorte of de grote naturalisatie verkregen hebben
2. ten volle 25 jaar oud zijn voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers en 30 jaar voor de Senaat
3. sedert ten minste één jaar in dezelfde gemeente wonen.

Om kiezer te zijn voor de gemeente moest men, volgens de wet van 11 april 1895:

1. Belg zijn door geboorte of door gewone naturalisatie
2. ten volle 30 jaar oud zijn (zoals voor de Senaat)
3. sedert ten minste drie jaar in de gemeente wonen.

Er werd één stem toegekend aan iedere kiezer die deze drie voorwaarden vervulde.

Eén bijkomende stem werd toegekend aan de kiezer die terzelfdertijd:

- ten volle 35 jaar oud was
- gehuwd was of weduwnaar met wettig(e) kind(eren)
- en aan de staat een belasting betaalde van 5 frank in de gemeenten met minder dan 2.000 inwoners, 10 frank in de gemeenten met 2.000 tot 10.000 inwoners en 15 frank in de gemeenten met meer dan 10.000 inwoners.

Een tweede bijkomende stem werd gegeven aan de kiezer die:

- eigenaar was van onroerende goederen met een kadastraal inkomen van ten minste 150 frank
- of in het bezit was van een inschrijving op het Grootboek der openbare schuld of van een boekje van Belgische renten op de Spaar- en Lijfrentekas, die ten minste recht gaven op 100 frank rente.

Twee bijkomende stemmen werden gegeven aan de kiezers die:

- ofwel in het bezit waren van één van de in de wet opgesomde diploma's (ten minste hoger middelbaar onderwijs)
- ofwel één van de in de wet opgesomde openbare ambten of bijzondere beroepen vervulden of vervuld hadden en dit gedurende een bepaalde tijd.

Voor de verkiezing van de wetgevende kamers mocht niemand meer dan drie stemmen uitbrengen, maar voor de gemeente kon men viermaal stemgerechtigd zijn.

Als overgangsbepaling voorzag de wet van 11 april 1895 dat de burgers die nog geen dertig jaar oud waren bij het in voege treden van deze wet, hun stemrecht behielden als zij in het bezit waren van een diploma van hoger onderwijs of als zij geslaagd waren in het kiesexamen. Indien zij aan deze voorwaarden voldeden kregen zij één enkele stem.

c- Onder het stelsel van het algemeen enkelvoudig stemrecht.

Onder het motto 'één man, één stem' werd het algemeen enkelvoudig stemrecht ingevoerd door de wet van 9 mei 1919, die met eenparigheid van stemmen door de beide wetgevende kamers goedgekeurd werd nog vóór dat de grondwet op dit punt gewijzigd was.

Maar het was nog altijd, praktisch uitsluitend, een mannenkwestie. Het is slechts door de wet van 19 februari 1921 dat, enkel voor de verkiezing van de gemeenteraad, elke man én elke vrouw van ten minste 21 jaar oud het kiesrecht ontvingen.

Artikel 1 van de gemeentekieswet bepaalde toen: 'Zijn kiezer voor de gemeente zij die, zonder onderscheid van kunne, de hoedanigheid van Belg bezitten of de naturalisatie hebben bekomen, tevens de leeftijd van éérentwintig jaar hebben bereikt en sedert ten minste zes maanden hun woonplaats in de gemeente hebben'.

Het was slechts door de wet van 26 juli 1948 dat de vrouwen kiesrecht kregen voor de wetgevende kamers, kiesrecht dat zij voor de eerste maal mochten uitoefenen bij de landsverkiezingen van 26 juni 1949.

Vermelden wij tenslotte nog dat, voor de gemeenteraden, de vereiste leeftijd van éérentwintig jaar door de wet van 5 juli 1976, verlaagd werd tot achttien jaar.

d- Het aantal kiesgerechtigden.

In het archief van de gemeente, dat te Brugge in het rijksarchief berust, vonden wij de hierna aangeduide kiezerslijsten terug die opgesteld werden in de periode van 1858 tot 1883. Daaruit noteerden wij de volgende cijfers:

Aantal kiezers die op deze lijsten ingeschreven waren.

	1858	1869	1872	1875	1878	1881	1883
a-	40	50	37	37	41	41	41
b-	2	5	62	68	67	110	108
c-	103	73	79	79	66	177	177
tot.	145	128	178	184	174	328	326

a = aantal kiesgerechtigden voor de kamers, de provincieraad en de gemeenteraad

b = aantal kiesgerechtigden voor de provincieraad en de gemeenteraad.

c = aantal kiesgerechtigden enkel voor de gemeenteraad.

Het onderscheid tussen deze drie categoriën heeft alles te maken met het bedrag van de betaalde belasting.

Tussen 1836 en 1895 was de deelname aan de stemming niet verplicht. Vandaar het groot verschil tussen het aantal kiesgerechtigden en het aantal werkelijke stemmers. (zie verder punt 11).

-----

verkiezing	uitgebrachte stemmen	verkiezing	uitgebrachte stemmen.
1851	54	1863	107
1854	84	1887	199
1857	90	1890	246
1860	78		

Over de periode van 1895 tot 1921 konden wij geen cijfers terugvinden.

Vanaf de verkiezingen van 1895 was de deelname aan de stemming wel verplicht.

verkiezing	uitgebrachte stemmen	verkiezing	uitgebrachte stemmen.
1932	3.532	1964	5.288
1938	4.105	1970	5.659
1946	3.805	1976	6.413
1952	4.482	1982	7.278
1958	5.087		

3. De politieke partijen.

a- Vóór 1921.

De officiële processen-verbaal van de verkiezingen voor de gemeenteraad die wij konden inzien laten niet toe vast te stellen hoeveel en welke politieke partijen aan die verkiezingen deelnamen.

Uit de verslagen van de zittingen van de gemeenteraad tijdens die periode blijkt nochtans dat er meer dan één politieke partij was en dat zelfs de leden van de meerderheidspartij niet altijd van dezelfde mening waren. Het gebeurde immers herhaaldelijk dat de raad niet in aantal was om te vergaderen; dat dit zelfs niet het geval was bij de tweede oproeping en dat de raad voor de derde maal, met dezelfde dagorde, moest samengeropen worden om te kunnen beslissen. In 1885 werd er zelfs een schepen benoemd uit de minderheidsgroep.

De kranten Feuille d'Ostende en L'Echo d'Ostende maken echter regelmatig melding van een hevige strijd tussen de liberale en de katholieke lijst. Op 01.11.1857 schrijft de Feuille d'Ostende over de voorbije verkiezing: 'Lutte très vive' L'Echo d'Ostende schrijft op 27.10.1881 dat bij de verkiezing van 25 oktober één liberaal en één katholiek verkozen waren.

Op 27.11.1884 schrijft dezelfde krant (vrij vertaald): 'Op 19 oktober moesten er 6 gemeenteraadsleden gekozen worden. De lijst van de verdedigers van het officieel onderwijs telde vijf kandidaten; de andere, deze van de verdedigers van de nonnetjes en de broeders, zes namen. Het was een onverwacht succes voor de liberalen; hun vijf kandidaten werden verkozen met een meerderheid van 25 tot 30 stemmen en de zesde, die noodzakelijk een katholiek moest zijn, werd niet verkozen, zodat er ballottage moest zijn tussen de zes kandidaten van de pastoor.'

In de maand november 1895 behaalden de katholieken alle te begeven zetels. L'Echo d'Ostende geeft, zonder commentaar, de uitslag van het aantal stemmen die behaald werden door de kandidaten van de lijst van de 'klerikalen' en deze van de lijst van de liberalen.

In de maand december 1906 heeft L'Echo d'Ostende er zesmaal naeen de eerste twee kolommen van zijn voorblad zijde voor over om de kiezers van Bredene te overtuigen dat zij voor de liberale kandidaten moeten stemmen.

b- Vanaf 1921.

Vanaf 1921 was er bij elke verkiezing een socialistische lijst waarvan telkens een aantal kandidaten verkozen werden.

De liberalen hebben, als dusdanig, tweemaal een kandidatenlijst ingediend, nl. in 1921, toen zij twee zetels behaalden en in 1952 toen zij slechts 147 stemmen behaalden.

De katholieken behaalden in 1921 vier zetels. Zij maakten toen een coalitie met de twee liberalen. Die twee partijen stelden in 1926, 1932, en 1938 een gemeenschappelijke kandidatenlijst voor onder de benaming 'Gemeentebelangen'.

In 1945 werd de Christelijke Volkspartij (C.V.P.) opgericht als opvolgster van de vooroorlogse katholieke partij. Bij de verkiezing van 1946 werd een C.V.P.-lijst ingediend, maar, in de naoorlogse verwarring werd nogal onhandig gemaneuvreerd en de C.V.P. verwierf slechts twee zetels.

In 1952 werd dan opnieuw een lijst ingediend onder de benaming 'Gemeentebelangen', die hoofdzakelijk uit C.V.P.-ers bestond.

Tussen 1952 en 1958 was er de schoolstrijd, die in Bredene zeer hard gevoerd werd. In 1958 werd een lijst voorgedragen onder de benaming 'Recht voor Allen', een titel die toen zeer sprekend was, en die vooral uit C.V.P.-ers bestond. Diezelfde benaming werd behouden bij de verkiezingen van 1964 en 1970, maar had toen elke betekenis verloren. In 1976 en 1982 waren er opnieuw C.V.P.-kandidatenlijsten.

In 1964 werd een kandidatenlijst voorgesteld onder de benaming 'Volksbelangen', vooral bestaande uit Albert Claeys, Raymond Vanhooren en Daniel Gevaert, die voordien resp. schepen en gemeenteraadslid waren op de socialistische lijst en zich daarvan afgescheurd hadden en een eigen lijst indienden die aangevuld werd met kandidaten die tot verschillende strekkingen behoorden. Die lijst werd onder die benaming eveneens voorgesteld in 1970. In 1976 was dit onder de benaming 'Claeys' en in 1982 onder de titel 'A.C.-V.B.', een afkorting voor Albert Claeys-Volksbelangen.

In 1932 en in 1938 was er telkens een onvolledige lijst van het V.N.V. (Vlaams Nationalisten) die weinig succes kende. Zij kwamen resp. slechts 157 en 108 stemmen. Het Vlaams Blok diende in 1982 een kandidatenlijst in met zes namen en kwam 162 stemmen.

De communisten dienden een volledige lijst in bij de verkiezing van 1946 en een onvolledige lijst met slechts twee kandidaten bij de verkiezing van 1952. Zij behaalden resp. 269 en 71 stemmen.

In 1964 was er een lijst onder benaming 'Werkersbelangen' met twee kandidaten, die samen 42 stemmen behaalden.

In 1946 waren er nog twee andere lijsten: de lijst (liberaal getint) van de vroegere burgemeester André Zwaenepoel met twee kandidaten, die één zetel behaalde, en de lijst 'Onafhankelijken' die twee zetels kwam.

c- Coalitievorming.

Omdat de beslissingen in de gemeenteraad genomen worden bij meerderheid van stemmen moet, als geen enkele partij de meerderheid van de zetels behaalt, een afspraak gemaakt worden tussen twee of meer partijen (een coalitie) om samen een meerderheid te vormen. Nu is het wel opmerkelijk dat in Bredene weinig coalities gevormd zijn.

Zoals gezegd waren er vóór 1921 slechts twee partijen waarvan altijd één in de meerderheid was.

Bij de verkiezingen van 1926, 1932 en 1938 werd de meerderheid behaald door de lijst 'Gemeentebelangen'. In 1946, 1952 en 1958 door de socialisten.

Vóór de laatste oorlog was het slechts in 1921 dat een coalitie tot

stand kwam tussen de katholieke en de liberale lijst.

In 1964 behaalde geen enkele partij de meerderheid. De lijst 'Volksbelangen' en de lijst 'Recht voor Allen' maakten toen een afspraak. De twee schepenen werden aan 'Recht voor Allen' toegekend, de burgemeester en de voorzitter van de C.O.O. aan 'Volksbelangen'.

In 1970 behaalde de lijst 'Volksbelangen' een ruime meerderheid (acht van de dertien zetels), maar toch werd een coalitie gemaakt, ditmaal met de socialisten die één schepenen bekwamen.

In 1976 en in 1982 behaalde geen enkele partij de meerderheid. In 1976 werd opnieuw een coalitie gevormd tussen 'Volksbelangen' en de C.V.P.; maar in 1982 werd de coalitie gevormd tussen de C.V.P. en de S.P. en werd 'Volksbelangen' buiten spel gezet.

4. De belangstelling van de kiezers voor de verkiezing.

De belangstelling van de kiezers is duidelijk groter wanneer moet gekozen worden voor de gemeenteraad, dan wanneer zij moeten stemmen voor de verkiezing van de provincieraad of voor de kamer van volksvertegenwoordigers en voor de senaat. De bekendheid van de kandidaten zal daar wel een rol in spelen.

Deze grote belangstelling voor de gemeenteraad komt goed tot uiting in de onderstaande vergelijking van het aantal blanco- en ongeldige stemmen. Hierbij kan ook nog opgemerkt worden dat de kiezers nog meer interesse voor de verkiezing betonen als de strijd tussen de partijen hoog oploopt, zoals bv. in 1958 na de schoolstrijd en in 1964 bij de afscheuring van Claeys, Vanhooren en Gevaert van de socialistische partij.

Aantal blanco- en ongeldige stemmen per honderd kiezers.

a- voor de gemeenteraad van Bredene

1946	1952	1958	1964	1970	1976	1982
4.5	3.0	2.2	2.5	3.3	4.5	5.6

b- voor de provincieraad: kanton Oostende.

1958	1961	1965	1968	1971	1974	1977	1981
8.16	9.2	11.4	9.6	11.2	10.9	9.0	9.3

c- voor de kamer van volksvertegenwoordigers: kanton Oostende.

6.8	7.2	10.1	9.2	10.9	10.1	8.6	9.7
-----	-----	------	-----	------	------	-----	-----

5. Het stemgedrag van de kiezers.

Tot en met de verkiezing van 1970 kon, vanaf 1895, voor de gemeenteraad op drie manieren gestemd worden: ofwel in het vakje bovenaan de lijst, wat een kopstem genoemd wordt; ofwel naast de naam van één of meer kandidaten van dezelfde lijst, men noemt dit naamstemmen; ofwel naast de naam van kandidaten op verschillende lijsten, dit werd panacheren genoemd.

Bij die laatste manier van stemmen was het belangrijk, dat de kiezer, wilde hij zijn stem volledig benutten, evenveel stemvakjes invulde als er kandidaten te verkiezen waren. Dit werd slechts zelden gedaan en op die manier gingen vele stemmen verloren. Vanaf 1976 is het panacheren niet meer toegestaan.

De socialisten die, vooral tussen de twee oorlogen, hun grootste aanhang hadden bij de minder intellectuele kiezers en, die het voor die kiezers zo eenvoudig mogelijk wilden houden, propageerden met succes het stemmen op de kop van de lijst. De persoonlijke propaganda van de kandidaten werd trouwens bij de socialistische partij zoveel mogelijk vermeden. Men stemde voor de partij, op de kop. Bij de andere partijen was dit veel minder het geval.

Uit de volgende tabel blijkt dat de kiezers er nu meer en meer de voorkeur aan geven om naast de naam te stemmen van de kandidaten die hun voorkeur wegdragen.

Aantal kopstemmen per honderd stemmen voor de lijst.
(voor de voornaamste partijen.)

verkiezing	socialisten	Gemeente- belangen	Recht voor allen	C.V.P.	Volksber- langen.
1932	84.7	19.3	-	-	-
1938	82.3	20.0	-	-	-
1946	85.3	-	-	43.6	-
1952	55.2	23.4	-	-	-
1958	54.6	-	16.8	-	-
1964	43.9	-	14.9	-	24.6
1970	56.5	-	12.5	-	19.2
1976	27.6	-	-	10.5	14.6
1982	23.2	-	-	9.5	12.1

6. De gemeenteraadsleden.

a- Aantal raadsleden.

Het aantal gemeenteraadsleden staat in verhouding tot het bevolkingscijfer bij de laatste tienjaarlijkse volkstelling. Tot en met de verkiezing van 1970 was dit:

- 9 raadsleden in de gemeenten van 1.000 tot 3.000 inwoners
- 11 raadsleden in de gemeenten van 3.000 tot 10.000 inwoners
- 13 raadsleden in de gemeenten van 10.000 tot 15.000 inwoners
- enz.

Volgens het Koninklijk Besluit van 10 mei 1895 werden daar nog vier raadsleden aan toegevoegd in de gemeenten van 20.000 tot 70.000 inwoners en acht raadsleden in de gemeenten van 70.000 inwoners en meer. Die toegevoegde raadsleden moesten voor de ene helft gekozen worden onder de werklieden en voor de andere helft onder de 'nijverheidsbazen'. De werklieden mochten enkel stemmen voor de werkliedenkandidaten en de 'nijverheidsbazen' mochten enkel stemmen voor de kandidaten van de patroons. Het mandaat van deze toegevoegde raadsleden duurde acht jaar en hun verkiezing greep van rechtswege plaats op de vierde zondag van oktober, elk in een afzonderlijk lokaal. Na de eerste wereldoorlog werd dit Koninklijk Besluit afgeschaft.

Vanaf 1836 bestond de gemeenteraad van Bredene reeds uit negen leden. Vanaf 19 november 1879 waren er, omwille van de gestegen bevolking elf raadsleden. Volgens de nieuwe rangschikking van de gemeenten, die bepaald werd door Koninklijk Besluit, waren er in 1895 weer negen leden. Vanaf januari 1900 waren er opnieuw elf en dit bleef zo tot 31 december 1970.

Omdat de bevolking gestegen was tot boven de tienduizend inwoners waren er vanaf 1 januari 1971 dertien gemeenteraadsleden en, omwille van de gewijzigde gemeentewet zijn er sedert 1 januari 1977 in Bredene éénentwintig gemeenteraadsleden.

b- Verkiezing van de raadsleden.

Tijdens de periode van 1836 tot 1921 werden enkel effectieve raadsleden verkozen. Er werden geen opvolgers verkozen. Wanneer, ingevolge overlijden of ontslag, te veel mandaten onbezet bleven werden er tussentijdse verkiezingen gehouden doch enkel om het opengekomen aantal plaatsen op te vullen.

- data van de verkiezingen.

De gemeentewet van 1836 bepaalde in artikel 20 dat de verkiezingen voor het vervangen van de uittredende raadsleden van rechtswege, om de drie jaar, moesten doorgaan op de laatste dinsdag van oktober om 10 uur 's morgens. De kiezers waren immers allen goeude burgers die zich gemakkelijk konden vrijmaken.

In 1878, 1881 en 1882 werden de kiezers samengeroepen op de laatste dinsdag van oktober om 9 uur 's morgens. In 1884, 1887 en 1890 was dat op de derde zondag van oktober om 9 uur 's morgens. Sedert de invoeging van de wet van 12 september 1895 gingen de verkiezingen door op de derde zondag van oktober tussen 8 en 13 uur en thans is dit op de tweede zondag van oktober op dezelfde uren.

- duur van het mandaat.

Tussen 1836 en 1895 duurde het mandaat van de gemeenteraadsleden zes jaar. Om de drie jaar werd gekozen voor de grote- of de kleine helft van de gemeenteraad. Tussen 1895 en 1921 duurde het mandaat van de gemeenteraadsleden acht jaar en om de vier jaar moest gekozen worden voor de vernieuwing van de grote- of de kleine helft van de gemeenteraad. De datum van aftreden werd door lottrekking in de gemeenteraad bepaald.

De wet voorzag dat de burgemeester bij de tweede reeks behoorde. De schepenen werden over de twee series verdeeld zodat zij nooit samen herkiezbaar waren.

Vanaf 1921 duurt het mandaat van de gemeenteraadsleden opnieuw zes jaar. Er wordt om de zes jaar gekozen en alle zetelende gemeenteraadsleden zijn samen aftredend.

- indeling van de gemeente in wijken.

Zowel de gemeentewet van 1836 als de wet van 12 september 1895 voorzagen

dat de bestendige deputatie de mogelijkheid had om in de gemeenten die uit verschillende wijken bestonden, het getal vast te stellen van de raadsleden die moesten verkozen worden onder de verkiesbaren van elke wijk.

Dat de bestendige deputatie Bredene ingedeeld heeft in twee wijken: Sas-Slijkens en Bredene Dorp, blijkt duidelijk uit het proces-verbaal van de verkiezing voor de gedeeltelijke vernieuwing van de gemeenteraad op 30 oktober 1860. Op die datum werden, volgens dit proces-verbaal, twee verkiezingen gehouden: de eerste voor de vervanging van drie aftredende raadsleden van de wijk Sas-Slijkens en de tweede voor de vervanging van twee aftredende raadsleden van de wijk Bredene Dorp. Dit moet ook reeds het geval geweest zijn op 27 oktober 1857, op welke datum vier verkiezingen doorgingen. Alle kiezers namen aan de verkiezing voor de twee wijken deel.

Verder lezen wij in de verslagen van de gemeenteraadszittingen op 5 januari 1900 en op 13 januari 1908 dat de raadsleden afzonderlijk voor de wijk Bredene Dorp en voor de wijk Sas-Slijkens verkozen waren.

Uit die verschillende verkiezingsuitslagen menen wij te kunnen afleiden dat, wanneer de gemeenteraad uit negen leden bestond, vier raadsleden waren van het Dorp en vijf voor het Sas. Wanneer er elf gemeenteraadsleden waren moeten er vijf voor het Dorp en zes voor het Sas geweest zijn.

Deze wijkindeling werd na de eerste oorlog afgeschaft.

— samenstelling van het kiesbureau.

Volgens de gemeentewet van 1836 werd het hoofdbureau, -in Bredene was toen maar één bureau- voorgezeten door de burgemeester, of indien deze kandidaat was, door de oudstbenoemde schepen. Als bijzitters zetelden de vier jongste gemeenteraadsleden die geen kandidaat waren. De secretaris werd vrij verkozen.

Deze manier van samenstelling van het bureau werd gewijzigd door de wet op de gemeenteverkiezingen van 12 september 1895. Voortaan werd de voorzitter van het hoofdbureau benoemd door de vrederechter onder de kiezers van de gemeente. Deze voorzitter moest dan de bijzitters aanduiden. Deze waren de jongste kiezers die konden lezen en schrijven. Zij moesten, in volgorde, aangeduid worden onder de kiezers die recht hadden op resp. vier, drie of twee stemmen. Een kiezer die slechts over één stem beschikte kon dus niet aangeduid worden als bijzitter.

Thans wordt de voorzitter van het hoofdbureau benoemd door de vrederechter. Deze voorzitter stelt de voorzitters aan van de andere stem- en telbureaus en deze duiden op hun beurt de bijzitters aan onder de kiezers van hun stemafdeling.

— verkiezing bij meerderheid van stemmen.

Om verkozen te worden moesten de kandidaten, tussen 1836 en 1921, de meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen behalen. Wanneer, bij de eerste stemronde, niet alle te begeven mandaten verkozen waren, moest een tweede stemming (ballotage) doorgaan om de rest te verkiezen. Daartoe stelde het bureau een lijst op met tweemaal zoveel namen als er nog

mandaten te begeven waren en dit onder de niet verkozen kandidaten die de meeste stemmen behaald hadden.

Volgens de ingeziene processen-verbaal gebeurde die ballotage, tussen 1836 en 1895, op dezelfde datum, onmiddellijk na het tellen van de stemmen. Vanaf 1895 ging de ballotage door op de volgende zondag, zonder nieuwe bijeenroeping van de kiezers.

Sedert 1921 geldt het stelsel van de evenredige vertegenwoordiging dat nu nog steeds in voege is. Alle te begeven mandaten worden onder de partijen verdeeld in verhouding tot het aantal stemmen die zij behaalden.

- de manier van stemmen.

Tussen 1836 en 1895 moesten de kiezers op een wit blad papier, met de hand de namen schrijven van de kandidaten voor wie zij stemden. Deze brief werd in een omslag gesloten, aan de voorzitter overhandigd en in een bus met twee sloten gedeponneerd.

Waren toen nietig de stembrieven:

- die niet op wit papier waren
- die geen enkele naam bevatten
- waaruit de identiteit van de kiezer kon opgemaakt worden
- die niet met de hand geschreven waren.

Waren wel geldig, de stembrieven waarop:

- minder namen vermeld waren dan te begeven mandaten
- meer namen geschreven waren dan te verkiezen mandaten. In dit geval werden de overbodige namen geschrapt.

Onmiddellijk na de telling werden de stembrieven, die geen aanleiding gaven tot betwisting, verbrand in aanwezigheid van het bureau en van de kiezers.

In het rijksarchief te Brugge vonden wij een stembrief van 1857, waarover betwisting gerezen was, samen met de beslissing die hierover door de bestendige deputatie genomen werd. Het is een wit blaadje papier van ongeveer 8 centimeter hoog en 10 centimeter breed, waarop iemand met een krampachtige hand in inkt twee namen geschreven heeft.

De kiezers moesten dit papiertje niet schrijven in het stembureau. Zij mochten het bij hen thuis of elders (laten?) schrijven en het afgeven aan de voorzitter van het stembureau.

Vanaf 1895 werd het huidig model van stembrief ingevoerd. Het papier voor het drukken van de stembrieven werd door de staat geleverd.

c- Aard van het mandaat.

De gemeenteraadsleden hebben in de raad medezeggenschap voor alles wat het beleid van de gemeentezaken betreft. Buiten de raad moeten zij vreemd blijven aan het dagelijks bestuur van de gemeente. Het komt hen niet toe bevelen te geven aan het gemeentelijk personeel en zelfs mogen zij door de raad niet afgevaardigd worden voor zaken die tot de wettelijke bevoegdheid van de burgemeester of van het schepencollege behoren.

Zij hebben wel, persoonlijk en afzonderlijk optredend, het recht kennis

te nemen van alle stukken en akten die betrekking hebben op het bestuur van de gemeente en zij mogen van deze stukken een afschrift nemen. Tot inrichtingen afhangende van openbare instellingen die een zelfstandig bestuur hebben, zoals het O.C.M.W., de kerkfabrieken enz. hebben de gemeenteraadsleden geen toegang.

De voorrechten van onschendbaarheid en van onverantwoordelijkheid eigen aan de parlementsleden, zijn niet toepasselijk op de gemeenteraadsleden. Deze kunnen dus aansprakelijk gesteld worden wanneer zij in de raad derde personen belasteren of beledigen.

7. De schepenen.

a- Aantal schepenen.

Tussen 1836 en 1970 waren er in Bredene twee schepenen. Vanaf 1 januari 1971 waren er drie; vanaf 1 januari 1977 vier en, vanaf 1 januari 1983 zijn er vijf schepenen.

b- Aanduiding van de schepenen.

Tot aan de wet van 30 december 1887 werden de schepenen benoemd bij Koninklijk Besluit. Vanaf het in voege treden van deze wet worden de schepenen verkozen door de gemeenteraad en uit zijn leden. De verkiezing geschiedt voor elke schepen afzonderlijk, bij geheime stemming en bij volstrekte meerderheid.

Vermits de gemeenteraad, tussen 1836 en 1921, telkens voor de helft vernieuwd werd en daar telkens één schepen bij was, moest na iedere verkiezing één schepen (her)benoemd of (her)verkozen worden.

Vanaf 1921 worden alle schepenen verkozen door de gemeenteraad, uit zijn leden, tijdens de aanstellingsvergadering die volgt op de gehele of gedeeltelijke vernieuwing van de raad. De rang van de schepenen wordt door de volgorde van de stemmingen bepaald.

c- Aard van het mandaat.

De bevoegdheden die door de wet aan het schepencollege opgedragen worden, gelden voor dit college als korps en niet voor de schepenen als persoon. Het college van burgemeester en schepenen kan weliswaar zijn werkzaamheden onder zijn leden verdelen, doch deze verdeling mag niet tot gevolg hebben dat een gedeelte van de bevoegdheden van het schepencollege overgedragen worden aan één schepen.

De verdeling van de werkzaamheden onder de schepenen is slechts een maatregel tot regeling van het bestuurswerk, ten einde het voorafgaande onderzoek der zaken te verzekeren.

8. De burgemeester.

Het burgemeestersambt vertoont een tweeslachtig karakter: de burgemeester is immers terzelfdertijd hoofd van de gemeente, en de arm, de vertegenwoordiger, de gelastigde van de regering. Daarom wordt hij benoemd door de Koning.

De wet bepaalt nergens dat de gemeenteraad bevoegd is om een kandidaat voor het burgemeesterschap voor te dragen. De Koning benoemt wie hij wil. Gewoonlijk stellen de meerderheid van de nieuw verkozen raadsleden aan de provinciegouverneur een bepaalde persoon voor om als burgemeester benoemd te worden.

Bij uitzondering mag de Koning iemand buiten de raad benoemen, op voorwaarde ten eerste, dat de bestendige deputatie een gunstig advies nopens deze benoeming uitbrengt en, ten tweede, dat de kandidaat gemeentekiezer en ten minste 25 jaar oud is.

De buiten de raad benoemde burgemeester heeft dezelfde bevoegdheden als een burgemeester die uit de raad genomen werd, met uitzondering dat hij in de gemeenteraad alleen een raadgevende en geen beraadslagende stem heeft. Hij zit wel de gemeenteraad voor en leidt de besprekingen.

In het schepencollege heeft de buiten de raad benoemde burgemeester wel een beraadslagende stem. Hij zit ook de vergaderingen van het college voor.

9. De verkiezingsuitslagen werden betwist.

Wanneer, zoals in Bredene, felle strijd gevoerd wordt tussen de politieke partijen, is het niet te verwonderen dat regelmatig betwistingen ontstaan over de juistheid van de verkiezingsuitslag of over de geldigheid van de verkiezing van de ene of de andere kandidaat. Verschillende dergelijke gevallen zijn bekend.

a- Op 27 oktober 1857 werd gekozen voor twee raadsleden in vervanging van Demaker Paulus en Bossier Pieter, die uittredend waren. 89 stemmen werden uitgebracht. Om verkozen te zijn moesten de kandidaten tenminste 45 stemmen behalen.

Demaker behaalde 80 stemmen en was zonder discussie verkozen. Bossier Pieter bekam 44 stemmen en er was één stembrief waarop de naam van Bossier Paulus geschreven was.

Het kiesbureau oordeelde dat die ene stem wel uitgebracht was voor Pieter Bossier, die daardoor 45 stemmen kreeg en verkozen was. Drie raadsleden van de tegenpartij tekenden hiertegen onmiddellijk beroep aan bij de bestendige deputatie.

Dit beroep werd op 12 november 1857 door de deputatie verworpen op grond van de overweging dat Pieter Bossier sedert jaren deel uitmaakte van de gemeenteraad en dat in de gemeente geen andere personen waren met de naam Bossier, zodat die kiezer onmogelijk voor een andere kandidaat kon gestemd hebben.

b- Op 1 juli 1872 werd gekozen voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraad. Bij verzoekschrift van 11 juli 1872 tekende Pieter Bossier om twee redenen beroep aan tegen de uitslag van deze verkiezing: ten eerste omdat een lid van het kiesbureau in de loop van de kiesverrichtingen vervangen werd door iemand anders en dit op bevel van Vansteen-

kiste, die geen deel uitmaakte van het kiesbureau en, ten tweede: omdat sommige personen, die geen kiezer waren, in het stembureau gebleven waren gedurende gans de duur van de kiesverrichtingen en dit met de bedoeling om aan sommige kiezers hun stembiljetten op te dringen.

Op 22 augustus 1872 oordeelde de bestendige deputatie dat deze feiten zwaar genoeg waren en vernietigde de verkiezingsuitslag. De gouverneur was echter niet akkoord met deze beslissing en tekende hiertegen beroep aan. Het resultaat was dat de oorspronkelijke uitslag van de verkiezing behouden bleef.

c- In L'Echo d'Ostende van 3 mei 1885 lazen wij dat de benoeming tot burgemeester van Francis Maes op 1 mei 1885 in het staatsblad verschenen was. Maes was bij de verkiezingen van 19 en 26 oktober 1884 tot nieuw raadslid verkozen en hij behoorde tot dezelfde partij als de zetelende burgemeester Henricus Zwaenepoel.

Op 10 mei 1885 kwam L'Echo d'Ostende uitgebreid op deze benoeming terug onder de titel: 'Le scandale de Breedene'. Deze krant schreef moord en brand omdat Maes, naar de krant beweerde, nooit over deze benoeming geraadpleegd was en dat hij zeker geen verraad wilde plegen tegenover zijn vriend en partijgenoot: de zetelende burgemeester Henricus Zwaenepoel. Volksvertegenwoordiger Carbon, katholiek, werd van allerlei achterbakse manoeuvres beschuldigd.

Maes deelde aan de Koning mede dat hij deze benoeming niet aanvaardde.

d- De diensttijd als schepen van Jean Verdonck-Lams eindigde op het einde van 1885. Op 22 december 1885 besliste de gemeenteraad om geen kandidaat-schepen voor te stellen om hem te vervangen omdat zijn diensttijd als raadslid nog niet verstreken was.

Op die zitting van 22 december 1885 had de gemeente blijkbaar nog geen kennis gekregen van het Koninklijk Besluit van 18 december 1885 waar- door August Jonckheere, katholiek en lid van de minderheid, benoemd werd tot schepen. De gemeenteraad kwam opnieuw samen op 13 januari 1886 en besloot eenparig, Jonckheere inbegrepen, zich te verzetten tegen de willekeurige aanduiding van een schepen uit de minderheid.

Het verslag van deze gemeenteraad vermeldt dat Jonckheere op dezelfde datum schriftelijk zijn ontslag gaf als schepen.

e- Er was opnieuw groot kabaal bij de verkiezing van 16 oktober 1887 voor de aanduiding van zeven gemeenteraadsleden.

Het telbureau had zich uiterst streng getoond in de beoordeling van de geldigheid van de uitgebrachte stemmen. Eénenveertig stembrieven werden nietig verklaard, wat zeer veel was in vergelijking met andere verkiezingen toen er slechts een paar stembrieven nietig verklaard werden. Bovendien had het bureau zich vergist bij het opmaken van de uitslag. In plaats van het aantal nietige stembrieven af te trekken van het aantal uitgebrachte stemmen, had het bureau deze nietige stemmen bijgeteld bij het aantal uitgebrachte stemmen.

Deze vergissing werd bemerkt door de bestendige deputatie, die tot een

Le scandale de Breedene.

M. Carbon devant l'opinion publique.

C'est donc là le parti politique qui prétend au monopole de toutes les vertus. Ce n'était pas assez pour le parti clérical de nous avoir donné le spectacle des immoralités de Bruges, il lui fallait encore qu'une de nos communes limitrophes devint le théâtre d'immoralités d'un autre genre. Faire appel à la vanité, aux intérêts, aux rancunes pour arriver à son but, c'est là le machéavélisme dont messieurs les vicaires ont le secret. La manœuvre de Breedene, M. Carbon ne l'a pas trouvée, nous en sommes convaincus, il n'est pas assez malin pour cela ; il devait trouver tout naturel, du reste, qu'on ne résiste pas à la tentation de devenir bourgmestre, alors que sa vanité et celle des siens lui ont fait accepter des fonctions qui l'exposent au ridicule de tout le pays. Mais, grâce en soit rendue, dans une de nos modestes communes, il a reçu une leçon de dignité dont il pourra se souvenir.

A Breedene, il y avait deux amis politiques ; ils avaient combattu et triomphé ensemble. L'un

d'eux avait été bourgmestre et il était tout naturel de le renommer, puisque d'après les principes admis par M. le Ministre, la majorité étant libérale, il fallait un libéral pour bourgmestre. Mais la droiture et la franchise ne sont pas le fait de M. Carbon et de son parti. La nomination du bourgmestre de Breedene parut au *Moniteur* et toute la commune ébahie et stupéfaite y vit l'ancien bourgmestre remplacé par son ami. Le plus étonné et le plus indigné fut celui-ci : jamais il n'avait été consulté, et la seule idée d'avoir été jugé capable d'une pareille félonie, le fit bondir de rage, M. Carbon, au contraire trouva cette félonie toute naturelle. Son grand amour pour la langue flamande, lui mit en mémoire l'adage flamand : *Hebben is hebben en krijgen is de kunst.* et il envoya sa carte de félicitations au Bourgmestre. Mais celui-ci eut la dignité de répondre à cette injure par l'envoi de sa non acceptation au Roi.

Patrons et souteneurs de la candidature de notre représentant, exaltez maintenant votre très-vénérable M. Carbon, mais lavez-le d'abord du camouflet qu'il a reçu.

Honneur à celui qui a donné cette leçon de dignité à notre grand homme. Il lui a fait voir qu'il y a d'autres sentiments que l'intérêt et la vanité qui guident les actes de ceux qui se respectent.

MARCUS.

L' Echo d'Ostende van 10 mei 1885.

hertelling van de stemmen overging. Van de eenenveertig door het bureau ongeldig verklaarde stembrieven werden er tweeëntwintig geldig verklaard. Dit gebeurde op grond van de overweging dat de vlekken die op de stembrieven voorkwamen, volgens de deputatie, niet aangebracht waren door de kiezers maar wel door het onzorgvuldig aanbrengen van de stempel.

Volgens het bureau werd op 16 oktober 1887 slechts één kandidaat verkozen: Henricus Zwaenepoel, liberaal. Bij de ballotage op 23 oktober 1887 werden, volgens het bureau, enkel liberale kandidaten verkozen. Na de hertelling van de stemmen werden er drie katholieken door de deputatie verkozen verklaard bij de eerste stemronde en moest er een ballotage zijn tussen vier liberale kandidaten en vier katholieke kandidaten. Henricus Zwaenepoel was, volgens de deputatie, niet verkozen bij de eerste stemronde.

Volgens L'Echo d'Ostende van 20 november 1887 waren de cijfers als volgt:

	volgens het bureau	volgens de deputatie
aantal kiezers	119	199
nietige stembrieven	41	19
	---	---
geldige stembrieven	158	180
absolute meerderheid	80	90

Liberale lijst.

Raes	78	86
Vandenbussche	77	84
Ketels	77	84
Matthys	79	87
Lams	77	84
Vanhuele	78	85
Zwaenepoel	82	90

Katholieke lijst.

Minne	76	94
Vandenbroucke	73	90
Jonckheere	72	89
Nyssen	75	92
Deswaef	75	93
Rotsaert	73	90
Verdonck	71	88

Waren verkozen: volgens het bureau: Zwaenepoel.
volgens de deputatie: Minne, Nyssen en Deswaef.

De liberalen riepen de hulp in van hun volksvertegenwoordiger de Stuers die de minister van binnenlandse zaken moest onder druk zetten. Op bevel van de minister tekende de gouverneur beroep aan tegen de beslissing van de deputatie, maar hij wachtte hiervoor tot op het laatste ogenblik. Op 1 december 1887 lezen wij in L'Echo d'Ostende: 'De minister van binnenlandse zaken heeft de beslissing van de bestendige deputatie bevestigd. Drie klerikale kandidaten werden verkozen verklaard bij de eerste stemronde. Op zondag 11 december is er ballotage tussen vier

Election de Breedene.

Les membres de la droite avaient mis tout en œuvre, nous l'avons fait ressortir suffisamment, pour empêcher l'interpellation de M. de Stuers sur l'élection de Breedene, de se faire avant le ballottage de dimanche dernier, lequel, dans l'espoir de nos maîtres, devait couronner l'annulation de l'élection, par la victoire des candidats du clergé.

Nous disions que si, grâce à M. Devolder et ses dociles comparses, cette interpellation n'a pu se produire que dans des conditions les plus défavorables, nos amis de Breedene sauraient bien réparer le mal et auraient à cœur de venger l'outrage qui leur était fait.

L'évènement a confirmé notre prédiction, et la liste libérale entière a passé haut la main, dimanche dernier, à Breedene, en dépit de la pression la plus scandaleuse et des efforts en quelque sorte désespérés de nos adversaires.

Quelle notification pour cet excellent M. Devolder! Gageons qu'il en a eu la migraine, et que ses gens de service ont eu à pâtir de la mauvaise humeur du maître, causée par la réception du télégramme de Breedene, lui annonçant la... veste de ses protégés, avec ces mots « hip! hip! hurrah! » en guise de condoléance.

Pauvre M. Devolder, qui avait mis tant de

passion dans cette affaire. Son attitude étrange, inconcevable, vis-à-vis de M. de Stuers, à la Chambre, fait que le succès de nos amis l'atteint personnellement en pleine poitrine.

La brave population de Breedene a montré dimanche qu'elle entend être et rester maîtresse chez elle, et qu'elle n'admet pas que l'on vienne s'immiscer dans ses affaires. Elle a signifié une bonne fois, et d'une manière éclatante, sa volonté ferme et résolue de confier la gestion de ses intérêts à des hommes intelligents et honnêtes, ne relevant que de leur raison et de leur conscience, et sincèrement attachés à la cause de la liberté et du progrès — en un mot, à des *libéraux*.

Nos maîtres ont compté, cette fois encore, sans leurs hôtes.

Les libéraux breedenois étaient en liesse, dimanche. Quelle allégresse! Et, vraiment, il y avait de quoi. Nous ne saurions trop les féliciter pour leur zèle, leur vaillance et leur énergie. Honneur à eux, et VIVENT LES LIBÉRAUX!

***

Voici le résultat des votes :

Conseiller sortant en 1890. — Breedene.

Catholiques	Libéraux.
-------------	-----------

Vande Brouke 92 voix.	Raes	95
-----------------------	------	----

Conseiller sortant en 1893. — Breedene.

Jonckere 90 voix.	Mathys	93
-------------------	--------	----

Conseillers sortant en 1893. — Slykens.

Rotsaert 94 voix.	Vanhuele	95
-------------------	----------	----

Verdonck 86 voix.	Zwaenepoel	100
-------------------	------------	-----

***

Une grande manifestation s'organise pour dimanche prochain à Breedene.

L'Association libérale d'Ostende accompagnée des sociétés libérales de notre arrondissement et de la société de musique de Blankenberghe, ira complimenter les conseillers élus.

Le départ aura lieu d'Ostende à 2 heures ; la réunion se fera au local de la *Rhétorique*.

***

nota: J. Devolder, waarvan sprake, was katholiek minister van Binnenlandse Zaken in het ministerie Beernaert, van 24.10.1887 tot 5.11.1890.

liberale en vier klerikale kandidaten'.

Deze ballotage gaf de volgende uitslag:

katholieken

liberalen

Voor de wijk Bredene Dorp

Vandenbroucke 92 stemmen

Raes 95 stemmen

Jonckheere 90 stemmen

Matthys 93 stemmen.

voor de wijk Sas-Slijkens

Rotsaert 94 stemmen

Vanhuele 95 stemmen

Verdonck 86 stemmen

Zwaenepoel 100 stemmen

De liberalen juichten. Deze uitslag werd op de volgende zondag plechtig gevierd met een grote manifestatie te Bredene. Alle liberale verenigingen uit het arrondissement, met het muziek van Blankenberge werden opgeroepen om de verkozenen te gaan gelukwensen met hun overwinning.

f- Bij de eerste naoorlogse verkiezing, op 24 november 1946, had de vroegere lijst 'Gemeentebelangen' zich gesplitst. Zij dienden drie afzonderlijke lijsten in en daardoor kregen de socialisten, met 39.7 % van de stemmen, de meerderheid van de zetels in de raad.

Tegen deze verkiezingsuitslag werd, door Joseph Demeere, klacht ingediend bij de bestendige deputatie omwille van het aanwezig zijn van een bepaalde getuige in een opnemingsbureau en omwille van het groot aantal ongeldige stembrieven. Deze klacht werd verworpen door de deputatie, die op 20 december 1946 de verkiezing geldig verklaarde.

De verkozenen werden opgeroepen en legden de eed af op 7 januari 1947. Daarop werd klacht ingediend tegen het indiensttreden van August Plovie omdat hij niet op het door hem aangeduide adres: Kapellestraat 3 te Bredene, zou wonen, maar wel in Oostende. Bij besluit van de Regent van 22 april 1947 werd beslist dat hij in zijn functie van gemeenteraadslid gehandhaafd werd.

Er was eveneens een klacht ingediend tegen het indiensttreden van Charles Broidioi. De bestendige deputatie besliste op 2 mei 1947: 'dat er geen aanleiding toe bestaat om Charles Broidioi als gemeenteraadslid vervallen te verklaren'.

Door die verschillende klachten werd August Plovie slechts bij besluit van de Regent van 21 mei 1947 benoemd tot burgemeester, maar, wat eigenaardig is, met terugwerkende kracht tot 1 januari 1947.

g- De moeilijkheden die zich voordeden na de verkiezing van 10 oktober 1982 liggen voor de meesten nog vers in het geheugen.

In één van de drie stemopnemingsbureaus was er een vergissing begaan bij het opmaken van de uitslag. Daarom besliste de bestendige deputatie op 12.11.1982 dat de stemmen herteld moesten worden. Dit gebeurde op 17.11.1982 en na de hertelling van de stemmen werd de uitslag van de verkiezing goedgekeurd door de deputatie op 25.11.1982.

De verkozenen van de lijst A.C.-V.B., die intussen vernomen hadden dat er een coalitie tot stand gekomen was tussen de C.V.P. en de S.P., waardoor zij uit het schepencollege zouden verdwijnen, hadden reeds op 16 en 18 oktober 1982 bezwaar aangetekend bij de bestendige deputatie tegen de uitslag van de verkiezing en vroegen de ongeldigverklaring, met het uitschrijven van nieuwe verkiezingen en dit op grond van:

- de schenking van een kleuren-T.V. aan de bejaarden door een kandidaat van de C.V.P.-lijst;
- het van deur tot deur aanbieden van snoepgoed aan de inwoners van de gemeente door kandidaten van de S.P.-lijst;
- het uitoefenen van druk op een gemeentebediende door een kandidaat van de S.P.-lijst;
- de laattijdige toekenning van een lijstnummer aan de lijst van de klagers;
- en tenslotte de voordracht van een burgemeester buiten de raad.

Op 12.11.1982 verklaarde de bestendige deputatie deze bezwaarschriften wel ontvankelijk doch ongegrond. De klagers legden zich evenwel bij deze uitspraak niet neer en gingen in beroep bij de Raad van State, alwaar het verzoekschrift op 23 november 1982 werd neergelegd.

Op 04.03.1983 adviseerde de auditeur van de Raad van State de ingediende beroepen te verwerpen en de beslissing van de bestendige deputatie te bevestigen. De Raad van State volgde dit advies, verwierp de ingediende bezwaarschriften en bevestigde op 25 maart 1983 de door de bestendige deputatie gewijzigde verkiezingsuitslag.

Daarmede was de nieuwe gemeenteraad nog niet aangesteld. Het verslag van het schepencollege van 28 maart 1983 vermeldt niets over de goedkeuring van de verkiezingen en, waar het college normaal om de week samenkomt, werd er beslist de volgende vergadering slechts op 11 april 1983 te laten doorgaan.

Op 11 april 1983 nam het schepencollege dan akte van het arrest van de Raad van State, maar de meerderheid van het college, bestaande uit Albert Claeys, Raymond Lagast en Roger Opstaele van de lijst A.C.-V.B., besliste de bijeenroeping tot de installatievergadering van de gemeenteraad niet te verrichten.

Op de zitting van 18 april 1983 werd ook niets beslist over de bijeenroeping van de nieuwe gemeenteraad. Door de benoeming van Roger Eerebout tot burgemeester ontstond een nieuwe meerderheid in het schepencollege, dat op 24 april 1983 de nieuw verkozenen samenriep voor de zitting van 30 april 1983.

10. De verstandhouding tussen de inwoners van het Sas en deze van het Dorp.

Reeds vanaf het ontstaan van de wijk Molendorp, het latere Sas-Slijkens, was er een zeer gespannen, om niet te zeggen slechte, verstandhouding tussen de inwoners van de wijk Molendorp en deze van de rest van de gemeente.

Mijn vader, een in 1896 geboren Dorpenaar, vertelde mij herhaaldelijk dat, in de tijd dat hij nog een jongeling was, de jongeren van het Dorp

die zich over de Nukkerbrug waagden om op het Sas uit te gaan, zeker met meerderen moesten zijn om niet door de Sassenaars lastig gevallen te worden. Het omgekeerde was ook waar.

Die slechte verstandhouding, die thans nog niet helemaal verdwenen is, werd zeker in grote mate veroorzaakt door de wijze waarop de wijk Molendorp tot stand kwam en uitgroeide. In zeer korte tijd weken daar vele gezinnen in, hoofdzakelijk afkomstig uit Oostende. Het waren allen nijverheidswerklieden, terwijl de bevolking van de gemeente traditioneel bijna uitsluitend bestond uit landbouwers, landwerklieden en enkele middenstanders.

Daarbij waren de verbindingswegen tussen Molendorp en het Dorp ronduit slecht en veelal onbruikbaar. De inwijkelingen konden of wilden zich niet integreren met de bestaande bevolking. Daaruit ontstonden talrijke moeilijkheden en herhaalde discussies, die op bepaalde ogenblikken zo erg werden dat, bij herhaling, pogingen ondernomen werden om van Bredene twee afzonderlijke gemeenten te maken.

a- In een artikel dat verscheen in een wetenschappelijk tijdschrift schetst J.J. Heirwegh, onder verwijzing naar talrijke bronnen, het ontstaan en de groei van de wijk Molendorp.

In 1750 werd de 'Compagnie der Zaagmolens' opgericht die op deze wijk talrijke houtzaagmolens zou oprichten. De plechtige eerste steenlegging van deze molens greep plaats in 1752.

Op 13 augustus 1752 waren de oude sluizen van Slijkens ingestort. Zij werden herbouwd en het eerste schip dat op 18 november 1758 door de nieuwe sluizen vaarde was geladen met hout dat bestemd was voor deze zaagmolens.

Voor de uitvoering van deze werken en de uitbating van de zaagmolens werden vele werklieden aangetrokken (grondwerkers, metsers, timmerlieden enz.) die zich met hun familie blijvend op Molendorp vestigden. Zij waren, in overwegende mate, afkomstig uit Oostende. Daarnaast werden ook werklieden aangetrokken uit Zeeland die gespecialiseerd waren in molenbouw. Zij vestigden zich eveneens met hun familie op Molendorp. De houtzagers, smeden en molenbouwers verbleven binnen de omheining van de houtzagerijen.

In 1758 woonden op Molendorp 60 gezinnen; in 1761 telde men tussen de 200 en 300 inwoners; in 1763 werden op Molendorp 140 gezinnen geteld; in 1764 stelde de 'Compagnie der Zaagmolens' 102 werklieden tewerk. Volgens een telling, die uitgevoerd werd in 1772, waren er op Molendorp 594 inwoners, waarvan 309 kinderen, verdeeld over 151 gezinnen. In de rest van de gemeente werden 601 inwoners geteld, waarvan 364 kinderen, verdeeld over 115 gezinnen. Bij K.B. van 11.07.1842 werd Molendorp als afzonderlijke parochie opgericht, met ingang van 1 januari 1843. Op die laatste datum werden 1140 inwoners geteld voor Bredene en 1370 inwoners voor Molendorp.

De inwijkelingen van Molendorp hadden geen contact met de overige inwoners van de gemeente, die uitsluitend bestonden uit landbouwers, landwerklieden en enkele neringdoeners. Omdat de verbindingsweg tussen Molendorp en de kerk van Bredene Dorp te dikwijls onbruikbaar was, moesten de nieuwe inwoners van Molendorp mis horen in de kapel van Fort Sint

Philippe en hun kinderen laten dopen in Oostende. Om hieraan tegemoet te komen vroeg en verkreeg de Compagnie op 28 juni 1758 de toelating van Monseigneur Caimo, bisschop van Brugge, tot het bouwen van een kapel op Molendorp, die op bestendige wijze zou bediend worden door een priester, die aldaar zou verblijven, maar die als onderpastoor aan de parochie van Bredene toegevoegd werd.

Om de betwistingen die reeds vanaf het begin gerezen waren tussen de pastoor van Bredene - er was toen maar één parochie op Bredene - en de onderpastoor van Molendorp definitief te regelen, vaardigde de bisschop, op 12 februari 1763, een reglement uit bestaande uit twaalf artikelen, waarin de respectieve bevoegdheden van beiden bepaald werden.

Volgens dit reglement behield de pastoor van Bredene het gezag over de onderpastoor van Molendorp. Dit was evenwel niet naar de zin van diegenen die de kapel van Molendorp met hun penningen betaald hadden. Zij wilden zelf de goederen (schenkingen enz.) beheren van 'hun' gebedshuis, zonder de tussenkomst van de parochie van Bredene.

Daarbij kwam dat de zaagmolens blijkbaar wel werk maar geen welvaart gebracht hadden want meer en meer zeer behoeftige inwoners van Molendorp kwamen hulp en bijstand vragen aan de Armentafel (zie hierover verder), die in feite door de parochie van Bredene beheerd werd. Dit was niet naar de zin van deze laatste die in 1773 protesteerde tegen de overlast die aan de Armentafel aangedaan werd door de armen van Molendorp, aan wie de stad Oostende elke steun weigerde.

Die betwistingen bleven voortduren en op 3 maart 1780 stelden de Fiscale Raadgevers van Vlaanderen voor om een afzonderlijke Armentafel op te richten voor de wijk Molendorp, waaraan deze van Bredene de helft van haar inkomsten zou moeten afstaan. Dit advies werd evenwel niet gevolgd.

b- Zoals gezegd werd Molendorp vanaf 1 januari 1843 een afzonderlijke zelfstandige parochie en dit tegen de zin van de parochie van Bredene.

De nieuwe parochie vroeg herhaaldelijk de overdracht van een gedeelte van de goederen van de kerkfabriek van Bredene Dorp, die vele onroerende eigendommen bezat en daaruit aanzienlijke inkomsten bewaam. Dit werd stelselmatig door de kerkfabriek van het Dorp geweigerd.

Ongeduldig geworden stuurde de kerkfabriek van Molendorp op 17 maart 1858 de gerechtsdeurwaarder Carroen uit Brugge naar de kerkfabriek van Bredene Dorp om deze officieel te sommeren over te gaan tot de verdeling van de goederen van deze laatste kerkfabriek, wat opnieuw geweigerd werd.

Daarop werd de kerkfabriek van Bredene Dorp op 22 juli 1859 door de kerkfabriek van Molendorp gedagvaard om te verschijnen voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge, die over de eis van Molendorp zou moeten beslissen. Het proces tussen beide kerkfabrieken werd achtereenvolgens gevoerd voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge, dat vonniste op 7 november 1860; het Hof van Beroep te Gent, dat een arrest verleende op 4 juni 1870 en het Hof van Verbreking, dat op 25 april 1873 het arrest van het Hof van Beroep te Gent bevestigde.

Het uiteindelijk resultaat van deze lange procedure was de publieke verkoop, in 1876, van de meeste onroerende goederen van de kerkfabriek van Bredene Dorp en de verdeling van de opbrengst hiervan tussen de beide parochies op basis van hun respectievelijk bevolkingscijfer op

1 januari 1843.

Het lijkt nogal duidelijk dat dit vele jaren aanslepend proces, met al de passies die het oproep, niet bevorderlijk was voor de goede verstandhouding tussen de toen overwegende katholieke bevolking van beide parochies.

c- Er wordt gezegd dat de liberalen, vóór de eerste oorlog, vooral op het Sas woonden en de katholieken op het Dorp.

In 1871 hadden zij er blijkbaar genoeg van om nog verder samen te leven. Op 26 maart 1871 dienden de inwoners van Bredene Dorp een petitie in bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Zij vroegen de administratieve scheiding tussen Bredene en Molendorp (zoals het Sas toen genoemd werd). Deze petitie werd reeds op 29 maart 1871 voorgelezen in de voltallige zitting van de Kamer en verwezen naar de commissie van de petities.

De inwoners van Sas-Slijkens wilden niet ten achter blijven. Zij dienden op 12 april 1871 eveneens een petitie in bij de Kamer waarin zij vroegen dat Bredene zou gescheiden worden van Molendorp, dat een afzonderlijke gemeente zou moeten worden en de naam Sas-Slijkens krijgen. Deze petitie werd op 25 april 1871 besproken in de voltallige zitting van de Kamer en eveneens verwezen naar de commissie van de petities.

Op 4 mei 1871 bracht volksvertegenwoordiger Vanderdonckt, namens de commissie verslag uit aan de voltallige Kamer. De commissie oordeelde dat, gezien beide partijen akkoord waren met de scheiding, de regering deze vragen welwillend kon onderzoeken en de commissie van de petities stelde voor om de stukken over te maken aan de minister van binnenlandse zaken.

Maar er was intussen nog een derde petitie in de kamer toegekomen, die tegen de scheiding was. De kamercommissie stelde voor om ook deze petitie over te maken aan de minister van binnenlandse zaken. De kamer verklaarde zich met deze voorstellen akkoord.

Hoe het verder verliep konden wij niet terugvinden.

d- Van Bredene twee afzonderlijke gemeenten maken.

In het gedrukt verslagboek van de zittingen van de gemeenteraad van Oostende -jaargang 1902- dat berust in de stadsbibliotheek van Oostende, lezen wij op de bladzijden 127 en 128:

'1. Communication de pièces.

'1er bureau, 5. Territoire - Délimitation entre Ostende et Breedene.

'C nr.345 - Modifications.

'M. le Président communique au Conseil la requête dont la teneur suit
'et que les habitants de Breedene ont transmise à la Législature:

'Aan de heeren Voorzitter en Leden der Kamer van Volksvertegenwoordigers
'te Brussel.

'Mijne Heeren,

'De ondergeteekenden, inwoners der gemeente Breedene (dorpwijk) hebben

'de eer UEd., de volgende bezwaren kenbaar te maken.

'De gemeente Breedene is verdeeld in twee afzonderlijke gehuchten:
 'Sas-Slijkens en Breedene (dorp) genoemd. Het eerste, tegen de poorten
 'der stad Oostende gelegen, heeft eene bevolking van ongeveer 1600
 'inwoners, samengesteld uit begoede burgers, handelaars, neringdoeners
 'en nijverheidswerklieden en wordt in den gemeenteraad vertegenwoordigd
 'door 6 raadsleden. Het tweede hebbende 1500 inwoners, uitsluitelijk
 'samengesteld uit landbouwers en landwerklieden, heeft maar 5 raads-
 'leden in den gemeenteraad.
 'Aangezien de belangen dezer beide wijken gansch van elkander verschil-
 'len, is daardoor tusschen beide eene ongemeene ijverzucht ontstaan.
 'De Saswijk in den gemeenteraad in meerderheid zijnde, heeft tot heden
 'het grootste gedeelte der gemeente-inkomsten tot eigen gebruik aange-
 'wend; zoo heeft dit gehucht eene prachtige gemeenteschool met drie
 'onderwijzers, eene schoone meisjesschool waar twee onderwijzeresen
 'werkzaam zijn; gekasseide straten enzoo meer.
 'Belangrijke gezondheidswerken zijn er uitgevoerd geworden, die ver-
 'scheidene duizenden franken gekost hebben, en men is er thans bezig
 'met het aanleggen van gansche nieuwe wijken, wier bestrating, ver-
 'lichting en reiniging nog groote sommen van degemeentekas zullen
 'vergen.
 'De wijk Breedene (dorp) is integendeel grootendeels verwaarloosd: het
 'gemeente-onderwijs wordt er gegeven in een oud vervallen lokaal door
 'eenen enkelen onderwijzer aan de kinderen der beide geslachten. Ge-
 'zondheidswerken bestaan er niet, de gemeentewegen zijn onbruikbaar
 'en alle kredieten tot verbetering van onderwijs, openbare gezondheid
 'en wegen, in den gemeenteraad gevraagd, worden er door de meerderheid
 '(bestaande uit leden van het gehucht Sas-Slijkens) stelselmatig ver-
 'worpen.
 'Indien Breedene (dorpwijk) tot eene zelfstandige gemeente ingericht
 'werd, zou het bestuur hare inkomsten kunnen aanwenden tot het verbe-
 'teren van het gemeente-onderwijs, het uitvoeren van gezondheidswerken,
 'het maken van goede wegen die het verkeer met de omliggende gemeenten
 'zouden vergemakkelijken, tot het stichten van landbouwbonden, het in-
 'richten van landbouwtentoonstellingen, het geven van hulp gelden aan
 'Maatschappijen van onderlingen bijstand en lijfrentkas en meer andere
 'verbeteringen, hetgeen machtig zou bijdragen tot de zedelijke en
 'stoffelijke ontwikkeling harer inwoners, welke, indien de huidige
 'toestand blijft voortduren, tot eene altijddurende onwetendheid en
 'toenemend verval veroordeeld zijn.
 'Wij smeeken UEd. eerbiedig onze grieven wel te willen onderzoeken en
 'de noodige maatregelen te nemen om aan Breedene een zelfstandig be-
 'stuur te geven.
 'Aenvaard intusschen, Mijne Heeren, de verzekering onzer volkomene
 'hoogachting.

(Suivent les signatures).

' - Renvoyé à l'examen de la commission des finances.'

De tekst van dit verzoekschrift werd eveneens afgedrukt in het blad
 L'Echo d'Oostende van 1 mei 1902, zonder verder commentaar.

- of de wijk Sas-Slijkens bij Oostende voegen.

In het gedrukt verslag van de zittingen van de gemeenteraad van Oostende 2
 van 27 oktober 1903, lezen wij op bladzijde 522:

'1. Communication de pièces.

'1er Bureau - D. Territoire - Annexion d'une partie de Breedene

'C No 315 (Sas-Slijkens).

'Une lettre d'habitants de Sas-Slijkens, rappelant la requête qu'ils
'ont adressée au Conseil communal d'Ostende, en date du 29 avril 1902,
'relativement à l'annexion d'une partie du territoire de la commune
'de Breedene.
'- Renvoyée à l'examen des Commissions réunies des Finances et des
'Travaux Publics.

Het blad L'Echo d'Ostende van 29 oktober 1903 schrijft hierover, in het verslag van de zitting van deze gemeenteraad:

'M. le Président communique au Conseil une lettre d'habitants du Sas,
'réclamant l'annexion de leur quartier à la ville d'Ostende et rappe-
'lant leur requête du 29 avril 1902.
'- Renvoyé à l'examen des commissions réunies des Finances et des Tra-
'vaux Publics.'

In 1902 kregen we dus een herhaling van hetgeen zich voorgedaan had in 1871. De inwoners van het Dorp voelden zich tekort gedaan door de gemeenteraadsleden van het Sas, die de meerderheid hadden in de gemeenteraad en zij wilden een zelfstandige gemeente worden.

Waarom de gemeenteraad van Oostende dit verzoekschrift moest behandelen is nog niet duidelijk, want in dit verzoekschrift is geen sprake van enige grenswijziging met Oostende. Hoe dan ook werd dit verzoekschrift voorgelezen op de zitting van gemeenteraad van Oostende van 29 april 1902. Dit verzoekschrift moet dus zeker van vroeger dateren.

De inwoners van het Sas moeten daarvan kennis gekregen hebben. Op diezelfde 29 april 1902 dienden zij bij Oostende een verzoek in om hun wijk bij Oostende te voegen. Dit verzoek werd niet opgenomen in de verslagen van de gemeenteraad van Oostende. Omdat Oostende daar geen gevolg aan gaf herinnerden de Sassenaars hun vraag in 1903 en de gemeenteraad van Oostende nam op 27 oktober 1903 kennis van dit herinneringsschrijven.

Oostende was evenwel niet gehaast om deze verzoeken te behandelen. Buiten de twee aangehaalde vermeldingen vinden wij in de verslagen van die gemeenteraad van de jaren 1902, 1903, 1904 en 1905 niets terug over deze aangelegenheid.

Niettegenstaande al deze pogingen bleven het Dorp en het Sas een enkele gemeente uitmaken. De Sassenaars voelen zich trouwens nu nog altijd geen inwoners van Bredene. Op het bureau in Oostende waar ik werkte, gebeurde het regelmatig dat mensen van het Sas iets kwamen vragen. Toen de van dienst zijnde bediende dan hun adres vroeg verliep het gesprek regelmatig als volgt:

(Sassenaar) 'Ik woon in die straat op dat nummer op het Sas';

(bediende) 'Dat is dan in Bredene?'

(Sassenaar) 'Nee dat is op het Sas'.

Nog vorige week gebeurde het dat ik aan iemand van ongeveer dertig jaar oud, die zich niet zolang geleden op het Dorp gevestigd had en die ik niet zo goed kende, de vraag stelde of hij ook van Bredene was. Het zeer spontane antwoord was: 'Nee, ik ben van het Sas.'

11. De samenstelling van de opeenvolgende gemeenteraden.

A. Tijdens de Franse bezetting.

In het archief van de gemeente, dat bewaard wordt in het rijksarchief te Brugge, vonden wij de hierna vermelde benoemingsbesluiten terug. De prefect van de prefectuur van de Leie, die zetelde te Brugge, benoemde:

- op le 3e jour complémentaire an 11 (20.09.1802) Adolphe Kintens tot lid van de gemeenteraad in vervanging van Montangie.
- op 4 nivose an 12 (26.12.1803): 'gezien Covelier, burgemeester van de gemeente Bredene overleden is, wordt François Verdonck zoon, wonende op het dorp van Slijckens, benoemd tot burgemeester van de gemeente Bredene.'
- op 10 germinal an 12 (31.03.1804) werd Jean Verdonck, brouwer, te Bredene benoemd tot lid van de gemeenteraad, in vervanging van Adolphe Pitjius, overleden.
- Op 18 vendémiaire an 13 (13.10.1804) werd Charles de Clerck, landbouwer, benoemd tot lid van de gemeenteraad, in vervanging van Wittebrood, ontslaggever.
- op 23 juli 1806 werd Nicolas Kempinck, adjunct(burgemeester), benoemd tot burgemeester van Bredene, in vervanging van François Verdonck, wiens benoeming ingetrokken werd. Kempinck moest de eed afleggen in handen van de burgemeester van Klemskerke.
- op 5 februari 1807 werd François Deweerdt, landbouwer te Bredene, benoemd tot lid van de gemeenteraad, in vervanging van Jean Huys, ontslaggever.

Zij legden allen de volgende eed af: 'Je jure obéissance aux constitutions de l'Empire et fidélité à l'Empereur'.

B. onder het cijnskiesstelsel.

Van 1836 tot 1895.

a- De vroegste verkiezingsuitslag die wij over die periode terugvonden is deze van 28 oktober 1851 voor de verkiezing van vier gemeenteraadsleden.

Er waren 105 kiesgerechtigden waarvan slechts 54 aan de stemming deelnamen. Bij de eerste stemronde werden Andreas Zwaenepoel, Paulus Demaker, Pieter Bossier en Michel Luca verkozen.

Voor 28.10.1851 vonden wij nog de benoeming terug van Joseph Dumon tot burgemeester op 01.10.1848 en van Jacques Montangie, die bij K.B. van 25.10.1850 benoemd werd tot schepen, in vervanging van Pierre Van Maldeghem, overleden.

b- Op 31 oktober 1854 werd gekozen voor vijf gemeenteraadsleden, in vervanging van Josephus Dumon, Jacobus Montangie, Carolus Vandenberghe en Pieter Depla.

Er waren 101 kiesgerechtigden en 84 kiezers namen aan de stemming deel.

Bij de eerste stemronde werden Jacobus Montangie, Pieter Depla, Josephus Dumon en August Valcke verkozen. Er werd onmiddellijk geballo- teerd voor de vijfde zetel, die behaald werd door Joannes Verdonck-Cadock.

Na die verkiezing was de gemeenteraad samengesteld als volgt:

eerste reeks aftredend in 1858

Andreas Zwaenepoel, landbouwer; Paul Demaker, landbouwer; Pieter Bossier, landbouwer en Michiel Luca, landbouwer.

tweede reeks aftredend in 1861

Jacques Montangie, aannemer van openbare werken; Pieter Depla, land- bouwer; Joseph Dumon, landbouwer; August Valcke, brouwer en Jean Verdonck, bakker.

Joseph Dumon werd op 30.12.1854 herbenoemd als burgemeester.

Op 18 juli 1856 werd August Valcke benoemd tot burgemeester. Hij werd in het midden van de week, op een woensdag, plechtig ingehuldigd en, volgens het blad Feuille d'Ostende, gebeurde dit onder grote belangstel- ling van gans de bevolking.

c- Op 27 oktober 1857 moest viermaal gekozen worden. Er waren 103 kies- gerechtigden, waarvan er 90 deelnamen aan de verkiezing.

- eerste verkiezing voor twee raadsleden, in vervanging van Michiel Luca en Andreas Zwaenepoel. Bij de eerste stemronde werd Jacobus Vansteenkiste gekozen en, na ballotage, Michiel Luca.

- tweede verkiezing voor twee raadsleden, in vervanging van Paulus Demaker en Pieter Bossier. Beiden werden verkozen verklaard.

- derde verkiezing voor één raadslid, in vervanging van Jacobus Montangie. Henricus Rotsaert werd verkozen.

- vierde verkiezing voor één raadslid, in vervanging van Joseph Dumon, overleden. Andreas Zwaenepoel werd verkozen.

d- Op 30 oktober 1860 werd tweemaal gekozen. 78 kiezers namen aan de stemming deel.

- eerste verkiezing voor drie raadsleden van de wijk Sas-Slijkens in vervanging van August Valcke, Joannes Verdonck-Cadock en Henricus Rotsaert. Bij de eerste stemronde werden Henricus Rotsaert, Joannes Verdonck-Cadock en Franciscus Maes verkozen.

- tweede verkiezing voor twee raadsleden van de wijk Bredene Dorp, in vervanging van Andreas Zwaenepoel en Pieter Depla. Beiden werden bij de eerste stemronde herkozen.

Tijdens die legislatuur waren Jacobus Vansteenkiste-Montangie, burge- meester; Pieter Bossier en Franciscus Maes waren schepenen.

INSTALLATION DU BOURGMESTRE DE BREEDENE.

Il y a eu grande fête mercredi dernier dans la commune de Breedene à l'occasion de l'installation de M. Auguste Valcke en qualité de bourgmestre de cette commune.

Tout le hameau de Slykens, de l'une extrémité à l'autre, était pavoisé de la manière la plus brillante : partout on ne voyait que drapeaux et banderoles, dont quelques façades étaient littéralement couvertes. — Le cortège s'est formé le long du canal ; il était composé de toutes les sociétés du village, tambours en tête et drapeaux déployés, d'une garde d'honneur à cheval très-nombreuse et d'un chariot tout orné destiné à recevoir le nouveau chef de la commune. Cet immense cortège s'est rendu à la brasserie de M. Valcke, d'où il s'est remis en route pour la commune de Breedene, suivi par une longue série de voitures occupées par les parents et amis du héros de la fête. A différentes reprises le vin d'honneur a été versé.

A la commune, les cloches sonnaient à

toute réglée, et là aussi le vin d'honneur fut présenté et des félicitations adressées au bourgmestre. L'installation eut lieu en séance publique du conseil communal, en présence d'un nombreux auditoire ; le nouvel échevin M. Bossier, fut également installé et complimenté, et la séance ayant été levée, le bourgmestre procéda immédiatement à la célébration d'un mariage, en présence et aux applaudissements de la foule.

Le même cortège a ramené le bourgmestre, et le soir tout Slykens était illuminé, mais illuminé comme une grande ville, avec des lanternes vénitiennes et des transparents.

C'est ainsi que s'est terminée la fête la plus cordiale et la plus sympathique qu'on puisse voir, et qui a prouvé que le choix du gouvernement est aussi le choix de toute la commune. (Flandre maritime.)

Nous apprenons en outre qu'en retournant de la maison communale de Breedene, et arrivé au moulin de M. Paret fils, tous les ouvriers de Breedene au nombre de deux cents environ ont arrêté la voiture du nouveau bourgmestre et après lui avoir présenté des bouquets et défilé les chevaux de sa voiture l'ont conduit à sa brasserie au milieu des hurrahs et des cris de Vive le bourgmestre!

Cette manifestation sympathique et populaire est également honorable pour M. Valcke.

e- Op 27 oktober 1863 waren er opnieuw twee stemmingen. 107 kiezers namen hieraan deel.

- eerste verkiezing voor twee raadsleden, in vervanging van Jacobus Vansteenkiste en Michiel Luca. Beiden werden in de eerste stemronde herkozen.

- tweede verkiezing voor twee raadsleden, in vervanging van Pieter Bossier en Paulus Demaker. Bij de eerste stemronde waren Pieter Bossier en Mauritius Vanhuele verkozen.

Pieter Bossier werd bij K.B. van 21.01.1864 herbenoemd als schepen. Jacobus Vansteenkiste-Montangie bleef burgemeester en Franciscus Maes bleef schepen.

f- Op 31 oktober 1866 werd gekozen voor vijf gemeenteraadsleden. In de plaats van Franciscus Maes en Joannes Verdonck-Cadock, die niet herkozen werden, kwamen Jean Verdonck-Lams en Joannes Boutens.

Jacobus Vansteenkiste werd herbenoemd als burgemeester bij K.B. van 04.01.1867. Door hetzelfde besluit werd Henri Rotsaert benoemd tot schepen, in vervanging van Franciscus Maes.

Bij K.B. van 26.08.1867 werd het ontslag van Jacobus Vansteenkiste-Montangie als burgemeester aanvaard. Hij zetelde verder als gewoon raadslid.

g- De verkiezingen van 1869 brachten geen wijzigingen aan de samenstelling van de gemeenteraad, die bleef bestaan uit:

Pieter Depla,	geboren op 23.08.1801,	landbouwer,	lid
Andreas Zwaenepoel,	geboren op 21.09.1803,	landbouwer,	lid
Henri Rotsaert,	geboren op 09.03.1822,	landbouwer,	schepen
Jean Boutens,	geboren op 12.04.1837,	leerlooier,	lid
Jean Verdonck-Lams,	geboren op 15.05.1831,	bakker,	lid
Jacques Vansteenkiste,	geboren op 06.10.1810,	rentenier,	lid
Michiel Luca,	geboren op 08.08.1797,	landbouwer,	lid
Pieter Bossier,	geboren op 10.06.1821,	landbouwer,	schepen
Maurits Vanhuele,	geboren op 17.06.1827,	landbouwer,	lid

Vanaf 27.09.1870 zetelde Pieter Bossier als burgemeester. Mauritius Vanhuele en Henri Rotsaert zetelden als schepen.

h- Ingevolge de verlaging van de kiescijns, waardoor het aantal kiezers verhoogde, beval de wet van 28 maart 1872 dat alle gemeenteraden in 1872 volledig moesten vernieuwd worden. De verkiezingsdatum werd vastgesteld op 1 juli 1872.

Pieter Bossier, Michiel Luca, Jean Verdonck-Lams en Joannes Boutens verdwenen uit de raad. Bij K.B. van 29.10.1872 werd Henri Rotsaert benoemd tot burgemeester. Door hetzelfde besluit werd Mauritius Vanhuele benoemd tot schepen.

De nieuwe gemeenteraad bestond uit:

burgemeester: Henri Rotsaert

schepenen : Mauritius Vanhuele en Andreas Zwaenepoel.
raadsleden : Pieter Depla, Jacobus Vansteenkiste-Montangie, Jean Verdonck-Cadock, Henri Vandenberghe, Louis Devriendt en Auguste Verraert, die allen de eed aflegden op 7 november 1872.

Louis Devriendt overleed op het einde van 1873 en werd niet vervangen.

i- Op 26 oktober 1875 werd gekozen voor vijf gemeenteraadsleden. Jacobus Vansteenkiste, Jean Verdonck-Cadock, Henri Vandenberghe en Auguste Verraert verdwenen uit de raad.

Bij K.B. van 28.12.1875 werd Andreas Zwaenepoel herbenoemd als schepen. Vanaf 20.01.1876, datum van de eedaflegging, moest de raad bestaan uit negen leden. Er waren er slechts acht omdat er geen verkiezing geweest was voor de vervanging van de overleden Louis Devriendt, wiens mandaat nog niet geëindigd was.

De raad bestond uit:

burgemeester: Henri Rotsaert
schepenen : Mauritius Vanhuele en Andreas Zwaenepoel
raadsleden : Pieter Depla, de opnieuw verkozenen: Joannes Routens, Pieter Bossier en Jean Verdonck-Lams, met de nieuwkomer: Engel Billiouw.

Vanaf 26.07.1876 was Mauritius Vanhuele niet meer aanwezig op de zittingen van de raad omdat hij buiten de gemeente verhuisd was, maar de gemeenteraad stelde dit slechts veel later vast. Hij werd als schepen en als raadslid niet vervangen.

j- Op 4 december 1877 was er een tussentijdse verkiezing voor twee raadsleden, in vervanging van Louis Devriendt en Mauritius Vanhuele. Isidore Deswaef en Désiré Beaumont werden verkozen. Bij K.B. van 04.03.1878 werden Andreas Zwaenepoel en Jean Verdonck-Lams benoemd als schepen.

Pieter Bossier nam ontslag in december 1878.

k- Op 27.12.1878 werd gekozen voor zes gemeenteraadsleden. Henri Rotsaert was er niet meer bij. Andreas Zwaenepoel nam in het begin van 1879 ontslag als schepen en als raadslid, maar hij werd in beide functies niet vervangen. Henricus Zwaenepoel werd benoemd tot burgemeester.

Op 24 april 1879, datum van de eedaflegging, bestond de raad nog slechts uit acht leden:

burgemeester: Henricus Zwaenepoel
schepen : Jean Verdonck-Lams
raadsleden : Pieter Depla, Joannes Routens, Engel Billiouw, Isidore Deswaef, Désiré Beaumont en Leopold Minne.

l- Gezien het wegvallen van Andreas Zwaenepoel en omdat de raad kon uitgebreid worden tot elf leden, besliste de gemeenteraad op 15 juli

1879, met vier stemmen tegen drie, om een tussentijdse verkiezing te houden op 14 oktober 1879, waarbij werd gekozen voor drie raadsleden. De nieuwverkozenen waren: Joannes Brys, Henry Casier en Auguste Jonckheere. Zij legden de eed af op 19 november 1879.

m- Op 5 april 1880 ontving Andreas Zwaenepoel in de gemeenteraad het burgerkruis eerste klas, verleend bij K.B. van 20.02.1880, ter beloning van zijn trouwe en eerlijke dienst gedurende meer dan vijfendertig jaren als burgemeester, schep en raadslid.

n- Op 25.10.1881 en 02.11.1881 werd gekozen voor vijf raadsleden. Henry Casier werd niet herkozen. In zijn plaats werd Désiré Nyssen verkozen. Bij K.B. van 27.04.1882 werden Jean Verdonck-Lams en Désiré Beaumont benoemd tot schep en. Henricus Zwaenepoel bleef burgemeester.

De raad bestond uit elf leden:

burgemeester: Henricus Zwaenepoel
schep en : Jean Verdonck-Lams en Désiré Beaumont
raadsleden : Pieter Depla, Joannes Boutens, Engel Billiouw, Isidore Deswaef, Leopold Minne, Joannes Brys, Auguste Jonckheere en Désiré Nyssen.

o- Op 19 en 26 oktober 1884 werd gekozen voor zes raadsleden. Engel Billiouw, Isidore Deswaef en Leopold Minne werden niet herkozen. In hun plaats werden Pieter Lauwereyns, Francis Maes-Montangie en Isidore Serruys verkozen.

Op 1 mei 1885 verscheen de benoeming van Francis Maes-Montangie tot burgemeester in het staatsblad. Maes weigerde deze benoeming. Bij K.B. van 18 december 1885 werd Auguste Jonckheere benoemd tot schep en. Hij weigerde eveneens deze benoeming.

Pieter Depla, Joannes Boutens en Joannes Brys woonden de vergaderingen van de gemeenteraad niet meer bij vanaf resp. 01.04.1885, 19.08.1885 en 21.10.1885. Het verslagboek van de gemeenteraadszittingen geeft geen reden aan voor deze afwezigheden.

p- Over de moeilijkheden die zich voordeden na de verkiezing van 16 oktober 1887 werd uitvoerig gehandeld in punt 9, e hierboven. Na goedkeuring van de definitieve verkiezingsuitslag legden de nieuw verkozen raadsleden de eed af op 20.02.1888. Op dezelfde zitting verkoos de gemeenteraad voor het eerst zelf de schep en: Désiré Beaumont en Francis Maes-Montangie. Henricus Zwaenepoel bleef burgemeester. Maar in de gemeenteraad zetelden slechts tien leden in plaats van elf:

burgemeester: Henricus Zwaenepoel
schep en : Désiré Beaumont en Francis Maes-Montangie
raadsleden : Isidore Serruys, Isidore Deswaef, Leopold Minne, Amând Nyssen, Jacobus Raes, Charles Vanhuele en Edouard Matthys.

Isidore Serruys en Leopold Minne woonden vanaf resp. 14.11.1888 en 27.02.1889 de vergaderingen van de gemeenteraad niet meer bij. De raad bleef zetelen met acht leden tot aan de volgende verkiezing.

q- Volgens L'Echo d'Ostende van 23.10.1890 was de uitslag van de verkiezing op 19 oktober 1890 voor zes raadsleden als volgt:

uitgebrachte stemmen 246
nietige stembrieven 5
geldige stembrieven 241

liberalen

Beaumont 136 stemmen
Raes 134 stemmen
Ketels 132 stemmen
Lams 135 stemmen
Brys 133 stemmen
Maes 137 stemmen

katholieken

Danneel 90 stemmen
Minne 97 stemmen
Vandenbroucke 92 stemmen
Billiouw 90 stemmen
Devriendt 91 stemmen
Rotsaert 94 stemmen

Alle liberale kandidaten waren verkozen. Brys zetelde echter niet en de gemeenteraad zetelde verder met tien leden in plaats van elf.

Désiré Beaumont en Francis Maes-Montangie werden op de installatievergadering van 8 januari 1891 herkozen als schepen. Henricus Zwaenepoel bleef burgemeester.

In het vooruitzicht dat het algemeen meervoudig stemrecht ook voor de gemeenteraad zou ingevoerd worden, stelde de wet van 14.07.1893 de verkiezingen uit tot de derde zondag van oktober 1894. De wet van 11 april 1894 bepaalde dat er in 1894 geen verkiezingen zouden zijn voor de gedeeltelijke vernieuwing van de gemeenteraad en dat de gemeenteraden in 1895 volledig zouden vernieuwd worden.

C. Onder het stelsel van het algemeen meervoudig stemrecht.

Van 1895 tot 1921.

a- De verkiezing van 17 november 1895 voor de volledige vernieuwing van de gemeenteraad gaf de volgende uitslag:

katholieken.

Danneel 533 stemmen
Deschepper 522 stemmen
Billiouw 544 stemmen
Grootaert 509 stemmen
Versluys 518 stemmen
Minne 530 stemmen
Nyssen 532 stemmen
Vandenbroucke 523 stemmen
Deswaef 528 stemmen
Rotsaert 518 stemmen
Verdonck-Lams 514 stemmen

liberalen.

Ketels 456 stemmen
Pyra 441 stemmen
Bryssinck 446 stemmen
Raes 465 stemmen
Vanhuele 482 stemmen
Beaumont 460 stemmen
Singier 456 stemmen
Matthys 462 stemmen
Lams 466 stemmen
Maes-Montangie 467 stemmen
Zwaenepoel 485 stemmen

Hierdoor waren alle katholieke kandidaten verkozen. Bij K.B. van

18.04.1896 werd Jean Verdonck-Lams benoemd tot burgemeester. Amand Nyssen en Polydore Danneel werden op de installatievergadering verkozen als schepen.

Isidore Deswaef overleed op 11 juli 1898.

b- Op 15 oktober 1899 werd gekozen voor zeven raadsleden. Dit waren:
- voor de wijk Bredene Dorp: Polydore Danneel en R.Deschepper
- voor de wijk Sas-Slijkens: Cyrille Billiow, L.Peere, Henri Rotsaert, Emile Versluys en Désiré Baelde.

Zij legden de eed af op 5 januari 1900. Op dezelfde datum verkoos de gemeenteraad één schepen: Polydore Danneel.

De gemeenteraad bestond opnieuw uit elf leden:

burgemeester: Jean Verdonck-Lams
schepenen : Amand Nyssen en Polydore Danneel
raadsleden : Cyrille Billiow, R.Deschepper, Leopold Minne, P. Vandenbroucke, Emile Versluys, Désiré Baelde, Henri Rotsaert en L. Peere.

Leopold Minne overleed in juli 1900.

Polydore Danneel nam ontslag in het begin van 1902. Hij werd als schepen opgevolgd door Cyrille Billiow.

Henri Rotsaert nam ontslag in mei 1902. Vanaf 13.06.1902 woonde L. Peere de vergaderingen van de gemeenteraad niet meer bij.

c- In oktober 1903 werd gekozen voor acht raadsleden.

Zij legden de eed af op 12 januari 1904. Op dezelfde datum verkoos de gemeenteraad één schepen: Charles Devriendt.

Van dan af bestond de gemeenteraad uit elf leden:

burgemeester: Jean Verdonck-Lams
schepenen : Cyrille Billiow en Charles Devriendt, die pas verkozen was tot raadslid,
raadsleden : R. Deschepper, Emile Versluys, Désiré Baelde, en de nieuwkomers: E.Bollenberghe, Henri Ingelbrecht, Henri Jacobs, Isidore Vermeire en Isidore Versluys.

R. Deschepper kreeg op 26 oktober 1904 ontslag ingevolge art. 21 van de wet op de kiesbaarheid.

Cyrille Billiow overleed in augustus 1905. Op 06.12.1905 werd Isidore Versluys in zijn plaats verkozen tot schepen.

Emile Versluys overleed in september 1906 en de burgemeester Jean Verdonck-Lams overleed in november 1906.

d- Op 30.12.1906 werd een tussentijdse verkiezing gehouden voor het aanduiden van vier gemeenteraadsleden en dit ingevolge een beslissing van de gemeenteraad van 29.11.1906.

Werden verkozen: Jules Vandenberghe, Isidore Verdonck, Désiré Nyssen en Henri Rotsaert. Ze legden de eed af op 04.02.1907.

Henri Rotsaert werd benoemd tot burgemeester en zetelde vanaf 16.05.1907 in die functie.

e- Op 20.10.1907 werd gekozen voor vijf raadsleden. Werden verkozen:

- voor de wijk Bredene Dorp: Pieter Colpaert en Jules Vandenberghe;
- voor de wijk Sas-Slijkens: Henri Jacobs, Désiré Nyssen en Isidore Verdonck. Ze legden de eed af op 13.01.1908. Op dezelfde vergadering werd Isidore Versluys herkozen als schepen. Van dan af bestond de gemeenteraad uit elf leden:

burgemeester: Henri Rotsaert
schepenen : Charles Devriendt en Isidore Versluys
raadsleden : Désiré Baelde, E. Bollenberghe, Henri Ingelbrecht, Henri Jacobs, Jules Vandenberghe, Isidore Verdonck, Désiré Nyssen en Pieter Colpaert.

Charles Devriendt overleed op het einde van 1909. Op 14.01.1910 werd hij als schepen opgevolgd door Désiré Baelde.
Burgemeester Henri Rotsaert overleed in mei 1911.

f- Op 15.10.1911 was er opnieuw verkiezing voor de helft van de gemeenteraad, maar het verslagboek vermeldt op 05.01.1912, datum van de eedaflegging, de namen van de verkozenen niet. Nieuwe gezichten waren: Frans Henderickx en Jules Spegelaere. Op 05.01.1912 verkoos de gemeenteraad tot schepen: Isidore Versluys, voor de reeks van acht jaar en Désiré Baelde, voor de reeks van vier jaren. De gemeenteraad bestond toen uit elf leden:

burgemeester : nog niet benoemd
schepenen : Isidore Versluys en Désiré Baelde
raadsleden : E. Bollenberghe, Henri Ingelbrecht, Henri Jacobs, Jules Vandenberghe, Isidore Verdonck, Désiré Nyssen, Pieter Colpaert, Frans Henderickx en Jules Spegelaere.

Désiré Baelde werd bij Koninklijk Besluit van 30.03.1912 benoemd tot burgemeester en op 21.06.1912 werd Henri Ingelbrecht verkozen tot schepen.

Désiré Baelde was voor het laatst aanwezig op de gemeenteraad op 30.06.1913 en op 22.05.1914 legde Désiré Nyssen de eed af als burgemeester.

Sedert 22.10.1912 woonde Pieter Colpaert geen enkele vergadering van de gemeenteraad meer bij.

g- In 1915 werden, omwille van de oorlogsomstandigheden, geen verkiezingen gehouden. Het verslagboek vermeldt een vergadering van de raad op 28.12.1917 waarop aanwezig waren: de schepenen Henri Ingelbrecht en Jules Vandenberghe en de raadsleden Henri Jacobs en Frans Henderickx.

Een ander verslag gaat over een vergadering van de raad op 17.02.1919 waarop aanwezig waren: de schepenen: Henri Ingelbrecht en Jules Vandenberghe en de raadsleden: Henri Jacobs, Isidore Verdonck, Frans

Henderickx en Jules Spegelaere.

De verslagen van de raadszittingen herbeginnen dan, in een ander verslagboek, vanaf 18.02.1921. Tot aan de eedaflegging van de nieuw verkozen raadsleden, op 20.06.1921, bestond de gemeenteraad uit:

burgemeester: Henri Ingelbrecht

schepenen : Jules Vandenberghe en Henri Jacobs

raadsleden : Isidore Verdonck, Frans Henderickx en Jules Spegelaere

D. Onder het stelsel van het algemeen enkelvoudig stemrecht.

De samenstelling van de gemeenteraad werd door de invoering van het algemeen enkelvoudig stemrecht grondig gewijzigd. De socialisten die vroeger, omwille van het bestaande kiesstelsel praktisch geen kans hadden om verkozen te worden, deden reeds vanaf de eerste naoorlogse verkiezing hun intrede in de gemeenteraad, waarvan zij steeds een belangrijke groep bleven uitmaken.

I. De periode van 1921 tot 1946.

a- Verkiezing op 24 april 1921 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren drie kandidatenlijsten en 1932 volledige stemmen.

- de katholieken behaalden 676 stemmen of 35 % en vier zetels:
Henri Ingelbrecht, Henri Jacobs, Jules Vandenberghe en Eugeen Vincke.
- de socialisten behaalden 774 stemmen of 40 % en vijf zetels:
Henri Gunst, Louis Vanhooren, Gerard Desmadryl, Pieter Maes en Leopold Baroen.
- de liberalen behaalden 482 stemmen of 25 % en twee zetels:
André Zwaenepoel en Jean Vanhuele

Op 13.05.1921 werd de verkiezingsuitslag goedgekeurd door de bestendige deputatie en de verkozenen legden de eed af op 20.06.1921. Zij verkozen Eugeen Vincke en Henri Ingelbrecht tot schepenen. André Zwaenepoel werd benoemd tot burgemeester bij K.B. van 6 september 1921.

Op 28.08.1922 aanvaardde de gemeenteraad het ontslag van Leopold Baroen. Hij werd opgevolgd door Joannes Bertens. Gerard Desmadryl overleed in juni 1924. Hij werd opgevolgd door Alfons Damman.

b- Verkiezing op 10 oktober 1926 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren twee kandidatenlijsten en 2477 volledige stemmen.

- de socialisten behaalden 912 stemmen of 36,8 % en vier zetels:
Henri Gunst, Jan Bertens, Oscar Baroen en Louis Hoenraet.
- de lijst gemeentebelangen, een coalitie van katholieken en liberalen behaalde 1565 stemmen of 63,2 % en zeven zetels:
André Zwaenepoel, Henri Ingelbrecht, Eugeen Vincke, Alfred Vandenbroele, Cyriel Vandenbroucke, August Samijn en Jules Vandenberghe.

Zij legden de eed af op 09.02.1927 en verkozen Eugeen Vincke en Henri Ingelbrecht tot schepenen. André Zwaenepoel werd herbenoemd als burgemeester bij Koninklijk Besluit van 09.02.1927.

In de loop van deze legislatuur waren er geen wijzigingen aan de samenstelling van de gemeenteraad.

c- Verkiezing van 9 oktober 1932 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren drie kandidatenlijsten en 3.532 volledige stemmen.

- de socialisten behaalden 1.632 stemmen of 46,2 % en vijf zetels: Henri Gunst, Louis Hoenraet, Oscar Baroen, Camiel Devos en Désiré Vandenbroele.
- de lijst gemeentebelangen, coalitie van katholieken en liberalen, behaalde 1.743 of 49,3 % en zes zetels: André Zwaenepoel, Henri Ingelbrecht, August Samijn, René Van de Put, Emiel Zwaenepoel en Cyriel Vandenbroucke.
- de lijst van de Vlaams Nationalisten behaalde 157 stemmen en geen zetels.

De verkozenen legden de eed af op 13.01.1933 en verkozen Henri Ingelbrecht en René Van de Put tot schepen. André Zwaenepoel werd bij K.B. van 23.12.1932 herbenoemd als burgemeester.

In de loop van deze legislatuur overleed Louis Hoenraet op 11 juni 1933. Hij werd opgevolgd door Theophiel Cools. Op 24.07.1933 nam René Van de Put schriftelijk ontslag als schepen, maar hij zou als onafhankelijk lid blijven zetelen. Op 08.08.1933 werd Cyriel Vandenbroucke verkozen tot schepen.

Op 25.05.1934 aanvaardde de gemeenteraad het ontslag van Emiel Zwaenepoel, die gemeenteontvanger geworden was, en van Désiré Vandenbroele. Zij werden opgevolgd door resp. August Lecot en Richard Vandenberghe. Op 16.07.1934 nam René Van de Put ontslag als raadslid. Hij werd opgevolgd door Jules Vandenberghe. Op 07.12.1936 nam Oscar Baroen ontslag. Hij werd opgevolgd door Achiel Lava.

d- Verkiezing op 16 oktober 1938 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren drie kandidatenlijsten en 4.105 volledige stemmen.

- de socialisten behaalden 1.545 stemmen of 37,7 % en vier zetels: Henri Gunst, Charles Vandeile, Richard Vandenberghe en Achiel Lava.
- de lijst gemeentebelangen, coalitie van katholieken en liberalen behaalden 2.452 stemmen of 59,7 % en zeven zetels: André Zwaenepoel, Henri Ingelbrecht, Maria Van Wallegem-Kestens, Cyrille Decuyper, Gustaaf Zwaenepoel, Alfons Mille en August Samijn.
- de lijst van de Vlaams Nationalisten behaalde 108 stemmen en geen zetels.

De verkozenen legden de eed af op 13.01.1939 en verkozen Gustaaf Zwaenepoel en Henri Ingelbrecht tot schepen. André Zwaenepoel werd bij K.B. van 26 januari 1939 herbenoemd als burgemeester.

In de loop van deze legislatuur die, omwille van de oorlogsomstandigheden, voortduurde tot 31.12.1946, onderging de samenstelling van de gemeenteraad de volgende wijzigingen.

Henri Ingelbrecht overleed op 04.04.1939. Hij werd als raadslid opgevolgd door August Casier en op 26.05.1939 werd Cyrille Decuyper verkozen tot schepen. Henri Gunst nam ontslag op 16.12.1939, Antoon Boey, August Mylle en Désiré Mylle verzaakten aan hun recht van opvolging en op 18.06.1940 legde Camiel Clybouw de eed af als opvolger van Henri Gunst.

Op 18.04.1941 deelde de secretaris-generaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid aan de burgemeesters mede dat, volgens beslissing van de bezettende overheid, alle werkzaamheden van de gemeenteraden, voor de duur van de oorlog verboden waren, zodat alle beslissingen door het schepencollege dienden genomen.

In juli 1943 kreeg André Zwaenepoel ontslag als burgemeester. Oscar Poppe, die reeds op een normale manier aangesteld was als gemeentebediende, werd aangesteld als burgemeester. De schepenen Gustaaf Zwaenepoel en Cyrille Decuyper bleven zetelen.

Op 11 september 1944, onmiddellijk na de bevrijding, werden de gemeenteraadsleden uitgenodigd voor de gemeenteraadszitting van 13.09.1944 in de patronaatzaal te Bredene Dorp. Op deze vergadering waren aanwezig: André Zwaenepoel, burgemeester-voorzitter, Maria Van Wallegghem-Kestens, August Samijn, Alfons Mille, Achiël Lava, Charles Vandeile en Camiel Clybouw. Cyrille Decuyper was met opzet niet tot deze vergadering uitgenodigd.

De gemeenteraad van 10.10.1944 nam kennis van het schrijven van de provincie, die oordeelde dat Cyrille Decuyper zijn functie van schepen en gemeenteraadslid mocht voortzetten. Gezien Gustaaf Zwaenepoel toen geïnterneerd was, werd hij als schepen tijdelijk vervangen door August Samijn, gemeenteraadslid met de oudste ancienniteit.

Door besluit van de gouverneur van 22.06.1945 werd Gustaaf Zwaenepoel afgezet als schepen en door besluit van de bestendige deputatie van dezelfde datum werd hij vervallen verklaard van zijn mandaat van gemeenteraadslid. Zijn opvolger Jules Vandenberghe werd herhaaldelijk uitgenodigd om de eed af te leggen. Hij verscheen niet en gaf ook geen ontslag. In de gemeenteraad van 29.06.1945 gaf de burgemeester kennis van het besluit waarbij August Casier vervallen verklaard werd van zijn mandaat van gemeenteraadslid. Hij werd opgevolgd door August Lecot.

Tussen 20.09.1945 en 31.12.1946 bestond de gemeenteraad uit:

burgemeester André Zwaenepoel, schepenen Cyrille Decuyper en August Samijn en de raadsleden Alfons Mille, Maria Van Wallegghem-Kestens, Achiël Lava, Charles Vandeile, Camiel Clybouw, Richard Vandenberghe en August Lecot.

II. De naoorlogse periode.

a- Verkiezing van 24 november 1946 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren vijf kandidatenlijsten en 3.805 volledige stemmen.

- de socialisten behaalden 1.510 stemmen of 39.7 % en zes zetels. Werden verkozen: August Plovie, leraar, Achiël Lava, kraanman, Valère Vermoortel, vakbondsecretaris, Camiel Clybouw, tramontvanger, Richard

Vandenberghé, staatswerkmán en Germaine Decroos-Vansteenkiste, huishoudster.

- de lijst 'geteisterden en gemeentebelangen', liberaal met twee kandidaten behaalde 511 stemmen of 13.4 % en één zetel : André Zwaenepoel, nijveraar.
- de communisten behaalden 269 stemmen of 7.1 % en geen zetels.
- de lijst 'Onafhankelijken' behaalde 713 stemmen of 18.7 % en twee zetels: Gaston Zwaenepoel, landbouwer en Marice Lams, bediende.
- de C.V.P. behaalde 802 stemmen of 21.1 % en twee zetels: Joseph Demeere, zaakvoerder en Charles Broidioi, bediende.

De verkozenen legden de eed af op 07.01.1947 en verkozen Valère Vermoortel en Achiél Lava tot schepen en dit met zes (socialistische) stemmen tegen vijf. De overige gemeenteraadsleden waren blijkbaar weer akkoord geraakt, want zij steunden samen één andere kandidaat.

August Plovie werd bij besluit van 21.05.1947 benoemd tot burgemeester, met terugwerkende kracht tot 1 januari 1947.

André Zwaenepoel overleed op 06.04.1950. Hij werd opgevolgd door August Lecot, winkelier. Camiel Clybouw gaf ontslag op 08.12.1950. Hij werd opgevolgd door Charles Dendooven, elektriker.

b- Verkiezing van 12 oktober 1952 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren vier kandidatenlijsten en 4.482 volledige stemmen.

- de liberalen behaalden 147 stemmen of 3.3 % en verwierven geen zetels.
- de socialisten behaalden 2.801 stemmen of 62.5 % en kregen acht zetels: August Plovie, leraar, Valère Vermoortel, vakbondsecretaris, Germaine Decroos-Vansteenkiste, huishoudster, Richard Vandenberghé, gepensioneerde, Charles Dendooven, elektriker, Jean Ramakers, rekenplichtige, Achiél Lava, kraanman en Daniel Gevaert, smid.
- de lijst gemeentebelangen, overwegend C.V.P., behaalde 1.463 stemmen of 32.6 % en verwierf drie zetels: Maurice Lams, bediende, Gaston Zwaenepoel, landbouwer en Charles Broidioi, bediende.
- de communisten, met twee kandidaten, behaalden 71 stemmen of 1.6 % en geen zetels.

De verkozenen legden de eed af op 30.01.1953 en verkozen Valère Vermoortel en Jean Ramakers tot schepen. August Plovie werd door K.B. van 27.02.1953 herbenoemd als burgemeester.

Jean Ramakers overleed op 17.09.1953. Vanaf 19.01.1954 werd hij als raadslid opgevolgd door Lucien Mylle, postbode. Germaine Decroos-Vansteenkiste werd verkozen tot schepen. Achiél Lava overleed op 20.09.1955. Hij werd opgevolgd door Gustaaf Delanghe, bediende. Charles Dendooven overleed op 31.12.1958, de laatste dag van de legislatuur.

c- Verkiezing op 12 oktober 1958 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren twee kandidatenlijsten en 5.087 volledige stemmen.

- de socialisten behaalden 2.750 stemmen of 54.1 % en kregen zes zetels: August Plovie, leraar, Germaine Decroos-Vansteenkiste, huishoudster,

Albert Claeys, tekenaar, Valère Vermoortel, vakbondsecretaris, Daniel Gevaert, smid en Raymond Vanhooren, smid.

- de lijst 'Recht voor Allen', overwegend C.V.P., behaalde 2.337 stemmen of 45.9 % en verwierf vijf zetels: Honoré Van Walleghem, technisch ingenieur, Frans Vanleenhove, syndikaal vrijgestelde, Maurice Lams, gepensioneerde, Gaston Zwaenepoel, landbouwer en Oscar Poppe, handelaar.

De verkozenen legden de eed af op 09.01.1959 en verkozen Valère Vermoortel en Germaine Decroos-Vansteenkiste tot schepen. August Plovie werd herbenoemd als burgemeester bij K.B. van 12.12.1958.

Valère Vermoortel nam ontslag als schepen en Albert Claeys werd op 30.07.1959 door de gemeenteraad tot schepen verkozen.

d- Verkiezing van 11 oktober 1964 voor elf gemeenteraadsleden.

Er waren vier kandidatenlijsten en 5.288 volledige stemmen.

- de socialisten behaalden 1.580 stemmen of 29.9 % en verwierven hiermede drie zetels: August Plovie, leraar, Germaine Decroos-Vansteenkiste, huishoudster, Valère Vermoortel, vakbondsecretaris.
- de lijst 'Volksbelangen' van gemengde strekking, behaalde 2.067 stemmen of 39.1 % en kreeg vijf zetels: Albert Claeys, tekenaar, Raymond Vanhooren, smid, Daniel Gevaert, smid, Raymond Lagast, technisch ingenieur, Aloysius Debaene, bediende.
- de lijst 'Recht voor Allen', overwegend C.V.P., behaalde 1.599 stemmen of 30.2 % en verwierf drie zetels: Honoré Van Walleghem, technisch ingenieur, Frans Vanleenhove, syndikaal vrijgestelde en Jerome Depoorter, bierhandelaar.
- de 'Werkerslijst' met twee kandidaten behaalde 42 stemmen of 0.8 % en kwam geen zetels.

Nog vóór de aanstelling van de nieuwe gemeenteraad verzaakte Germaine Decroos-Vansteenkiste aan haar mandaat, Camiel Gunst verzaakte aan zijn recht van opvolging en het was Roger Beeckaert, leraar, die de eed als gemeenteraadslid aflegde op 05.01.1965, samen met de andere verkozenen. Honoré Van Walleghem en Frans Vanleenhove werden verkozen tot schepen. Bij K.B. van 21.12.1964 werd Albert Claeys benoemd tot burgemeester.

August Plovie overleed op 24.02.1965. Hij werd opgevolgd door Maurice Lams, gepensioneerde.

e- Verkiezing op 11 oktober 1970 voor dertien raadsleden.

Er waren drie kandidatenlijsten en 5.659 volledige stemmen.

- de lijst 'Recht voor Allen', overwegend C.V.P., behaalde 1.297 stemmen of 22.9 % en verwierf drie zetels: Frans Vanleenhove, syndikaal vrijgestelde, Jerome Depoorter, bierhandelaar en André Debruyne, huismeester R.T.T.
- de lijst 'Volksbelangen' van gemengde strekking, behaalde 3.200 stemmen of 56.6 % en verwierf acht zetels: Albert Claeys, tekenaar, Raymond Vanhooren, smid, Daniel Gevaert, smid, Raymond Lagast, technisch ingenieur, Aloysius Debaene, gepensioneerde, Rachel Minne-Pyra, gepensioneerde, Fernand Annys, elektriker en André Lacoere, sloopstimmerman.

- de socialisten behaalden 1.162 stemmen of 20.5 % en kregen twee zetels: Roger Beeckaert, leraar en Maurice Lams, gepensioneerde.

De verkozenen legden de eed af op 04.01.1971 en verkozen Raymond Lagast, Raymond Vanhooren, beiden van de lijst 'Volksbelangen' en Roger Beeckaert, van de socialistische lijst, tot schepen. Albert Claeys werd bij K.B. van 28.12.1970 herbenoemd als burgemeester.

Daniel Gevaert nam ontslag op 30.07.1971. Hij werd opgevolgd door Roger Opstaele, onderwijzer. Fernand Annys nam ontslag op 26.11.1971. Hij werd opgevolgd door Albert Hollevoet, scheepstimmerman. Maurice Lams overleed op 10.04.1973. Hij werd opgevolgd door Jacky Maes, federaal secretaris mutualiteit.

f- Verkiezing op 10.10.1976 voor éénentwintig gemeenteraadsleden.

Er waren drie kandidatenlijsten en 6.413 geldige stemmen.

- de C.V.P. behaalde 1.938 stemmen of 30.2 % en kreeg zes zetels: Jules Van Canneyt, patroon-kleermaker, Gilbert Vanleenhove, leraar, André Debruyne, huismeester R.T.T., Roger Eerebout, secretaris beroepsvereniging, Roland Metsu, visbewerker en Walther Zwaenepoel, aannemer.
- de B.S.P. behaalde 1.705 stemmen of 26.6 % en kreeg vijf zetels: Roger Beeckaert, bedrijfsleider, Willy Vanhooren, gemeentebediende, Jacky Maes, federaal secretaris mutualiteit, Raymond Vanhooren, smid en Gilbert Gevaert, mechaniker.
- de lijst 'Claeys' van gemengde strekking, behaalde 2.770 stemmen of 43.2 % en verwierf tien zetels: Albert Claeys, tekenaar, Raymond Lagast, technisch ingenieur, Aloysius Debaene, gepensioneerde, Roland Slabbinck, directeur, André Lacoere, scheepstimmerman, Roger Opstaele, onderwijzer, Rachel Minne-Pyra, gepensioneerde, Godelieve Billiau-Vrygelinck, handelaarster, Cyrille Knockaert, smid en Albert Hollevoet, scheepstimmerman.

Wegens niet toegelaten verwantschap met Albert Claeys kon Roger Eerebout niet zetelen. Hij werd vervangen door Jerome Depoorter, gepensioneerde. Raymond Vanhooren kon evenmin zetelen omdat zijn zoon Willy vóór hem verkozen was. Hij werd vervangen door Dorine Hallemeesch, bediende.

De verkozenen legden de eed af op 06.01.1977 en verkozen André Debruyne, Raymond Lagast, Gilbert Vanleenhove en André Lacoere tot schepen. Bij K.B. van 23.12.1976 werd Albert Claeys herbenoemd als burgemeester.

Rachel Minne-Pyra overleed op 11.06.1979. Zij werd opgevolgd door François Jonckheere, magazijnier. Aloysius Debaene overleed op 19.08.1979. Hij werd opgevolgd door Etienne Melis, werkleider. Jules Van Canneyt overleed op 30.10.1979, Alfons Hoste en Maria Van den Broeck deden afstand van hun recht van opvolging en het was Jaak Benthein, bode A.C.V., die op 20.12.1979 de eed aflegde als opvolger. François Jonckheere overleed op 03.12.1979. Hij werd opgevolgd door Leon Claeys, rijksambtenaar. Jerome Depoorter nam ontslag op 31.12.1979. Hij werd opgevolgd door Julienne Meysman-Boemans, huishoudster.

André Lacoere nam ontslag als schepen vanaf 01.01.1980. Op 09.01.1980 werd Roger Opstaele verkozen als schepen.

g- Verkiezing op 10.10.1982 voor ééⁿentwintig gemeenteraadsleden.

Er waren vier kandidatenlijsten en 7.278 geldige stemmen.

- de S.P. behaalde 2.314 stemmen of 31.8 % en kreeg zeven zetels.
- de C.V.P. behaalde 2.039 stemmen of 28.0 % en verwierf zes zetels.
- de lijst 'A.C.-V.B.', afkorting voor Albert Claeys-Volksbelangen, van gemengde strekking, behaalde 2.763 stemmen of 38.0 % en bekam acht zetels.
- de lijst Vlaams Blok behaalde 162 stemmen of 2.2 % en bekam geen zetels.

De verkozenen waren:

Naam	geboorte datum	beroep	adres
------	----------------	--------	-------

voor de S.P.

Willy Vanhooren	19.09.47	gemeentebediende	Noordzeestraat 8
Roger Beeckaert	10.10.37	leraar	Sluisvlietlaan 108
Jacky Maes	13.06.46	secr.mutualiteit	H.Zwaenepoelstr.1
Gilbert Gevaert	22.02.48	lifttechnieker	Pauwhoflaan 4
Peter Creve	17.08.61	voetballer	F.Vinckelaan 244
Erwin Feys	09.02.58	postman	F.Vinckelaan 66
Arseen Content	05.04.38	onderwijzer	Molenstraat 64

- voor de C.V.P.

André Debruyne	22.01.28	huismeester	Spaarzaamheidstr.14
Gilbert Vanleenhove	02.05.47	leraar	Batterijstrat 66
Roland Metsu	20.10.51	campinguitbater	Zandstraat 91
Walther Zwaenepoel	31.12.27	aannemer	Zandstraat 103 B
Marc Faict	15.12.55	advocaat	Steenovenstraat 28
Rita Eerebout-Vandenbroele.	13.11.38	huishoudster	Kapellestraat 229

- voor de lijst A.C.-V.B.

Claeys Albert	25.04.22	tekenaar	Kapellestraat 313
Raymond Lagast	20.05.34	techn.ingenieur	Driftweg 79
Roger Opstaele	17.06.43	onderwijzer	L.Paretlaan 24
André Lacoere	17.11.33	timmerman	Verenigingstr. 20
Godelieve Billiau-Vrygelinck	10.04.22	handelaarster	G.Gezellestraat 37
Roland Slabbinck	26.03.25	directeur	Frankrijklaan 50
Cyrille Knockaert	14.06.25	smid	Vredestraat 22
Albert Hollevoet	18.07.42	timmerman	Sluizenstraat 99

Voór de aanstelling van de nieuwe gemeenteraad had Rita Eerebout-Vandenbroele ontslag genomen. Zij werd vervangen door Rachel Gilliaert-Dewulf, geb. 22.03.29, huishoudster, Kapellestraat 239.

De nieuwe gemeenteraadsleden legden de eed af op 30 april 1983, omwille van de procedure voor de Raad van State, en zij verkozen Roger Beeckaert, André Debruyne, Willy Vanhooren, Gilbert Vanleenhove en Jacky Maes tot schepen. Roger Eerebout werd, buiten de raad, benoemd als burgemeester

bij K.B. van 22.04.1983.

Roland Slabbinck overleed op 09.08.1983. Hij werd opgevolgd door Leon Claeys, geb. op 10.04.25, rijksambtenaar, Gentstraat 48. Peter Creve nam ontslag op 26.11.1984, Dorine Hallemeesch verzaakte aan haar recht van opvolging en het was Placide Lams, geb. 04.09.36, apotheker-hulp, Polderstraat 231, die op 17.12.1984 de eed aflegde als opvolger.

TWEEDE HOOFDSTUK .

VAN LIEFDADIGHEID TOT MAATSCHAPPELIJK WELZIJN.

1. Een kort historisch overzicht.

a- Tijdens de middeleeuwen waren kloosters en kerkelijke instellingen centra van naastenliefde: zij deelden voedsel, kledij en zelfs geld uit aan de armen, pelgrims, bedelaars, landlopers enz.. De zorg voor de armen was immers als plicht van ieder christen mens voorgeschreven: o.a. door het Concilie van Orleans in 511 en door het Concilie van Tours dat in 567 voorschreef: 'dat iedere stede, in de mate van het mogelijke, haar armen en nood-lijdenden voedsel verschaffe; dat zowel priesters als dorpelingen de armen voeden, opdat dezen niet gedwongen zouden zijn van stad tot stad te dwalen.'

Niettemin bleef dit tenslotte toch privé initiatief ontoereikend zoniet ondoelmatig.

Reeds bij de organisatie van bisdommelijke en parochiale structuren trof men in de 7e - 8e eeuw 'matricula' aan: een vorm van parochiaal georganiseerde hulpverlening, waarvan de pastoor én de lijst der behoeftigen én de toegestane hulp eigenmachtig beheerde, mits verantwoording tegenover de kerkelijke overheid. In 806 gaf Karel de Grote aan de heren - zijn leenmannen - de opdracht in het onderhoud van hun lijfeigenen te voorzien, terwijl hij aan kerken en kloosters oplegde een deel van hun inkomsten (tienden) te besteden aan de armen.

b- Met de opkomst der steden en de nieuwe tijden in de 13de eeuw kwam een nieuwe organisatorische vorm ter bestrijding van de behoefte tot stand, echter hoofdzakelijk gesteund op een hernieuwde aanpak der naastenliefde.

De 'Tafels van de Heilige Geest', armtafels of ook 'disch' genoemd was een instelling binnen een bepaalde parochie belast met de armenzorg. De dismeesters (of provisoren) waren leken die het beheer van de dis waarnamen. Controle op de dis behoorde de geestelijkheid en later samen de stadsmagistraat toe. Naast deze rechtstreekse hulp langs de dis kwamen ook gasthuizen - hospitalen als caritatieve stichtingen tot stand.

De twisten tussen dis- en stedelijke bestuurders enerzijds, maar ook het uitputten van de kerkelijke inkomsten en goederen om de hulpverlening te verzekeren anderzijds, brachten vele dissens in financiële moeilijkheden.

c- Slechts in de 16de eeuw werd de armenzorg hervormd en systematisch georganiseerd. Keizer Karel V poogde door een plakkaat van 7 oktober 1531 een algemene regeling van de armenzorg in te voeren. De voorschriften waren:

1. één armenkas (dis) per gemeente;
2. verbod van bedelarij;
3. boekhoudkundige registratie van ontvangsten en uitgaven (aard en bedrag van de verleende steun);
4. de hospitalen (voor zieke behoeftigen) werden aan het beheer van de armenkas onttrokken en onder toezicht en beheer van de stad geplaatst;
5. op alles was controle van de vorst mogelijk.

Tegen deze centraliserende maatregelen rees verzet: vele liefdadigheidsinstellingen zetten ongehinderd (met oogluikend instemmen der stedelijke besturen) hun caritatieve actie verder, zodat de kerken en kloosters uiteindelijk toch de enige organisatoren van de armenzorg bleven.

De ordonnantie van 18 september 1617 uitgevaardigd door de aartshertogen Albrecht en Isabella, maakte het heffen van belastingen ten behoeve van de armenzorg mogelijk. Het edict van Maria-Theresia van 1765 legde de verplichting van *onderhoud der armen op aan de gemeente van geboorte*. In Frankrijk bevestigde Lodewijk XIV in 1695 nog de jurisdictie van de kerk inzake armenzorg.

d- De Franse Revolutie voerde ook in de armenzorg een diepgaande hervorming in. De kloosterorden werden afgeschaft en de kerkelijke instellingen genationaliseerd: de parochiale dis-structuur verdween.

In 1796 annexeerde Frankrijk de Zuidelijke Nederlanden en werd de Franse wetgeving bij ons van kracht.

De wet van 16 Vendemiaire jaar V (7 oktober 1796) richtte een organisme in: de burgerlijke godshuizen voor het verzorgen van ouden van dagen, wezen en zieke behoeftigen. De goederen van de vroegere hospitalen werden ter beschikking gesteld van de godshuizen, waarover trouwens de gemeentelijke overheden de controle kregen.

De wet van 7 Frimaire jaar V (27 november 1796) richtte de weldadigheidsburelen (bureaux de bienfaisance) op met als opdracht de ondersteuning der armen en behoeftigen ten huize te organiseren.

Over de vereniging met Nederland in 1815 en de Revolutie van 1830 heen, bleef deze dubbele structuur voor de behoeftigenzorg in ons land tot aan de wet van 10 maart 1925 bewaard.

e- De Commissie van Openbare Onderstand (C.O.O.), ingesteld bij de wet van 10 maart 1925, bracht het bureel van weldadigheid en het burgerlijk godshuis in één organisme samen. Iedere gemeente was verplicht een C.O.O. te organiseren als gemeentelijke instelling met een staatsopdracht nl. het bestrijden en het voorkomen van armoede en ellende, het organiseren van ziekenzorg en de voogdij over bepaalde kinderen.

De structuur van de C.O.O. was dermate dat enerzijds een autonomie aan de C.O.O. was verzekerd en anderzijds de controle van gemeente, provincie en staat mogelijk was.

Verschillende wetten hebben wijzigingen gebracht aan de organieke wet van 10 maart 1925. Aldus bv. de wet van 1963 op de ziekenhuizen; de wet van 1964 betreffende de dringende geneeskundige hulpverlening; de wet van 1966 op de rustoorden voor bejaarden; de wet van 1967 betreffende het beheer der C.O.O. goederen, schenkingen en legaten; de wet van 1956 betreffende het speciaal onderstandsfonds en ook de wet van 7 augustus 1974 op het verzekeren van het bestaansminimum.

f- De wet van 8 juli 1976 op de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.) schafte de Commissie voor Openbare Onderstand af. Die wet trad in voege na de installatie van de nieuwe gemeenteraad die op 10 oktober 1976 verkozen werd.

Alhoewel zij op gemeentelijk vlak opgericht zijn, zijn de O.C.M.W.'s nochtans geen instellingen die afhangen van de gemeente. Zij hebben een zelfstandig juridisch bestaan, vervullen een administratieve openbare opdracht en bezitten daarvoor een juridische zelfstandigheid en de rechtspersoonlijkheid.

Door de wet op de O.C.M.W.'s worden in bepaalde voorwaarden aan bepaalde personen rechten toegekend die afdwingbaar zijn. Tegen de beslissingen van het O.C.M.W. staat beroep open bij de provinciale beroepskamer en, nopens het bestaansminimum, voorzien door de wet van 1974, is beroep mogelijk bij de arbeidsrechtbank.

Artikel 1 van de wet van 08.07.1976 verklaart: 'Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Er worden openbare centra voor maatschappelijk welzijn opgericht die, onder de door deze wet bepaalde voorwaarden, tot opdracht hebben deze dienstverlening te verzekeren.

De dienstverlening van het O.C.M.W. is ruim te interpreteren:

- het verzekert hulp die niet alleen curatief, maar ook preventief is;
- het karakter van de dienstverlening is algemeen en kan dus van materiële (bv. voedingsmiddelen), sociale (huisvesting), geneeskundige (medicamenten), sociaal-geneeskundige (bv. opsporen van besmettelijke ziekten) of psychologische (bv. consultatiebureaus voor familiale problemen) aard zijn;
- het voert de taken uit hem toevertrouwd door de wet, de koning of de gemeenteoverheid.
- het O.C.M.W. verleent hulp aan ieder persoon die zich op het grondgebied van de gemeente bevindt, buiten de openbare weg of een openbare plaats en die, ingevolge ziekte of ongeval, onmiddellijk geneeskundige verzorging nodig heeft;
- het O.C.M.W. oefent de voogdij uit over of verzekert althans de bewaring, het onderhoud en de opvoeding van de minderjarige kinderen die door de wet, de ouders of de overheidsorganen aan het centrum zijn toevertrouwd.

2. Manier van werken van het bestuur.

a- Het Bureau van Weldadigheid.

Het Bureau van Weldadigheid, dat in Bredene steeds 'Armbestuur' werd genoemd, werd bestuurd door een raad van vijf leden en de verleende hulp en bijstand bestond hoofdzakelijk uit waren die, naar eigen inzicht van de leden van het armbestuur, aan de behoeftigen van de gemeente bedeed werden.

Zo lezen wij in een willekeurig gekozen verslag van een vergadering van dit bestuur, dat er toegestaan werd:

- aan nr.1: 1 kgr. koffie, 1 kgr. rijst, 1 kgr. zeep, een paar 'kloefen' 1 pak 'sajette', af te halen bij Deschepper.
- aan nr.2: 3 kgr. margarine af te halen bij Louise Baels, 75 kgr. brood te leveren door Plovie en 3 zakken kolen te leveren door Dés. Broucke.
- aan nr.3: 31 liter melk bij Cools en 4 kgr. 'vervrozen' vlees bij R. Hautekiet
- aan nr.4: 6 kgr. brood bij Deschepper, 2 zakken kolen bij Dugardyn, en 1 kgr. margarine bij Louise Baels.

Ook vonden wij de bijgaande tabel over het aantal behoeftigen die tijdens de jaren 1895, 1896, 1897, 1898 en 1899 door het armbestuur van Bredene ondersteund werden.

Daarbij kwam het armbestuur ook regelmatig tussen in de betaling van de huishuur door behoeftigen. Om deze tussenkomst te verminderen kocht het armbestuur, in 1880, in de Sluizenstraat een driewoonst, die omgevormd werd tot zes kleine woningen voor de huisvesting van behoeftige gezinnen. In het verslag van de gemeenteraad van 25 mei 1880 lezen wij hierover het volgende:

'De Gemeente Raad van Bredene

'Gezien de beraadslaging van het armbestuur waarvan den inhoud volgt:

'Dischzitting van den zeventienden Maart 1880

'Tegenwoordig: Hendrik Zwaenepoel, burgemeester-voorzitter, Desideer Beaumont, algemeene gebieder, 'bijzitter, Augustus Samijn, Karel Maryssael en Willem Billiow, leden en Joseph Dubaert, ontvanger 'secretaris des bestuers.

'Het weldadigheidsbureau der plaatselijkheid Bredene, buitengewoon en opzettelijk heden bijeengeroepen 'ten einde te beraadslagen nopens een ontwerp van aankoop rakende eene dry woonst, met medegaande erf 'en afhankelijkheden, kadastraal bekend sectie B nummers 740 b, 740 e, 750 en 829 g meetkundig onder 'tuin, land en bebouwen grond groot 15 a. 48 ca. gestaan en gelegen 't eenen blokke te Bredene, tus- 'schen den dorpmolen en de blauwe Sluis, over het geheel behoorende aan Leopold Claerhoudt, werkman 'alhier gevestigd.

'Merkende de menigvuldige en belangrijke hulpgelden welke jaarlijks nopens huishuren der behoeftige 'dienen verleend te worden. Achtende dat, mits eenige herstellingen en kleine veranderingen bedoelde 'gebouw aldra zes woonsten tellen en dank zulkdanige verbeteringen toelaten zal er een zestal arme 'huisgezinnen te bergen.

'Gezien dat als een zeer geschikt middel te beschouwen valt om wijden kapitalen thans door de Gemeente 'teruggekeerd, andermaal gunstigst uit te zetten.

'Lettende op achterkomende stukken.

'Besluit eenparig voor hooger gemelden eigendom twee duizend vijf francs boven de kosten te offeren de

'Bestendige Deputatie derhalve smeekende die beslissing goed te keuren en ten kwijting en naar even- 'redigheid dier som het openbaar liefdadigheidsgesticht bemagtigen de in bezit houdende obligaties 'op het Communaal fonds te mogen benuttigen'

Deze beslissing werd met acht stemmen en één onthouding, de heer Boutens,

door de gemeenteraad goedgekeurd.

Nadien werd er, op de zelfde eigendom, nog een driewoonst gebouwd met de zijgevel naar de Sluizenstraat gericht. Die werd laatst bewoond door de familie Bolle en is thans afgebroken, samen met de eerste zes woningen.

b- De Commissie van Openbare Onderstand

Aan de C.O.O. werd door de wetgever een driedubbele taak opgedragen: de ellende verzachten; de ellende voorkomen en de dienst der ziekenverpleging in te richten.

- De ellende verzachten en de ellende voorkomen.

Om haar taak goed te kunnen uitvoeren besliste de C.O.O. op haar eerste vergadering, na haar oprichting, op 5 januari 1926 om de gemeente in wijken in te delen. Ieder lid nam een wijk op zich om de noodlijdenden op te sporen en ten huize te bezoeken:

Vanquickelborne kreeg de Prins Albertlaan en de Prinses Elisabethlaan, Charles Luca-Loete de huidige Nukkerstraat met haar zijstraten tot aan de Nukkerbrug; Jules Lievens de Nukkerwijk, Groene Dijk, Sluizenstraat, Blauwe Sluis en Brugse steenweg; Oscar Cools de Sluizenstraat van af de molen Hollevoet, Dorpstraat, Dorpplaats, wijk Jacobsen, Duinenstraat tot herberg Parijs en de Polderstraat; August Samijn de Duinenstraat van af de herberg Parijs, Turkeyenwijk en Duinenwijk tot aan Jacobsen en de grens met Klemskerke.

Later moest elke steunaanvrager opnieuw verschijnen op de vergadering van de voltallige raad van de C.O.O. om er zijn armoede te bewijzen en zijn steunbehoefte uit te leggen en te verdedigen. Daarna beslisten de raadsleden, praktisch gezien volledig zelfstandig en naargelang van de financiële mogelijkheden van de C.O.O. of de steunaanvrager behoeftig was en welke steun aan hem of aan haar toegekend zou worden.

Deze steun bestond hoofdzakelijk uit voedingswaren, waarvoor een bon gegeven werd die in de winkel als betaalmiddel diende en, in enkele gevallen, uit geld. Zo lezen wij bv. in een verslag uit het jaar 1934 dat er toegekend werd aan :

nr.1 - 50 fr. winkelwaar, 50 fr. vlees en 50 broden; aan nr.2 - 30 broden; aan nr. 3: 30 broden en 2 kgr. smout; aan nr.4: 50 broden, 100 fr. winkelwaar, 4 kgr. smout en 75 fr. tussenkomst in de huispacht; aan nr.5: 100 fr. winkelwaar; aan nr.6: 100 fr. alimentatiepensioen; aan nr.7: 200 fr. alimentatiepensioen; aan nr.8: 75 fr. winkelwaar en 50 broden; aan nr.9: 30 liter melk, 50 broden, 125 fr. alimentatiepensioen, 60 fr. vlees en 1.5 kgr. smout; aan nr.10: 50 fr. winkelwaar en aan nr. 11: 100 fr. winkelwaar en 40 broden.

- De ziekenverpleging inrichten.

'Overwegende dat de C.O.O. verplicht is benevens het verzekeren der hospitalisering der behoeftige zieken een reglement vast te stellen betreffende den kosteloozen geneeskundigen dienst ten huize', stelde de raad van de C.O.O. in september 1926 een dergelijk reglement op, waarin o.m. in artikel 1 bepaald werd: dat de geneesheren van de dienst als

opdracht hebben aan de behoeftige zieken de tot de algemene uitoefening van de geneeskunde behorende zorgen te verstrekken, welke hen tot een spoedige en volkomen genezing moeten leiden en aan de gezinnen een opleiding te geven in zake de 'voorbekhoedsmaatregelen'.

In artikel 2 van dit reglement werd bepaald dat de geneesheer er zich toe verbindt, bij zijn bezoeken, zijn tussenkomsten en recepten, de grootste bezuiniging te betrachten, welke een doeltreffende behandeling toelaat.

Dokter Vanden Bulcke verklaarde zich op 20.10.1926 bereid om deze dienst op zich te nemen. Hij zou door de C.O.O. betaald worden:

voor een raadpleging in zijn kabinet	4 fr.
voor een huisbezoek over dag	5 fr + 0.5 fr./km
voor dringende- of zondagbezoeken	10 fr.
voor nachtbezoeken en dringende huisbezoeken op zondag	15 fr.

Nadien werd deze dienst waargenomen door dokter M. Vanden Weghe.

Op 06.02.1927 werd er met de commissie van het burgerlijk gasthuis van Oostende een akkoord afgesloten om de behoeftige zieken van Bredene aldaar te doen verzorgen. Deze beslissing werd goedgekeurd door de gemeenteraad van Bredene op 10.02.1927 en door de bestendige deputatie op 01.03.1927.

- Bouwen van woonhuizen voor behoeftigen en bejaarden.

Naar aanleiding van de viering van het eeuwfeest 1830 - 1930, bouwde de C.O.O., in de Sluizenstraat, drie huisjes voor behoeftige gezinnen. Die huisjes zijn nu nog steeds onderhouden en bewoond.

In de voorgevel van het middenste huis is een steen ingemetseld die moet herinneren aan de eerste steenlegging, in 1930, door de toenmalige burgermeester André Zwaenepoel.

Op 28.11.1969 besliste de C.O.O. om zes woonhuizen voor bejaarden te bouwen aan de Wandelweg, achter de Fritz Vinckelaan en de Pater Gerard Defeverstraat. Het definitieve ontwerp werd door de C.O.O. goedgekeurd op 24.01.1973 en de C.O.O. stelde op 11.06.1976 de huurprijzen vast, met het oog op de eerste ingebruikname op 1 augustus 1976.

- Inrichten van winterhulp.

In de verslagen van de C.O.O. lezen wij:

- vergadering van 15.10.1940: 'Op bevel van de bezettende overheid zal de gemeente moeten overgaan tot het inrichten van een 'Winterhulp' onder vorm van soepbedeling. Deze inrichting en controle wordt aan de bevoegdheid van ons bestuur overgemaakt. Om in de onkosten te voorzien wordt er een bijgevoegd krediet van 55.000 fr. aangevraagd.'

- vergadering van 22.10.1940: 'Aan den E.H. Gyselen, onderpastoor te Bredene Dorp zal een schrijven gericht worden vragende indien hij zich zou willen bezig houden met de inrichting en controle in het Winterhulpcomité in samenwerking met ons bestuur. Degenen die begeren van de soepbedeling te genieten moeten zich laten inschrijven op het bureel van de

C.O.O.. De prijs wordt bepaald aan 1 frank de liter soep. Een vermindering zal toegestaan worden voor de behoeftige kroostrijke gezinnen. Een steunlijst zal in omloop gebracht worden om zodoende de kosten te helpen dekken.

Aan de Z.E.Heren Holleberq, Lesy en Lozie, achtereenvolgens pastoor te Bredene Dorp, Sas Slijkens en Bredene a/ Zee wordt een schrijven gericht, vragende in hun eerste zondagsermoen de aandacht der gelovigen te vestigen op het doel en werking van het Winterhulpcomité. De ruchtbaarheid zal verder geschieden bij middel van aanplakbrieven.'

- vergadering van 29.10.1940: 'Het schrijven wordt voorgelezen van E.H. Gyselen: Lokaal voor soepbedeling: het huis wordt aangewezen toebehorende aan den heer Kesteloot van Oostende. Hem zal gevraagd worden over dit huis te mogen beschikken. Aan de beenhouwers van Bredene wordt nogmaals geschreven, vragende alle afval en beenderen te willen leveren voor de soepbereiding. Tevens zullen bidons gevraagd worden voor het vervoer der soep naar Sas Slijkens en Bredene a/Zee. De kokkin zal 20 fr. per week toegekend worden.

De dekens en andere voorwerpen welke thans op het gemeentehuis te Sas Slijkens berusten zullen overgebracht worden naar het bureel der Commissie. Een inventaris zal worden opgemaakt.

Samenstelling van het 'Winterhulpcomité'. Het schrijven wordt voorgelezen van het Provinciaal Bestuur, overgemaakt door het gemeentebestuur, waarin verzocht wordt zonder uitstel over te gaan tot het inrichten van een winterhulporganisatie. Deze wordt als volgt samengesteld: Heer André Zwaenepoel, burgemeester, tevens vertegenwoordiger van de plaatselijke afdeling van het Rood Kruis. Benevens het voltallig bestuur onzer commissie werd de hulp toegewezen van de geestelijke overheid, met als aktie-lid E.H.Gyselen, onderpastoor te Bredene Dorp. Tevens zullen de bestaande oudstrijdersbonden gevraagd worden een afgevaardigde aan te duiden om vertegenwoordigd te zijn in het comité en actief deel te nemen aan het actieprogramma.'

- vergadering van 19.11.1940: 'Volgens schrijven van het Provinciaal Bestuur is het wenselijk een zelfstandig winterhulpcomité op te richten met medewerking van de plaatselijke sociale werken. Een vergadering wordt belegd op zaterdag 23 november om 16 uur, om over te gaan tot definitieve stichting van het actie-comité waarin eveneens een uitvoerend comité zal worden benoemd. Eveneens zal overgegaan worden tot aanstelling van een voorzitter en secretaris. De volgende mutualiteiten zullen gevraagd worden de vergadering te willen bijwonen: 'Naastenliefde', 'Bond Moyson' en 'Help U Zelf'. De heer Kamiel Zwaenepoel zal eveneens verzocht worden de vergadering te willen bijwonen als voorzitter van de plaatselijke afdeling van de Boerenbond.'

In de verslagboeken wordt verder niets meer over dit winterhulpcomité vermeld.

c- Het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (O.C.M.W.)

- Bouwen en ingebruikname van 'Wackerbout'

Reeds lang werd de nood aan een bejaardentehuis op de gemeente scherp gevoeld. Tellingen hadden uitgewezen dat er regelmatig meer dan vijftig bejaarden van Bredene opgenomen waren in bejaardentehuizen, soms zeer ver buiten de gemeente.

In december 1968 gaf de minister van volksgezondheid de principiële machtiging om een bejaardentehuis van veertig bedden te bouwen, op voorwaarde dat daaraan een afdeling van zestig bedden voor chronische zieken gekoppeld werd.

Administratieve moeilijkheden zorgden er voor dat het dossier bleef aanslepen, doch dank zij een sterke politieke steun, kon de C.O.O. eindelijk, op 7 mei 1976, het definitieve ontwerp van het gebouw goedkeuren. Van dan af ging het althans in administratieve termen, vlug vooruit.

De eerste aanbesteding, voor de ruwbouw, werd gehouden op 2 december 1977 en reeds op 8 mei 1978 werd de eerste heipaal geslagen. Het gebouw kwam binnen de gestelde termijn klaar, zodat de eerste tien bejaarden op 1 september 1982 hun intrek in het nieuwe tehuis konden nemen.

De afdeling 'chronische zieken', die op bevel van het ministerie moest gewijzigd worden in een 'rust- en verzorgingstehuis', ontving zijn eerste patienten op 16 maart 1983 en in mei 1983 waren beide afdelingen volledig bezet.

Wackerbout heeft op heden een opnamecapaciteit van 48 bejaarden en 60 zieken. De bezettingsgraad ligt zeer hoog, boven de 99 %. In totaal kostte deze realisatie 174.125.092 fr., waarvan er 60.732.000 fr. ten laste waren van het plaatselijke O.C.M.W.. De rest werd met staats- en provincietoelagen betaald.

Het gebouw werd op 16 december 1983 plechtig ingehuldigd in aanwezigheid van vele personaliteiten en genodigden.

- De gewone werking van het O.C.M.W.

Met zijn ca. 60 à 65 personeelsleden is het O.C.M.W. één van de grootste werkgevers van de gemeente.

De dienstverlening aan de behoeftigen is in het O.C.M.W. anders georganiseerd dan in de vroegere C.O.O.. Bij elke steunaanvraag doet de in dienst zijnde maatschappelijk werkster, bij de steunvrager thuis, een voorafgaand sociaal en financieel onderzoek over het bestaan en de omvang van de behoefte aan hulpverlening en over de meest passende wijze om daaraan te verhelpen.

De maatschappelijk werkster helpt de steunaanvrager om zich volledig in orde te stellen met de sociale wetgeving en het O.C.M.W. betaalt desnoods zelf de nodige bijdragen aan de instelling waarbij de steunaanvrager aangesloten is. De maatschappelijk werkster geeft ook in veel gevallen raad aan de steunaanvrager bij het opstellen van zijn gezinsbudget.

Het is op basis van het verslag van de maatschappelijk werkster dat de raad van het O.C.M.W. beslist over het al of niet verlenen van steun en over de omvang hiervan.

Deze steun kan bestaan uit:

- het verlenen van een geldelijke toelage
- tussenkomst in de aankoop van farmaceutische producten
- het toekennen van een huishuurtoelage. Deze vorm van hulpverlening is

in de laatste jaren sterk toegenomen. Tot voor kort volstond een bedrag van 50.000 fr. per jaar, maar voor 1987 werd hiervoor 400.000 fr. voorzien op de begroting.

- tussenkomst bij het toekennen van het bestaansminimum. Er zijn bestendig 40 tot 50 gevallen waarin het O.C.M.W. moet tussenkomen.

Met het O.C.M.W. van Oostende werd een akkoord afgesloten voor de opname en het vervoer van zieken die zich op het grondgebied van de gemeente bevinden. Het O.C.M.W. heeft een eigen dienst voor gezins- en bejaardenhulp, maar doet hiervoor beroep op de diensten van Familiehulp, Familiezorg en de Intercommunale Vereniging van de S.V.V..

Momenteel zijn er geen minderjarige kinderen waarover het O.C.M.W. de voogdij moet uitoefenen.

Vermelden wij tenslotte dat vele vrijwilligers zich onbaatzuchtig inzetten om de bar van Wackerbout elke namiddag open te houden. Het is met de winst die hierdoor gemaakt wordt dat er voor de residenten van die inrichting regelmatig feestjes, reisjes enz. kunnen georganiseerd worden.

3. De aanduiding van de raadsleden.

a- Het Bureau van Weldadigheid.

Het 'Bureau van Weldadigheid' of 'Armbestuur' zoals het in Bredene genoemd werd, bestond uit vijf leden die verkozen werden door de gemeenteraad, met dien verstande dat elk jaar, op 31 december, één lid wegviel en moest herkozen of vervangen worden door iemand anders.

Die leden verkozen één van hen tot voorzitter. In de verslagboeken wordt die voorzitter door elkaar betiteld als: 'Dischvoorzitter', 'Weldaadsvoorzitter' of 'De Openbare Liefdaadsvoorzitter' en ook, als hij schuldvorderingen ondertekende, als 'Hoofd-Gebieder'.

De gemeenteraad moest dus elk jaar, bij gewone meerderheid van stemmen, één lid van het armbestuur verkiezen. Daartoe hadden de gemeenteraadsleden enkel de keuze tussen twee kandidaten die voorgedragen werden door het armbestuur zelf en twee kandidaten (het waren meermaals dezelfde namen) die voorgedragen werden door het schepencollege.

Op die manier was het mogelijk dat de raad van het armbestuur uitsluitend samengesteld was uit leden die tot dezelfde politieke groep behoorden als de zetelende meerderheid van de gemeenteraad en dit natuurlijk tot ongenoegen van de oppositie in de gemeenteraad. Zo gebeurde het bv. dat, na de eerste wereldoorlog, de socialistische oppositiegroep de gemeenteraad verliet onder luid protest van hun fractieleider: Henri Gunst, omdat de meerderheidsgroep, volgens hem, 'stelselmatig weigerde om een lid van de oppositie in het armbestuur op te nemen'.

b- De leden van de C.O.O.

De leden van de C.O.O. werden eveneens verkozen door de gemeenteraad. Vanaf de oprichting, in 1926, bestond de raad uit vijf leden en vanaf 1937 tot 31.03.1977 uit zes leden.

Deze leden verkozen één van hen tot voorzitter.

Het nieuwe in de wet op de C.O.O. bestond er in dat het mandaat van alle raadsleden verviel op dezelfde datum en, dat zowel de werkende leden als hun opvolgers verkozen werden in één enkele stemronde. Voorafgaande kandidaatstelling was niet nodig en, ten einde zoveel mogelijk de vertegenwoordiging van de politieke minderheden te verzekeren, beschikte ieder gemeenteraadslid over drie stembriefjes wanneer er vijf leden te verkiezen waren en over vier stembriefjes wanneer er zes leden te verkiezen waren. Op ieder stembriefje moest de naam aangeduid worden van één kandidaat werkend lid en de naam van één kandidaat opvolger. De werkende leden die het meeste stemmen bekwamen waren verkozen, samen met hun opvolgers.

Voor ieder werkend lid konden er, in de C.O.O. en in het O.C.M.W., één of meer plaatsvervangers gekozen worden. Zij kwamen evenwel slechts voor opvolging in aanmerking wanneer dit werkend lid wegviel.

Oorspronkelijk werden de verkiezingen voor de raadsleden van de C.O.O. niet gehouden na de vernieuwing van de gemeenteraad, maar wel tusschenin. Zij vonden plaats op resp.: 14.10.1925, 13.01.1931 en 09.12.1936, terwijl de verkiezingen voor de gemeenteraad plaatsgrepen op resp. 24.04.1921, 10.10.1926, 09.10.1932 en op 16.10.1938.

Vanaf 1947 werden die verkiezingen gehouden na iedere volledige vernieuwing van de gemeenteraad en wel, volgens de gewijzigde wet, op de eerste maandag van april die volgde op de installatie van de nieuwe gemeenteraad. Als alles normaal verliep traden zij in functie op 1 juli daarna en hun mandaat duurde eveneens zes jaar.

c- De leden van het O.C.M.W.

In de gemeente waar de bevolking de 15.000 inwoners niet overtreft, dit is voor Bredene het geval, wordt het plaatselijk O.C.M.W. bestuurd door een raad bestaande uit negen leden.

Zij en hun opvolgers worden verkozen door de nieuwe gemeenteraad - ieder gemeenteraadslid krijgt vijf stembriefjes - op de derde maandag nadat deze geïnstalleerd is en, als alles normaal verloopt, vangt hun mandaat aan op de eerste dag van de derde maand, volgend op de datum van de inwerking-treding van de nieuw verkozen gemeenteraden. Normaal is dit op 1 april. Hun mandaat duurt zes jaar.

In tegenstelling tot de C.O.O. moeten de kandidaten werkende leden en opvolgers wel voorafgaandelijk voorgedragen worden door één of meer zettelende gemeenteraadsliden.

Vooraleer in dienst te treden leggen de werkende leden tijdens de installatievergadering de eed: 'Ik zweer de verplichtingen van mijn ambt trouw na te komen' af en tijdens dezelfde installatievergadering verkiezen de werkende leden één van hen tot voorzitter.

Zowel in het armbestuur, de C.O.O. als in het O.C.M.W. kan de burgemeester, als hij het nuttig oordeelt, de vergaderingen van de raad bijwonen. Als de burgemeester de vergadering van het O.C.M.W. bijwoont heeft hij er enkel een raadgevende stem.

4. De leden en hun voorzitters.

a- Van het Armbestuur.

Uit de verslagboeken van de vergaderingen van het Armbestuur en uit de verslagen van de gemeenteraad, over de periode lopend van 28 november 1890 tot 31 december 1925, noteerden wij de namen van de hierna opgesomde personen die lid waren van dit armbestuur en dit in de volgorde waarin zij in deze verslagen voorkomen.

Worden vermeld: Louis Schoutteeten, Joannes Verdonck-Cadock, Joannes Vermuelen, Pieter Bossier, Pieter Persyn, Désiré Beaumont, Auguste Verraert, Charles Maryssael, Henri Zwaenepoel, Willem Billiouw, Charles-Louis Zwaenepoel, Jan Vandenbussche, Philip Vandenberghé, J. Raes, Pieter Vansteene, Charles Lams, Henri Mus, Philip Zwaenepoel, Jan Deschepper, Charles Devriendt, Désiré Nyssen, Vermeersch, Henri Rotsaert, Isidore Vermeire, Emile Versluys, Ernest Francier, Isidore Verdonck, Edouard Backers, Jules Spegelaere, Edouard Ingelbrecht, Henri Dobbelaere, Jan Defever, Emile Rouselle, L. Vanghelewe, Engelbert Vanmassenhove, Désiré Pierloot, Frans Henderickx, August Samijn, Charles Stubbe en Charles Luca-Loete.

Op 01.01.1897 bestond de 'Disch-raad' uit: Charles Lams, koopman, voorzitter, Philip Vandenberghé, landbouwer, Henri Mus, landbouwer, Pieter Vansteene, bakker en Jan Deschepper, bijzondere. Begin 1925 bestond de 'Disch-raad' uit: Jan Defever, voorzitter, August Samijn, Charles Strubbe, Charles Luca-Loete en Frans Henderickx.

Voor zover wij konden achterhalen waren de voorzitters: Jan Vandenbussche, van 1890 tot einde 1896, Charles Lams van 1897 tot maart 1899, Henri Rotsaert van maart 1899 tot einde juni 1899, Charles Lams van juli 1899 tot einde 1900 en opnieuw Henri Rotsaert van januari 1900 tot 1902. De laatste voorzitter van het Armbestuur was Jan Defever.

b- Van de C.O.O.

- Op 14.10.1925 verkoos de gemeenteraad tot werkende leden: Vanquickelborne Eugène, Cools Oscar, Lievens Jules, Luca-Loete Charles en Samijn August.

Zij werden geïnstalleerd op 05.01.1926 en hun mandaat eindigde op 31.12.1930. Charles Luca-Loete werd verkozen tot voorzitter.

Eugène Vanquickelborne nam ontslag in november 1926 en August Samijn deed dit in december 1926. Vermits er geen opvolgers verkozen waren, verkoos de gemeenteraad op 26.04.1927 Arthur Crombez en Engelbert-Louis Seys tot werkende leden.

- Op 13.01.1931 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden	opvolgers
Oscar Cools	Désiré Bruyneel
Arthur Crombez	Pieter Broidioi
Jules Lievens	Pieter Henneman
Charles Luca-Loete	Charles Stubbe
Engelbert-Louis Seys	Frederik Mylle

Hun mandaat eindigde op 31.12.1936 en Charles Luca-Loete werd opnieuw

verkozen tot voorzitter.

In de loop van deze legislatuur overleed Arthur Crombez in mei 1931. Hij werd opgevolgd door Pieter Broidioi. Oscar Cools nam ontslag in september 1933 en Désiré Bruyneel verzaakte aan zijn mandaat van opvolger.

Op 16.03.1934 verkoos de gemeenteraad Oscar Declerck tot werkend lid en Gustaaf Verlee tot zijn opvolger.

In augustus 1934 nam Pieter Broidioi ontslag. De gemeenteraad verkoos op 12.10.1934 Valère Vermoortel als werkend lid en Emile Vanhooren als zijn opvolger.

In januari 1935 namen Oscar Declerck en Gustaaf Verlee ontslag. De gemeenteraad verkoos op 26.04.1935 Theophiel Cools als werkend lid en Achiel Lava als opvolger.

Jules Lievens en Pieter Henneman namen ontslag in juli 1935. De gemeenteraad verkoos op 22.10.1935 Pieter Bentein als werkend lid.

- Op 09.12.1936 verkoos de gemeenteraad als:

werkende leden	opvolgers
Pieter Bentein	August Lecot
Theophiel Cools	Achiel Lava
Charles Luca-Loete	Charles Vantuyghem
Désiré Mylle	Henri Gunst
Engelbert-Louis Seys	August Samijn
Valère Vermoortel	Emiel Vanhooren

Zij traden in dienst op 01.01.1937 en hun mandaat zou normaal eindigen op 31.12.1942, maar, omwille van de oorlogsomstandigheden, werden zij slechts op 01.07.1947 door een nieuwe raad vervangen.

Op 08.01.1937 werd de voorzitter verkozen. Engelbert-Louis Seys en Theophiel Cools bekwamen elk drie stemmen, Charles Luca-Loete bekwam één stem. Als oudste lid werd Engelbert-Louis Seys aangesteld als voorzitter.

In de loop van deze lange legislatuur onderging de samenstelling van de raad heel wat wijzigingen.

Désiré Mylle en Henri Gunst namen ontslag in juli 1937. De gemeenteraad koos op 22.09.1937 Charles Vandeville tot werkend lid en Henri Gunst als opvolger.

Charles Luca-Loete en Charles Vantuyghem namen ontslag in juni 1938. De gemeenteraad koos op 27.01.1939 Joseph Demeere als werkend lid en August Samijn als opvolger.

Engelbert-Louis Seys en August Samijn namen ontslag in februari 1939. De gemeenteraad koos op 17.02.1939 Charles Melis als werkend lid en Alfons Mille als opvolger.

Op 16.03.1939 werd Joseph Demeere verkozen als voorzitter.

Joseph Demeere en August Samijn namen ontslag in december 1940. De gemeenteraad verkoos op 11.04.1941 Leon Billiau als werkend lid. Er waren geen kandidaten voor de opvolging.

Op 08.05.1941 werd Valère Vermoortel verkozen tot voorzitter.

Charles Melis nam ontslag in december 1941. Zijn opvolger legde de eed niet af.

Valère Vermoortel nam eveneens ontslag in december 1941. Zijn opvolger kon niet zetelen omdat hij uitgeweken was naar Ieper.

Op 20.01.1942 koos het schepencollege- de gemeenteraad mocht toen niet meer vergaderen - twee nieuwe leden nl.: Simone Costenoble als werkend lid met Oscar Poppe als opvolger en Charles Devriendt als werkend lid met August Casier als opvolger. De gouverneur liet evenwel op 22.07.1942 weten dat de C.O.O. voort kon zetelen en dat zij niet mochten aangevuld worden zolang zij ten minste drie leden tellen (twee verkozenen en de burgemeester). De nieuw verkozenen werden verzocht vrijwillig ontslag te nemen, wat zij deden.

In augustus 1942 nam Charles Vandeile ontslag en op 24.11.1942 nam Leon Billiau ontslag. Zij werden niet vervangen.

Van dan af en tot aan de bevrijding gaan de vergaderingen van de raad door in aanwezigheid van de twee verkozen leden: Theophiel Cools en Pieter Bentein en van de burgemeester. Theophiel Cools tekent als voorzitter ad interim.

Op 13.09.1944 beslist de gemeenteraad, zonder tot verkiezing over te gaan, dat alle oude leden van de commissie opnieuw in dienst komen. De eerste vergadering, na de bevrijding, vindt plaats op 20.09.1944 in aanwezigheid van Joseph Demeere, Valère Vermoortel, Charles Melis en burgemeester André Zwaenepoel (Charles Vandeile was afwezig). Joseph Demeere wordt verkozen als voorzitter.

Op 25.10.1944 stelt de C.O.O. voor om Theophiel Cools en Pieter Bentein uit hun functie van raadslid te ontsetten. De gemeenteraad van 13.11.1944 gaat daarmee akkoord, maar die beslissing werd niet goedgekeurd door de Bestendige Deputatie omdat de C.O.O. en de gemeenteraad hun bevoegdheid te buiten gegaan waren.

Op 07.09.1945 gaf Pieter Bentein ontslag zodat er nog slechts één verkozen raadslid overbleef.

Op 16.11.1945 verkoos de gemeenteraad, op de door de wet voorziene manier, Joseph Demeere, Charles Melis, Charles Vandeile en Valère Vermoortel als werkende leden van de C.O.O. en dit met terugwerkende kracht tot september 1944 (datum van de bevrijding). Deze beslissing werd evenwel op 21.12.1945 vernietigd door de Bestendige Deputatie omdat de aanstelling niet met terugwerkende kracht kon geschieden en omdat er slechts vier personen verkozen werden terwijl er vijf plaatsen te begeven waren.

Op 23.01.1946 deed de gemeenteraad deze verkiezing over en toen werden

verkozen: Joseph Demeere, Charles Melis, Charles Vandeile, Valère Vermoortel en Marcel Ingelbrecht. Op 15.03.1946 nam de Bestendige Deputatie akte van deze beslissing.

Joseph Demeere werd verkozen tot voorzitter.

Op 08.01.1947 nam Valère Vermoortel ontslag als lid. Hij werd opgevolgd door Emile Vanhooren, die weer in Bredene woonde.

- Op 14.04.1947 verkoos de gemeenteraad tot:

werkend lid	opvolgers.
Germaine Vansteenkiste	Maria Mestdagh
Richard Vandenberghe	Charles Dendooven
Jules Vansteene	Maurice Lams
Joseph Demeere	Charles Broidioi
Charles Vandeile	René Dubois
Marcel Ingelbrecht	Gerard Callewaert

Omdat de wet bepaalde dat er slechts twee gemeenteraadsleden deel mochten uitmaken van de C.O.O. en gezien er reeds twee gemeenteraadsleden (Vansteenkiste en Vandenberghe) verkozen waren met meer stemmen, mochten Demeere en Broidioi niet zetelen. Daarom verkoos de gemeenteraad op 01.08.1947 Gustaaf Delanghe tot werkend lid en Julien Lacoere als zijn opvolger.

De nieuwe raad trad in functie op 01.07.1947 en zijn mandaat eindigde op 30.06.1953.

Op 04.07.1947 werd Charles Vandeile verkozen tot voorzitter.

Op 04.10.1950 nam Marcel Ingelbrecht ontslag. Hij werd opgevolgd door Gerard Callewaert.

- Op 13.04.1953 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden	opvolgers in volgorde
Charles Vandeile	August Lievens, Lucien Mylle en Anna-Maria Deconinck
Richard Vandenberghe	Lucien Mylle, August Lievens en Charles Dendooven
Daniel Gevaert	Charles Dendooven, August Lievens en Lucien Mylle
Gustaaf Delanghe	August Lievens, Lucien Mylle en Anna-Maria Deconinck
Albert Claeys	Lucien Mylle, August Lievens en Charles Dendooven
Jules Vansteene	Joseph Demeere.

De nieuwe raad trad in functie op 01.07.1953. Hun mandaat eindigde op 30.06.1959.

Op 07.07.1953 werd Albert Claeys verkozen tot voorzitter.

Op 30.04.1955 nam Charles Vandeile ontslag. Hij werd opgevolgd door August Lievens.

Op 25.10.1955 nam Richard Vandenberghe ontslag. Er werd geen opvolger aangesteld.

- Op 06.04.1959 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden	opvolgers in volgorde
Augusta Bruyneel	Louis Levecke, Adrien Poldervaert en Emiel Maes
Albert Claeys	Valère Vermoortel, Albert Gilles en Charles Vandeile
Daniel Gevaert	Raymond Vanhooren, Emiel Maes en Louis Levecke
Alfons Hoste	Jacques Benthein en Louis Meysman
Gustaaf Delanghe	Roland Slabbinck, Charles Vandeile en Adrien Poldervaert
Jules Vansteene	Madeleine Debaene en Georges Van Buren.

De nieuwe raad trad in functie op 01.07.1959. Hun mandaat verstreek op 30.06.1965.

Op 28.07.1959 werd Daniel Gevaert verkozen tot voorzitter.

Op 30.07.1959 nam Albert Claeys ontslag. Op 05.10.1959 nam Valère Vermoortel ontslag als opvolger en op 28.11.1959 legde Albert Gilles de eed af als opvolger van Claeys.

Op 02.08.1962 nam Jules Vansteene, wegens verhuizing ontslag. Hij werd opgevolgd door Madeleine Debaene.

- Op 05.04.1965 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden	opvolgers in volgorde
Monique Willems	Marie-Louise Doens, Felix Claeys en Frans Praet
Gustaaf Lievens	Odiel Deygers en Frans Praet
Alfons Hoste	Roger Eerebout en Jerome Depoorter
Daniel Gevaert	Raymond Vanhooren en Frans Minne
Albert Gilles	Aloysius Debaene en Frans Minne
Gustaaf Delanghe	Adrien Poldervaert

De nieuwe raad trad in functie op 01.07.1965. Zijn mandaat eindigde op 30.06.1971.

Op 16.07.1965 werd Daniel Gevaert herverkozen als voorzitter.

Op 05.10.1965 nam Albert Gilles ontslag. Hij werd opgevolgd door Aloysius Debaene.

- Op 26.04.1971 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden

Alfons Hoste
August Lievens
Willy Vanhooren
Daniel Gevaert
Fernand Vansteenkiste
Norbert Haeck

opvolgers in volgorde

Maria Van den Broeck en Rachel Dewulf
Julien Vandendriessche en Albert Hollevoet
Aloysius Debaene en Frans Jonckheere
Ronald De Troyer en Willy Garreyn
Romain Meesschaert en Frans Jonckheere
Cyrille Knockaert en Albert Hollevoet

Reeds op 27.04.1971 nam Willy Vanhooren ontslag. Hij werd opgevolgd door Aloysius Debaene.

De nieuwe raad trad in functie op 01.07.1971. Zijn mandaat eindigde op 31.03.1977.

Op 01.07.1971 werd Daniel Gevaert herverkozen als voorzitter

Op 29.10.1972 nam Fernand Vansteenkiste ontslag. Hij werd opgevolgd door Romain Meesschaert.

August Lievens overleed op 09.08.1975 en hij werd opgevolgd door Julien Vandendriessche.

Op 12.02.1976 nam Norbert Haeck ontslag. Hij werd opgevolgd door Cyrille Knockaert.

Daniel Gevaert overleed op 13.03.1976. Hij werd als raadslid opgevolgd door Ronald De Troyer.

Op 27.03.1976 werd Alfons Hoste verkozen als voorzitter.

c- Van het O.C.M.W.

- Op 24.01.1977 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden

- voor de C.V.P.:
Decoster Georges
Alfons Hoste
Maria Van den Broeck

opvolgers in volgorde

Robert Colpaert en Marc Decorte
Bernard Warlop en Jaak Benthein
Julienne Boemans en Rachel Dewulf

- voor de B.S.P.
Julien Vandendriessche
Raymond Vanhooren

Arlette Dubois en Eddy Damman
Romain Meesschaert en Norbert Claeys

- voor de groep Claeys
Leon Claeys
Rudy Debeuckelaere
Maurice Pyra
Georges Vandaele

Jean Pierre Declercq
Rudy Joseph
Albert Vanhille
Frans Jonckheere

De nieuwe raad trad in functie op 01.04.1977. Zijn mandaat zou normaal duren tot 31.03.1983, maar tengevolge van de laattijdige installatie van de volgende gemeenteraad, heeft hij in feite gezeteld tot 30.06.1983.

Op 01.04.1977 werd Alfons Hoste herverkozen tot voorzitter.

In de loop van deze legislatuur kwamen geen wijzigingen voor in de samenstelling van de raad.

- Op 16.05.1983 verkoos de gemeenteraad tot:

werkende leden

opvolgers in volgorde

- voor de C.V.P.:

Alfons Hoste
Maria Van den Broeck

Willy Lasat en René Vandeuren
Julienne Boemans, Brigitte Pyra en
Lieve Bourgois

Georges De Coster

Bernard Warlop en Robert Colpaert

- voor de S.P.

Raymond Vanhooren
Dorine Hallemeesch
Daniel Eyland

Werner Creve en Gerrit Bauwens
Arlette Dubois en Francine Ferrier
Luc Helsmoortel en Jan Ameel

- voor Volksbelangen

Leon Claeys
Rudy Debeuckelaere
Maurits Pyra

Georges Vandaele en Laurent Lievens
Georges Vandaele en Willy Colleman
Georges Vandaele en Roger Bolle

De nieuwe raad trad in functie op 01.07.1983. Zijn mandaat eindigt normaal op 31.03.1989.

Op 01.07.1983 werd Alfons Hoste herverkozen als voorzitter.

Leon Claeys nam ontslag op 14.09.1983. Hij werd opgevolgd door Georges Vandaele.

Maria Van den Broeck overleed op 28.10.1983. Zij werd opgevolgd door Julienne Boemans.

Maurits Pyra overleed op 10.10.1985. Hij werd opgevolgd door Roger Bolle.

Alfons Hoste overleed op 20.03.1986. Hij werd als lid opgevolgd door Willy Lasat.

Raymond Vanhooren overleed op 01.04.1986. Hij werd opgevolgd door Werner Creve.

Julienne Boemans nam op 01.03.1986 ontslag met uitwerking op 16.04.1986. Brigitte Pyra en Lieve Bourgois verzaakten aan hun mandaat van opvolger. Op 17.03.1986 verkoos de gemeenteraad Bernard Warlop als werkend lid en Brigitte Pyra als opvolger.

Op 30.04.1986 werd Bernard Warlop verkozen tot voorzitter.

Tot besluit.

Vandaag kunnen we ons moeilijk voorstellen dat het, tussen 1836 en 1895, mogelijk was dat, op een bevolking van ca. 3.000 zielen, slechts een goeie 150 kapitaalkrachtige inwoners of amper 5 %, gerechtigd waren om

de gemeenteraadsleden te verkiezen die de gemeente tijdens de volgende legislatuur, ten bate van alle inwoners, moest besturen. Die gemeenteraadsleden mochten dan nog enkel en alleen onder die kiesgerechtigden verkozen worden. Bovendien was de deelname aan de stemming toen niet verplicht, met het gevolg dat slechts de grote helft van de kiesgerechtigden werkelijk aan de stemming deelnamen. En toch beweerde men toen dat wij in een democratisch land leefden.

Veel is sedertdien veranderd. Op 30.09.1982 telde onze gemeente 11075 inwoners, waarvan er 8.163 of 74 % op de kiezerslijst ingeschreven waren. Door die opeenvolgende wijzigingen van de kieswetgeving is de samenstelling van de gemeenteraad grondig gewijzigd. Een vergelijking van de samenstelling van de raad van 1869 met deze van vandaag volstaat om het verschil duidelijk te maken.

In deze bijdrage werd niet gehandeld over de opdracht en de werking van het gemeentebestuur, die toch tijdens de beschouwde periode grondige wijzigingen ondergingen. Ter illustratie hiervan misschien dit uittreksel uit een polemisch artikel, vermoedelijk geschreven op het einde van 1907, dat verscheen in een regionaal blad onder de titel: 'Bredene'

't Is curieus, maar 't er wordt van die kiezinge meer gesproken na den '20 October dan er voren. Waarom? Den Heere is 't wijs; misschien omdat 'we in de wintersche dagen zijn en dat de menschen, binst de donkere zes 'weken, meer tijd hebben om te redeneeren. Nu wat men al zegge en al 'schrijve, de lijst 1 is gekozen en de lijst 2 ligt in de petatten.

.....

'Op den buiten wonen er gemeenlijk niet vele advokaten noch sterrekundigen, maar vele, zeer vele menschen met gezond verstand; 't peil der 'geleerdheid is er middelmatig en elk heeft en twadde... en om de waarheid te zeggen, er is toch geen karrevracht verstand nodig om eene 'gemeente van 2.000 zielen te bestieren, iedereen kan daarin meedoen. 'Voor wat de eendracht en de haat betreft, dat en is ook al zoo erg 'niet: De eenen vragen kalsijtjes, gravés, de anderen toelagen enz. en als 'elk een beetje krijgt, men is nog al gauw kontent op den buiten; 't en is maar als alles op eenen kant draait, dat 't niet en gaat; er 'kan ongelijk zijn langs beide kanten, en 't is meest ook altijd zoo op 't tribunaal.

Wij hebben het evenmin gehad, omdat dit een kapittel apart is, over de strijd tussen de verschillende politieke partijen die, in Bredene, bijna altijd felle vormen heeft aangenomen. Het aftrekken van affiches van de andere partijen en het besmeuren van straten en eigendommen waren normale bezigheden. Karrevrachten papier werden door de politieke partijen op de gemeente verspreid, waarin leugens, verdachtmakingen en aanvallen op de persoon van de tegenstander niet geschuwd werden. Ter illustratie dit uittreksel uit een kiespamflet van 1964:

'Volg je zoals ik de kiespropaganda? Stel je dan ook het volgende vast? 'Bleven de persoonlijke aanvallen, vaak ontaardend in scheldpartijen 'eerst achterwege, thans zijn enkelen in hun smerigste pen gekropen.... 'Trouwens, alles liet zulks voorzien; de uitgaven werden met de dag heviger en een zekere nervositeit, zoals bij die man met zijn slecht karakter, die plotseling alles rood ziet, waardoor hij gevaarlijk wordt ' - voor zover hij het reeds niet was - of bij die andere die denkt dat 'hij zot is...door het beloven. De spanning stijgt...de fluistercampagne 'begint! Men zegt...of men heeft horen zeggen...

Zeer velen hebben deelgenomen aan het bestuur van de gemeente. Burgemees-

ters, schepenen en gemeenteraadsleden waren, elk in hun tijd, gekende en gewaardeerde personen naar wie velen opkeken. De overgrote meerderheid van hen is vergeten, hun namen spreken niet meer tot de verbeelding.

Niet zo sterk in de publieke belangstelling stonden de leden van het Armbestuur, de C.O.O. en het O.C.M.W. Hun vergaderingen waren niet openbaar, er kwamen geen verslagen van in de pers, op de openbare plechtigheden werden zij veelal vergeten en zij waren bij de bevolking praktisch niet gekend. Maar toch hebben zij zich bestendig ingezet ten bate van de minstbedeelden van de gemeente. Het is goed dat wij weten wie zij waren en wat zij gedaan hebben.

Het leven gaat verder en wij moeten allen samen proberen om van Bredene een gemeente te maken waar het goed is om samen te leven. En dat is toch dé opdracht van het gemeentebestuur.

Frans Vanleenhove - april 1987.

Geraadpleegde werken en documenten.

Th. Luyckx, Politieke geschiedenis van België.

Karel Brants, 1934, Het Belgisch Gemeenterecht

School voor Bestuursrecht van West-Vlaanderen:

- Houwen, Cursus Gemeenterecht

- R. Declerck en M. De Bruyne, Cursus Organieke Wet op de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn

Gemeentehuis van Bredene:

verslagen van de zittingen van de gemeenteraad van Bredene:

. van 15.07.1863 tot 01.10.1892

. van 14.01.1898 tot 26.03.1915

. van 18.02.1921 tot heden

O.C.M.W. van Bredene:

. Armbestuur van Bredene: Boek van de uitgaande brieven vanaf 20.11.1890 tot 29.04.1900

. Verslagen van de zittingen van het Armbestuur, de C.O.O. en het O.C.M.W. van Bredene vanaf 25.06.1925

Rijksarchief Brugge:

. Archief van de provincie West-Vlaanderen van 1845 tot 1874

. Gemeentearchief van Bredene

Stadsbibliotheek van Oostende:

. Verzameling van wetten en besluiten vanaf 1836

. L'Echo d'Ostende

. Feuille d'Ostende

Lijst van de gemeenteraadsleden.

R= raadslid; S= schepen; B= burgemeester

ANNYS Fernand	R.	01.1971 - 26.11.1971
BAELDE Désiré	R.	05.01.1900 - 30.06.1913
	S.	14.01.1910 - 30.03.1912
	B.	30.03.1912 - 30.06.1913
BAROEN Leopold	R.	20.06.1921 - 28.08.1922
BAROEN Oscar	R.	09.02.1927 - 07.12.1936
BEAUMONT Désiré	R.	25.01.1878 - 1896
	S.	27.04.1882 - 1896
BEECKAERT Roger	R.	05.01.1965 - 1987
	S.	04.01.1971 - 05.01.1977
		30.04.1983 - 1987
BENTHEIN Jaak	R.	20.12.1979 - 30.04.1983
BERTENS Joannes	R.	09.1922 - 12.01.1933
BILLIAU-VRIJELINCK Godelieve	R.	06.01.1977 - 1987
BILLIOUW Cyrille	R.	01.01.1896 - 08.1905
	S.	06.04.1902 - 08.1905
BILLIOUW Engel	R.	20.01.1876 - 19.01.1885
BOLLENBERGHE E.	R.	12.01.1904 - 19.06.1921
BOSSIER Pieter	R.	01.1852 - 28.10.1872
		20.01.1876 - 12.1878
	S.	1858 - 26.09.1870
	B.	27.09.1870 - 06.11.1872
BOUTENS Joannes	R.	24.01.1867 - 06.11.1872
		20.01.1876 - 19.08.1885
BROIDIOI Charles	R.	07.01.1947 - 08.01.1959
BRYNS Joannes	R.	19.11.1879 - 21.10.1885.
		verkozen 19.10.1890 - niet gezeteld
CASIER August	R.	05.1939 - 29.06.1945
CASIER Henry	R.	19.11.1879 - 27.03.1882
CLAEYS Albert	R.	09.01.1959 - 1987
	S.	30.07.1959 - 21.12.1964
	B.	21.12.1964 - 20.04.1983
CLAEYS Leon	R.	01.1980 - 29.04.1983
		09.1983 - 1987
CLYBOUW Camiel	R.	18.06.1940 - 08.12.1950
COLPAERT Pieter	R.	13.01.1908 - 22.10.1912
CONTENT Arseen	R.	30.04.1983 - 1987
COOLS Theophiel	R.	07.1933 - 12.01.1939
COVELIER	B.	overleden in 1803
CREVE Peter	R.	30.04.1983 - 26.11.1984
DAMMAN Alfons	R.	07.1924 - 08.02.1927
DANNEEL Polydoor	R.	01.1896 - 02.1902
	S.	01.1896 - 02.1902
DEBAENE Aloysius	R.	05.01.1965 - 19.08.1979
DEBRUYNE André	R.	04.01.1971 - 1987
	S.	06.01.1977 - 1987
DE CLERCK Charles	R.	in 1804
DECROOS-VANSTEENKISTE Germaine	R.	07.01.1947 - 04.01.1965
	S.	19.01.1954 - 04.01.1965
DECUYPER Cyrille	R.	13.01.1939 - 06.01.1947
	S.	26.05.1939 - 06.01.1947
DELANGHE Gustaaf	R.	10.1955 - 08.01.1959

DEMAKER Paulus	R. .01.1852 - 31.12.1863
DEMEERE Joseph	R. 07.01.1947 - 29.01.1953
DENDOOVEN Charles	R. 01.1951 - 31.12.1958
DEPLA Pietere	R. 01.01.1849 - 01.04.1885
DEPOORTER Jerome	R. 05.01.1965 - 31.12.1979
DESCHEPPER R.	R. 01.1896 - 26.10.1904
DESMADRYL Gerard	R. 20.06.1921 - 06.1924
DESWAEF Isidore	R. 27.03.1878 - 19.01.1885 20.02.1888 - 11.07.1898
DEVOS Camiel	R. 13.01.1933 - 12.01.1939
DEVRIENDT Charles	R. 12.01.1904 - 10.1909 S. 12.01.1904 - 10.1909
DEVRIENDT Louis	R. 07.11.1872 - einde 1873
DEWEERDT François	R. benoemd op 05.02.1807
DUMON Joseph	- 1856 B. 01.10.1848 - 1856
EEREBOUT Roger	R. verkozen 10.10.1976 - niet gezeteld B. 21.04.1983 - 1987
EEREBOUT-VANDEBROELE Rita	verkozen 10.10.1982 - niet gezeteld
FAICT Marc	R. 30.04.1983 - 1987
FEYS Erwin	R. 30.04.1983 - 1987
GEVAERT Daniel	R. 30.01.1953 - 30.07.1971
GEVAERT Gilbert	R. 06.01.1977 - 1987
GILLIAERT-DEWULF Rachel	R. 30.04.1983 - 1987
GROOTAERT	R. 01.1896 - ?
GUNST Henri	R. 20.06.1921 - 16.12.1939
HALLEMEESCH Dorine	R. 06.01.1977 - 29.04.1983
HENDERICKX Frans	R. 05.01.1912 - 19.06.1921
HOENRAET Louis	R. 09.02.1927 - 11.06.1933
HOLLEVOET Albert	R. 12.1971 - 1987
HUYS Jean	R. ? - 1807
INGELBRECHT Henri	R. 01.1903 - 04.04.1939 S. 21.06.1912 - 1920 S. 20.06.1921 - 04.04.1939 B. in 1921
JACOBS Henri	R. 01.1904 - 08.02.1927 S. in 1921
JONCKHEERE Auguste	R. 19.11.1879 - 19.02.1888
JONCKHEERE François	R. 07.1979 - 03.12.1979
KEMPINCK Nicolas	R. 23.07.1806 - ?
KETELS Henri	R. 08.01.1891 - 01.1896
KINTENS Adolphe	R. 20.09.1802 - ?
KNOCKAERT Cyrille	R. 06.01.1977 - 1987
LACHERE André	R. 04.01.1971 - 1987 S. 06.01.1977 - 31.12.1980
LAGAST Raymond	R. 05.01.1965 - 1987 S. 04.01.1971 - 29.04.1983
LAMS Carolus	R. 08.01.1891 - 01.1896
LAMS Maurice	R. 07.01.1947 - 04.01.1965 03.1965 - 10.04.1973
LAMS Placide	R. 17.12.1984 - 1987
LAUWEREYNS Pieter	R. 20.01.1885 - 19.02.1888
LAVA Achiel	R. 01.1937 - 20.09.1955 S. 07.01.1947 - 29.01.1953
LECOT August	R. 06.1934 - 12.01.1939 07.1945 - 06.01.1947 05.1950 - 29.01.1953
LUCA Michiel	R. 01.01.1852 - 06.11.1872

MAES Franciscus	R. 01.01.1861 - 23.01.1867
	S. 01.01.1861 - 23.01.1867
MAES Jacky	R. 05.1973 - 1987
	S. 30.04.1983 - 1987
MAES Pieter	R. 20.06.1921 - 08.02.1927
MAES-MONTANGIE Francis	R. 20.01.1885 - 01.1896
	S. 20.02.1888 - 01.1896
MATTHYS Edouard	R. 20.02.1888 - 01.1896
MELIS Etienne	R. 09.1979 - 29.04.1983
METSU Roland	R. 06.01.1977 - 1987
MEYSMAN-BOEMANS Julienne	R. 01.1980 - 29.04.1983
MILLE Alfons	R. 13.01.1939 - 06.01.1947
MINNE Leopold	R. 24.04.1879 - 19.01.1885
	20.02.1888 - 27.02.1889
	01.1896 - 06.1900
MINNE-PYRA Rachel	R. 04.01.1971 - 11.06.1979
MONTANGIE	R. ? - 1802
MONTANGIE Jacques	R. ? - 31.12.1857
	S. 25.10.1850 - ?
MYLLE Lucien	R. 19.01.1954 - 08.01.1959
NYSSSEN Amand	R. 20.02.1888 - 11.01.1904
	S. 1896 - 11.01.1904
NYSSSEN Désiré	R. 28.03.1882 - 19.02.1888
	04.02.1907 - na 1915
	B. 22.05.1914 - na 1915
OPSTAELE Roger	R. 09.1971 - 1987
	S. 09.01.1980 - 29.04.1983
PEERE L.	R. 05.01.1900 - 13.06.1902
PITJIUS Adolphe	R. ? - 1804
PLOVIE August	R. 07.01.1947 - 24.02.1965
	B. 01.01.1947 - 20.12.1964
POPPE Oscar	R. 09.01.1959 - 04.01.1965
	B. 07.1943 - 09.09.1944
RAES Jacobus	R. 20.02.1888 - 01.1896
RAMAKERS Jean	R. 30.01.1953 - 17.09.1953
	S. 30.01.1953 - 17.09.1953
RO TSAERT Henri	R. 04.02.1907 - 05.1911
	B. 16.05.1907 - 05.1911
RO TSAERT Henricus	R. 01.01.1858 - 23.04.1879
	01.1896 - 05.1902
	S. 04.01.1867 - 28.10.1872
	B. 29.10.1872 - 23.04.1879
SAMIJN August	R. 09.02.1927 - 06.01.1947
	S. 10.10.1944 - 06.01.1947
SERRUYS Isidore	R. 20.01.1885 - 14.11.1888
SLABBINCK Roland	R. 06.01.1977 - 09.08.1983
SPEGELAERE Jules	R. 05.01.1912 - 19.06.1921
VALCKE August	R. 01.01.1855 - 31.12.1860
	B. 18.07.1856 - 31.12.1860
VAN CANNEYT Jules	R. 06.01.1977 - 30.11.1979
VANDEILE Charles	R. 13.01.1939 - 06.01.1947
VANDEMBERGHE Henri	R. 07.11.1872 - 19.01.1876
VANDEMBERGHE Jules	R. 04.02.1907 - 13.01.1933
	09.1934 - 12.01.1939
	S. in 1921
VANDEMBERGHE Richard	R. 06.1934 - 08.01.1959
VANDEMBROELE Alfred	R. 09.02.1927 - 12.01.1933
VANDEMBROELE Désiré	R. 13.01.1933 - 25.05.1934

VANDEBROUCKE Cyriel	R. 09.02.1927 - 12.01.1939
VANDEBROUCKE P.	R. 01.1896 - 11.01.1903
VAN DE PUT René	R. 13.01.1933 - 16.07.1934
	S. 13.01.1933 - 24.07.1933
VANHOOREN Louis	R. 20.06.1921 - 08.02.1927
VANHOOREN Raymond	R. 09.01.1959 - 05.01.1977
	S. 04.01.1971 - 05.01.1977
VANHOOREN Willy	R. 06.01.1977 - 1987
	S. 30.04.1983 - 1987
VANHUELE Charles	R. 20.02.1888 - 01.1896
VANHUELE Jean	R. 20.06.1921 - 08.02.1927
VANHUELE Mauritius	R. 01.01.1864 - 1876
	S. 27.09.1870 - 1876
VANLEENHOVE Frans	R. 09.01.1959 - 05.01.1977
	S. 05.01.1965 - 03.01.1971
VANLEENHOVE Gilbert	R. 06.01.1977 - 1987
	S. 06.01.1977 - 1987
VAN MALDEGHEM Pierre	S. overleden 1850
VANSTEENKISTE-MONTANGIE Jacobus	R. 01.01.1858 - 19.01.1876
	B. 1861 - 26.08.1867
VAN WALLEGHEM Honoré	R. 09.01.1959 - 03.01.1971
	S. 05.01.1965 - 03.01.1971
VAN WALLEGHEM-KESTENS Maria	P. 13.01.1939 - 06.01.1947
VERDONCK Isidore	R. 04.02.1907 - 19.06.1921
VERDONCK Jean	R. 31.03.1804 - ?
VERDONCK-CADOCK Joannes	R. 01.01.1855 - 23.01.1867
	07.11.1872 - 19.01.1876
VERDONCK-LAMS Jean	R. 24.01.1867 - 06.11.1872
	20.01.1876 - 19.02.1888
	01.1896 - 11.1906
	S. 04.03.1878 - 19.02.1888
	B. 18.04.1896 - 11.1906
VERDONCKT François, zoon	B. 26.12.1803 - 23.07.1806
VERMEIRE Isidore	R. 12.01.1904 - 12.01.1908
VERMOORTELT Valère	R. 07.01.1947 - 03.01.1971
	S. 07.01.1947 - 30.07.1959
VERRAERT Auguste	R. 07.11.1872 - 19.01.1876
VERSLUYS Emile	R. 01.1896 - 09.1906
VERSLUYS Isidore	R. 12.01.1904 - 1915
	S. 06.12.1905 - 1915
VINCKE Eugeen	R. 20.06.1921 - 12.01.1933
	S. 20.06.1921 - 12.01.1933
WITTEBROOD	R. ? - 1804
ZWAENEPOEL André	R. 20.06.1921 - 06.04.1950
	B. 06.09.1921 - 07.1943
	10.09.1944 - 31.12.1946
ZWAENEPOEL Andreas	R. 01.01.1852 - 23.01.1879
	S. 07.11.1872 - 23.01.1879
	B. ?
ZWAENEPOEL Emiel	R. 13.01.1933 - 25.05.1934
ZWAENEPOEL Gaston	R. 07.01.1947 - 04.01.1965
ZWAENEPOEL Gustaaf	R. 13.01.1939 - 22.06.1945
	S. 13.01.1939 - 22.06.1945
ZWAENEPOEL Henricus	R. 24.04.1879 - 01.1896
	B. 04.1879 - 17.04.1896
ZWAENEPOEL Walther	R. 06.01.1977 - 1987

Leden van het Bureau van Weldadigheid of Armbestuur.

BACKERS Edouard	ROUSELLE Emile
BEAUMONT Désiré	SAMIJN August
BILLIOUW Willem	SCHOUTTEETEN Louis
BOSSIER Pieter	SPEGELAERE Jules
DEFEVER Jan	STUBBE Charles
DESCHEPPER Jan	VANDENBERGHE Philip
DEVRIENDT Charles	VANDENBUSSCHE Jan
DOBELAERE Henri	VANGHELEWE L.
FRANCIER Ernest	VANMASSENHOVE Engelbert
HENDERICKX Frans	VANSTEENE Pieter
INGELBRECHT Edouard	VERDONCK Isidore
LAMS Charles	VERDONCK-CADOCK Joannes
LUCA-LOETE Charles	VERMEERSCH
MARRYSAEL Charles	VERMEIRE Isidore
MUS Henri	VERMUELEN Joannes
NYSSSEN Désiré	VERRAERT Auguste
PERSYN Pieter	VERSLUYS Emile
PIERLOOT Désiré	ZWAENEPOEL Charles-Louis
RAES J	ZWAENEPOEL Henri
RO TSAERT Henri	ZWAENEPOEL Philip

Leden van de C.O.O. en van het O.C.M.W.

BENTEIN Pieter	27.11.1935 - 07.09.1945
BILLIAU Leon	08.05.1941 - 24.11.1942
BOLLE Roger	11.1985 - 1987
BROIDIOI Pieter	30.09.1931 - 08.1934
BRUYNEEL Augusta	01.07.1959 - 30.06.1965
CALLEWAERT Gerard	11.1950 - 30.06.1953
CLAEYS Albert	01.07.1953 - 30.07.1959
voorzitter	07.07.1953 - 27.07.1959
CLAEYS Leon	01.04.1977 - 14.09.1983
COOLS Oscar	05.01.1926 - 09.1933
COOLS Theophiel	29.05.1935 - 01.07.1947
CREVE Werner	04.1986 - 1987
CROMBEZ Arthur	23.05.1927 - 05.1931
DEBAENE Aloysius	11.1965 - 31.03.1977
DEBAENE Madeleine	08.1962 - 30.06.1965
DEBEUCKELAERE Rudy	01.04.1977 - 1987
DECLERCK Oscar	30.05.1934 - 01.1935
DECOSTER Georges	01.04.1977 - 1987
DECROOS-VANSTEENKISTE Germaine	01.07.1947 - 30.06.1953
DELANGHE Gustaaf	01.08.1947 - 30.06.1971
DEMEERE Joseph	22.02.1939 - 12.1940
voorzitter	20.09.1944 - 30.06.1947
	16.03.1939 - 12.1940
	20.09.1944 - 30.06.1947
DE TROYER Ronald	04.1976 - 31.03.1977
EYLAND Daniel	01.07.1983 - 1987
GEVAERT Daniel	01.07.1953 - 13.03.1976
voorzitter	28.07.1959 - 13.03.1976
GILLES Albert	28.11.1959 - 05.10.1965
HAECK Norbert	01.07.1971 - 12.02.1976

HALLEMEESCH Dorinne	01.07.1983 -	1987
HOSTE Alfons	01.07.1959 -	20.03.1986
voorzitter	27.03.1976 -	20.03.1986
INGELBRECHT Marcel	04.1946 -	04.10.1950
KNOCKAERT Cyrille	03.1976 -	31.03.1977
LASAT Willy	04.1986 -	1987
LIEVENS August	05.1955 -	30.06.1959
	01.07.1965 -	09.08.1975
LIEVENS Jules	01.01.1926 -	07.1935
LUCA-LOETE Charles	01.01.1926 -	06.1938
voorzitter	05.01.1926 -	31.12.1936
MEESSCHAERT Romain	11.1972 -	31.03.1977
MEYSMAN-BOEMANS Julienne	11.1983 -	16.04.1986
MELIS Charles	16.03.1939 -	12.1941
	20.09.1944 -	30.06.1947
MYLLE Désiré	01.01.1937 -	07.1937
PYRA Maurice	01.04.1977 -	10.10.1985
SAMIJN August	01.01.1926 -	12.1926
SEYS Engelbert-Louis	23.05.1927 -	02.1939
voorzitter	08.01.1937 -	02.1939
VANDAELE Georges	01.04.1977 -	30.06.1983
	10.1983 -	1987
VANDEILE Charles	27.10.1937 -	08.1942
	20.09.1944 -	30.04.1955
voorzitter	04.07.1947 -	30.06.1953
VANDENBERGHE Richard	01.07.1947 -	25.10.1955
VAN DEN BROECK Maria	01.04.1977 -	28.10.1983
VANDENDRIESSCHE Julien	09.1975 -	30.06.1983
VANHOOREN Emile	02.1947 -	30.06.1947
VANHOOREN Raymond	01.04.1977 -	01.04.1986
VANQUICKELBORNE Eugène	01.01.1926 -	11.1926
VANSTEENE Jules	01.07.1947 -	02.08.1962
VANSTEENKISTE Fernand	01.07.1971 -	29.10.1972
VERMOORTEL Valère	28.11.1934 -	12.1941
	20.09.1944 -	08.01.1947
voorzitter	08.05.1941 -	12.1941
WARLOP Bernard	30.04.1986 -	1987
voorzitter	30.04.1986 -	1987
WILLEMS Monique	01.07.1965 -	30.06.1971

2. Oude villawijk - Bredene Duinen.

Edgard Handschoewerker.

De beschreven wijk is begrensd door de Driftweg, Parklaan, Frankrijklaan en Peter Benoitlaan.

1. VOORGESCHIEDENIS.

Rond 1500 vormden zich jonge duinen. In 1584 was er een grote overstroming van het land. De 'Geuzenstad' Oostende had ten oosten van de stadsgrenzen, de duinen doorgestoken, waarbij alle gronden in de verre omgeving onder water kwamen te staan. Er vormde zich een 'geule' die de scheiding werd van Oostende en Bredene.

Na de belegering van Oostende (1601-1604) lagen de schorren er woest bij. Schorre: met gras begroeide aangeslibde, buitendijkse aanwas.

In 1612 kwam er de dijk van de Grote Polder van Bredene (372 ha), 'Groenedijk' genaamd in een boog om het moerasland heen, daardoor kwam er een zekere inpoldering. Reeds vroeger in de 11e - 12e eeuw was de 'Zijdelingdijk' opgeworpen onder leiding van de kloosters, dit meer ter bescherming tegen overstromingen. De 'Zijdeling' is de huidige Plassen-dalesteenweg, Sluizenstraat en Duinenstraat.

De Groenedijk werd aangelegd door de 'Watering' die instond voor het aanleggen en onderhoud van de dijken, het grachten- en slotenstelsel en het afvoeren van het overtollige oppervlaktewater, door het lozen in zee of kanalen.

De 'Watering' bestond uit een vereniging van de grote landeigenaars ter plaatse, onder voogdij van een afvaardiging van de overheid en een uitvoerende kommissie. Regeerders in 1900 te Bredene waren Joncker Joos de ter Beerst die de gronden bezat van de Groenedijk tot aan de Parklaan en een gedeelte der gronden aan de Joos de ter Beerstlaan en Noordlaan nu. Eveneens regeerder was Nyssen Amand, groot landbouwer te Bredene.

Na de aanleg der dijken kwamen er wegjes langswaar men de kudden vee (= een drift) naar de zoute schorren leidde (= Driftweg).

Dat de gronden altijd moerassig geweest zijn bewijst het riet dat op enkele onbebouwde percelen nog welig groeit.

De aannemer Gustaaf Versluys (1883 - 1984), grootvader van Roland (aannemer te Bredene) en Staf (wereldzeiler), die het merendeel der villa's heeft gebouwd in die wijk, was dan ook gespecialiseerd in 'het dichten van onderbouwkelders, en het zelf vervaardigen van stenen die voor de waterverdeling zorgden'.

2. GRONDEIGENAARS.

Na de Belgische onafhankelijkheid werd het plan opgevat om alle gronden in te delen per sectie, en elk lot een nummer toe te kennen en dit onder te brengen in een 'kadasterplan'.

Dit 'Poppe-plan', genoemd naar de ontwerper, kwam klaar in 1840. Voordien bestonden er bijna geen landmeters maar wel 'ommelopers', be-dienden van het stadsbestuur die erin 'gelukten door gewoonte', de gronden met de stap af te meten. Dat die stap niet altijd recht of gelijk was ligt wel voorhanden. De gronden werden ook beschreven van die boom tot die gracht... dat er in de loop der tijden veel veranderde, is dan ook de oorzaak geweest om dit kadasterplan op te stellen. De Franse Revolutie, met het in beslag nemen van veel kerkelijke gronden zal er ook wel voor iets tussen hebben gezeten.

De voorlopers van het huidige kadasterplan noemen dan ook 'ommelopers'.

In het vroegste kadasterplan wordt Pieter Zwaenepoel als eerste eigenaar vermeld van 87 ha 13 a 70 ca, waaronder de gronden:

sectie B nrs. 239 tot nr 319 waar de huidige villawijk, slechts een gedeelte was (8 ha). Slechts de percelen 242 - 244, 246, 254 - 257, 270 - 274, 289 - 293, 306 - 307, 314 - 315, 317 - 318 behoorden hem niet toe. Andere eigenaars waren Joos de ter Beerst, Domeinen der staat, kerkfabriek, familie Brys, die de 24 percelen van de 80 in bezit hadden.

In 1848 'verkochte' Pieter aan Andreas Zwaenepoel, bijna alle grond in zijn bezit. Andreas Zwaenepoel was de zevende burgemeester (1837 - 1843) van Bredene en zelfs in officiële documenten beschreven als 'een rijke landbouwer, zeer bemind om zijn vriendelijk karakter'.

Van waar kwam de familie Zwaenepoel? Bij de volkstelling van 1748 is er nog geen sprake van de familie. Op 31 maart 1787 werd Cornelis Zwaenepoel aangesteld door de Bisschop van Brugge als 'DISCHMEESTER' of zoveel als ten huidige dag hoofd O.C.M.W. Er staat bij vermeld dat de familie uit Schore kwam.

In 1852 verkoopt Andreas Zwaenepoel, in het bezit van 76 ha 27 a 20 ca (762.720 m²) grond, bijna alles aan le Grand, Jan-Louis beroep: eigenaar, Gent. De gronden blijven in de familie. In 1905 huwt le Grand Rene met de Behault Cecile, dit huwelijk blijft kinderloos en de familie le Grand zet zich niet meer voort in mannelijke lijn. De zus van Rene, Germaine huwt met de Sejournet de Rameignies Leo, welke familienaam ook het meest voorkomt op de verkoopcontracten door hun nazaten Jean (18.04.1928) en Pierre (07.11.1933). Jean huwt met de Wasseige Chantal in 1959. Pierre huwt op 21.08.1970 met prinses Drucka-Lubecka Elisabeth. Beide huwelijken blijven kinderloos.

Hun tante Jacqueline (15.02.1892), zuster van Christian (14.03.1889) (hun vader) huwt op 31.10.1925 met Dunoyer de Segonzac Joseph, fransman, en krijgen vier kinderen. Vele van deze familienamen zullen terugkomen

in het hoofdstuk 'straatnamen'.

3. DE SOCIETE ANONYME DE BREEDENE - SUR - MER (Iez Ostende).

In het begin van de 20e eeuw werd de Koninklijke Baan aangelegd op de plaats van de oude duinenslag. In 1902 werd de tramlijn Oostende - Blankenberge aangelegd. Door de ontsluiting van het gebied door beide voorgaande gebeurtenissen werd op 27 november 1903 de N.V. opgericht en gepubliceerd in de bijlagen van de 'Moniteur Belge' van 16.12.1903 onder het nummer 5868.

De oprichters waren:

le Grand Rene, groot grondbezitter, Gent.
Gielen Alexander, Schaarbeek
Vandersmissen Alphonse, groothandelaar, Schaarbeek
en Pede August, wijn- en vishandelaar, Oostende.

De gronden waren bijna allemaal in handen van le Grand Rene, zodat de anderen waarschijnlijk slechts optraden als tussenpersoon en verkopers.

De opgerichte maatschappij bezat 80.000 m² waarvan 15.000 m² dienden om lanen aan te leggen.

In een folder uitgegeven omstreeks 1908 door de N.V. onder de titel 'Une nouvelle station Balneaire aux limites est d'Ostende est ne' werden verschillende voordelen aangehaald om de gronden te kopen zoals zoals de bovenvermelde tramlijn en autoweg. Maar de hoofdtoon was toch dat te Mariakerke, ten westen van Oostende, de grondprijzen zodanig waren gestegen (60 a 200 fr./m²) dat het 'plus possible de faire une bonne speculation' was. Middelkerke op 9 km van Oostende was reeds te ver weg. Bij de N.V. kon men gronden kopen aan 4 tot 20 fr/m² op slechts 5 km van Oostende.

Er werd zelfs voorzien om de gronden te verwerven op afbetaling. Als men echter de latere eigenaars wat nader bekijkt met als beroep 'zonder' 'bijzonder' of 'eigenaar' dan hebben die 'sociale maatregelen' weinig geholpen voor de gewone mens.

De N.V. bouwde rond 1906 zelf de eerste 2 villa's aan de Driftweg, de 'l'Aube' en 'les Alouettes' met architect A. Daniels uit Oostende.

Wat later volgden de 'Niebelungen', 'Siegfried', 'La Tourelle' en 'Zephir', allen in de Meeuwenlaan nummers 11, 13, 21, 23.

'L'Aube' en 'les Allouettes' zijn verdwenen na de oorlog. 'Zephir' werd een modern appartementsblok.

Daarvoor werd op 27 maart 1906 bij de gemeente een plan ingediend door de maatschappij. Het plan werd goedgekeurd, mits voorwaarde dat het bestuur der Maatschappij 'zich voegt volgens de reglementen van politie op openbare bouwingen hier bestaande en samen met de gemeenteraad werkt om ten voordele van belanghebbende en gemeente, hunne bouwingen en wegen en andere te schikken', einde citaat.

De familie le Grand kocht nog bestendig stukken grond bij in de andere wijken van Bredene-Duinen. In de oude villawijk waren de bijzonderste

aankopen op 24.10.1910, een stuk 'dischgrond' voor 20000 fr en het verwerven door ruilen van 'des batiments rurals convertis en maisons', vrij vertaald: 'plattelandsgebouwen omgebouwd tot huisjes' aan de Peter Benoitlaan. De eigenaar Danneels Jules, nijveraar in Eeklo ruilde het gehele kompleks in 1912 voor gronden elders gelegen.

Er waren vier grote verhandelingen van eigendommen in de wijk.

De eerste en wel grootste was wel op 14.06.1927, toen er een massale verkoop van gronden kwam. Na die datum kwam er een grote bouwexplosie in de wijk. De verkoop is waarschijnlijk te wijten aan het overlijden van le Grand Rene in 1921 en het huwelijk van de Sejournet de Rameignies Jacqueline, dochter van le Grand Germaine, met Dunoyer de Segonzac Joseph op 31.10.1925.

Op 09.04.1946 is er terug een grote grondverhandeling daar de heer de Sejournet de Rameignies Christian overleed op 09.09.1945.

Op 09.12.1956 stierf de tweede echtgenoot van mevrouw Mollemans, nl. Marc Samdam. Er is een verkoop van enkele percelen grond en villa's van de familie.

Op 25.01.1961 overlijdt Galeyn Edouard, enige zoon uit het eerste huwelijk van mevrouw Mollemans en Galeyn Adolphe. Vele villa's die de familie bezat, worden verkocht.

4. HET GROEIEN VAN DE WIJK.

- 23.02.1906: De gemeenteraad zal in een aanstaande vergadering de zaak der maatschappij Bredene a/ Zee, bespreken.
- 26.11.1906: De bouwing van August DANIELS langs de nieuwe Boulevard (Driftweg) wordt goedgekeurd voor dhr. VANDERSMISSEN (eig. Brussel).
- 27.05.1907: De N.V. had de heer PIENS, hoofdingenieur Brugge, gevraagd een 'Kalsijde' aan te leggen Groenedijk - Vosseslag. De gemeente reageert negatief. Reden: gebrek aan geldmiddelen en andere straten moesten eerst hersteld worden. Eerste wrijving?
- 11.08.1910: Aanvraag N.M. aan de gemeente, verbeteringen aan te brengen aan de reclame van de Maatschappij.
- 24.10.1910: Verkoop van een stuk 'disgrond' aan de N.M. Goedgekeurd voor 20.000 fr.
- 08.02.1911: Vraag N.M. om elektrische verlichting te verkrijgen.
De gemeente aanvaardt op 13.02.1911 maar de kosten mogen hoogstens 200 fr. bedragen.
- 24.08.1911: Aanvraag door de N.M. om toelagen tot het inrichten van feesten wordt geweigerd gezien de grote uitgave voor verlichting.
- 07.05.1912: JOS. DEPECKER wordt aangesteld te Bredene om 'de vuilnissen weg te nemen' aan 1 fr. daags.
- 09.04.1913: Een aanvraag voor het plaatsen van 3 nieuwe lampen.

- 07.10.1913: VAN WELSENNAERS (l'Esperance) koopt grond. Aanleggen speelplein
- 20.01.1922: Baron de LOCHT vraagt om verlichting aan te brengen (villa Bloemenlaan 3).
- 13.04.1927: VANDENBROELE ALFRED, Pr. Marie Joselaan 5, wordt gemeenteraadslid. Sanatorium loost vuil water en veroorzaakt reukhinder. 1ste vermelding.
- 26.04.1927: VANDENBROELE A. vraagt om te Bredene aan Zee:
1. te verbieden wasgoed enz..'binst den dag, te droogen uit te hangen'.
  2. tenten van sanatoriums of waar andere zieken vertoeven, af te zonderen van andere tenten (op strand of bij stapelen)
  3. een 'wegeniskuisscher' aan te stellen.
- 23.11.1927: Verlichting Bredene aan Zee.
Avenues Marc Samdam, le Grand en de France: elk 1 lantaarn.
- 14.03.1928: Het aanstellen voor 3 maand tijdens het zomerseizoen van een tijdelijke politieagent.
- 25.05.1928: Gerard MELIS is benoemd.
- 25.05.1928: Er wordt een aanvraag ingediend om te Bredene aan Zee een kiosk op te richten, om concerten te geven. Toegestaan op 05.10.1928.
- 01.08.1928: 1 lantaarn erbij in de Avenue de France.
- 16.11.1928: Op het kruispunt Samdam- le Grandlaan
1 lamp bijplaatsen bij de villa ? ('La Chaumiere, Zeelaan 21).
- 04.01.1929: Intercommunale der kustgemeenten krijgt 1000 fr, om reclame te maken voor Bredene aan Zee langs radio.
- 25.06.1929: Verlichting voor het sanatorium.
- 14.08.1929: Aanvraag voor de aanleg van het gasnet te Bredene aan Zee.
- 19.08.1931: De heer BONTE (P.Benoitlaan) vraagt om een autobusdienst Eernegem - Oostende te voorzien.
- 26.01.1932: Aanvraag verlichting in de Mon Castel- en Gielenlaan (Kasteelstraat en Noordlaan).
- 17.02.1933: Er wordt een 'nieuwe tramstatie' voor Bredene aan Zee aangevraagd daar:
1. 'De huidige in een slechte staat verkeert en op al de badplaatsen staan er schoone staties. Deze houten zou kunnen verplaatst worden naar Bredene Dorp zoals aangevraagd werd'.
  2. Een post- en telegraafkantoor zou er in kunnen worden ondergebracht. Een kabinet (w.c.) wordt bijgevraagd.
- Goedkeuring op 07.07.1933.

- 14.03.1933: Een leiding voor gas- en watervoorziening wordt aangelegd door Oostende. Eerst komt het sanatorium aan bod voor water (Bocq-water). De leiding zou kunnen verlengd worden tot aan de hotels.
- 17.04.1934: Voorstel voor een lokaal postgebouw.
- 27.06.1934: Schepencollege: 'Gezien de gunstige geneeskundige verslagen wordt toelating verleend aan de heer en mevrouw VAN HAL G. in de villa 'Les Clos Fleuris' (Zeelaan 6) en aan de heer en mevrouw VANDEKERCKHOVE in villa 'Hope Cottage' (Pr. Marie Jose-laan 6) een pensioenhuus voor kinderen te houden.
- 22.10.1935: Een vaste politiedienst te Bredene aan Zee.
- 28.04.1936: Afbreken van politiebureeltje voor de aanleg van een park op staatsgrond.
- 24.07.1936: Rangschikking van de gemeente in een hogere categorie (meer inwoners).
- 19.03.1937: Aanbesteding voor het aanleggen van tennisterreinen, een autopark met benzinestation en een casino op een strook grond (staatsgrond) gelegen tussen de tramlijn en Driftweg en tussen Duinenstraat en Zeelaan. De werken moesten uitgevoerd worden door een prive onderneming evenals de uitbating. Na 20 jaar moesten ze overgelaten worden aan de gemeente.
- 09.06.1937: Verkeersreglement met toelating tot links en rechts parkeren en de snelheid te beperken tot 25 km/uur!.
- 25.02.1938: Een S.V. Bredene aan Zee gaat in op de aanbesteding van 19.03.1937.
Beheerders zijn WILLEMS Henri, HALEWYCK Raoul, BRIJS Florimond en LINGIER Gaston.
1. De gemeente heeft een deelname van 5000 fr.
2. Bij liquidatie van de S.V. zal de gemeente voorrang krijgen.
- 12.11.1937: Aanbesteding voor het bouwen van een kerk te Bredene aan Zee
27.01.1939 voor 1.872.877 fr. Goedkeuring voor de aanbesteding wordt uit-
29.03.1939 gesteld. Woelige zitting om het gemeentelijk aandeel in de kerk van 600.000 fr. daar er nog vele krotwoningen waren te Bredene. Zitting wordt opgeheven.
- 04.06.1940: Dokter BLANCKOFF draagt de volledige inboedel van het Sanatorium over aan de gemeente om te verdelen onder de meest behoeftigen.
- 11.01.1943: Bij een bombardement worden een 20-tal huizen beschadigd. Ook een 25-tal huizen worden afgebroken aan de Groenedijk (aanleg bunkers), de pannen daarvan en van het gebouw van de renbaan worden gebruikt voor herstelling van de 20 huizen.
- 16.05.1944: Sluiting van alle scholen.
- 25.07.1944: Gedeeltelijke evacuatie van de bevolking per trein naar Zele (10%).
- 22.08.1944: De bevolking is niet enthousiast om het evacuatiebevel op

te volgen.

09.09.1944: Het dynamiteren van hotel 'l'Esperance' door de wegtrekkende Duitse troepen.

5. GEMEENTE VERSUS 'SOCIETE' OF STRAATELENDE _____ TE BREDENE AAN ZEE. _____

- 23.02.1906 Er was een verbinding villawijk - Congolaan voorzien, de zaak wordt besproken door de gemeenteraad.
- 13.04.1927 Sanatorium loost vuil water. Stankhinder.
- 17.05.1927 Een voorstel wordt ingediend om de straten een benaming te geven.
- 14.03.1928 De Raad overweegt een overname van wegen of lanen te Bredene aan Zee. Men besluit de zaak uit te stellen om met de eigenaars akkoord te raken, nopens het aanleggen van kalsijden, riolen enz..en dan te zien. De benaming wordt nogmaals uitgesteld. Misschien op de negatieve reactie (of geen) erop.
- 16.11.1928 Cottages, luxe-villa's, hotels enz. worden getaxeerd op 1 fr./m³. Gebouwen van 50000 fr of meer op 0.5 fr/m³.
- 16.11.1928 Het Sanatorium wordt verplicht een sterfput te graven op eigen kosten. Zie 13.04.1927.
- 14.08.1929 Door de Raad wordt toegestemd dat de heer JOOS DE TER BEERST zijn naam mag geven aan een laan, doch de palen en borden zullen op zijn kosten worden geplaatst. Hij zal de enige zijn die een aanvraag instuurt, maar zal ook als enige zijn straatnaam mogen behouden na 14.03.1939.
- 27.12.1929 Verslag van de vergadering der bouwcommissie aan de Raad.
a. de 'voorlanden' der huizen op eenzelfde hoogte en breedte te doen brengen, d.i. op 1.20 m.
b. 'voorlanden' te doen leggen waar er gene liggen, zelfs voor de gebouwen die achteruitgebouwd staan.
c. de gedeelten muren, hagen, staken en draad te doen achteruit of vooruit brengen in het 'allignement' der huizen.
- 14.02.1933 De heer JOOS DE TER BEERST wordt verwittigd dat de Keerstraat en Polderstraat in een slechte staat verkeren en een slechte waterafvoer hebben.
- 14.03.1933 Het afvalwater van het sanatorium geloosd in de hoeveput van Inghelbrecht Camiel helpt ook niet meer, terug stankhinder. Het sanatorium moet op eigen kosten het afvalwater langs buizen naar de Duinenstraat afvoeren.
- 31.08.1934 Afbraak bunkers op de duinen van Bredene aan Zee. De brokken zullen gebruikt worden tot verbetering van sommige naderhand te bepalen straten.
- 13.12.1935 Een klassement-aanvraag van de straten wordt gedaan om ze volgens ouderdom te herstellen, de oudste eerst.

- 31.01.1936 Er was een rioolaansluiting gevraagd van de bewoners van de A. Pedestraat.
- 31.01.1936 Er was een rioolaansluiting gevraagd door de bewoners van de A. Pedestraat. Waarop de Raad laconiek antwoordt: we zouden jullie kunnen aansluiten op de riolen (die prive-bezit zijn, zie 14.03.1933) van het sanatorium, we zullen eens vragen wat het zal kosten. Anders moeten we langs de Welsennaerslaan (Pr. Karellaan) naar de nieuwe riolen van de Duinenstraat maar dat zal 160 fr./m kosten. Wie zei ook weer dat Bredene geen zuinige diplomaten heeft.?
- 08.12.1936 Een scherpe klacht van de gemeente aan de N.M. over het slecht onderhouden van straten en beplanting (overal distels) 'Geen wonder dat er geen villa's meer komen' ! wordt er nog bijvermeld. Op 29.12.1936 antwoordt de notaris in naam van de N.M. dat de laatste Buitengewone Algemene Vergadering plaatsvond op 14.03.1925. Dus dat de N.M. niet meer bestaat en daardoor geen verantwoordelijkheid heeft in de wijk.
- 16.06.1938 Er wordt 35 m rioolbuis gestoken in de gracht langs de Driftweg rechtover hotel 'l'Esperance'. Wie heeft dat betaald ?
- 07.02.1939 Door het College wordt een voorstel ingediend om alle straatnamen te Bredene villawijk af te schaffen en te vervangen, zie bijlage 1.
Degene die zijn naam wenste te behouden diende 3000 fr aan de gemeente te betalen (een gift).
- 14.03.1939 Door het schepencollege worden de straatnamen definitief toegekend. De straatpalen worden door LINGIER M. gemaakt aan 20 fr per staak van 2.75 m x 0.08 m x 0.12 m 'thuis afgehaald' bijlage 2.
- 29.03.1939 Er wordt een aanbesteding uitgeschreven voor het plaatsen van riolen tussen de le Grandlaan en Vandersmissenlaan, Duinenstraat en aftakking in de Kasteellaan voor 28013 fr (men was blijkbaar de nieuwe straatnamen nog niet gewoon op 30.06.1939) De beslissing wordt nogmaals verdaagd om advies der betrokken eigenaars in te winnen.
- 30.06.1939 Er wordt een aanbesteding uitgeschreven voor de riolenaanleg in de Prins Karel-, Kasteel- en H. Consciencelaan.
- 26.09.1939 De bestendige deputatie antwoordde dat betwisting inzake terugbetaling van rioolkosten langs niet overgenomen straten van burgerlijke aard is. Er zal geschreven worden aan de betrokken eigenaars en de rooiingsontwerpen zullen hun gevraagd worden.
- 22.03.1940 'Gezien de heer Jose de Segonzac, Rue Pattou 7, te Rijsel tijdig verwittigd werd dat de oude straatnaamborden en -palen moesten verwijderd worden voor 15 mei 1939.
Gezien dat niet gedaan werd en dus door de gemeentewerklieden moest gedaan worden, besluit het College dat aan de belanghebbende eigenaar zal gemeld worden dat die 4 oude palen te zijner beschikking zijn tegen betaling van 40 fr, kosten van uit-

graven en berging aan 10 fr/stuk'. Als souvenir?

Mevrouw VAN HAL, uitbaatster van 'Les Clos Fleuris' zou riolen willen, maar aangezien dat 3000 fr. zou kosten ziet de gemeente niet in hoe ze dat zou betalen. We zien hier ook een druk op de inwoners om de straten te laten overnemen, zeker in 1939.

- 21.10.1940 Door het arrondissementscommissariaat Brugge - Oostende
30.10.1940 wordt gemeld dat bepaalde straatnamen zoals 'Laan der Verbondenen', 'Ijzerlaan' en 'Zegelaan' benamingen zijn welke de 'Duitse overheid' wenst te zien veranderen.
- 04.11.1940 Volgende straatnamen veranderen:
1. Zegelaan in Rubenslaan.
2. Ijzerlaan in Jakob van Maerlantstraat.
3. Laan der Verbondenen in Van Arteveldelaan.
- 26.11.1940 De nieuwe naamborden worden besteld met daarbij 4. Duinhelmlaan i.p.v. Willemslaan.
- 1960-61 Nu komt de wijk pas volledig onder gemeentetoezicht en worden riolen aangelegd. Vele straten zijn dan NOG private grond. Geleidelijk aan komen de bestratingen toe aan de gemeente. Een wet zegt dat bestratingen, zelfs op private grond, na 30 jaar automatisch aan de gemeente worden overgedragen.
- Eind 1986 De familie le Grand- de Sejournet de Rameignies en nazaten schenken de doodlopende aarden weg, naast de villa 'Gutt' Verbondenenlaan 7, en de aarden verbindingsweg tussen de Ijzerlaan en de Bruggelaan aan de gemeente Bredene.

6. DE STRAATNAMEN DER VILLAWIJK.

Vanaf de eerste planontwerpen kregen de straten nummers. Die straatnummers worden door het Kadaster ook in hun leggers gebruikt. Daar de grond der lanen prive bezit was, kon de gemeente er ook geen namen aan geven. Die straten waren eigenlijk gewoon aangelegd in aangestampte aarde.

Zo zien we dat de invloedrijkste eigenaars geleidelijk zelf hun naam aan de straat gaven gelegen bij hun villa. Ook de N.M. werkte zo en gaf de lanen de naam van de leden van de familie le Grand. Ook medewerkers kregen hun naam vermeld zoals architecten, landmeters enz., zoals we verder zullen zien.

Na de bouwexplosie van 1927 - 1928 in de wijk zien we ook in de kadasterboeken die straatnamen verschijnen, daarin gevolgd door de gemeente.

Daar vele van de villa's, als tweede verblijf, slechts in de zomermaanden bewoond werden, waren weinig eigenaars dan ook geneigd, bijkomende kosten wat betreft bestrating, riolering en voetpaden erbij te nemen.

Zo ontstonden er vanaf 1927 redelijk veel wrijvingen met het gemeentebestuur. En zoals de spreuk luidt: 'l'histoire se repete' is die geschiedenis wat te vergelijken met de recente strubbelingen bij de heraanleg van de Duinenstraat.

Op 17.01.1939 is het schepencollege het eens dat verschillende straatnamen te Bredene aan Zee dienen veranderd te worden en dat er naamborden eentalig Vlaams dienen geplaatst te worden, zoals de taalwetten van 1931 het eisen.

Op 31.01.1939 legt het schepencollege zich erop toeom de namen te bepalen voor de straten en zoekt uit waar de naamborden dienen bevestigd te worden.

Op 07.02.1939 wordt een lijst van nieuwe straatnamen voorgesteld door de gemeenteraad waarin alle persoonsnamen werden afgeschaft (zie bijlage 1), en alle straten en lanen in het Nederlands worden vermeld.

Bemerking op plan bijlage 1.

- a- Men wilde alle persoonsnamen afschaffen, nochtans zijn de Hendrik Conscience- en Peter Benoitlaan toch ook persoonsnamen evenals bij de Marie-Joselaan en Prins Karellaan.
- b- Enkel de heer JOOS DE TER BEERST had de nodige aanvragen en kosten gedaan (2500 fr.) in 1929 om zijn naam aan een straat te geven. Hij behield dan ook als enige dit voorrecht na 14.03.1939.
- c- Er was blijkbaar niemand geweest die de 3000 fr. 'gift' aan de gemeente had willen storten, om zijn naam als straatnaam te behouden.
- d- Bemerk ook dat men van de avenue G. Hendrickx en de Boeck spreekt, waar men op 14.03.1939, bijlage 2, (de definitieve versie) enkel over de Boecklaan spreekt. Deze lanen lagen in elkaars verlengde en werden samen de Kroonlaan. (zie bijlage 3).

Bemerking bijlage 3

- a- Het plan is waarschijnlijk van voor 1929 want de Joos de ter Beerstlaan is er door mij bij getekend in stippellijn.
- b- Op het plan bemerken we dat de Luiklaan verkeerdelijk de Bruggelaan werd genoemd en omgekeerd.

Op 17.02.1939 deelt de burgemeester-voorzitter aan de raad mede dat de bestaande straatnamen te Bredene aan Zee, niet gegeven werden door het schepencollege, doch door private personen die hun eigen naam aan een straat gegeven hadden. Het college heeft besloten aan die wantoestand een eind te stellen en aan die straten een naam te geven die past. De raad keurt de uitgave goed voor de nieuwe straatnaamborden en -palen en besluit dat ingevolge de WET de straatnamen eentalig Vlaams zullen zijn.

Op 14.03.1939 werden de definitieve straatnamen toegekend (bijlage 2). Bemerk dat er niet gesproken werd van de Luiklaan die Peter Benoitlaan werd.

Op 21.10.1940 was er een eerste schrijven door het arrondissementscommissariaat Brugge-Oostende dat straatnamen die kwetsend waren voor de Duitse overheid zoals bijvoorbeeld 'de Weggevoerdenlaan', dienden verwijderd te worden.

Op 30.10.1940 wordt er door hetzelfde commissariaat op aangedrongen de straatnamen 'Laan der Verbondenen' en 'Ijzerlaan' te veranderen daar de Duitse overheid deze opschriften wenste te zien verdwijnen.

Op 26.11.1940 werden de straatnaamborden besteld.

De Jacob van Maerlantstraat voor de IJzerlaan
de Rubenslaan voor de Zegelaan

en de Van Arteveldelaan voor de Laan der Verbondenenen.

Zo werden de herinneringen aan 1914-18 uitgewist.

Er werd eveneens een andere naam aan de Willemslaan gegeven, namelijk de Duinhelmlaan. Was dit de persoonsnaam waarvoor men op 14.03.1939 nog geen andere naam had? (zie bijlage 1).

Na opzoeking in het gemeentearchief, werd over het weer verwijderen der borden van deze 'oorlogsstraatnamen', niets teruggevonden.

Ofwel werden de borden volgens de beroemde Belgische doolhofmentaliteit nooit geplaatst of onmiddellijk na het vertrek der Duitse troepen op 9 september 1944 eenvoudig weer uitgerukt.

Op rekeningen van 27 juni 1941, voor de villa 'Gutt' of 'Zobbi' in de Verbondenenenlaan 7, die bezet was door Duitse officieren, wordt de Verbondenenenlaan genoemd en niet Van Arteveldelaan.

Dat het met de straatnamen nogal eens uit de hand liep zien we op bijlagen 4 en 5.

Bijlage 4, foto 1.

Op deze zichtkaart verstuurd op 07.08.1947 staat verkeerdelijk Avenue Andre Daniels. De foto werd wel genomen op de hoek van de Andre Danielslaan, maar toont de Gielenlaan (nu Noordlaan).

Men bemerkt op de hoek Noordlaan 7, villa 'Cosy Corner' maar deze werd in de volksmond 'de katte' genoemd omdat op de schoorsteen een beeldje van een kat stond. Te zien op de kaart. Het gebouw werd door Engels scheepsgeschut vernietigd waarschijnlijk op 11.01.1943. Het huis werd anders herbouwd in 1953. Wat verder herkent men de villa 'La Valderose' uit 1929 van

mevrouw Mahie Joanna (06.06.1900) in de Noordlaan 3. Achteraan in de laan bemerkt men villa 'Bella Vesta' nu 'Soetkin' genaamd, Noordlaan 1. Was eveneens puin in 1944. Werd herbouwd in 1945. De huidige eigenaar is geneesheer Michel Luja, Bredene aan Zee. De laan links vooraan is het einde van de Verbondenenaan, rechts het begin van de G.Hendrickxlaan (nu Kroonlaan). De uitgave van de kaart dateert nog van voor 1939.

Bijlage 4 foto 2

Op deze zichtkaart verstuurd op 19.07.1938 staat verkeerdelijk Avenue G.Hendrickx. De laan die we hier zien is de Verbondenenaan. De foto werd genomen links ter hoogte van de villa 'Zobbi', Verbondenenaan 7 (net niet te zien). In de volksmond werd het huis 'de villa van Gutt' genoemd. Het huis was namelijk van 1930 tot 1945 eigendom van Camille Adolphe Gutt, wonende te Jette, die later, na W.O.II, minister van financiën werd en alle geld in omloop, opvorderde om zo oorlogswoekeraars te treffen. De naam 'Zobbi' door hem aan de villa gegeven, komt van een plaats ergens in Zaire waar de heer Gutt zijn legerdienst volbracht.

We zien ook links, de doodlopende aarden weg, waarvan sprake in hoofdstuk 5. Links aan de eerste houten paal loopt de Jobs de ter Beerstlaan.

Daarachter bemerkt men villa 'Les Charmettes' nu 'Die doeninghe', Verbondenenaan 3, eigendom van de heer Praet-Goedhart.

Daarachter villa 'Sunny' Verbondenenaan 1 van de heer Duyck-Warlop.

Gans achteraan links bemerkt men nog de villa 'Cosy Corner', zie foto 1.

Rechts achteraan in de laan bemerkt men de witte villa 'La Petite Ferme', Verbondenenaan 2, die veel verbouwd werd. Zij staat op de hoek van de Strandlaan (rechts erachter), Kroonlaan (verlengde Verbondenenaan) en rechtover de Noordlaan. Eigenaars Smith-Held, Evere.

Rechts midden, villa 'Angeline', Verbondenenaan 6 die nog grotendeels origineel is.

Rechts vooraan staat villa 'Zeerust' nr.8, eigenaar de heer Huyghebaert-Rosseel Andre, die jarenlang een zeer gekend brood en banketbakker was op de hoek Duinenstraat-Golfstraat. Voordien was de villa bewoond door

door Gerard Callewaert, gekend figuur te Bredene a/ Zee>
Tussen de villa's 'Zeerust' en 'Angelina' begint de Kustlaan (vroeger
Prinsenlaan).

Bijlage 4 foto 3

Op de zichtkaart verstuurd op 12.08.1937 staat er verkeerdelijk Avenue de Locht. Het was echter de Koninginnelaan (avenue de la Reine). De de Lochtlaan (nu Bloemenlaan) begon slechts aan de villa 'Wilfried', die men achterin de laan bemerkt, en eindigde in de Driftweg. Rechts achteraan, de achterzijde van pension 'Les Clos Fleuris' (Zeelaan toen avenue le Grand).

Vooraan links en rechts loopt de Frankrijklaan.

De drie villa's (huizen) vooraan werden samen gebouwd door aannemer Gustaaf Versluys in 1925 en zijn alle in dezelfde bouwtrant. Vooraan is de villa 'Zeerust', Zegelaan 10. Eigenaars Van Den Daele-Conye. De villa bleef grotendeels hetzelfde. Enkel onder het balkon werd een kamer bijgebouwd.

Daarachter ligt de villa 'Emma' (1931), 'Gentil Cottage' (in 1939). Eigenaar F. Vandenberghe-Fouquet. Het balkon werd afgebroken.

Het derde huis is de villa 'Sans Gene', nummer 6. Het is hetzelfde als het nummer 10, maar het balkon werd verwijderd. Eigenares Rosa Cloet.

Links achter het nummer 6 loopt de Duinhelmlaan met daarin zichtbaar, de achterzijde van villa 'Emy', Duinhelmlaan 3.

Bijlage 4, foto 4.

Zichtkaart verstuurd op 12.04.1927. Er staat Avenue Max Sandam waar het Marc Sandam betref, tweede echtgenoot van Helene Mollemans.

Naar links, vooraan loopt de Bruggelaan, bemerk het straatnaambordje.

Daarachter bemerkt men de villa 'Mon Castel' van de familie Sandam. Zij heeft lange tijd te koop gestaan, maar de vraagprijs was echter zo hoog dat niemand nog interesse toonde. De prachtige villa werd op 7 mei 1981 door de gemeente als ruine aangekocht en kort daarna afgebroken. De gronden maken nu deel uit van het Ramakers park.

Daarachter bemerkt men de villa's 'Onze Rust' en 'Josephine', Prinses

Marie-Joselaan 15 en 17. Verderop staan de villa's 'Loupiot' nummer 21, de 'Monique' vroeger 'Mariette' en de 'Nordic' vroeger 'Yvette'. Deze laatste twee vormen een gebouw, en zijn de nummers 23 en 25. De beschreven villa's behoren tot de oudste van de wijk.

Rechts vooraan in de laan bemerken we de villa 'Hope Cottage' nummer 6, verder nummer 10 villa 'Cottage' (1926), 'Ivan -Liette' (1931) nu 'Maloure'.

Het derde dak rechts in de laan nummer 12 is dit van de villa 'Les Pres' (1931) deze staat momenteel te koop (1987).

Tussen het nummer 6 en 10 rechts loopt de Kasteellaan.

De meest vernoemde villa's waren eigendom van de familie Samdam, enkel 'Onze Rust' en 'Josephine' niet.

De foto's 1,2 en 3 hebben als uitgever (edition) Mylle-Maes, Duinenstraat 6, Bredene, die een zaak van strandartikelen uitbaatten.

Foto 4 : 'editeurs Lingier Soeurs, rue de la Chapelle, Breedene sur Mer'. De zusters Lingier baatten het hotel Helvetia uit.

Men ziet dat met die straatnamen aardig wat gegoocheld werd, zelfs door Bredenaars, die er dichtbij woonden, en toch de namen verkeerd lieten afdrucken.

Volgens bijlage 3 nemen we de volgorde der straten van links naar rechts.

1- POLDERSTRAAT : in 1707 werd de eerste benaming van deze 'kalsyde' gevonden, zijnde 'Creeckweg' en is samen met de Driftweg een van de oudste straten der wijk. De naam werd op 31.12.1970 gewijzigd in PARKLAAN. Normaal kunnen straatnamen om de 10 jaar veranderen bij volkstellingen.

2- AVENUE DES ALLIES werd eenvoudig vertaald in VERBONDENENLAAN, vroeger LAAN NUMMER 9. Werd in officiële documenten ook wel eens GEALLIEERDEN-

LAAN of BONDGENOTENLAAN genoemd. Werd op 04.11.1940 de VAN ARTEVELDE-LAAN voor de duur van WO II.

- 3- JOOS DE TER BEERSTLAAN zo genoemd naar landjonker Joos de ter Beerst Eugeen, Camiel, Jan (15.11.1850 + 1931) echtgenoot van de Bie de Westvoorde Maria, wonende voorheen te Pittem, later te Brugge.
4. AVENUE GIELEN vroeger LAAN NUMMER 10, nu NOORDLAAN. Gielen Alexandre-Charles was een van de vier beheerders van de N.M., 'sans profession' woonde toen te Schaarbeek, rue du Progres 173.
- 5- AVENUE G.HENDRICKX, vroeger :LAAN NUMMER 9 EN 7 BIS. Hendrickx Georges was architect-landmeter en expert in onroerend goed, in 1923, woonde hij te Brussel, rue Emile Banning 109. Hij heeft verschillende opmetingen verricht voor de N.M. Hendrickx Marie (echtgenote Fremault) woonde in villa 'Angeline', Verbondenelaan nummer 6 (begin G. Hendrickxlaan) Zij was waarschijnlijk een zus van Georges.
- 6- AVENUE DE BOECK vroeger LAAN NUMMER 7, werd samen met avenue G. Hendrickx de KROONLAAN. Tot nu toe is er niemand die weet wie de heer de Boeck was. Naar de naam te zien, een persoon met adellijke titel.
- 7- DE LOCHTLAAN vroeger LAAN NUMMER 6 BIS nu BLOEMENLAAN. Baron Louis de Locht bouwde de eerste villa in de Bloemenlaan 3, 'Sweet Home'. Hij liet eveneens villa 'Zeerust' bouwen in de Verbondenelaan 8 in 1927 om ze dadelijk te verkopen. Beide villa's bestaan nog.
- 8- de LE GRANDLAAN vroeger AVENUE CENTRALE NR. 5 nu ZEELAAN. le Grand Rene was grootgrondbezitter, wonende te Gent (Heusden). Vanaf 1907 verwerft hij samen met zijn schoonbroer Victor de Sejournet de Rameignies enorme stukken grond . Zodat Bredene a/ Zee tot halfweg de Duinenstraat van hen was.
- 9- de SEGONZACLAAN vroeger LAAN NUMMER 6, nu MEEUWENLAAN. de Segonzac Jose huwde op 31.10.1925 met de Sejournet de Rameignies Jacqueline en kreeg zo een familieband met de familie le Grand. de Segonzac woonde toen in het kasteel 'de Wambecourt' Hesdain, in het Pas de Calais, Frankrijk, en was algemeen verzekeringsinspecteur.
- 10- AVENUE MON CASTEL vroeger LAAN NUMMER 2 BIS nu KASTEELLAAN. De straat werd genoemd naar de villa 'Mon Castel' van de familie Samdam, gelegen in de Prinses Marie Joselaan 9 welke dwars op de straat lag die van de Driftweg kwam. (zie bijlage 5 foto 4).
- 11- VAN WELSSENAERSLAAN vroeger LAAN NUMMER 2 nu PRINS KARELLAAN. Henri Van Welssenaers was eigenaar van het hotel 'l'Esperance' gelegen in de Driftweg, waarvan het tennisplein gelegen was op de hoek van de Duinenstraat.
- 12- VANDERSMISSENLAAN vroeger LAAN NUMMER 1 BIS nu HENDRIK CONSCIENCELAAN. Vandersmissen Alphonse-Charles was groothandelaar te Schaarbeek. Tijdens de zomermaanden woonde hij in de villa 'Les Allouettes' en verschafte als beheerder van de N.M., inlichtingen aan eventuele huurders van villa's der maatschappij.
- 13- AUGUST PEDELAAN vroeger LAAN NUMMER 1 nu PETER BENOITLAAN. Pede August

was een van de vier beheerders der maatschappij en wijn- en vishandelaar in de Ooststraat te Oostende.

- 14- MARC SAMDAMLAAN vroeger LAAN NUMMER 3 nu PRINSES MARIE-JOSELAAN. Sandam was nijveraar te Gent en bezat vele villa's in dezelfde laan.
- 15- De LUIKLAAN lag in het verlengde van de Peter Benoitlaan (en niet zoals op bijlage 3) en werd er op 14.03.1939 door opgeslorpt.
- 16- BRUGGELAAN en IJZERLAAN bleven hetzelfde. De avenue werd laan.
- 17- WILLEMSLAAN nu DUINHELMELAAN (04.11.1940). Henri Willems was verzekeraar en woonde in het prachtige domein 'La Brise' nu 't Kapoentje' dat gelegen is in de Zeelaan nummer 12. De achterzijde van de eigendom kwam uit op die laan, in de splitsing nu van de Zege-, Strand- en Duinhelmlaan. Deze laatste werd vroeger dan ook WILLEMSLAAN genoemd.
- 18- KONINGINNELAAN werd ZEGELAAN. RUBENSLAAN op 04.11.1940 voor de duur van WO II.
- 19- ANDRE DANIELSLAAN nu STRANDLAAN. Andre Daniels was architect te Oostende en bouwde de eerste villa's 'l'Aube' en 'Les Allouettes' aan de Driftweg (hoek H. Consciencelaan) die na WO II werden afgebroken. Hij bouwde eveneens villa 'Duinenrust' H. Consciencelaan 2, in de volksmond villa 'Eneman', voor antiekhandelaar Vanhove uit Gent omstreeks 1908.
- 20- PRINSENLAAN werd KUSTLAAN.
- 21- AVENUE DE FRANCE werd FRANKRIJKLAAN. Antoine de France was de landmeter die het merendeel der gronden van de familie le Grand heeft behandeld. De laan werd eigenlijk verkeerd vertaald.
- 22- AVENUE LOUISE werd VERDUNLAAN. De eerste villa die er kwam in 1929 was deze van de familie Coomans-Baudson Charles Casimir, drukker-uitgever te Anderlecht. De dochter van het echtpaar noemt Louise-Francoise-Pauline en woont er sedert de constructie van het huisje dat 'Anne-Louise' heet, gelegen Verdunlaan 2. De naam 'Anne-Louise' komt van de voornamen van moeder en dochter. De laan werd waarschijnlijk heel kortstondig als AVENUE LOUISE vermeld om daarna de VERDUNLAAN te worden. Wat wel vreemd is, is het feit dat de straatnaam niet diende veranderd te worden op 26.11.1940 door de Duitse overheid. Verdun was nochtans een slechte herinnering voor de Duitsers. Ofwel was het straatje zodanig klein, tussen de Frankrijklaan en Zeesterlaan gelegen, dat er nergens straatnaamborden stonden. Zelfs in de gemeentearchieven wordt nergens melding gemaakt van een VERDUNLAAN. Nu nog staan er slechts drie huisjes in de laan.

NAWOORD.

Als sommige teksten wat 'oubollig' klinken, zeker in de hoofdstukken 4 en 5, komt dit omdat de officiële teksten uit die tijd, zonder verbeteringen werden overgeschreven, om een zeker sfeerbeeld te scheppen.

Straten Bredene Kce.

Rekking college
7/2/39

Al de persoonsnaamen afschaffen en vervangen door.
 Lydiastraat in Doornbijkstraat.
 Hamdamslaan in H. Conscience laan.
 Gedelaan Peter Benoitlaan.
 Dr. Mrs. Casbel Kwaatellaan.
 Dr. Le Grand Jelaan
 Dr. Piels Noordlaan.
 de Pijpogae Bloemenlaan
 de Boeck Nieuwenlaan
 Vandermisser Scholentlaan
 de Locht Eindhelaan.
 Dr. Hendrickx
 Daniels G. Karellaan
 Willems

In de Vlaamse taal alleen. Prijs van platen vragen.
 Verplichtheid aanduiding plaats, gemeentehuis.

Gedaan te Bredene op datum hierboven.
 Op bevel: De Secretaris De Burgemeester - Voorzitter,
 J. Qualy

zitting van Dinsdag 14 Februari 1939.

Aanwezig de H. A. Jwaenepoel, Burgemeester - Voorzitter
 J. Jwaenepoel, Schepen
 J. Qualy, secretaris.

Het Schepencollege:

- Rioleering Bredene Kce. - 1. Verzandag voor onderzoek naar Bouwcommissie - baksver-
 ordening doen stemmen om al de aanvallende eigenaars
 te kunnen treffen. -
- Huwelyken - Bepaling 2. Inlichtingen nemen in andere gemeenten waar dergelyke
 van dagen en uren. baks best dat. -
- Stratnamen 3. Gebeurlyk een gift vragen van 3000 f. indien er zijn
 die hun naam aan een straat begereu te geven. -
- Gemeenteraad 4. Stelt de eerstkomende zitting van den Raad vast op
 vrijdag 17 Februari 1939, met volgend dagorde:
- 1) Verslag vorige zitting.
  - 2) Herbenoeming en eedaflegging heer Guisli Jwaenepoel, al Burgemeester.
  - 3) Schikkingen Carnaval.
  - 4) Verkoop grond P. G. G. -
  - 5) Baks op huwelyken linden gestelde dagen en uren.
  - 6) Plaatje van poleu en nieuwe straatnaamborden te Bredene Kce
 en op andere plaatsen der gemeente.

Riolen Bredene 7. Het project wordt naar de Raad verzonden. Een taksvaardening zal aan den Raad voorgeseld worden, om de terugbetaling der kosten door de aangelande eigenaars.

Bredene - Baden 8. 1) Verslag en Kritiek over de vergadering van 3 maart van de V. V. V.
Dit verslag zal medegedeeld worden aan de Raad, in geheime zitting.
2) Voorstel overeenkomst met de gemeente betreffend strand en overstoche aangelegenheden.
Wordt eveneens naar de geheime zitting van de Raad gezonden die zal beslissen

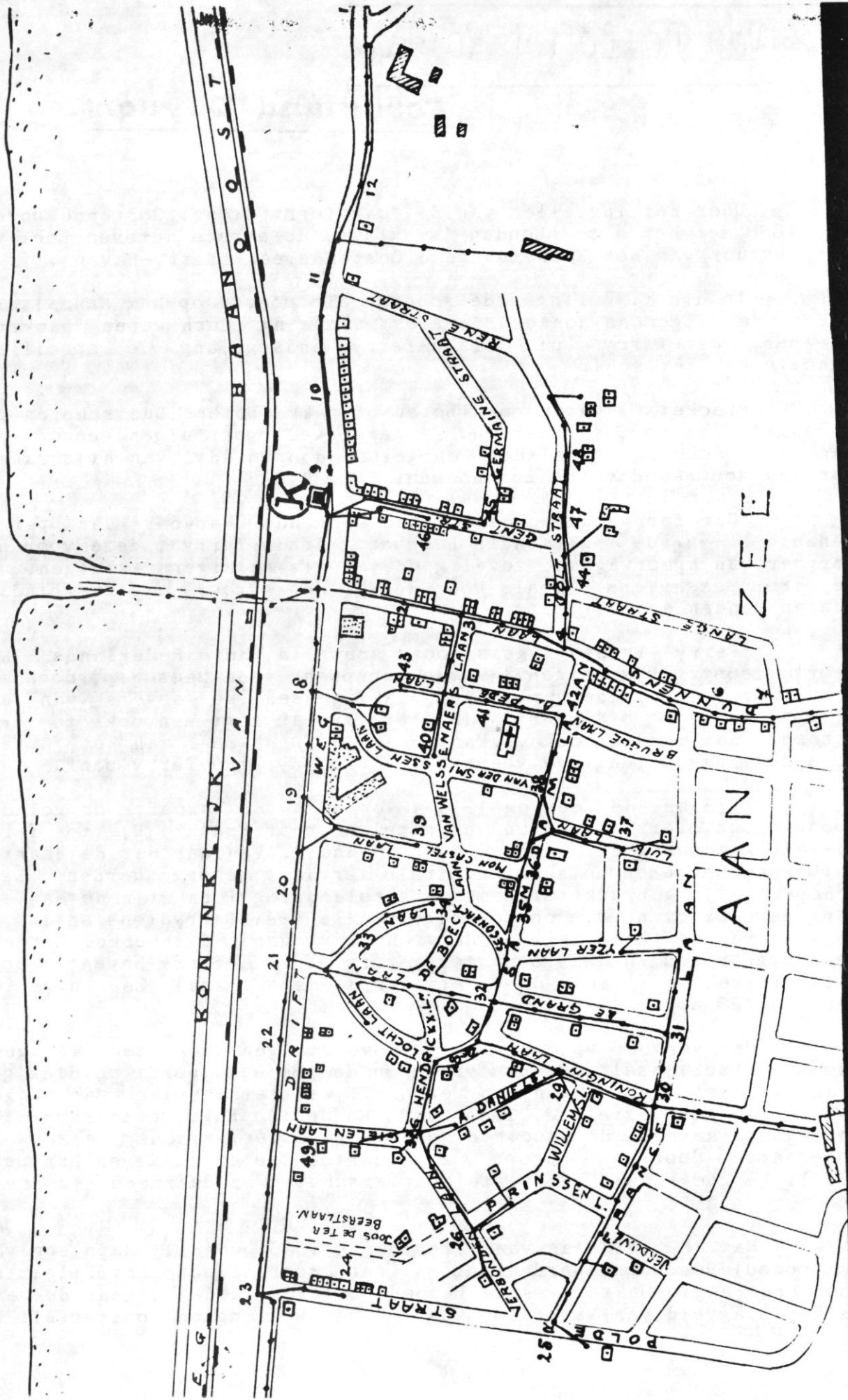
Straatnamen Bredene 9. Volgende straatnamen worden veranderd:

Inde namen.	Nieuwe namen
Van Welssenaerslaan	Truis Hoarellaan.
Samdamslaan	Truis Marie Jre' laan
August Tede laan	Tater Penwit laan.
Vonder sminder laan	Kendrik Conscience laan.
de Legonzac laan	Meeuwen laan
de Licht laan	Bluemen laan
Opden laan	Noordlaan.
de Boeck laan	Kroon laan
Non Castel laan	Kasteellaan.
Daniels laan	Stranslaan
Truisenlaan	Boutlaan.
Le Grand	Lee laan.
Konluquire laan?	Lege laan (^{plant} te maken)

Ditling College
14/3/39

Gedaan te Bredene op datum hierboven.
Op bevel De Secretaris, De Burgemeester,

J. Qualing

3. Oostende "Ferry-Haven".

Van Lo-Lo tot Ro-Ro.

Ferdinand Govaert.

Door het instellen van de "car-ferry dienst Oostende-Dover" in 1936 met het s.s. "Londen-Istambul", de eerste autoveerboot van het Bestuur van het Zeewezen werd Oostende een "ferry-haven".

In die tijd gingen de schepen die voeren op het Kanaal niet onder de algemene noemer "ferries" zoals nu, doch waren "packet - steamer, "car-ferry" of "train-ferry" naargelang de specifieke functie van het schip.

"Packets" waren maalboten of pakketboten. Dus schepen die passagiers en post vervoerden. Ze namen wel voertuigen mee, maar dan als dekcargo, geladen en gelost door middel van hijskranen. Vandaag zou men dat "Lo-Lo" noemen.

"Car-ferry" waren de schepen voor het vervoer van personenauto's en de inzittenden hiervan. "Train-ferry", deze voor het vervoer van spoorwagens, zowel goederen als reizigersrijtuigen, en de treinpassagiers. Zoals voor de "Golden Arrow"- treinverbinding tussen Londen en Parijs.

"Ferry" is een Engels woord dat in het Nederlands "het veer" leest. Dus eigenlijk van oorsprong geen zeeschip, doch een schuit of boot die de verbinding maakt tussen de oevers van een stroom, rivier of vaart. In het Engels zegt men ook "to ferry across", dat is naar de overkant brengen. Denk maar aan het Grieks gezegde: "wie betaalt de veerman?", "Who pays the ferry-man".

Tijdens de oorlog 1914-18 ontstond de behoefte om geladen spoorwagens over te brengen van Engeland naar Frankrijk, "to ferry loaded goodswaggons across the Channel". Vandaar dat de daartoe ontworpen en gebouwde schepen "train-ferries" genoemd werden. Deze schepen zijn gebruikt tijdens de wereldoorlog I en zijn de aanleiding geweest om na die oorlog regelmatige treinferrydiensten in te leggen tussen Zeebrugge en Harwich, en Dover - Duinkerke. Zo werd Zeebrugge reeds in 1924 een "ferry-port", of "ferry-haven", door het instellen van de treinferrydienst tussen Zeebrugge en Harwich, (23 april 1924).

Het vervoer van persoonlijke voertuigen over zee is geen nieuw verschijnsel. Reeds vroeg in de 18e eeuw wordt melding gemaakt van het overbrengen van persoonlijke reiskoetsen van Engeland naar het vasteland. Toen reeds hadden de Engelse aristocratie en begoede kringen de gewoonte om lange toeristische reizen te ondernemen doorheen Europa. En daartoe lieten sommigen hun persoonlijke koets naar het vasteland verschepen om daarmee te reizen.

Na de veldslag van Waterloo in 1815, waarbij Napoleon van het toneel verdween, werd Brabant een toeristische trekpleister voor de Anglo-Saksers. Alle begoede Britten hadden ergens de wens om het slagveld van Waterloo, waar Lord Wellington onsterfelijke

LE MONITEUR BELGE,

JOURNAL OFFICIEL

15e ANNÉE.

MARDI, 15 JUILLET.

N° 126.

PARTIE

OFFICIELLE.

MINISTÈRE DES TRAVAUX PUBLICS.

LOI autorisant l'établissement d'un service de paquebots à vapeur entre la Belgique et l'Angleterre.

LEOPOLD, Roi des Belges,

A tous présents et à venir, SALUT.

Les Chambres ont adopté et Nous sanctionnons ce qui suit:

Art. 1er. Il sera établi entre la Belgique et l'Angleterre un service de paquebots à vapeur pour le transport des voyageurs et des dépêches.

A cet effet, il est ouvert au gouvernement, pour l'acquisition de trois paquebots, un crédit de un million de francs, à couvrir par émission de bons du trésor.

Art. 2. Un règlement d'administration publique déterminera les conditions d'exploitation du service mentionné à l'art. 1er, et les mesures à prendre pour l'exécution de la présente loi.

Promulguons la présente loi, ordonnons qu'elle soit revêtue du sceau de l'État et publiée par la voie du *Moniteur*.

Donné à Londres, le 9 juillet 1845.

LEOPOLD.

Par le Roi :

Le Ministre des travaux publics,

A. DECHAMPS.

Vu et scellé du sceau de l'État :

Le Ministre de la justice,

Baron J. D'ANETHAN.

1. Wet van 9 juli 1845, behelsende de oprichting van de stoompakketbotendienst tussen België en Engeland.

roem haalde, te bezoeken. De ideale poort tot het vasteland was voor hen Oostende, waar ook ter voorbereiding van de ultieme ontmoeting met de troepen van Napoleon grote contingenten Britse troepen met hun uitrusting ontscheept waren. Kompleet met paarden, voertuigen en veldgeschut.

Ook Lord Byron, de beroemde en beruchte Engelse dichter ondernam een "Europareis". Zijn persoonlijk voertuig werd op 25 april 1816 te Oostende ontscheept. Het voertuig, of reiskoets, moet grote afmetingen hebben gehad. Want het bevatte naast de zitaccommodatie o.m. een rustbed, een kleine bibliotheek, een complete keukeninstallatie en kasten voor het zilverwerk en tafelservies. Hij reisde in gezelschap van een Dokter Polydore en drie dienstdieneren. De paarden werden op het vasteland aangekocht.

Het ontschepen moet nogal omslachtig geweest zijn, gelet op de afmetingen, het gewicht van het voertuig en de toenmalige stand van de laad- en lostechniek. Waarschijnlijk werd het logge voertuig aan de wal gebracht met de primitieve boordmiddelen d.w.z. met de laadbomen van de mast en de manuele windassen. Op de kaai van de handelsdokken te Oostende was er wel een hijskraan, doch de giephoogte was te gering om hoge lasten te verhandelen.

De inrichting van een rechtstreekse postverbinding tussen Groot-Brittannië en België, door middel van zeilschepen, dagtekent van 1815.

Luidens een tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Groot-Brittannië afgesloten verdrag (6 oktober 1818) hadden er iedere week twee afvaarten plaats, zowel van Harwich naar Hellevoetsluis (op het voormalig eiland Voorne aan de Haringvliet - provincie Zuid-Holland), als van Dover naar Oostende. De scheiding tussen Nederland en België, in 1830, bracht geen wijziging aan deze diensten, die bleven bestaan tot 27 oktober 1834, toen België en Groot-Brittannië een overeenkomst tekenden, waarbij, mits een door de Belgische regering jaarlijks te betalen vergoeding van 1.000 pond, de Britse overheden het postverkeer over zee zouden verzekeren.

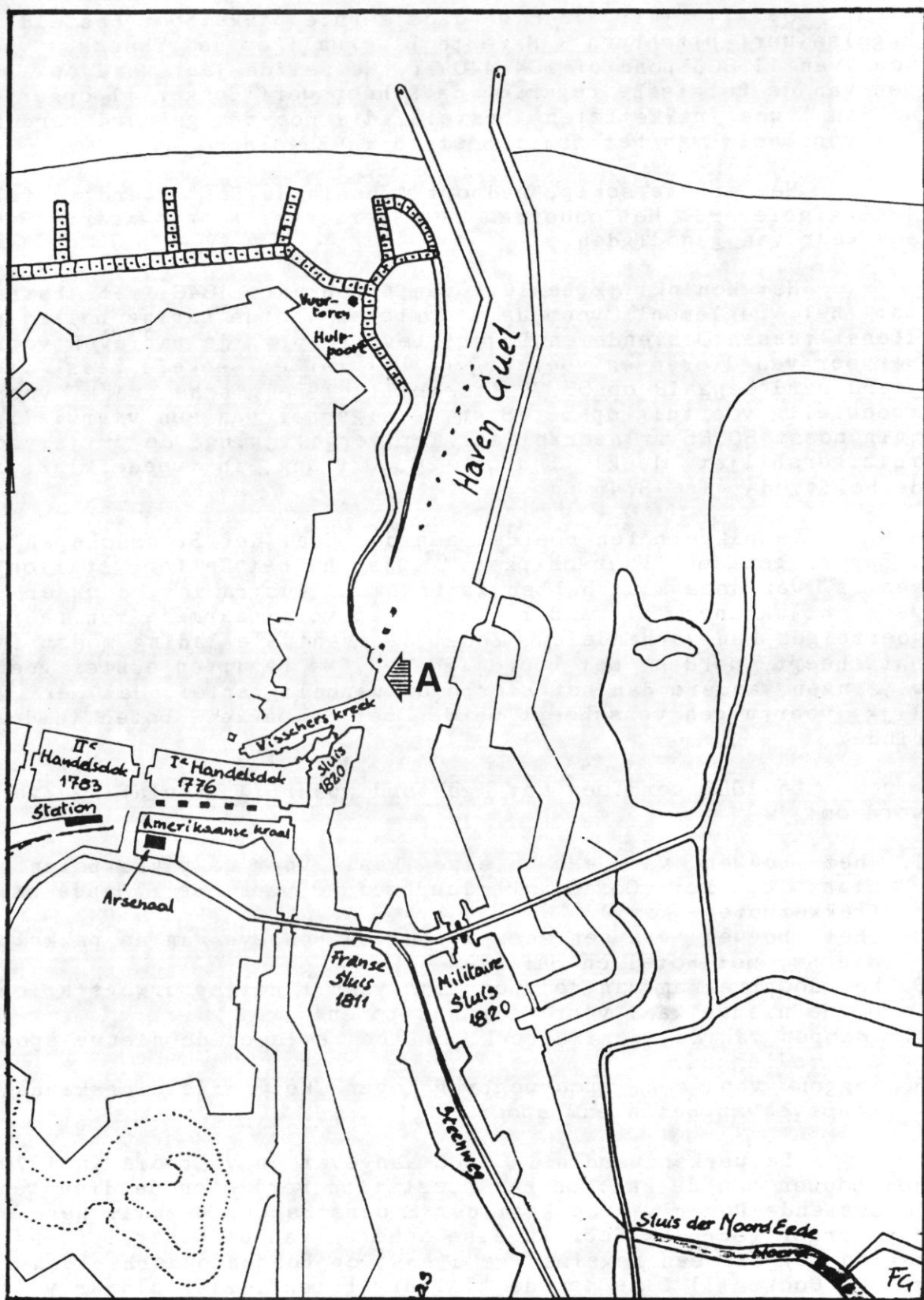
Het was echter de indienststelling van de spoorweg Oostende-Brussel, in 1838, die de noodzakelijkheid deed inzien om tussen de twee landen een regelmatigere en snellere dienst in te richten dan deze welke op dat ogenblik bestond. Slechts enkele schepen van de Britse Admiraliteit verzekerden de postverbinding, wekelijks hadden vier afvaarten plaats en de overtocht duurde vijf tot zeven uur.

Het aanleggen van de spoorlijn Londen-Dover, beëindigd in 1841, prikkelde de Belgische regering nog meer; zij benoemde een commissie, die gelast werd met de studie van de inrichting van een uitsluitend Belgische dienst met stoomschepen.

In 1844 werd een wetsontwerp neergelegd door de regering betreffende de organisatie van de transportdiensten, ander dan de spoorwegen. Artikel 5 van dit ontwerp machtigde de regering er toe, op eigen kosten, een stoombootdienst tussen Oostende en Dover in te richten.

Bij de wet van 9 juli 1845 werd de Oostende-Dover lijn ingericht, de dienst zou verzekerd worden door een afdeling van de "Koninklijke Marine", de toenmalige zeemacht. Op 5 februari 1846 verscheen het Koninklijk Besluit waarbij de dienst van de stoomboten tussen Oostende en Dover geregeld werd. Volgens artikel 1 van de wet van 9 juli 1845 werd er 1.000.000 fr uitgetrokken voor de aankoop van drie pakketboten.

2. HAVEN OOSTENDE Toestand 1846

A: aanlegplaats pakketboten

Op 14 juli 1845 werd de eerste pakketboot besteld bij de Engelse werf Ditchburn & Mare te Blackwall op de Theems, voor de som van 11.800 pond of 304.440 fr. Hetzelfde jaar werd op aandringen van de Belgische regering de scheepswerf Cockerill opgericht en werden twee pakketboten besteld, die moesten gebouwd worden naar het voorbeeld van het schip besteld in Engeland.

Het eerste schip, gedoopt "Chemin de Fer", werd in februari 1846 afgeleverd. Het ondernam zijn eerste reis op 4 maart 1846, met een keur van genodigden.

Het Koninklijk Besluit van 4 februari 1846 met betrekking tot het reglement "voor de stoomboten van de marine belast met de dienst tussen Oostende en Dover" bevatte o.m. de tarieven voor het vervoer van dieren en voertuigen. Het tarief, enkele reis, voor een paard werd bepaald op 55,78 (toenmalige) Belgische frank, voor een tweewielig voertuig op 53,78 en de eigenaar van een vierwielig rijtuig moest 80,65 fr neertellen. Ter vergelijking, de prijs voor een reizigersbiljet 1e kl. bedroeg 26,90 frank, in tweede klas precies de helft, dat is 13,45 fr.

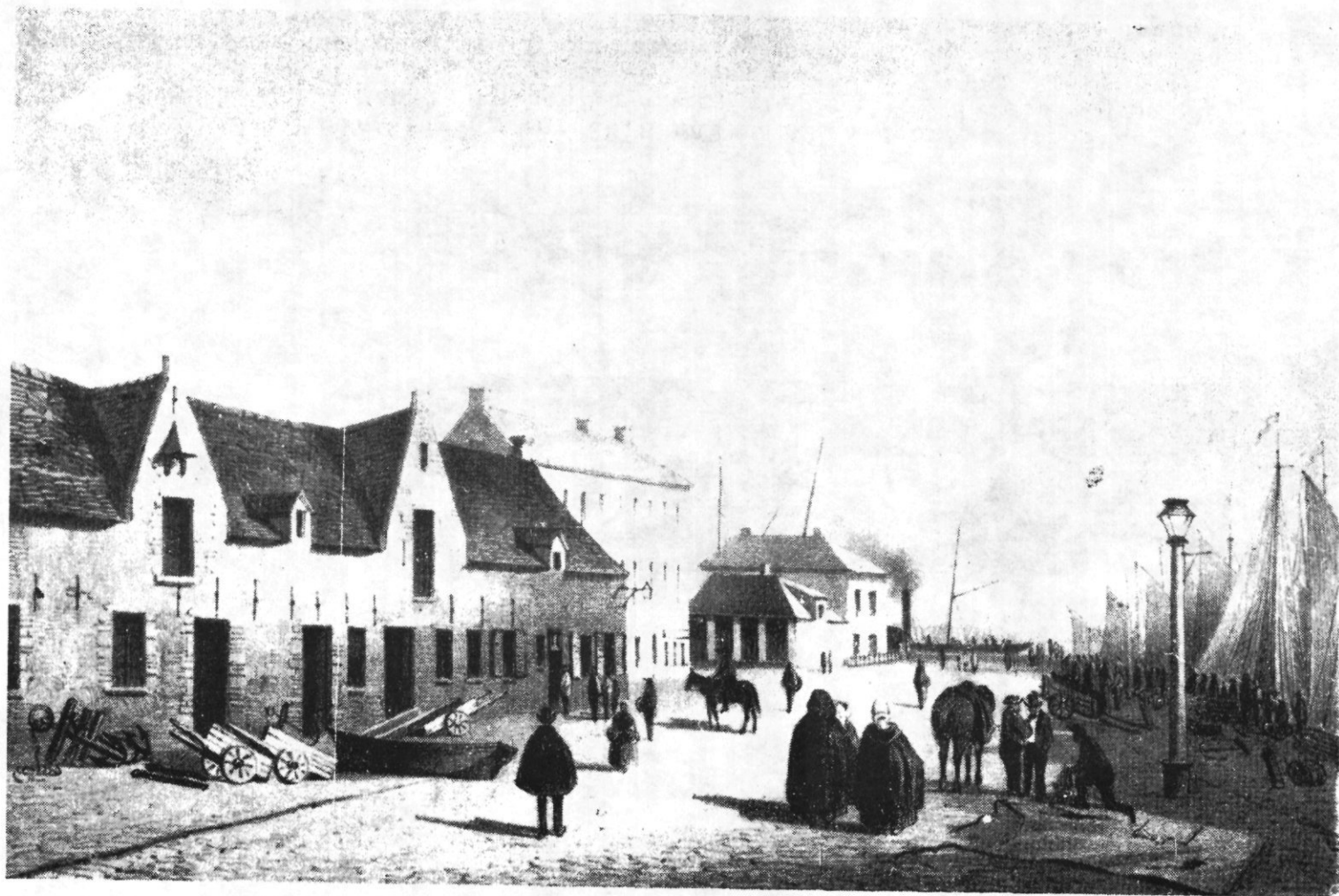
De pakketboten meerden aan de "Kaai der Stoomschepen", ook vroeger genaamd "Vuurschipkaai", waar nu het Carferrystation gelegen is. Van deze kaai hebben we enkele illustraties, doch er komen geen hijskranen of ander gerei op voor waarmede men paarden of voertuigen kon verhandelen. Zodat de eventuele lading moest in- of ontscheept worden met boordmiddelen. We bezitten echter geen aanwijzingen, andere dan het hierboven vermeld tarief, dat er werkelijk voertuigen verscheept werden met de pakket- boten in deze periode.

In 1865 werd een wet gestemd waarbij toelating verleend werd om:

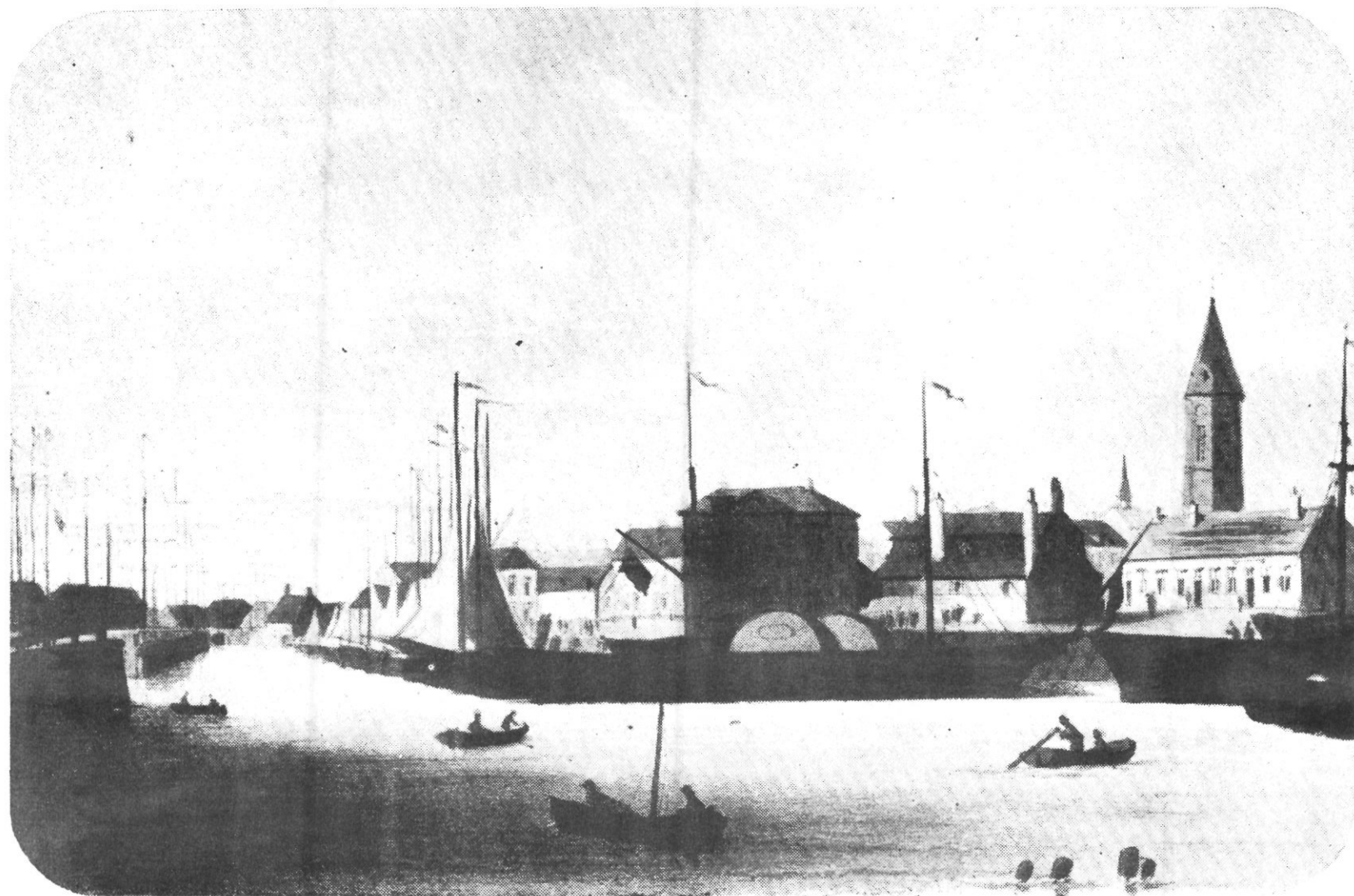
1. het bouwen van een nieuwe kaai voor de pakketboten van de Staat op het Oostelijk landhoofd van de Handelssluisen (Pakketboten- kaai).
2. het bouwen van een zeestation ten behoeve van de pakketbotendienst, met hotel en buffet.
3. het doortrekken van de spoorlijn vanuit het spoorwegstation tot op de nieuwe kaai voor de pakketboten.
4. dempen van de Amerikakreek, om toe te laten de nieuwe spoorlijn aan te leggen.
5. leggen van een spoorwegbrug over het afleidingskanaal ten behoeve van het nieuw spoor.

De werken werden in 1866 aangevat en voltooid in 1870. Met het bouwen van de kaai en het zeestation verlieten de diensten van de Oostende-Doverlijn de kaai der Stoomschepen. De kaai werd echter nog verder gebruikt door Engelse schepen van de General Steam Navigation Cy die een regelmatige dienst op Londen onderhielden. Later zou de Cockerill Line met de "Tilbury boten", zich aldaar vestigen.

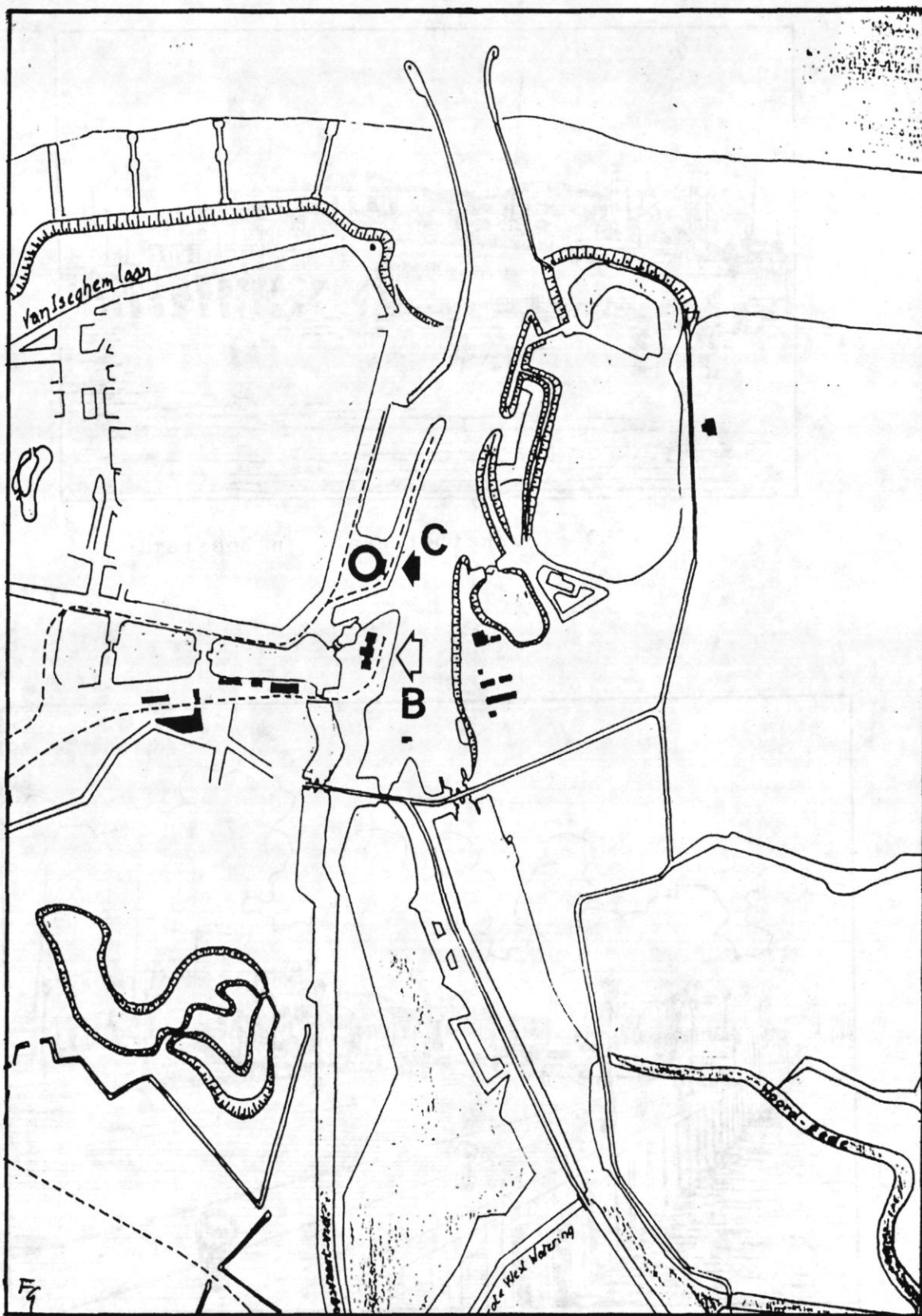
Het in gebruik nemen van het nieuw zeestation en de spoorverbinding met het station Oostende-Stad liet toe dat de internationale treinen met pakketbootaansluiting doorreden tot langs de kaai van de maalboten. De reizigers voor en van Engeland hoefden de verplaatsing naar het spoorwegstation Oostende-Stad niet meer te maken. De vraag of de koetsiers en kruiers hiermede gediend waren hoeft niet gesteld te worden. Eens te meer maakte de onstuitbare "vooruitgang" een aantal werkplaatsen overbodig.

3. Oostende, 1846, de Visserskaai, door M. Van Cuyck.
De Visserskaey was gelegen langs de Visserskreek die in 1971-72 volledig gedempt werd. In de achtergrond een stoompakketboot. We herkennen van links naar rechts, het Rijksentrepôt 2, herberg "Wit Huys", het wachtlokaal voor de pakketboten en het loodswen- zengebouw.

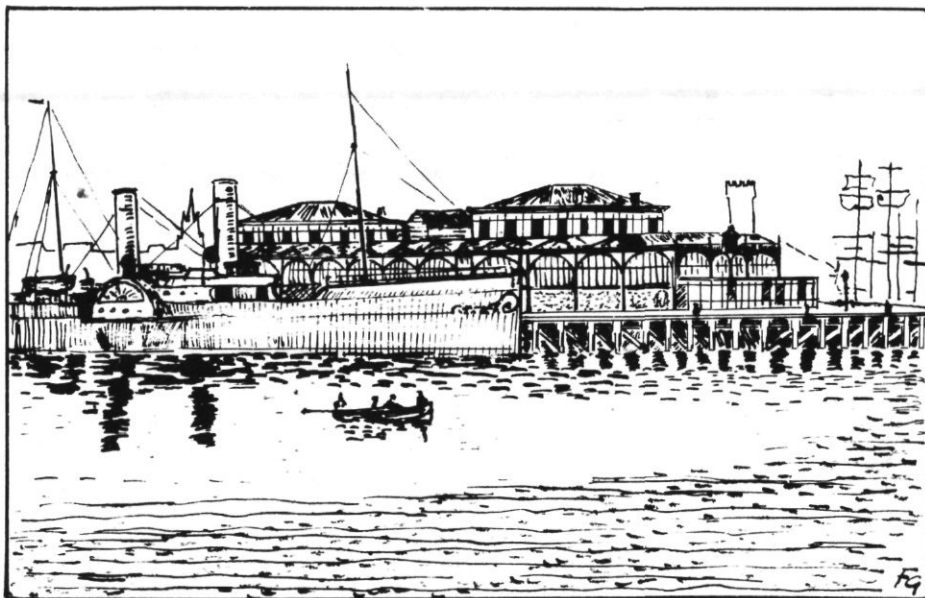

4. Oostende, 1947, Ingang tot de Handelsdokken door F. Stroobant.
We herkennen van links naar rechts, toegang tot de sluis van de Handelsdokken, de Visserskreek, het Waterhuis, het Rijksentrepôt, "The Talbot", het Loodswezen, op de kop van de kaai een stoompakketboot, herberg "The Hope", herberg "La maison Jaune" en het pakhuis van de stad.

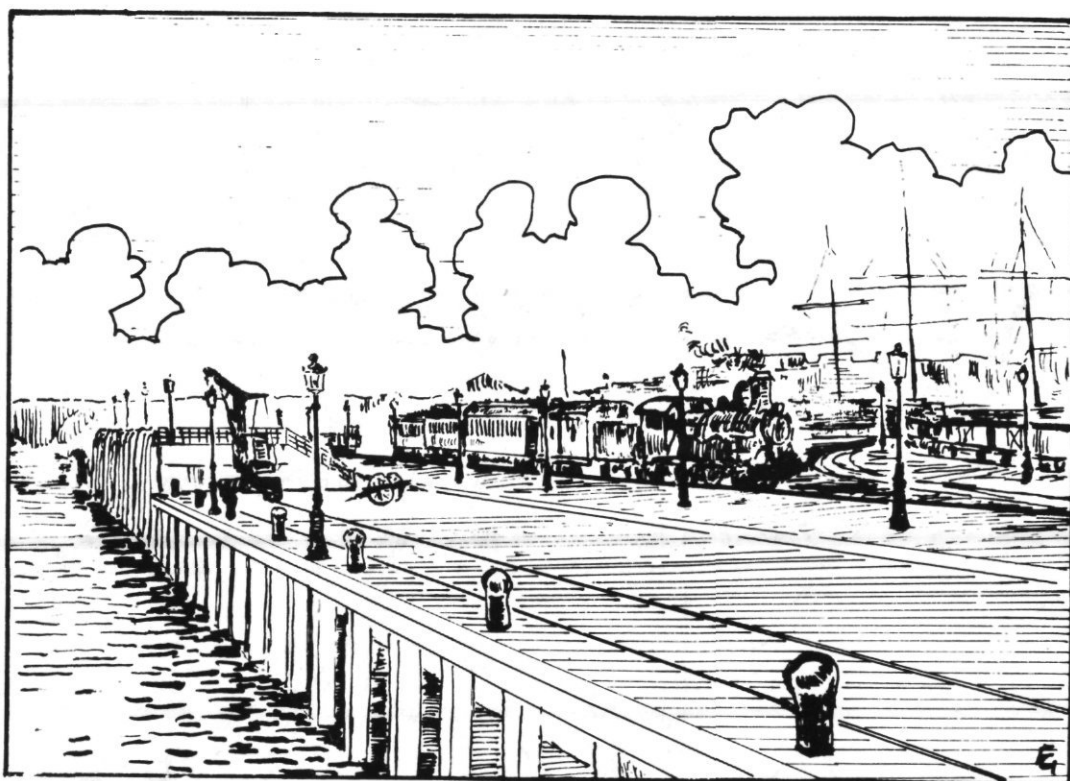

5. HAVEN OOSTENDE Toestand 1877

B: nieuw zeestation
C: nieuwe vismijn

6. 1880 - Pakketbotenkaai en Zeestation.

7. 1896 - aankomst van de "Nord-express" op "Oostende-Kaai", langs de nieuwe rechtstreekse spoorverbinding. Bemerkt rechts het spoor naar het station "Oostende-Stad".

Hetzelfde geldt ook voor het verhandelen van de postzakken, die nu bijna rechtstreeks vanuit het schip werden overgeladen in de postwagons, en vice-versa.

Op de nieuwe kaai werd een kraanspoor aangelegd waarop een verrijdbare manuele hijskraan werd gemonteerd.

Wat precies de functie van deze kraan was hebben we niet kunnen achterhalen. Afgaande op de afmetingen van de kraan kon deze bezwaarlijk het laden of lossen van voertuigen en andere lading als doel hebben gehad, daar de giek niet lang en hoog genoeg was om het midden van het schip te bereiken. Ook gelet op het feit dat er nog paddelschepen in dienst waren die door de "paddle-boxes", ofte radkassen, zeer ver uit de kaai lagen. Vermoedelijk was de kraan er om zware machineonderdelen te verhandelen.

Wat specifiek de postzakken aanging, deze werden geladen en gelost door de matrozen die de zware zakken op hun rug namen en over de loopplank, de "gangway", de zakken in- of ontscheepten.

Gedurende vele jaren hadden de handelsmiddens, de visserij, het stadsbestuur en het Zeewezen aangedrongen op een uitbreiding van de haven.

Door de komst van de stoomtreilers, die een te grote diepgang hadden om aan te leggen in het tijdok (nu Montgomerydok), was men genoodzaakt een gedeelte van de kaaien van de handelsdokken ten dienste te stellen van de visserij. Hierdoor was er minder kaailengte ter beschikking voor de koopvaardij. Dank zij hout-, ijs- en meststoffenhandel was de trafiek gestadig gestegen, zodat er behoefte aan kaaien ontstond.

Het Zeewezen kampte ook sinds lange jaren met een gebrek aan kaaien. Het verleggen van de pakketbotenkaai drong zich op, o.m. door het langer worden van nieuwe schepen ten overstaan van de vorige en door het uitbreiden van het aantal afvaarten. In 1846 bedroeg de lengte van een pakketboot 45 meter, in 1867 ééneuzestig meter, in 1886 reeds 83 meter. In 1893 werden twee pakketboten afgeleverd die een lengte hadden van 103,63 meter. In een tijdspanne van vijftig jaar was de lengte van een pakketboot meer dan verdubbeld.

De noodzaak tot het bouwen van bevoorradingsposten drong zich op.

Op 10 oktober 1894 werd een overeenkomst gesloten tussen de staat en het stadsbestuur, met het doel tot het uitbreiden en het herinrichten van de haven van Oostende.

De overeenkomst voorzag de volgende werken:

1. ten laste van de staat:

- a. dempen van de Franse spuikom
- b. slopen van de Franse sluis
- c. slopen van de Militaire sluis
- d. omvormen van de achterhaven, gelegen achter de Militaire sluis, tot voorhaven, ingericht met een diepwaterkaai en bevoorradingskaaien ten behoeve van de pakketboten (bevoorraden in brandstoffen, ontschepen van kolenas).
- e. graven van een grote spuikom met spuisluisencomplex, gelegen zuidwaarts van de geplande voorhaven, hiermee gepaard gaande het verleggen van het tracé van de Noord-Eede en bouwen van nieuwe afwateringssluiss.

- f. de sporen van het Zeestation (Oostende-Kaai) rechtstreeks aansluiten op de lijn naar Brussel, ter hoogte van de Konterdam, zodat de internationale treinen niet meer over de openbare weg tussen het spoorwegstation "Oostende-Stad" en het Zeestation zouden moeten rijden. Hierbij zou heel wat tijdwinst geboekt worden.
- g. nieuwe afwatering voor de Camerlinckxambacht, door middel van een overwelfde verbinding tussen de Gouwelozekeek en de havengeul.
- h. uitbreiden van het Zeewezendok met inbegrip van het bouwen van een droogdok.
- i. verlengen van de Pakketbotenkaai.

2. ten laste van de stad:

- a. graven van een vlotdok.
- b. bouwen van een zeesluis, toegang gevend tot het nieuw vlotdok vanuit de havengeul.
- c. verbinden van het nieuw vlotdok met het afleidingskanaal Oostende-Brugge.

De werken van de nieuwe haveninstallaties werden aangevat in 1895 met het gedeeltelijk dempen van de oude spuikom gelegen achter de Franse sluis, om het aanleggen van de rechtstreekse verbinding van het Zeestation met de lijn Oostende-Brussel mogelijk te maken. Terzelfdertijd was het eveneens noodzakelijk het tracé van het verbindingskanaal Oostende-Brugge te wijzigen en aldus ruimte te maken voor het sporenbundel en het stationsemplacement.

Het nieuwe tracé van het verbindingskanaal nam de grillige bochten weg, die nog sproten uit het feit dat het kanaal (aangelegd in 1818) deel uitmaakte van de westelijke vestingsgracht. Deze bochten hadden hun zin verloren bij het slopen van de vestingen na 1865. Tevens werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om de waterbreedte te vermeerderen, zodat schepen konden meren aan de westelijke oever zonder de vrije doorvaart op het kanaal te hinderen, wat vroeger geenszins mogelijk was.

Het bracht tevens met zich mee dat een nieuwe brug moest gebouwd worden ter hoogte van de Brugse poort. De Brugse poort zo genaamd naar de toenmalige poort in de vestingswerken.

Begin 1896 was het hertraceren van het afleidingskanaal en de pakketbotenkaai voltrokken zodat een aanvang kon gemaakt worden met aanleggen van de sporen. Op 3 november 1896 werd het nieuw aansluitspoor in gebruik genomen.

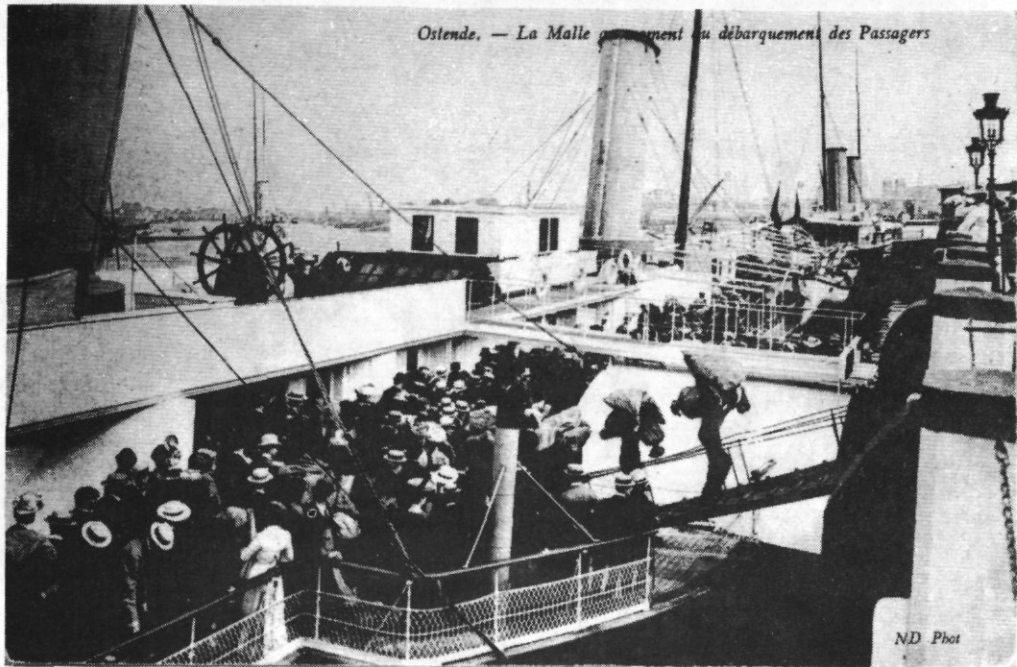
De internationale treinen reden rechtstreeks naar het station "Oostende-Kaai", en deden "Oostende-Stad" niet meer aan.

In 1904 werden de resten van de Franse sluis opgeruimd en kon het verlengen van de houten kaai van de Pakketbotenkaai voltooid worden. In 1905 werden de nieuwe haveninstallaties van Oostende plechtig ingehuldigd door Z.M. Koning Leopold II.

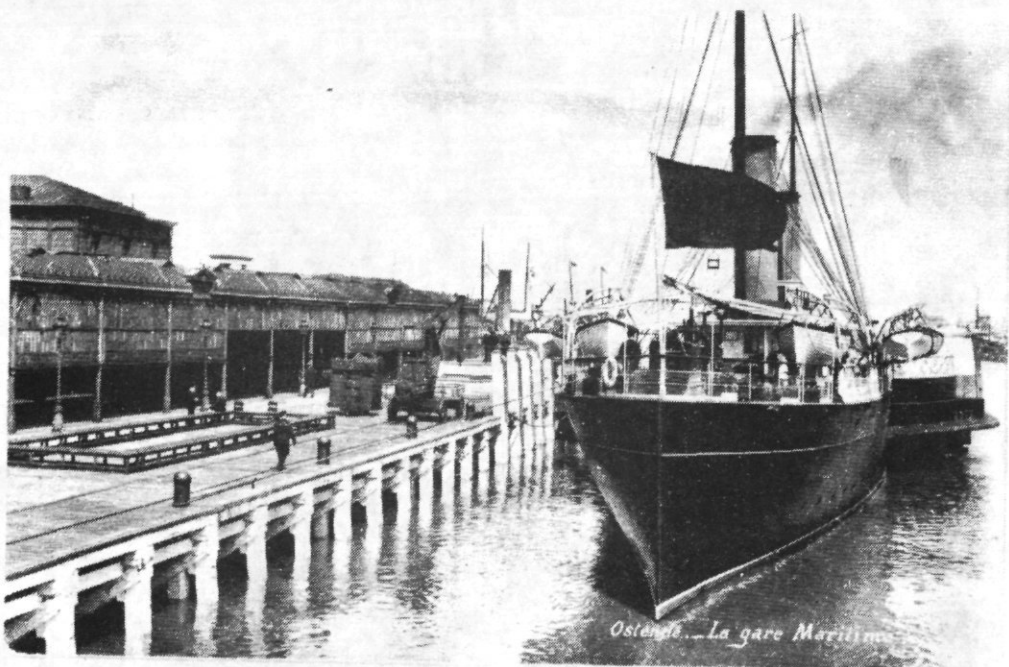
In 1907 werd het stationsgebouw van het Zeestation gesloopt en vervangen door het huidig station, dat voltooid was in 1912.

Na W.O.1 nam het Brits toerisme sterk toe, voornamelijk voor het bezoeken van de IJzerstreek. Sommigen van de "happy few" deden dat met hun persoonlijk voertuig, of wat ze in het Engels noemden: "their private car". In de "Carillon", een Oostends weekblad, konden we lezen dat "in 1923 talrijke auto's over het Kanaal

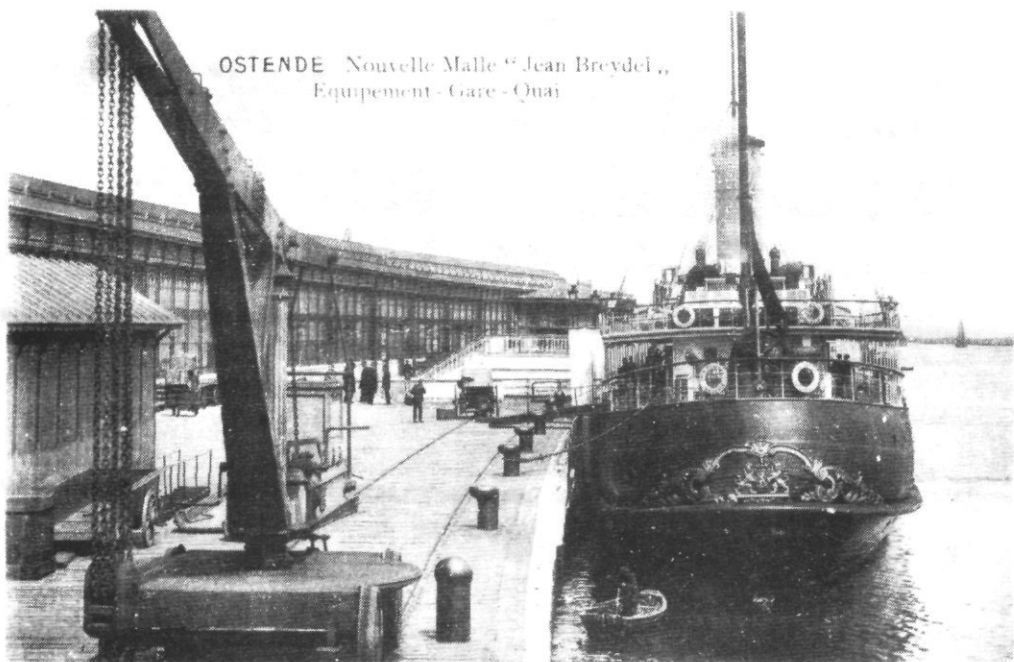
8. 1908 -- Lossen van postzakken op de Pakketbotenkaai door matrozen vanaf het s.s. "Princesse Clementine".

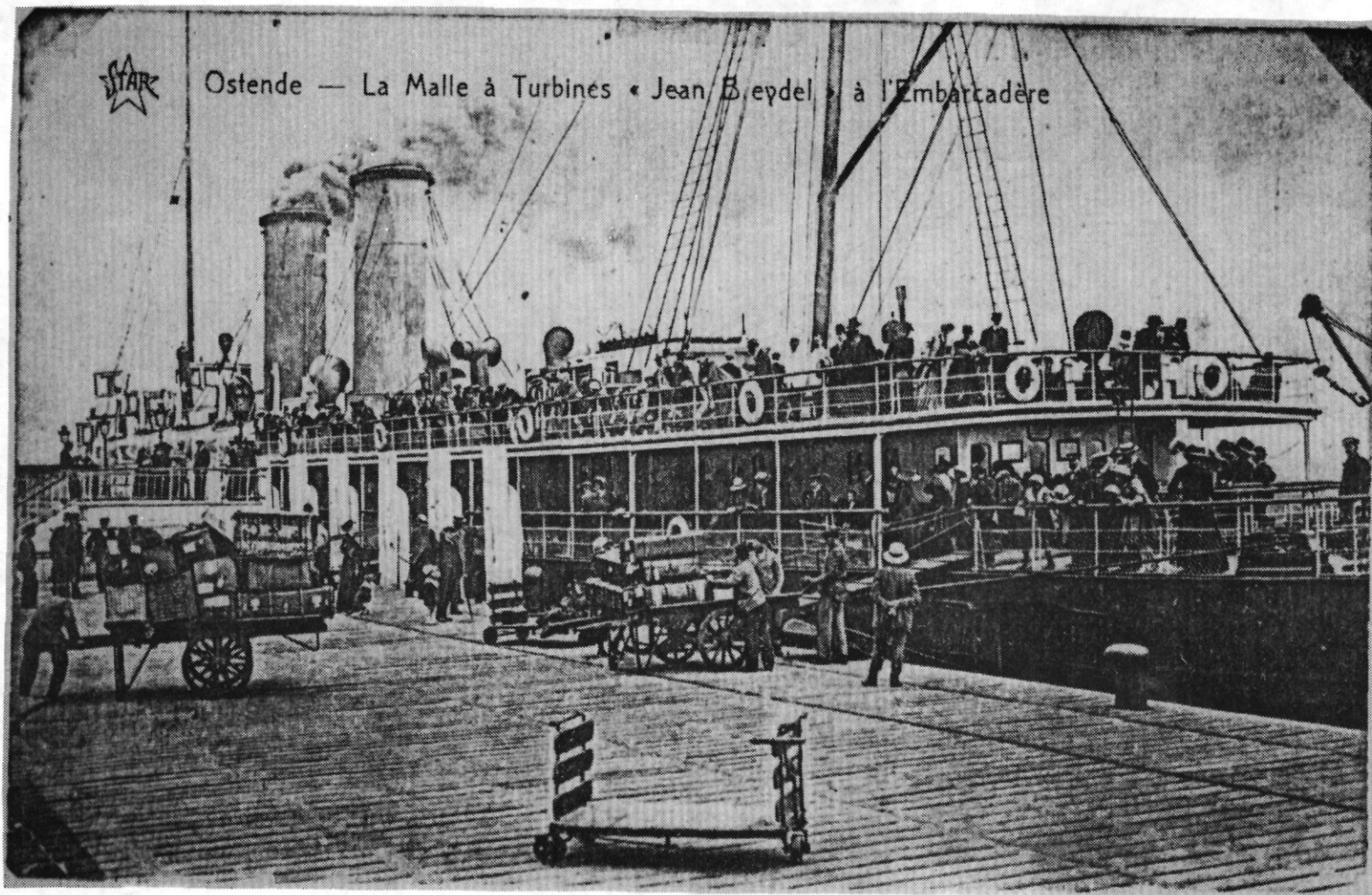
9. 1906 - Pakketbotenkaai, met het s.s. "Princesse Josephine" of "Princesse Henriette", gemeerd aan de kaai. Bemerkt links de banken voor het onderzoeken van het reisgoed opgesteld op de kaai in open lucht!

10. 1912 - Inscheping van passagiers op het t.s. "Jan Breydel".
Bemerkt in de achtergrond op de kaai, de typische inschepingstoren,
met platformen op drie niveau's.

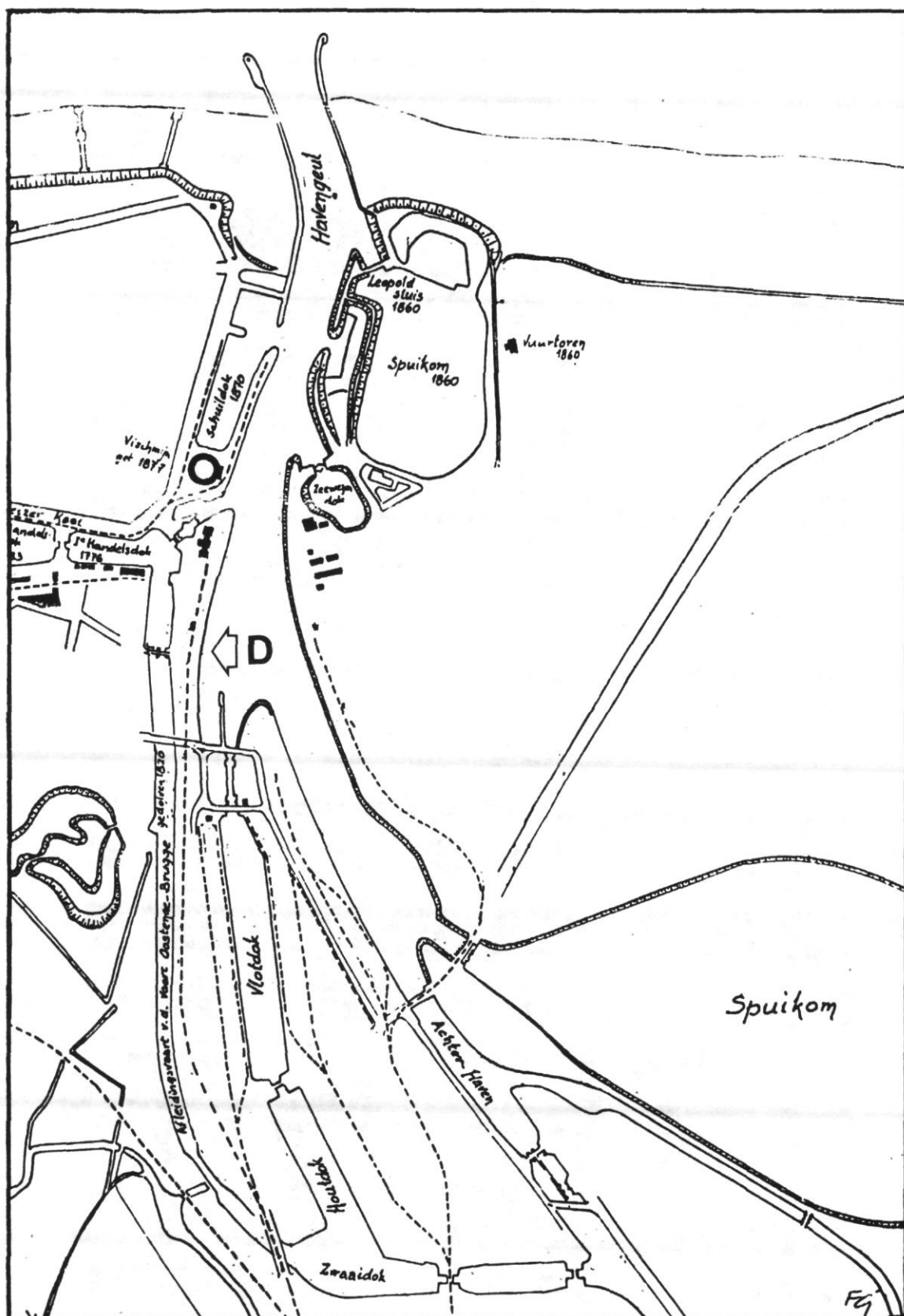
11. 1912 - De Pakketbotenkaai met het t.s. "Jan Breydel", aange-
meerd. Links op de voorgrond de handbediende hijskraan. Midden
achtergrond een inschepingstoren.

STAR

Ostende — La Malle à Turbines « Jean Breydel » à l'Embarras

12. 1912 - Pakketbotenkaai Oostende. "Porteurs" of "commissionarissen" schepen het reisgoed in. Bemerkt hoe hoog hun stootkarren geladen zijn. Op de voorgrond een "staatskarre" van de spoorweg.

13. HAVEN OOSTENDE
Toestand 1905

D: Pakketbotenkaai

OOSTENDE-

werden gebracht". Of deze ook verscheept werden over Oostende hebben we nog niet kunnen achterhalen.

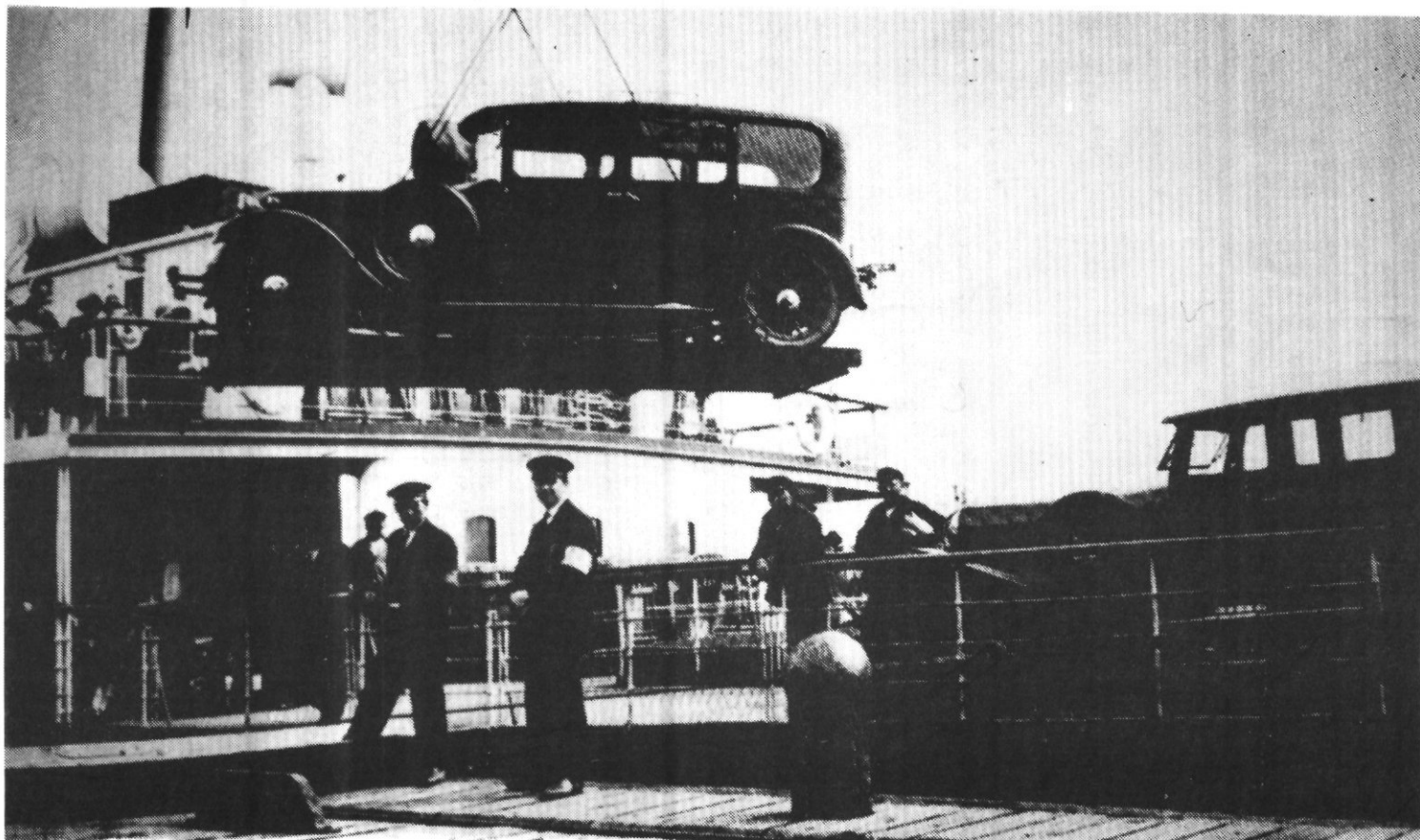
De eerste aanwijzing dat het Bestuur van het Zeewezen inspeelde op deze markt is, dat in het lastenkohier voor een nieuwe pakketboot uitgeschreven in 1921, voor het eerst een artikel is ingeschreven met betrekking tot het vervoer van automobielen. Op het hoofddek moest er een ruimte voorzien zijn voor het opstellen van vier grote auto's, terwijl een vijfde, van kleinere afmetingen moest kunnen opgesteld worden op het tussendek, bereikbaar langs het luikhoofd van het bagageruim.

Deze eis werd opgenomen in het bouwcontract dat afgesloten werd tussen het Ministerie van Verkeerswezen en de scheepswerf John Cockerill uit Hoboken op 1 juni 1921. Het schip kreeg de naam "Princesse Marie-José" en kwam in lijn in de loop van het jaar 1923.

In 1926 werd een elektrische hijskraan geplaatst op de Pakketbotenkaai, om "het laden en lossen van de post en auto's te versnellen". Of er vóór die datum auto's werden verscheept is ons niet bekend. We vonden nergens een vermelding dat dit wel zou gebeurd zijn.

In 1927 weden auto's verscheept op de Oostende-Dover-lijn. De voertuigen werden op de kaai op een "houten vloer", nu zou men ze "palet" noemen, gereden. Vastgesjord op de laadplank en vervolgens door middel van de kraan aan boord van de pakketboot geplaatst, alwaar de laadplank op het achterschip zeevast gesjord werd. Op open dek, blootgesteld aan weer en wind en aan het buiswater.

Vooraleer geladen te worden moest de benzinetank van de auto volledig leeggemaakt worden wegens het brandgevaar. De schepen waren trouwens gestookt met koolbriketten zodat het niet onmogelijk was dat gloeiende as vanuit de schoorsteen op het voertuig of in de onmiddellijke nabijheid zou terechtkomen, waar de benzinedampen zouden kunnen ontbranden. De vervoerscapaciteit van de schepen die toen in dienst waren was gering, en beperkte zich tot een paar auto's, opgesteld op het open achterdek. Toch verscheepte men in 1927 circa 1200 auto's.

15. 1930 - Pakketbotenkaai Oostende - laden van een personenwagen op het achterdek van een pakketboot. Bemerkt dat de personenwagen is opgesteld op een laadplank.

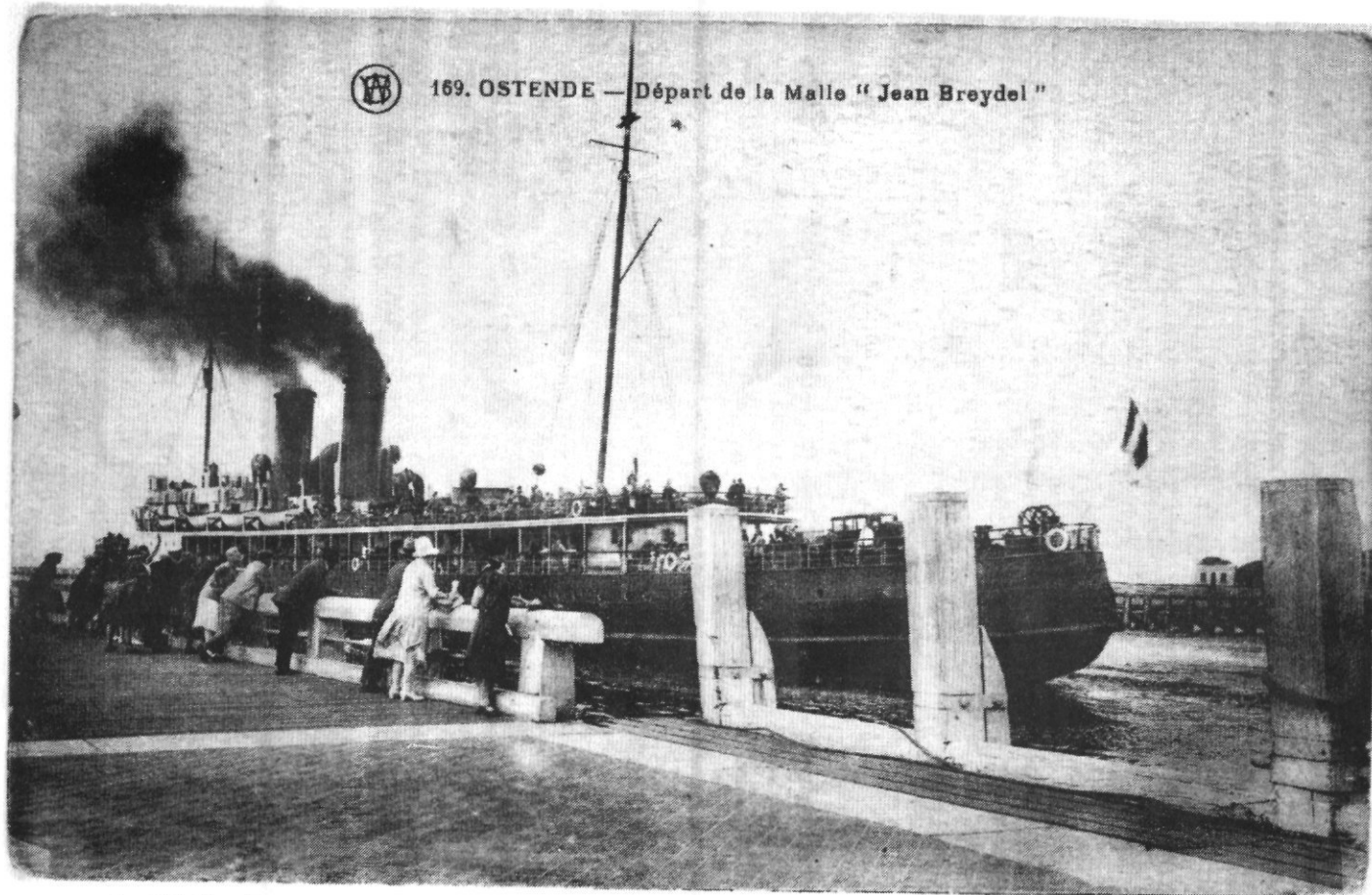
In 1928 werd door het Bestuur van het Zeewezen een bestelling geplaatst voor vier nieuwe pakketboten, aangedreven door stoomturbines. Deze schepen zouden de "PRINSES ASTRID", de "PRINCE LEOPOLD", de "PRINCE CHARLES" en de "PRINSES JOSEPHINE-CHARLOTTE" worden. De schepen kwamen in dienst tussen 1930 en 1931.

In het ontwerp was het vervoer van auto's voorzien. Name-lijk twee in 't ruim en vijf op het open achterdek.

In 1934 werden 1.800 auto's verscheept, in 1935 reeds 3.700 nadat de ruimen van de vier schepen aangepast werden om de vervoer-capaciteit te vergroten.

In 1935 werd op de Pakketbotenkaai begonnen met het vervan-gen van de houten kaaiconstructies door betonnen kaaien. Een trein-en kraanspoor werd voorzien over de ganse lengte van de kaai. De werken werden aangevat met de posten 3 en 4. In 1936 werden twee elektrische portaalkranen geplaatst op de kaai met een hefvermogen van 6 ton. Deze kranen waren zo opgevat dat na het ophijsen de last horizontaal kon verplaatst worden in hetzelfde vlak, hetgeen het laden en lossen veel vereenvoudigde, en waardoor men de nuttige

-F. GEVAERT-

14. 1928 - Het t.s. (turbineschip) "Jan Breydel" met op het achter-
schip een personenwagen.

ruimte op de schepen maximaal kon gebruiken voor lading.

Met de vlakke betonnen kaai verdween de typische houten kaai met inschepingsplatformen op drie niveau's. Deze waren eertijds noodzakelijk omdat de schepen slechts passagiers konden inschepen op één dek. Zodat bij laag- en hoogwater het vlak van het dek niet bereikbaar was met een loopplank vanaf het kaainiveau. Daarom werden inschepingsvloeren gebouwd boven de kaai en onder het kaainiveau. Zodat bij alle tijstanden een behoorlijk toegankelijke loopplank kon geplaatst worden voor in- en ontschepen van de passagiers. Soortgelijke opstelling kan men heden nog zien op het westerstaketsel bij de inscheping voor de plezier- en rondvaart.

Om de toegang tot de kaaien voor voertuigen te vergemakkelijken werd een oprit gebouwd op het einde van de kaai, waardoor de Pakketbotenkaai door voertuigen kon bereikt worden vanaf de de Smet de Naeyerlaan.

Zelfs met de introductie van een specifieke autoveerdienst zouden deze kranen niet overbodig zijn daar de car-ferry slechts zou ingelegd worden tijdens het zomerseizoen. Gedurende de rest van het jaar zouden de auto's verder verscheept worden met de pakketboten.

In 1928 werd door Captain S.M. Townsend de eerste specifieke carferry-dienst ingericht, door middel van het ss "ARTIFICER". De "ARTIFICER" kon 15 auto's en 12 passagiers inschepen. De Townsend-veer liep tussen Dover en Kales en indien er meer dan 12 passagiers waren moesten de overtollige passagiers de overtocht maken met de pakketboot van de Southern Railways en hun wagens aan de overkant van het Kanaal vervoegen. In 1930 kwam bij Townsend een groter schip in dienst, de "FORDE". Het schip was een omgebouwde mijnlegger, in 1919 in dienst genomen door de Royal Navy.

Merkwaardig is dat het tweede schip van Townsend "FORDE" genoemd werd. Mogelijks een afleiding, in het oud-Engels, van "to ford a river" - "de rivier oversteken". In het Engels is "ford" een oversteekplaats, een doorwaadbare plaats in de rivier. Denk maar aan Bedford, Watford, en andere Engelse plaatsnamen. Dit bestaat ook in ons nederlands, waar "voorde" een "oversteekplaats" betekent.

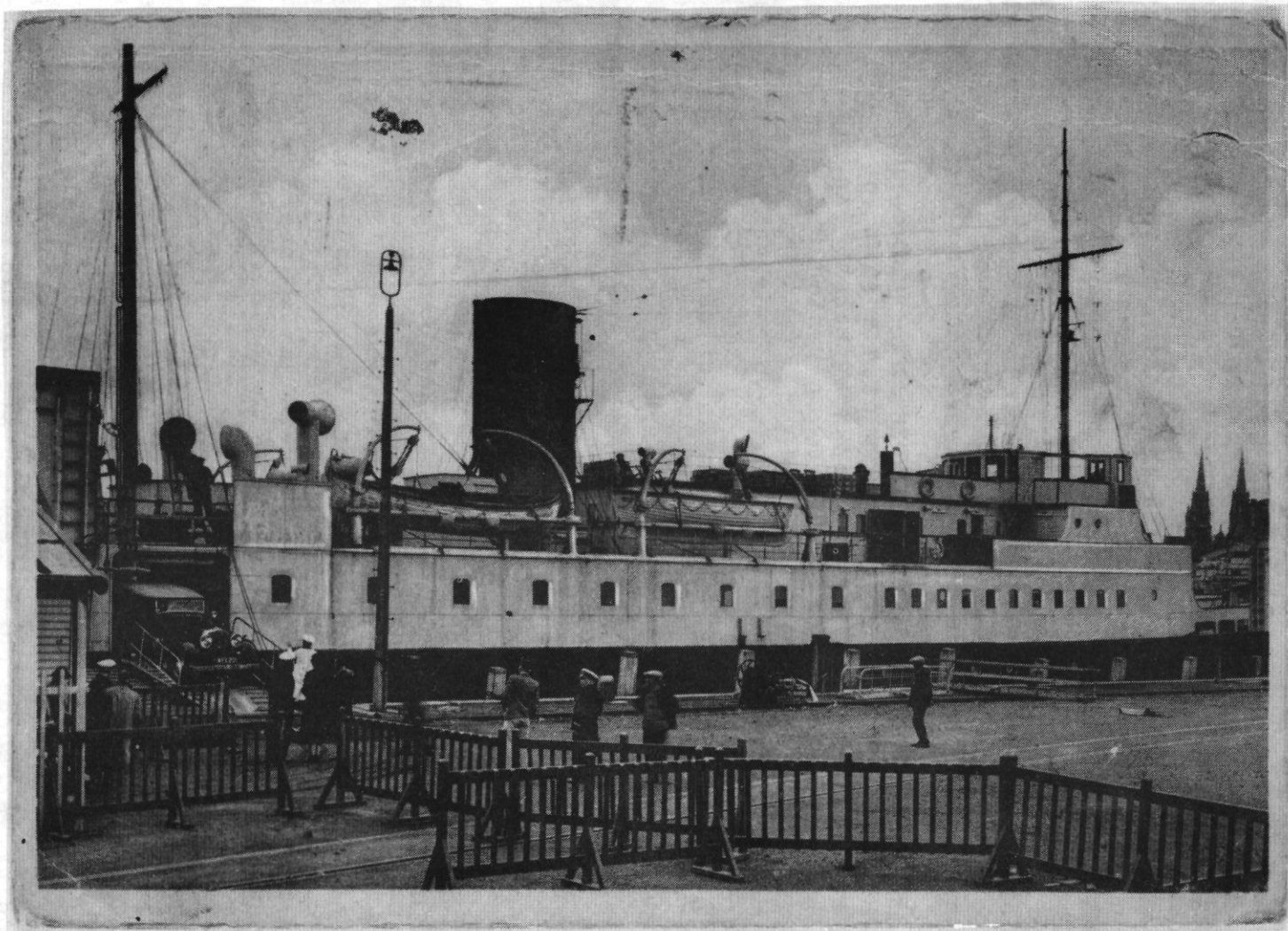
Gedurende de twintiger jaren hadden de Southern Railways verschillende vrachtschepen laten bouwen voor de vaart op de kanaaleilanden en het vasteland. Een van deze schepen werd op de werven van Henderson te Glasgow omgebouwd tot carferry ten behoeve van de Southern Railways en herdoopt in "AUTOCARRIER". Het schip kwam in 1931 in dienst.

In 1936 besloot het Zeewezen eveneens een carferrydienst in te leggen. Er werd besloten de "VILLE DE LIEGE" om te bouwen tot zijladende carferry. Oorspronkelijk zou men het schip verkopen, doch daar de romp nog in goede staat was, gaf dit aanleiding tot het voorstel het schip te behouden en het om te vormen tot autoveer. Het schip was gestrand in de haven van Dover in 1929 en tijdens de daarop volgende herstellingen was de romp grotendeels vernieuwd.

In vijf maanden werd het schip omgevormd. De binneninrichting werd totaal gewijzigd om ruimte te scheppen voor autogarages. Drie dekken, waarvan twee overdekt werden omgevormd en onderling verbonden door hellingen. De stookinrichting werd omgevormd van kolenstook naar olieverbranding (gasolie), en één schouw werd ge-

16. 1938 - Oosteroever der haven Oostende - lossen van de carferry "Londen-Istanbul". Bemerkt links de voorlopige gebouwen van de carferrydienst.

17. 1937 - Lossen van de carferry "Londen-Istanbul" op de Oosteroever van de haven te Oostende.

sloopt, daar deze overbodig was geworden door de omvorming van de ketelruimte.

Het schip, 106 m lang, werd uitgerust om 100 auto's en 250 passagiers te vervoeren. De auto's werden in- en ontscheept over neerklapbare bruggen die op ieder voertuigendek aan stuurboord waren ingebouwd.

In tegenstelling tot wat nu gebeurt mocht de eigenaar of de chauffeur van de auto het voertuig niet zelf aan of van boord rijden. Door de engheid van de ruimten aan boord, de scherpe bochten die moesten genomen worden om de hellingen te nemen die de onderscheidene dekken verbonden, maakten de rijmanoeuvres niet eenvoudig. Zodat slechts geoefende chauffeurs het schip economisch, zowel wat capaciteit als tijd betrof, konden lossen en laden. Speciaal getrainde chauffeurs van het Zeewezen namen de auto's in ontvangst op de kade en brachten de voertuigen aan boord en gareerden op de aangewezen plaatsen. Ondanks de geringe beschikbare ruimte konden zodoende 80 middenklasse auto's ingescheept worden aan een tempo van ongeveer 40 seconden per auto. Ook het ontschepen van de auto's gebeurde door de chauffeurs van het Zeewezen.

Het schip werd herdoopt in "LONDEN-ISTAMBUL" en werd op 1 augustus 1936 in de vaart gebracht. De naam sproot voort uit een nieuw Europees wegennet, die het mogelijk zou maken vanuit Londen naar Istambul te rijden, uiteraard via Dover-Oostende.

In de dertiger jaren werd, in navolging van het reeds in aanleg zijnde Duits Autobahnnet, een "autostrade" Oostende-Brussel ontworpen, die uiteindelijk een deel zou worden van de "Europese weg" Londen-Istambul, (na de oorlog genummerd E-5, nu de E-40). Met de aanleg van de autosnelweg Oostende-Brussel werd aangevangen in 1936 met het baanvak Jabbeke-Aalter. Het vak kwam klaar in 1940.

Het eindpunt te Oostende zou komen te liggen in de omgeving van het spoorwegstation Oostende-Kaai, op de gronden van de te dempen Handelsdokken en toegangssluis.

Het was gepland dat de aanleg van de snelweg het eindpunt te Oostende zou bereiken in 1941. Het vak Jabbeke-Zandvoorde werd nog voor de oorlog aanbesteed. Doch door de oorlogsomstandigheden niet toegewezen. Het vak werd terug aanbesteed in december 1941. De laagste inschrijving, ingediend door Dumon-Vandeven, bedroeg 25.000.000 fr. De vooroorlogse laagste inschrijving bedroeg 14.000.000 fr. De aanleg van het vak werd niet meer aangevangen tijdens de oorlogsjaren. De snelweg werd voltooid in 1954.

Het eindpunt van de snelweg, een rondpunt, zou aansluiten op een "carferrystation" dat zou gebouwd worden op de gronden palend aan de havengeul die vrijgekomen waren na het slopen van de oude vismijn, (gesloopt in 1936). Deze gronden waren gelegen tussen de Visserskreek en het schuildok, nu genaamd Montgomerydok.

Daar het nieuw car-ferrystation nog maar in een eerste planningsstadium verkeerde en er geen ruimte was op de Pakketbotenkaai om iets in te richten, werd door het Zeewezen besloten een voorlopige installatie in te richten aan post 11 op de oosteroever der haven, achter de werkhuisen van het Zeewezen.

De kaai werd aldaar aangepast. Er werden nissen gemaakt in de kaaimuur waarin de neerklapbare bruggen pasten.

De bruggen waren op de drie garagedekken voorzien om het laden en lossen toe te laten bij de verschillende tijhoogten.

Om de auto's en passagiers te verhandelen werd aldaar een houten gebouw geplaatst waarin een douaneonderzoekzaal, wacht- en opschikruimten voorzien waren. Alsmede een afdak voor het parkeren en het onderzoeken van de auto's.

De terminal was te bereiken langs de baan Oostende-Blankenberge, de Congolaan, en vervolgens de Esplanadestraat. Eigenlijk de toegang tot de werkhuizen en het Zeewezendok.

In 1936 werden 10.500 auto's over het Kanaal gebracht door de Oostende-Doverlijn. Hierbij inbegrepen de voertuigen die verscheept werden op de pakketboten.

In 1938 werd op last van het Bestuur van het Zeewezen door Openbare Werken een "Controlegebouw der car-ferry" ontworpen. Het gebouw zou opgetrokken worden langsheen de nieuwe "Londen-Istambulkaai" die speciaal voor het meren van de car-ferry door Openbare Werken gebouwd werd op het zuidelijk uiteinde van de "Kaai der Stoomschepen". Dat is de landtong tussen het schuuldok (Montgomerydok) en de havengeul.

Het gebouw bestond uit twee niveau's. Op het gelijkvloers werden lokalen voorzien voor de toldiensten, wachtzaal met toiletten, automobiëelclubs, zeevaartpolitie, ticketcollector en een kiosk voor dagbladen, evenals een overdekte onderzoekruimte voor auto's en een machinekamer voor de hydraulische groep van de "landingsbrug".

Aansluitend op het gebouw werd een overdekte hal voor auto's voorzien, met drie rijvakken.

Op de verdieping was er nog een wachtruimte voorzien, die toegang gaf tot een balkon aan de havengeulzijde.

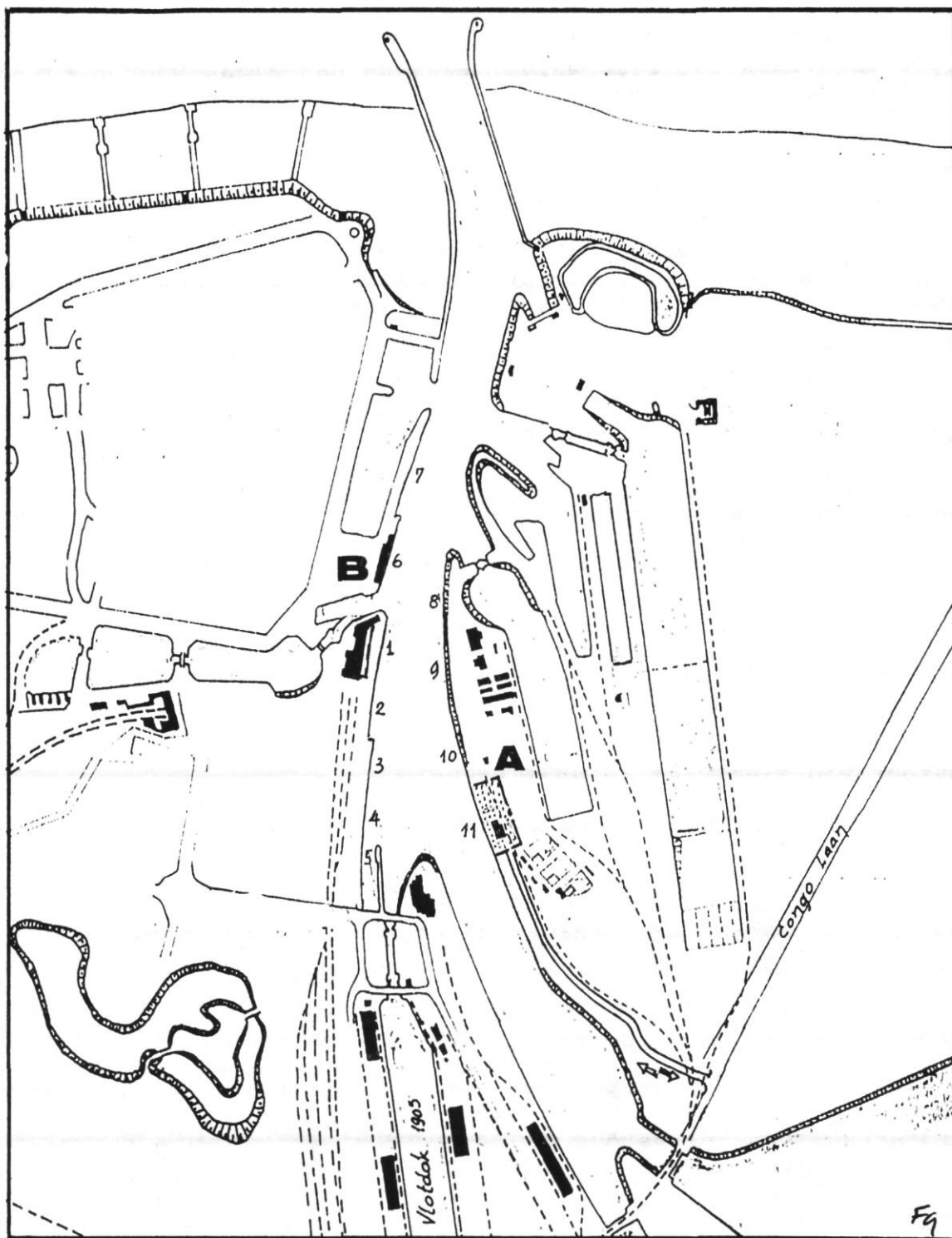
Het gebouw werd bekroond met een "tijtoren" waarop een synoptische schaal zou aangebracht worden met automatische aanduiding van de waterstand.

In de kaaimuur was een nis voorzien waarin een hydraulische "landingsbrug" zou gemonteerd worden. Deze moest toelaten dat één van de laadkleppen, van het schip hierop kon landen zodat de voertuigen konden inschepen bij verschillende tijstanden. Tevens was het voorzien dat de passagiers konden inschepen vanop het balkon, of terras, van het gebouw.

De bouw werd aangevat begin 1939 en was practisch voltooid begin mei 1940. Op 10 mei 1940 brak de oorlog los. Eén van de eerste vliegtuigbommen die op Oostende "gedropt" werden kwam terecht naast de buitenmuur van de overdekte hal, zonder veel schade te veroorzaken.

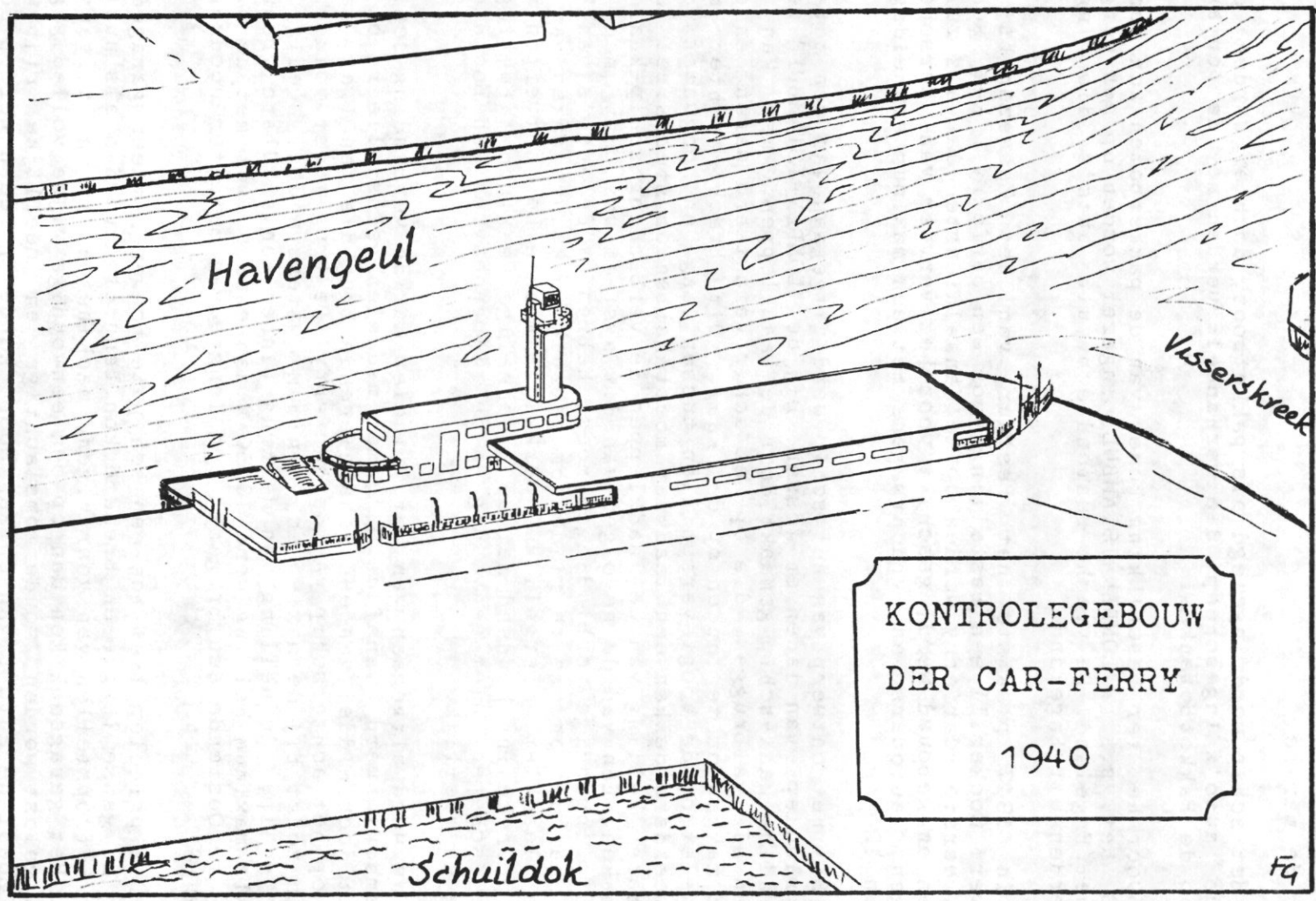
Vanaf september 1939 werden de afvaarten naar Engeland verminderd tot één afvaart per dag, in beide richtingen. Een carferrydienst voor de zomer van '40 was niet voorzien wegens de oorlog van Groot-Brittannië met Duitsland (3 september 1939).

Met de Duitse bezetting (mei 1940 - september 1944) kwam er volledige stilstand in de "ferryhavenactiviteit". Het zou duren tot 23 oktober 1945 vooraleer de pakketbotendienst Oostende-Dover op Engeland kon hervat worden. Echter met aankomst te Folkestone, daar

18 HAVEN OOSTENDE
19 Toestand 1939

- A : voorlopig carferrystation
- B : controlegebouw Car-Ferry
in aanbouw

KONTROLEGEBOUW
DER CAR-FERRY

1940

ETT

Fg

20. Het controlegebouw der Car-Ferry.

Dover nog steeds uitsluitend een marinehaven was.

De schepen van de O-D lijn waren gedurende de oorlog opgeëist door de Britten. Het eerste schip dat vrijgegeven werd voor burgerlijk gebruik was het s.s. "LONDEN-ISTAMBUL". Gedurende de oorlog waren de laadkleppen in de zij van het schip verwijderd zodat het nog slechts geschikt was als "Lo-Lo-schip". Daarenboven was het carferrystation onbruikbaar als zulks en was nog steeds ingenomen door de marine.

Het schip werd ingelegd als pakketboot, doch er werden ook begeleide auto's ingescheept die verhandeld werden met de portaal-kranen op de Pakketbotenkaai.

Door het ter beschikking komen van de pakketboten kon vanaf mid-1946 het s.s. "LONDEN-ISTAMBUL" ingezet worden op een cargo-dienst met Engeland. De vracht bestond o.m. uit auto's die ingevoerd werden uit Engeland.

In 1947 plaatste het Bestuur van het Zeewezen bij de scheepswerf Cockerill een bestelling voor een carferry. Het schip zou de eerste carferry worden op de Kanaaldiensten dat als zulks ontworpen en gebouwd werd, geschikt voor het vervoer van personen-voertuigen, autocars en vrachtwagens met een maximum eenheidsgewicht van 12 ton.

Bij het ontwerp van het schip werd uitgegaan van een totaal ander principie van laden en lossen. Bij de "LONDEN-ISTAMBUL" werd de verbinding kaai-schip gemaakt door de laadkleppen, men kan ze ook zien als valbruggen, die op het schip gemonteerd waren, en die men liet zakken om te landen op de kaai. Dit bracht echter met zich, gelet op de hoogteverschillen tussen laag- en hoogwater, dat men op meerdere dekken een laadklep moest hebben om steeds met een aanneembare helling van de laadkleppen de verbinding schip-kaai te kunnen maken. Eén van de gevolgen van dit systeem was dat men in het schip inwendige verbindingen moest hebben om de auto's van het ene dek naar het andere te rijden om gebruik te kunnen maken van de passende laadklep. Dergelijke werkwijze maakte het ontwerpen van het schip, rekening houdend met de toenmalige maximum afmetingen voor de schepen, niet eenvoudig en de rijmanoeuvres aan boord omslachtig en moeilijk.

Nu werd uitgegaan van het principie dat de verbinding schip-kaai gemaakt werd vanaf de wal, met middelen geïnstalleerd op de kaai. Dit door middel van een scharnierende brug die men liet zakken tot op het achterschip van de carferry. De brug moest voldoende lang zijn zodat bij de maxi- en minimum waterstanden, ledig en geladen schip, de helling van de brug binnen aanvaardbare grenzen bleef. Als maximum helling werd 10,50 % aangenomen, wat met de tijhoogten te Oostende een brug met een lengte van 50 meter noodzakelijk maakte.

Dit principie liet toe een schip te bouwen met een garagedek dat over de ganse lengte en breedte kon benuttigd worden als nuttig dek voor het opstellen van voertuigen, machineschacht en toegangstrappen. Het garagedek kon dan op een eenvoudige wijze volledig geladen en gelost worden, zonder omslachtige en moeilijke rijbewegingen. Zodat de auto's van en aan boord konden gereden worden door de eigenaars van de wagens en er geen beroep moest gedaan worden op gespecialiseerd personeel.

Het schip werd in lijn gebracht op 3 juli 1949 en werd gedoopt m.s. "CAR FERRY". Het werd in 1952 omgedoopt tot "PRINSES JOSEPHINE-CHARLOTTE".

Het had één garagedek waarop ongeveer 100 auto's konden opgesteld worden. Het was voorzien van een hekdeur op het volledig gesloten garagedek langswaar de voertuigen werden in- en ont-scheept. Het schip was uitgerust met een laadklep op het voordek en op het achterdek, waarlangs de voertuigen konden geladen en gelost worden, door middel van hijskranen op de wal.

Toen het schip in dienst kwam waren de geëigende walinstallaties noch te Oostende noch te Dover in bedrijf, zelfs nog niet in aanbesteding gegeven zodat het schip moest geladen en gelost worden met hijskranen op de kaai.

De walinstallaties voor de carferrydienst werden ontworpen door het Bestuur van het Zeewezen in samenwerking met Openbare Werken, Dienst der Kust. Als constructieprincipe werd de conceptie gevolgd van de laadbruggen van de veerdienst Vlissingen-Breskens op de monding van de Westerschelde.

Het concept bestond uit een scharnierende brug, opgelegd op een scharnier op de kaai, die neergelaten werd door een hijsmechanisme op het achterschip van de carferry, waarbij de brug afsteunde op het schip. Om te beletten dat de brug de bewegingen van het schip niet zou volgen werd na het opleggen het hijsmechanisme uitgeschakeld, zodanig dat het "vrij-wielde" terwijl de opgelegde brug de bewegingen van het schip volgde.

Om te beletten dat de brug van het schip zou vallen werd het vaartuig stevig in een fuik gehouden. De fuik werd uitgerust met verende eindbuffers (fenders) en verende zijwanden, zodat het schip slechts zeer beperkte dwarse en achterwaartse bewegingen kon maken daar het achterschip knus paste in de fuik. Het schip werd belet zich uit de fuik te bewegen door twee staaldraadkabels, één stuurboord, één bakboord. Deze waren enerzijds opgelegd op bolders, bevestigd op de zijwanden van het schip; en de kabel-vasteinden waren opgelegd op twee automatische lieren, opgesteld op de dukdalen van het portaal van de brug. De twee kabels werden automatisch op constante trekspanning gehouden.

Om de rolbeweging van het schip te compenseren bestond de brug uit twee vakwerk hoofdliggers met scharnierende vastmaking van het wegdek en windverband.

De detailstudie en de constructie van de landingsbrug werden uitgevoerd door de werkhuizen G. Bourleau te Braine-le-Comte ('s Gravenbrakel). De waterbouwkundige werken werden toevertrouwd aan de N.V. Ponts, Tunnels et Terrassements te Genval. De automatische meerlieren werden geleverd door Brusselle uit Nieuwpoort.

Vooraf werd de kaai hersteld en aangepast en een nieuwe kaai met een lengte van 150 meter werd gebouwd voor het eigenlijk meren van het schip.

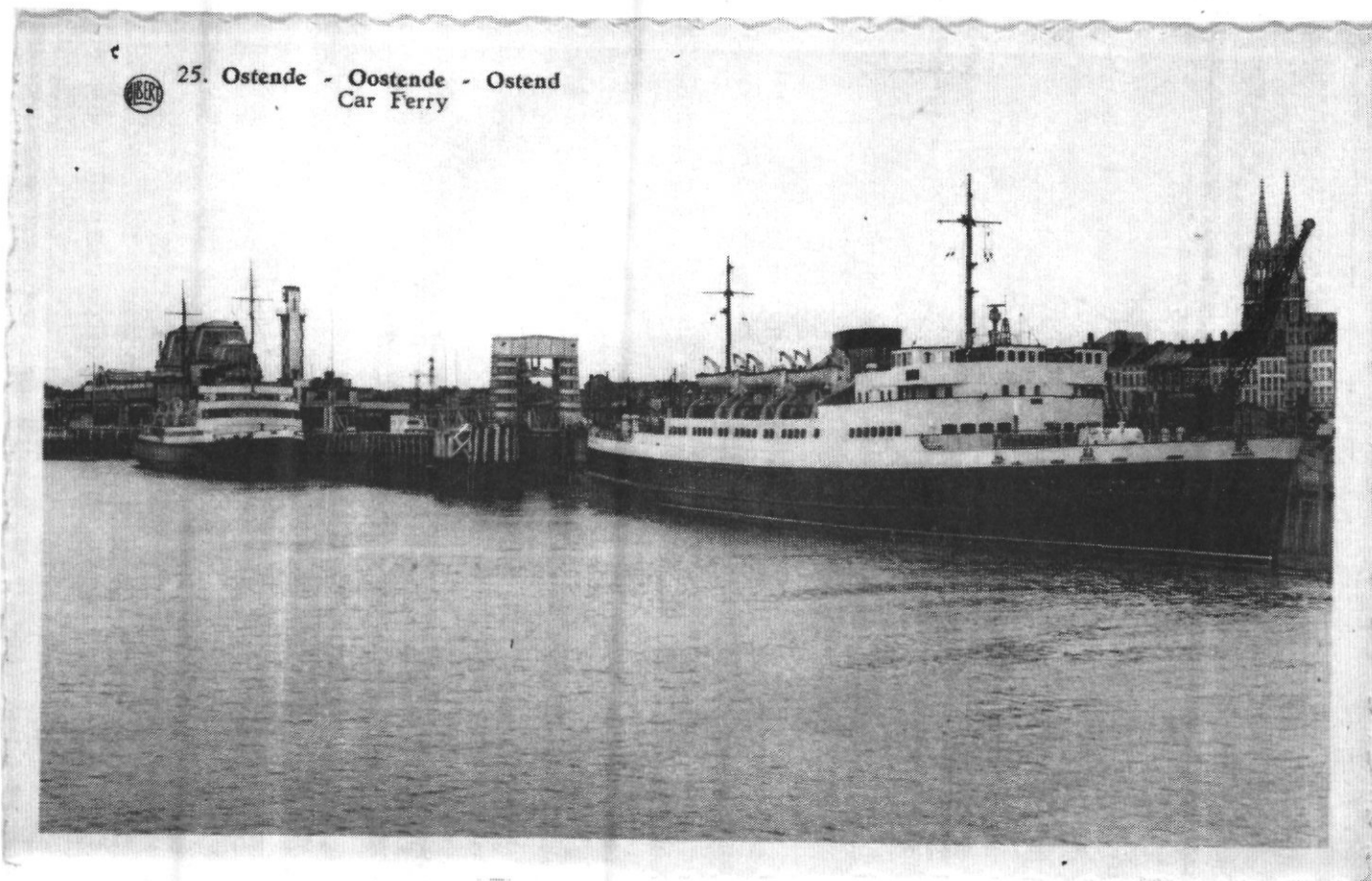
De installaties waren afgewerkt om tijdens het zomerseizoen van 1953 in dienst gesteld te worden. Voortaan kon men te Oostende spreken van "rij op- rij af".

21. 1949 - Laden van m.s. "Car-Ferry" (later herdoopt tot "Prinses Josephine-Charlotte) door middel van een hijskraan op de Pakketbotenkaai

22. 1952 - Pakketbotenkaai te Oostende. Op de voorgrond "import-cars" ingevoerd vanuit Engeland, hoofdzakelijk Austin's A.40. De auto's zijn opgesteld op de ruimte die vrijgekomen was na het slopen van de puinen van het tijdens de oorlog verwoest Zeewezengebouw. Bemerkt de twee portalkranen die in 1936 in dienst werden genomen. Ze werden in 1980-81 gesloopt. In 1954 werd nog een derde kraan opgesteld op de kaai. Deze is heden nog in dienst.

23. 1955 - Oostende; De carferry "Prinses Josephine-Charlotte", gemeerd aan post 7, iets buiten de fuik van brug nr.1. In de achtergrond het t.s. "Prince Charles", gemeerd aan post 6 ter hoogte van het carferrygebouw. Bemerkt tevens dat het Zeewezengebouw nog niet herbouwd is.

Daar de carferrydienst slechts tijdens de zomer ingelegd werd moesten de begeleide voertuigen, en andere, tijdens de overige maanden verder verscheept worden met de pakketboten. In 1954 werd op de Pakketbotenkaai een derde portaalkraan in dienst gesteld met een hefvermogen van 9 ton, om ook autobussen te laden en te lossen.

Het zou duren tot 1958, bij het in lijn brengen van een nieuwe carferry, het m.s. "ARTEVELDE", vooraleer men een carferrydienst kon uitbaten over de ganse periode van het jaar.

Vanaf het instellen van een dagelijkse carferrydienst het jaar rond werden er geen begeleide voertuigen meer verscheept op de pakketboten. Echter werden er nog beschadigde voertuigen, die niet meer konden rijden na een ongeval of pech, verscheept op de pakketboten. Deze voertuigen kwamen meestal per spoor naar de pakketbotenkaai, vanuit het binnenland of andere Europese landen, om overgeslagen te worden op een pakketboot.

Onderwijl hadden de diensten van Openbare Werken het nodige gedaan om in de loop van het jaar 1951 het carferrygebouw te laten herstellen. Het gebouw had tijdens de oorlog nogal wat schade opgelopen en was ook door allerlei militaire diensten gebruikt geweest.

Tevens werd in 1951 de werken aangevat om de posten 1 en 2 van de Pakketbotenkaai te voorzien van een betonnen kaaimuur. De werken waren reeds in 1935 gepland als tweede fase van de modernisering van de kaaai, doch konden wegens de oorlog niet afgewerkt worden.

In 1954 werd de studie aangevat vóór de bouw van een nieuw Zeewezengebouw, ter vervanging van de gebouwen die tijdens de oorlog vernield werden. Het nieuw gebouw moest naast de administratieve diensten van de Pakketbotendienst, Zeevaartinspectie en Waterschoutambt (*), ook een grote douanezaal, paspoortcontrole en wachtzalen bevatten. Het gebouw werd ontworpen door de Gentse architecten Valentin Vaerewyck en Jan Hebbelynck. In 1956 werd de bouw van het kompleks toegewezen aan de bouwfirma Gebroeders Deveeuw uit Wevelgem. In 1958 was het gebouw afgewerkt, klaar om de grote toeloop van toeristen naar de "expo 58", wereldtentoonstelling gehouden te Brussel in 1958, op te vangen.

In 1959 werd het carferrygebouw uitgebreid om de grotere trafiek van begeleide voertuigen op te vangen, en een betere service te geven aan de reizigers. De overdekte voertuigenhal werd uitgebreid met twee rijvakken geschikt voor autobussen en een passagiersstrook met reispas-, biljetten-, tolkontrolebalie (de autocarreizigers moesten uitstappen vóór de inscheping van de car, en omgekeerd bij het ontschepen). Er werd ten behoeve van de voetpassagiers een overdekte gaanderij gebouwd vanaf de overdekte hal tot het Loodswezengebouw (gebouwd in 1955), ter hoogte van de opstelling van de passagiersgangway. Het plein vóór het carferrygebouw werd verhard en ingericht als toegangsweg en publieke parking.

(*) het gebouw van het Waterschoutambt, gelegen op de hoek Vindictevelaan en Zuidstraat, gebouwd in 1899, werd in 1940 zwaar beschadigd, en achteraf slechts voorlopig hersteld. Na de oorlog heeft het gebouw diverse diensten gehuisvest, o.m. de Zeevaartschool en ook de Seascouts. Het verkeert heden in een totaal bouwvallige toestand en staat sinds vele jaren totaal ledig.

24. 1959 - Ontscheping van de carferry "P.J.C." aan landingsbrug nr.1 te Oostende. bemerk op de achtergrond het Loodswezen gebouw, gebouwd in 1955. Links de overdekte gaanderij leidend van de overdekte hal van het carferrygebouw naar de gangway (loopplank) voor de buspassagiers. De gaanderij werd gesloopt in 1974.

Na het in lijn brengen van het m.s. "ARTEVELDE" in 1958 werd in 1961, 1965 en 1968 telkens een nieuwe carferry toegevoegd aan de staatsvloot van de Oostende-Doverlijn. In 1968 bestond de vloot uit zes pakketboten en vijf carferries. Deze laatste waren de "PRINSES JOSEPHINE-CHARLOTTE", de "ARTEVELDE", de "KONINGIN FABIOLA", de "ROI BAUDOUIIN" en de "PRINCESSE ASTRID".

Met uitzondering van het eerste schip, de "P;J;C;", hadden deze schepen twee wagendekken. Het bovenste dek was bereikbaar vanaf het onderste wagendek door middel van een hydraulische opklapbare oprit. Slechts op het achterste gedeelte van het onderste wagendek konden voertuigen hoger dan 1,90 m hoogte ingescheept worden.

Door de grote toename van het aantal verscheepte voertuigen tussen 1958 en 1966, nl. van ongeveer 60.000 tot meer dan 200.000 eenheden, was het een dwingende noodzakelijkheid de terreinen die ter beschikking stonden van de carferrydienst uit te breiden en te herschikken. Door de geringe oppervlakte, lees capaciteit, van de ruimte voor de opvang van voertuigen met bestemming Dover, gebeurde het vaak tijdens de topdagen van het seizoen, dat wachtende voertuigen het normaal verkeer op de Visserskaai onmogelijk maakten.

In samenspraak met het stadsbestuur werd in 1966 het parkeerterrein gelegen op de kop van het Montgomerydok gedeeltelijk vrijgegeven door de stad ten behoeve van de carferrydienst. Zo doende kon het uitgaand en inkomend verkeer gescheiden worden, met een afzonderlijke in- en uitrit, en schiep men meer ruimte voor wachtende voertuigen.

Tevens werd het Carferrygebouw heringericht en werd de eerste verdieping uitgebreid met opschiklokalen voor de passagiers.

Mid de zestiger jaren had zich een nieuwe markt ontwikkeld op het Kanaal, nl. het vershippen van vrachtwagens in alle vormen en gewichten. Het Zeewezen kon hier slechts in geringe mate op inspelen gelet op de beperkte hoogte op de wagendekken van de schepen, de beperkte ruimte aan boord waar andere voertuigen dan personenwagens konden opgesteld worden (wioldruk en asbelasting) en de niet aangepaste landingsinstallatie te Oostende, die slechts lasten tot 12 ton kon nemen. De landingsbrug werd in 1967 versterkt om voertuigen tot 32 ton te kunnen verhandelen. Tweeëndertig ton was het maximum toegelaten gewicht in Groot-Brittanië voor voertuigen voor het normaal wegverkeer.

Er bleef echter het nadeel dat de vaartuigen slechts een hekdeur hadden en de vrachtwagens in achteruitgang moesten inschepen. Ze konden dan in vooruitgang ontscheept worden. Dergelijke werkwijze bracht veel tijdverlies en ook irratie van minder bedreven chauffeurs. Zodat het een negatief marktargument was om klanten voor het vrachtvervoer aan te trekken.

Wat specifiek het vrachtvervoer aanging waren het niet slechts vrachtwagens met chauffeur die verscheept werden, doch ook opleggers zonder trekker. De trekker zette de geladen oplegger af op de terminus van de carferries en verdween terug om ander vervoer te verrichten. De oplegger werd dan door een specialze trekker van de rederij (*) of havenschap, of stevedores aan boord van het schip gebracht en daar op de aangewezen plaats afgezet. Aan de

(*)Ro-ro trekker, wendbare krachtige trekker speciaal ontworpen voor het verhandelen van opleggers aan boord van schepen en op de kaaien. Trekker voorzien van een in de hoogte instelbare vijfde-wiel plaat (koppelingsplaat voor opleggers-"Dayton fifth-wheel").

25. 1960 - De poort van het carferrystation na de uitbreiding van 1959. Bemerkt de grote uitkragende luifel boven de ingangsdouren.

26. 1965 - De Visserskreek met links in de achtergrond de poorten van het carferrygebouw. De Visserskreek werd gedempt in 1971-1972.

27. 1966 - Uitbreiding van het carferryterrein op het Winston Churchillplein. Bemerkt de bouw van de uitbreiding van de eerste verdieping van het Carferrygebouw, bestemd voor opschikruimten voor de passagiers.

andere zijde van het Kanaal, in de bestemmingshaven, werd de oplegger ontscheept door de rederij en opgesteld op een wachtterrein, waar het later opgehaald werd door een vervoersonderneming voor het slepen, rijden, naar de uiteindelijke eindbestemming van de vracht. Dergelijke opleggers werden, en worden, in de maritieme kringen bestempeld als "drops", het Engels woord voor "laten vallen", of zachter gezegd "neerzetten".

Vanaf 1968 werden sporadisch dergelijke "drops" verscheept door de Oostende-Doverlijn. Men moest echter beroep doen op een plaatselijke vervoeronderneming om met een trekker de "drops" te verhandelen. In 1982 werden door de rederij twee specifieke ro-ro trekkers van het merk DAF aangekocht.

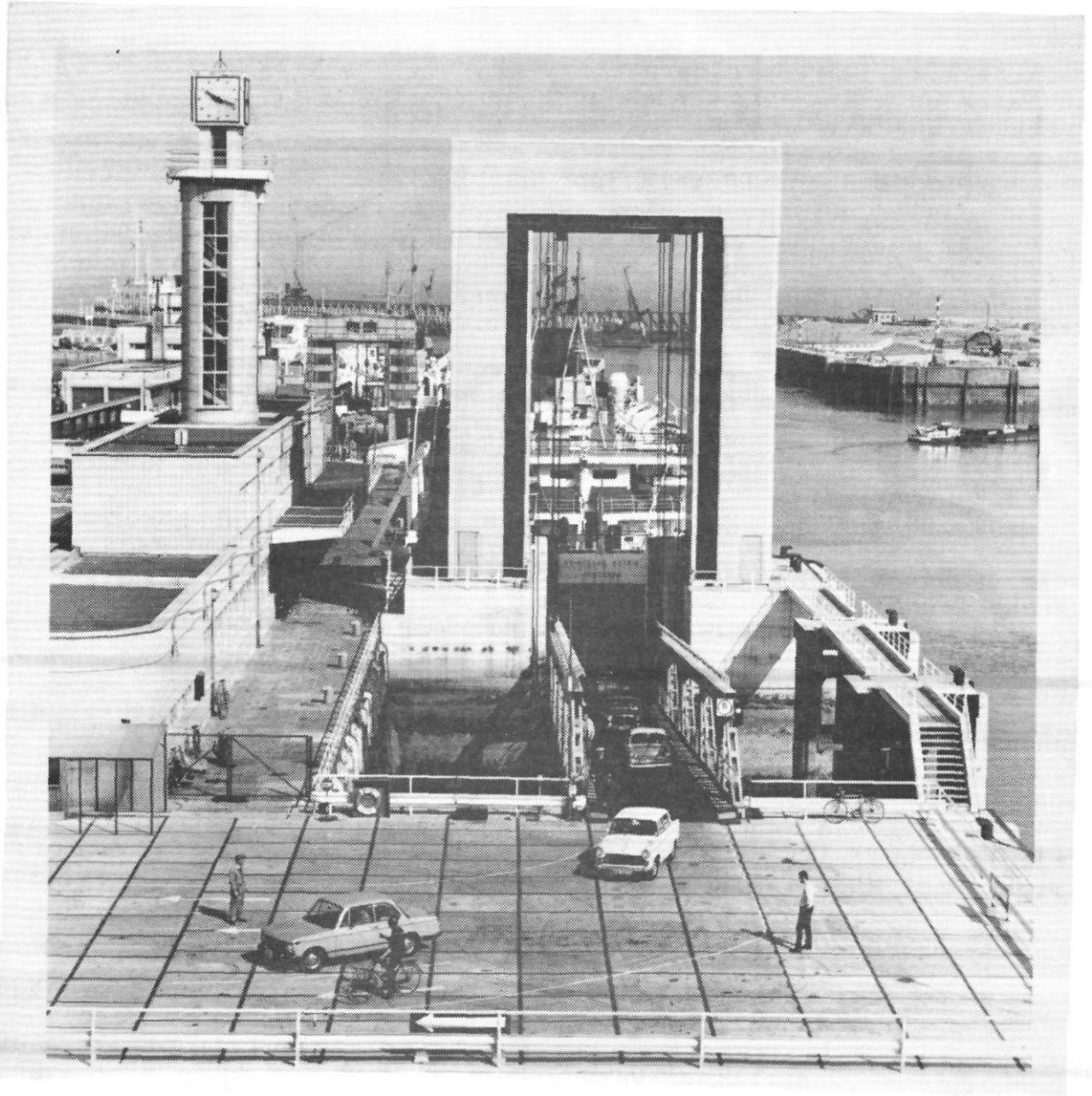
Op 29 mei 1968 werd door het Zeewezen een nieuwe lijn ingevaren tussen Oostende en Harwich, op de Oostkust van Engeland. Iedere dag was er een afvaart. De overtocht duurde 5 uur. De schepen legden aan te Parkestone Quay, waar ook de lijn Harwich-Hoek-van-Holland aanlegde. De verbinding naar Harwich werd in 1974 opgeheven.

Door het Zeewezen, de staatsdienst waartoe de Oostende-Doverlijn behoorde werd in 1968 de studie aangevat van het voorontwerp voor een nieuwe generatie polyvalente schepen die de functie van pakketboot en carferry kon combineren en tevens geschikt waren voor het verschepen van vrachtwagens, de zogenaamde "multi-purpose schepen". De schepen moesten gebouwd worden volgens het "drive-through" - "doorrij"- principe, d.w.z. voorzien zijn van een hek- en een boegdeur, zodat het niet meer nodig zou zijn om vrachtwagens te ont- en inschepen in achteruitgang. In Oostende zouden de schepen aanleggen met de boeg, in Dover met het hek tegen de ontschepingsbrug. Om deze schepen te kunnen behandelen moesten de walinstallaties te Oostende aangepast worden, d.w.z. een nieuwe landingsbrug voorzien voor voertuigen met een gewicht van 40 ton en meer.

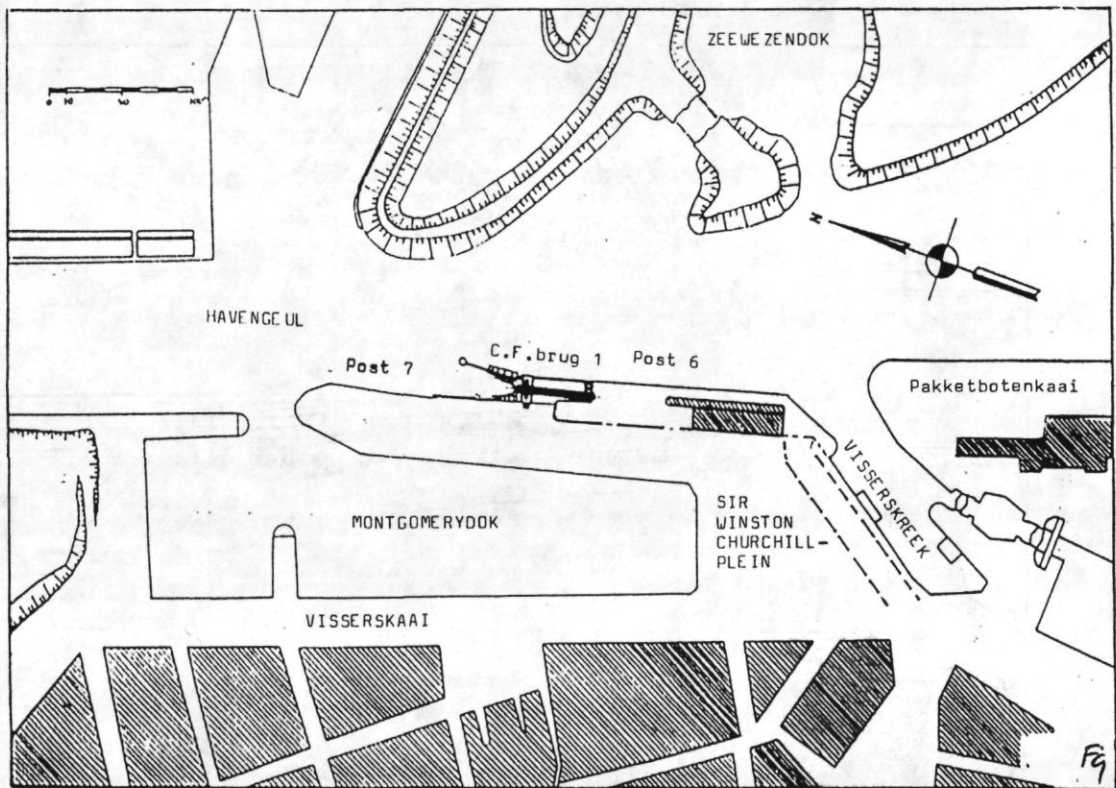
In 1969 werd de bouw aangevat van een tweede ontschepingsbrug te Oostende ten behoeve van het Zeewezen. Het waterbouwkundig gedeelte van de installatie werd uitgevoerd door het N.V. Sotrah uit Brussel. De staalbouw en de mechanismen werden gerealiseerd door La Brugeoise et Nivelles, afdeling Nijvel. De brug werd in gebruik genomen in juni 1971.

De installatie werd gebouwd langsheen het Carferrygebouw, de voormalige aanlegpost nr. 6. Om het op- en afrijden mogelijk te maken werd een platform gebouwd in de toegangseul van de Visserskreek. Deze opstelling vernauwde de toegang tot de sluis van de oude handelsdokken aanzienlijk. Doch deze dokken waren sinds geruime tijd slechts gebruikt als jachthaven, zodat de uitstolping slechts geringe hinder bracht.

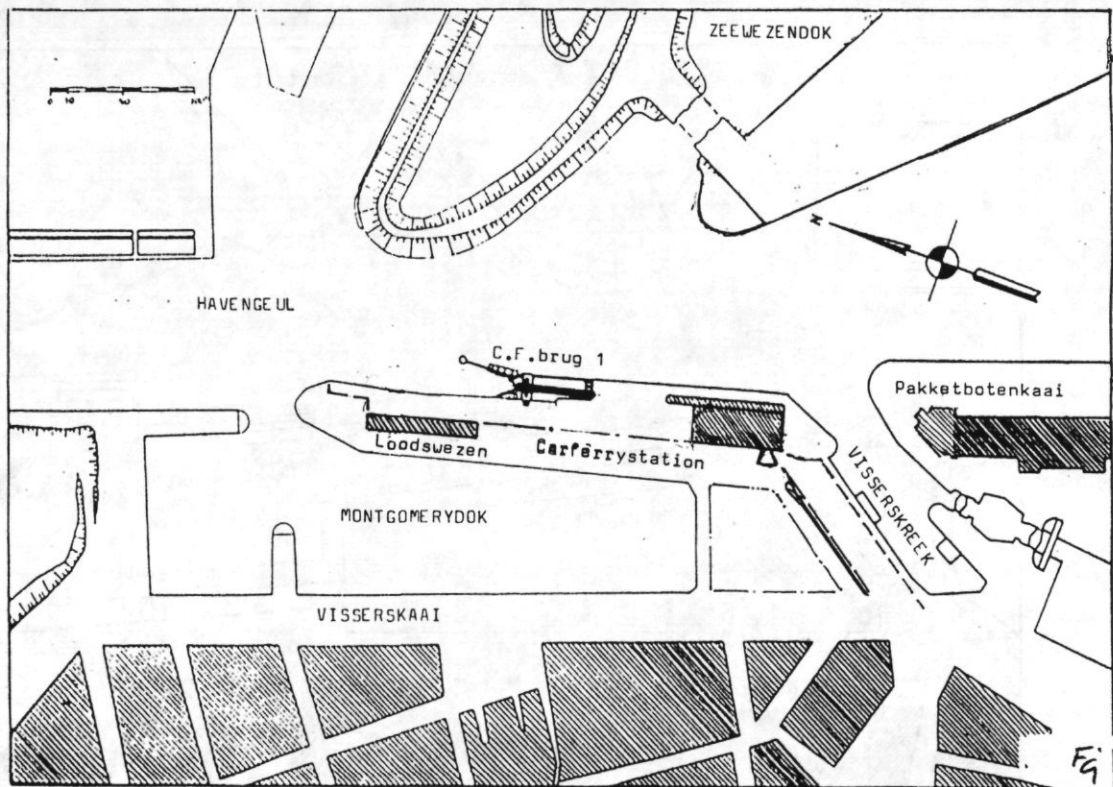
Bij het ontwerp van de installatie, (C.F.brug nr. 2), werd uitgegaan van een ander principe dan deze van de eerste brug, (C.F. brug nr. 1). Waar bij brug nr. 1 de brug afsteunde op het schip, werd bij brug nr. 2 de brug opgehangen in kabels en niet meer opgelegd op het vaartuig. De verbinding brug-schip werd gemaakt door een hydraulisch bewogen valreep, in het vakjargon genaamd "linkspan". De brug kon drie voertuigen van 40 ton gewicht, gelijktijdig, op één rij, toelaten, of één enkel voertuig met een gewicht van 60 ton.

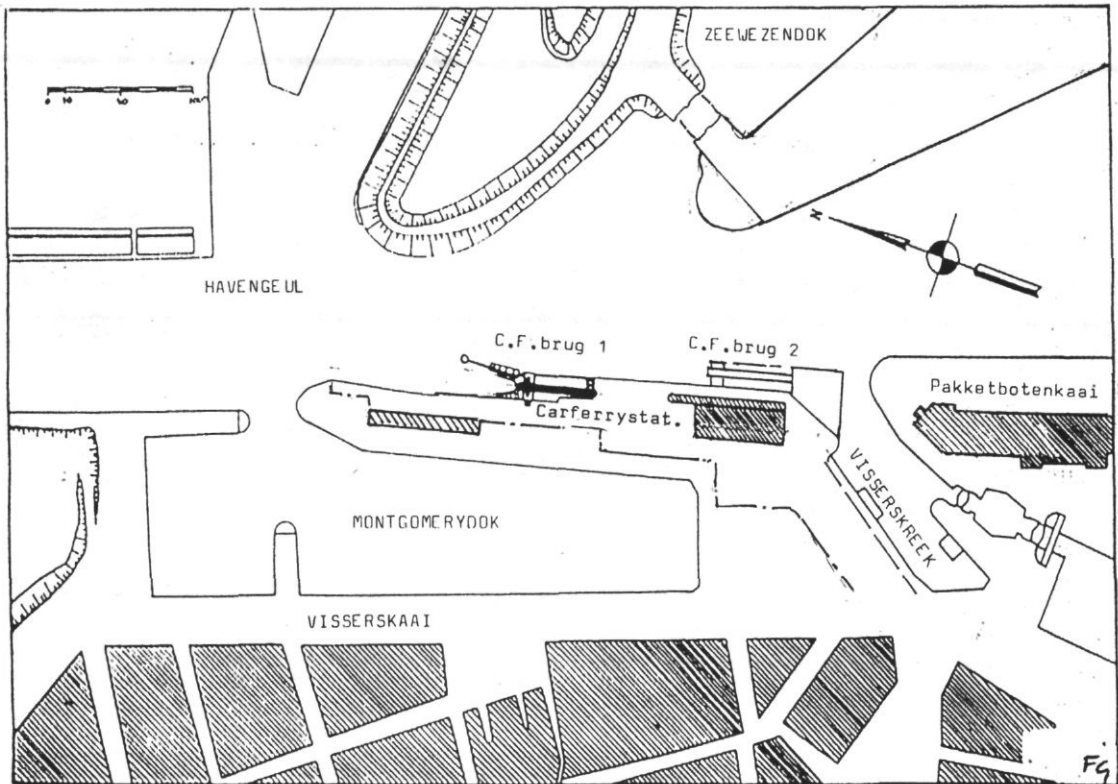
28. 1968 - Oostende - de nieuwe inschepingsbrug nr.2. Op de voor-
grond het platform gebouwd in de monding van de toen nog niet
gedempte Visserskreek.

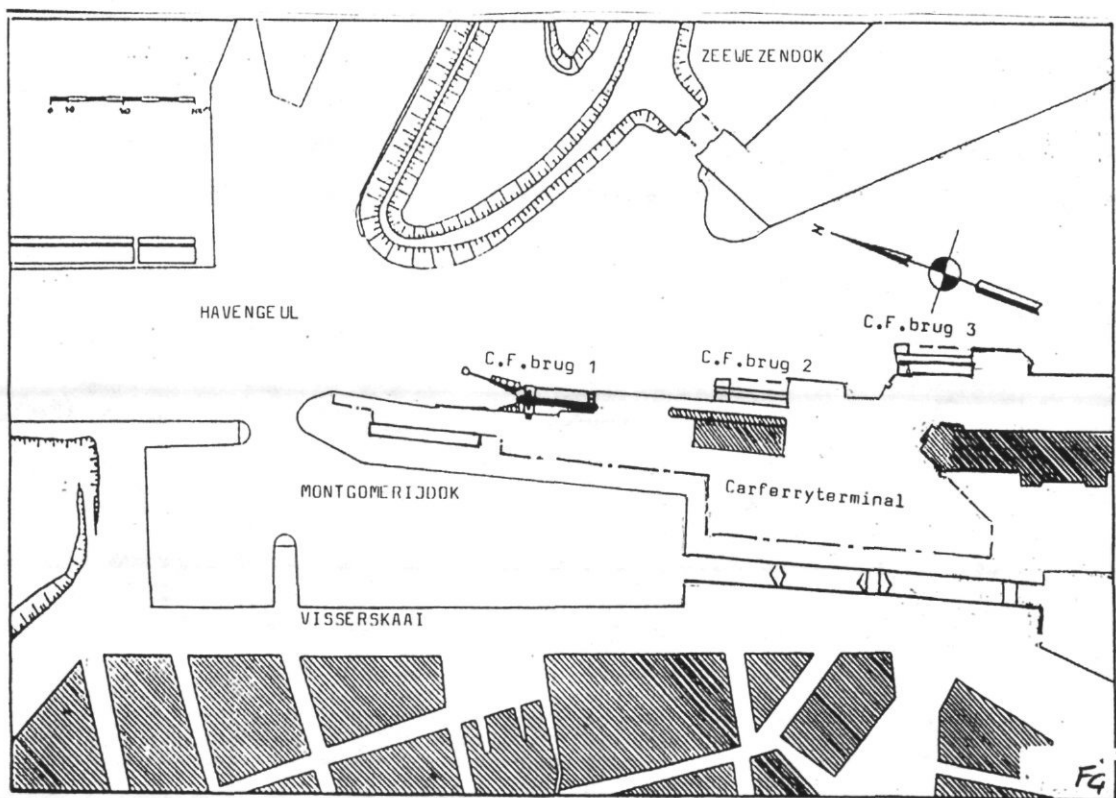
29. OOSTENDE - CARFERRYSTATION 1953

30. OOSTENDE - CARFERRYSTATION 1959

31. OOSTENDE - CARFERRYSTATION 1969

32. OOSTENDE - CARFERRYSTATION 1976

In 1971 werd door het Zeewezen een bestelling geplaatst voor twee "multi-purpose ferries". Het eerste schip, de "PRINS PHILIPPE" werd in 1973 afgeleverd, het tweede schip in 1974, (m.s. "PRINCE LAURENT").

Bij de wet van 1 juli 1971 werd de Regie voor Maritiem Transport ingesteld, die de dienst Oostende-Dover en Oostende-Harwich zou uitbaten. In november 1971 nam het nieuw opgericht staatsbedrijf de exploitatie over.

In 1972 werd de "Sealink poolovereenkomst" afgesloten tussen de Regie voor Maritiem Transport en de maritieme afdeling van de Britse Spoorwegen, waarbij o.m. Britse schepen een nieuwe carferrydienst tussen Oostende en Folkestone zouden verzorgen. Voor deze dienst werden de nieuwe B.R. (British Rail) schepen "HORSA" en "HENGIST" ingezet. Deze lijn zou blijven bestaan tot eind 1965 toen de Sealinkovereenkomst, na het privatiseren van de maritieme afdeling van de Britse spoorwegen, tussen de R.M.T. en andere partners werd opgezegd.

In 1971 werd de uitvoering gestart van het uitbreiden van het stationsplein van Oostende, door het gedeeltelijk dempen van de kop van de oude Handelsdokken, het dempen van de visserskreek en de bouw van een nieuwe sluis tussen het Montgomerydok en de "Mercator Jachtdokken".

Met het dempen van de Visserskreek en het slaan van een damplankwand in de havengeul in het voorjaar van 1972 werd de verbinding tussen het carferryterrein en de pakketbotenkaai verwezenlijkt, zodat de R.M.T. nu kon beschikken over één aaneengesloten terrein in plaats van twee door de Visserskreek gescheiden installaties. De voetpassagiers die in- of ontscheepten van de carferries moesten dan slechts een veel kortere weg afleggen naar het spoorwegstation en konden de tol- en paspoortcontrole geschieden in het station.

In 1976 werd de nieuwe Mercator Jachtdoksluis ingehuldigd en was het stationsplein afgewerkt. Het stationsplein is in wezen de terminus van de autosnelweg waar het rechtstreeks aansluit op het carferrystation, de oude droom van de jaren dertig. De terreinen van de R.M.T., die behoorlijk uitgebreid waren tengevolge van het dempen van de Visserskreek, werden volledig omheind en een nieuwe centrale toegang werd gebouwd aansluitend op het stationsplein.

In 1974 werd reeds een begin gemaakt van de uitvoering van een systeem van overdekte passagiesrkokers, voorzien van rolpaden, bagagerolbanden en hydraulische gangways, waarbij de passagiers vanuit het station de schepen konden bereiken zonder de kaaien te moeten betreden. Een volledige segregatie van het voetgangers- en voertuigenverkeer. In 1976 werd het eerste gedeelte in gebruik genomen.

Ondertussen had de R.M.T. een derde inschepingsbrug laten bouwen ter hoogte van post nr. 1. De brug is identisch aan brug nr. 2. Het werd in juli 1974 in dienst genomen.

In 1977 werd de inschepingsbrug nr. 1 vervangen door een nieuwe installatie met een capaciteit van 240 ton. De brug werd ontworpen en geleverd door Marine Developments Ltd. uit Glasgow, Schotland. Het staalgedeelte werd in onderaanneming gebouwd door N.V. Ysenbrandt te Brugge.

In 1982 werd door de R.M.T. een dubbeldeks carferry gecharterd bij Stena Lines uit Goteburg, Zweden, gevolgd door een tweede in 1983.

Om het laden en lossen van het hoogste voertuigendek mogelijk te maken werd in 1984 door de diensten van de R.M.T. een hydraulische in de hoogte instelbaar laadplatform met aansluitende toegangsbruggen ontworpen en gebouwd, (zijlaadplatform), op de kaai van brug nr. 1

In 1985-1986 werden drie schepen van de R.M.T., de "PRINSES MARIA-ESMERALDA", de "PRINCESSE MARIE CHRISTINE" en de "PRINS ALBERT" verhoogd met een tweede voertuigendek. In 1986-1987 werd door de diensten van de R.M.T. een zijlaadplatform gebouwd op de kaai van brug nr. 3, zodat de dubbeldekschepen nu konden laden en lossen aan twee bruggen.

In 1987 werd de passagierskoker van brug nr. 3 omgebouwd om deze geschikt te maken voor de dubbeldekschepen.

In 1979 werd een parkeerplatform gebouwd in de havengeul tussen de kaai van post 5 van de Pakketbotenkaai en het westelijk geleidewerk van de Demeysluis, ten behoeve van de R.M.T. waar men worstelde met ruimtelijke problemen voor het opstellen van niet begeleide opleggers.

Eveneens werd in dat jaar de "Huckepack"-dienst ingesteld door de R.M.T. in samenwerking met de gespecialiseerde van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Hierbij werden niet-vergezeldde opleggers naar of vanuit Oostende verstuurd per speciaal daartoe ontworpen spoorwegwagons, van en naar bestemmingen in België, Nederland, Duitsland of Italië. De opleggers werden van en op de spoorwegwagons versleept door de ro-ro trekkers van de R.M.T.. In een eerste periode werden de verhandelingen spoor/weg uitgevoerd op de Pakketbotenkaai, vanaf 1983 werden de verhandelingen uitgevoerd op een terrein gelegen aan de Stapelhuisstraat.

In 1970 werd door de stad Oostende in de noordwesthoek van het Houtdok een ro-ro helling aangelegd. Deze ro-ro terminal werd in 1973 een zestal maanden gebruikt door de Sheerness Line, die met een enkel ro-ro vrachtschip een lijn Oostende-Sheerness uitbaatte. De eigenlijke terminal was gelegen aan de Stapelhuisstraat.

In 1979 werd door de Franse rederij Schiaffino een regelmatige ro-ro dienst ingesteld tussen Oostende en Dover. In 1986 verhuisde de lijn naar de Diepwaterkaai waar het Ministerie van Openbare Werken een ro-ro brug gebouwd had.

Met het in dienst stellen van de polyvalente schepen van de R.M.T. werd de post niet meer vervoerd door de pakketboten, die nog slechts tijdens het toeristisch seizoen werden ingezet. De postzakken werden voortaan vervoerd in een postcontainer opgesteld op een oplegger die verhandeld werd, zowel te Dover als te Oostende door een ro-ro trekker. De hijskranen op de Pakketbotenkaai hadden, met uitzondering van het verhandelen van gepalletiseerd reisgoed van groepsreizen, geen nut meer. In 1980 werden de twee oudste kranen gesloopt. De staatshaven was geëvolueerd van "lo-lo" naar "ro-ro".

HEEMKRING TER CUERE _ 1987

-XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX-

BEHEERRAAD.

Hoofdman	Noel BELPAEME
Onderhoofdman	Ferdinand GEVAERT
Secretaris	Roland VANSTEENKISTE
Penningmeester	Christiane BOLLENBERG

Beheerders	Willy CATRYSSE
	George DESOPPER
	Willy DEVRIENDT
	Romain MEEZE
	Freddy ROTSAERT
	Henriette TERRIJN
	Louis VANDE CASTEELE
	Roland VERSLUYS
	Eugeen WEYNEN
	Jan WILLAERT

Beheerders, ambtshalve	Roger EEREBOUW, Burgemeester
	Roger BEECKAERT, Eerste Schepen
	Andr DEBRUYNE, schepen
	Jacky MAES, schepen
	Gilbert VANLEENHOVE, schepen
	Willy VANHOOREN, schepen

Erevoorzitter	Richard VERBANCK
---------------	------------------

Ereleden	Jozef PENNINCK
	Daniel FARAIZIJN
	Raoul EECKHOUT
	Julia DEFEVER

mededelingsblad: ROEPSTEEN.

WERKING GEDURENDE HET JAAR 1987.

- JAN. 87: Uitgifte van Roepsteen no. 106.
- 31 JAN. 87: Medewerking aan de geleide wandeltocht ingericht door de werkgroep Blauwe Sluis.
- 07 FEB. 87: Jaarlijks Ter Cuere feest.
Uitreiking van de Zilveren Tent
Laureaat: Honoré Van Walleghem.
- FEB. 87: Uitgifte van het Ter Cuere Jaarboek 1986.
8 artikels + werking 1986 + ledenlijst.
150 bladzijden tekst en foto's.
- Uitgifte van een lidkaart.
Foto van een schilderij.
"hoevetje op de hoek Driftweg-Groenendijkstraat".
- MAA. 87 Uitgifte van roepsteen 107.
- 16 MAA. 87: Jaarlijkse algemene statutaire vergadering.
- MEI 87: Uitgifte van roepsteen 108.
- 24 MEI 87: Tentoonstelling "Oude kerkboeken en bidprentjes".
- 31 MEI 87: Tentoonstelling "Oude kerkboeken en bidprentjes".
- JUL. 87: Uitgifte van Roepsteen 109.
- 05 JUL. 87: Koncert gegeven door de Gemeentelijke Harmonie op het neerhof van het Turkeyenhof.
- 17 JUL. tot
27 AUG. 87: Tentoonstelling "Een eeuw strandleven".
- AUG. 87: Uitgifte van Roepsteen 110.
- 30 AUG. 87: Geleid bezoek aan de tentoonstelling "900 jaar parochie en priorij in de St. Rickierskerk te Bredene-Dorp.
- 05 SEP. 87: Plechtige onthulling gedenksteen Zegher Janszone op het dorpsplein te Bredene-Dorp.
Deze gedenksteen werd ontworpen en gebeeldhouwd door de heer Marc Verstraete en door de Heemkring TER CUERE geschonken aan de gemeenschap van Bredene.
- Beiaardconcert gegeven door Jean-Pierre Hautekiet op een mobiele beiaard.
- 06 SEP. 87: Kunsttentoonstelling: Marc Verstraete, beeldhouwer en schilder.
- 06 SEP. 87: Jubileumconcert aangeboden door de Gemeentelijke Harmonie op het neerhof van het Turkeyenhof ter gelegenheid van het veertig jarig bestaan van de Harmonie.
- NOV. 87: Uitgifte van Roepsteen 111.

22 NOV. 87: Fototentoonstelling met als thema:
29 NOV. 87 "Ter Cuere leeft", geput uit het archief van de heem-
kring.

- wekelijks openstellen van HEEM, BIBLIOTHEEK en MUZEUM.
- dagelijks openstellen van het muzeum met Pasen en tijdens de maanden Juni, Juli, Augustus en September.
- openstellen van het muzeum voor school- en groepsbezoeken op aanvraag.

Aantal bezoekers van het Heem en Muzeum die het gastenboek hebben getekend: 7850.

NAAM	ADRES	GEMEENTE
ADAM MICHEL	KWARTELSTRAAT 2	8401 BREDENE
ASPESLAGH CHARLES	DUINENSTRAAT 25	8401 BREDENE
ASPESLAGH EDMOND	SCHHELPENLAAN 4	8401 BREDENE
ASPESLAGH L. A.	JOZEF II STRAAT 25	8400 OOSTENDE
BAELS EDDY	WARSCHAUSTRAAT 12	8400 OOSTENDE
BAERT ROGER	NOTELAARSTRAAT 9	8400 OOSTENDE
BAES ERIC	SLUIZENSTRAAT 84	8401 BREDENE
BAILLIERE HECTOR	RODENBACHSTRAAT 8	8400 OOSTENDE
BAKKER ADOLF	SLUISVLIETLAAN 81	8401 BREDENE
BALLEGEER ANDRE	MEEUWENLAAN 11	8370 BLANKENBERGE
BALLIERE SIMON	KASTANJELAAN 37	8400 OOSTENDE
BARBAIX LOUIS	LAGRAVIERESTRAAT 43	8401 BREDENE
BAUWENS GERRIT	KAPELLESTRAAT 157	8401 BREDENE
BEAUMONT GASTON	H. SERRUYSLAAN 42	8400 OOSTENDE
BEAUPREZ ROLAND	FRANKRIJKLAAN 10	8401 BREDENE
BEEKAERT ROGER	SLUISVLIETLAAN 108	8401 BREDENE
BELLIGH GUSTAAF	MONIKKENSTRAAT 14	8401 BREDENE
BELLIGH RENE	KAPELLESTRAAT 125	8401 BREDENE
BELPAEME NOEL	BRUGGESTRAAT 408	8251 BEKEGEM
BELPAEME RAYMOND	RUYTINGEN 9	8400 OOSTENDE
BELPAEME REGINALD	VISSERSTRAAT 8	8401 BREDENE
BENTEIN MARIA	SLUIZENSTRAAT 216	8401 BREDENE
BENTEIN ROGER	ZANDHEUVEL 4 BUS J2	8401 BREDENE
BERTENS MARCEL	A. PLOVIEPLEIN 5	8401 BREDENE
BEUN GERMAIN	STEENOVENSTRAAT 13	8401 BREDENE
BEYEN AUGUST	ST. RICQUIERSTRAAT 12	8401 BREDENE
BEYEN JULIEN	VAN TYGHEMLAAN 47	8400 OOSTENDE
BILLIAERT ROLAND	BREENDONCKLAAN 43	8401 BREDENE
BILLIAU GEORGES	A. LIEBAERTSTRAAT 64	8400 OOSTENDE
BILLIAU LEO	G. GEZELLESTRAAT 37	8401 BREDENE
BILLIET GERMAIN	DUINENSTRAAT 86	8400 OOSTENDE
BLOMMAERT LILIANE	PESCATORSTRAAT 32	8401 BREDENE
BLOMMAERTS JOHN	BOSDUIVENSTRAAT 22	8401 BREDENE
BLOMMA A mevr	STRANDLAAN 2	8401 BREDENE
BLOMME FERNAND	IRISSTRAAT 12	8400 OOSTENDE
BLOMME RAYMOND	ORCHIDEELAAN 24	8400 OOSTENDE
BLONTROCK BENNY	DISTELLAAN 34	8400 OOSTENDE
BOEY LUCIEN	ZANDSTRAAT 31	8401 BREDENE
BOEY NOEL	BOSDUIVENLAAN 38	8401 BREDENE
BOEY RENE	KOERSLAAN 32	8401 BREDENE
BOSTYN JOZEF	BESELARESTRAAT 205	8682 BESELARE
BOLLE GILBERT	K. ELISABETHLAAN 72	8401 BREDENE
BOLLENBERG ALBERT	BRUGSE STEENWEG 1	8401 BREDENE
BOLLENBERG CHRIS	HOEFIJZERLAAN 6	8401 BREDENE
BONNEZ GUIDO	FR. ORBANSTRAAT 19	8400 OOSTENDE
BOONE FERNAND	VAN STEENESTRAAT 31	8320 BRUGGE
BORGHES BALDER	KEERWEG 33	8401 BREDENE
BORIES LEON	BREENDONCKLAAN 7	8401 BREDENE
BORREY RAYMOND	STEENSE DIJK 222	8400 OOSTENDE
BOSSAER RAYMOND	BATTERIJSTRAAT 40	8420 KLEMSKERKE
BOUCQUEZ ROLAND	DRIFTWEG 59	8401 BREDENE
BOUDENGEN JEAN	SLUISVLIETLAAN 68	8401 BREDENE
BOURRY RONNY	IEPERLEETSTRAAT 4	8432 LEFFINGE
BOURRY VALERE	TORHOUTSTEENWEG 7	8432 LEFFINGE
BOYDENS JAN	SPALAAN 13	8400 OOSTENDE
BRAEMS ROZA	BUURTSPOORWEGSTR. 85	8401 BREDENE
BRANDT ALICE	KEERWEG 51	8401 BREDENE

BRAUWERS JOHAN	GENTSTRAAT 46	8401	BREDENE
BRILLEMAN ARMAND	DR.V.D.WEGHEPLEIN 5	8401	BREDENE
BROUCKAERT WALTER	ST.RICQUIERSTRAAT 19	8401	BREDENE
BROUCKE AIME	VELDSTRAAT 38	8401	BREDENE
BROUCKE HENRI	LAGRAVIERESTRAAT 6	8401	BREDENE
BROUCKE LEON	LEFFINGESTRAAT 133	8400	OOSTENDE
BROUCKE THEO	P.BREUGHELSTRAAT 1	8401	BREDENE
BRUYNEEL ROGER	BRUSSELSTRAAT 14	8401	BREDENE
BRUYNINCKX FREDDY	PARKLAAN 49	8401	BREDENE
BRYN JOHN	VIOLIERENLAAN 8	8401	BREDENE
BRYNSE FRANS	MISPELBURGSTRAAT 2	8420	DE HAAN
BULCKE WILLIAM	BENEDIKTIJNERSTR. 3	8401	BREDENE
BUSSCHAERT REDGY	SLUISVLIETLAAN 52	8401	BREDENE
BUYSSE OCTAAF	SPORTSTRAAT 95	8401	BREDENE
CAESTECKER HUBERT	PR.ELISABETHLAAN 2	8401	BREDENE
CAESTECKER SYLVAIN	MOLENSTRAAT 81	8401	BREDENE
CALCOEN MARCEL	VERENIGINGSTRAAT 12	8400	OOSTENDE
CAMERLINCK IGNACE	KAAI STRAAT 3	8400	OOSTENDE
CAMPE AUGUST	ZANDSTRAAT 63	8401	BREDENE
CARDON ROMAIN	BREENDONKLAAN 37	8401	BREDENE
CARETTE ELIE	BREUGHEL PARK B BUS41	1700	ASSE
CASIER FERNAND	ASTRIDLAAN 87	8401	BREDENE
CASIER OSCAR	ASTRIDLAAN 29	8401	BREDENE
CATELLION ROBERT	WESTKERKSESTRAAT 44	8230	OUDENBURG
CATTRYSSE WILLY	F.VINCKELAAN 106	8401	BREDENE
CAUWENBERGS A. mevr	EUROPALAAN 1	2610	WILRIJK
CHRISTIAENS M.R.	DE S. DE NAEYERL 80	8400	OOSTENDE
CLAEYS ALBERT	KAPELLESTRAAT 393	8401	BREDENE
CLAEYS DENISE	SLIJPESTEENWEG 61	8430	MIDDELKERKE
CLAEYS DRIES	BOUWMEESTERSTRAAT 2	8400	OOSTENDE
CLAEYS GERARD	STATIONSTRAAT 25	8420	DE HAAN
CLAEYS JOHAN	BRUGSE STEENWEG 59	8401	BREDENE
CLAEYS LEON	GENTSTRAAT 48	8401	BREDENE
CLICTEUR OMER	DRIFTWEG 85	8401	BREDENE
CLOECKAERT NOTREDAME	SPORTLAAN 3	8420	DE HAAN
CLYBOUW KAREL	ZANDHEUVEL 1C BUS 9	8401	BREDENE
COCKAERT J.P.	MONIKKENSTRAAT 12	8401	BREDENE
COELUS ROBERT	VISSERSTRAAT 9	8420	DE HAAN
COENYE JOSEPH	ALBERT I WAND.77 b2	8400	OOSTENDE
COLLEMAN JURGEN	STEENOVENSTRAAT 22	8401	BREDENE
COLPAERT ALICE	SLUIZENSTRAAT 3	8401	BREDENE
COLPAERT MAURICE	KAPELLESTRAAT 33	8401	BREDENE
COLPAERT ROBERT	ZANDSTRAAT 107	8401	BREDENE
COLPAERT WILLY	ZUIDOOSTWIJK 12	8401	BREDENE
COLSOUL M.J.	ZANDHEUVEL 4 bus E4	8401	BREDENE
COOL AMEDE	NUKKERSTRAAT 63	8401	BREDENE
COOMANS LOUISE	VERDUNLAAN 2	8401	BREDENE
COOPMAN FRANCOIS	WILGENLAAN 38	8400	OOSTENDE
COOPMAN JAN	JOOS D.T.BEERSTL.15	8401	BREDENE
CORNILLIE ALBERT	TROONSTRAAT 26 b148	8400	OOSTENDE
CORNELLIE GUY	LEFFINGESTRAAT 61	8400	OOSTENDE
CORVELEYN ROGER	RAVERSYDESTRAAT 9	8400	OOSTENDE
COULIER LEO	LOODSENSTRAAT	8400	OOSTENDE
COURTENBS FREDDY	GENTSTRAAT	8400	OOSTENDE
CRUCIFIX ANDRE	BREENDONKLAAN 39	8401	BREDENE
CRUCKE GERARD	BLOEMENLAAN 8	8401	BREDENE
CUYPERS J.M.	OOSTSTRAAT 67	8400	OOSTENDE
D'HONDT HEDWIG	PRINSENLAAN 3	8400	OOSTENDE
D(HULST ROGER	DERBYLAAN 13	8401	BREDENE

DAEMS PAUL	LEOPOLD III LAAN 15	8400	OOSTENDE
DAMMAN ALBERT	FAZANTENLAAN	8401	BREDENE
DAMMAN EDDY	BREENDONKLAAN 53	8401	BREDENE
DAMMAN-PIETERS	NUKKERSTRAAT 9	8401	BREDENE
DANGEZ HENRI	VOORHAVENLAAN 80	8400	OOSTENDE
DAVID GUSTAAF	BREENDONKLAAN 22	8401	BREDENE
DAVID MARCEL	PARKLAAN 16	8401	BREDENE
DAVID RAYMOND	P. ELISABETHLAAN 51	8401	BREDENE
DE BETHUNE	KASTEELDREEF 10	8500	KORTRIJK
DE BROCK ALFRED	RIETSTRAAT 76	8401	BREDENE
DE JONCKHEERE RENE	ANTWERPENSTRAAT 2	8401	BREDENE
DE LEENHEER MARC	MOLENSTRAAT 22	8401	BREDENE
DE MOL JEAN	FRANKRIJKLAAN 9	8401	BREDENE
DE PLANCKE LUC	ROGGESTRAAT 2	8230	OUDENBURG
DE PONTHIEU-RENDERS	NIEUWPOORTSE STW. 48	8400	OOSTENDE
DE PONTHIEU GIOVANNI	VINKENSTRAAT 23	8400	OOSTENDE
DE PONTIEU KOEN	EGEMSTRAAT 56	9541	BAMBRUGGE
DE ROOY GUSTAAF	GOLFSTRAAT 64	8401	BREDENE
DE ROOY J. B.	DUINENSTRAAT 268	8401	BREDENE
DE ROOY RENE	SLUISVLIETLAAN 96	8401	BREDENE
DEBAEDTS NIKO	GROENENDIJKSTRAAT 4	8230	OUDENBURG
DEBAERE WERNER	SCHAARSTRAAT 20	8000	BRUGGE
DEBAILLIE CAMIEL	FRANKRIJKLAAN 3	8401	BREDENE
DEBAILLIE ERIC	FRANKRIJKLAAN 3	8401	BREDENE
DEBAILLIE WILLY	MONIKKENSTRAAT 17	8401	BREDENE
DEBEEN ANGELE	ZANDHEUVEL F12 b 1	8401	BREDENE
DEBEEN DAISY	DRIFTWEG 43	8401	BREDENE
DEBEEN HENRI	POLDERSTRAAT 171	8401	BREDENE
DEBEEN MARCEL	ANTWERPENSTRAAT 30	8401	BREDENE
DEBLAUWE RAOUL	POLDERSTRAAT 69	8401	BREDENE
DEBOECK LOUIS	ARMSTRAAT 12	2940	ZEMST
DEBOECK MARCEL	NIEUWSTRAAT 76	8401	BREDENE
DEBRUYNE ANDRE	SPAARZAAMHEIDSTR. 14	8401	BREDENE
DEBRUYNE GEERT	E. MOREAULAAN 209	8400	OOSTENDE
DEBRUYNE JOZEF	BUURTSPOORWEGSTR. 47	8401	BREDENE
DEBRUYNE LUC	E. MOREAUXLAAN 193	8400	OOSTENDE
DEBRUYNE RICHARD	LEEUWERIKKENSTR. 284	8400	OOSTENDE
DEBRUYNE VALERE	J. BESAGESTRAAT 57	8400	OOSTENDE
DECEUNINCK DANNY	ETTELGEMSTRAAT 46	8230	OUDENBURG
DECKERS YVES	ANTWERPENSTRAAT 42	8401	BREDENE
DECLERCK ANDRE	JOOS D. T. BEERSTL. 22	8401	BREDENE
DECLERCK NOEL	P. MARIE JOSELAAN 11	8401	BREDENE
DECLERCQ DANIEL	VIOLIERENLAAN 49	8400	OOSTENDE
DECLERCQ J. P.	PAUWHOF LAAN 32	8401	BREDENE
DECLERCQ MAURICE	OOSTSTRAAT 44	8400	OOSTENDE
DECLOEDT MAURICE	DRIFTWEG 147	8401	BREDENE
DECOCK mevr	JOZEF 2 STRAAT 44	8400	OOSTENDE
DECOCK SUZY	JOZEF 2 STRAAT 44	8400	OOSTENDE
DECOO FIRMIN	COUPURESTRAAT 32	8401	BREDENE
DECORTE LUCIEN	VAARTBLEKERSTRAAT 16	8400	OOSTENDE
DECOSTER FRANK	RUITERLAAN 18	8401	BREDENE
DECOSTER GEORGES	ROZENLAAN 23	8401	BREDENE
DECRAECKER JOZEF	COUPURESTRAAT 20	8401	BREDENE
DECROOS PAUL	KLAPROZENLAAN 38	8400	OOSTENDE
DECROOS STEFAAN	PARKLAAN 1	8401	BREDENE
DECROP ROBERT	OUD Vliegplein 29	8400	OOSTENDE
DECUYPER ELISABETH	DRIFTWEG 207	8401	BREDENE
DEFEVER CYRIEL	DUINENSTRAAT 171	8401	BREDENE

DEFEVER GERARD	P. ELISABETHLAAN 94	8401 BREDENE
DEFEVER JULIA	ROZENLAAN 21	8401 BREDENE
DEFURNE BERNARD	KAPITTELSTRAAT 53	8230 OUDENBURG
DEFURNE H	KAPELLESTRAAT 1	8420 DE HAAN
DEFURNE JAN	PARKLAAN 8	8401 BREDENE
DEGEEST GASTON	PAUWHOF LAAN 35	8401 BREDENE
DEGRAEVE ERIC	VERENIGINGSTRAAT 6	8400 OOSTENDE
DEGRIJSE GUSTAAF	NIEUWSTRAAT 64	8401 BREDENE
DEGRIJSE-SOBRY	PERZIKKENLAAN 28	8400 OOSTENDE
DEGROOTE DANIEL	SCHIETBAANLAAN 34	8400 OOSTENDE
DEGROOTE J. P.	ACACIALAAN 8	8401 BREDENE
DEHAESE MAURICE	VELDSTRAAT 1	8401 BREDENE
DEKETELAZERE mevr	RUE DE VISE 34	4544 DALHEM
DEKEYSER DIRK	DR. V. D. WEGHEPLEIN 5	8401 BREDENE
DEKEYSER EMIEL	DR. V. D. WEGHEPLEIN 5	8401 BREDENE
DEKEYSER WILLY	PARKLAAN 29	8401 BREDENE
DEKEYSER-DECOO	KAPELLESTRAAT 155	8401 BREDENE
DEKEYSER-DEWAELE	DUINENSTRAAT 33	8401 BREDENE
DEKNUYDT RAYMOND	DRUIVENLAAN 23	8400 OOSTENDE
DELAERE ERIC	BRUGSE STEENWEG 57	8401 BREDENE
DELANGHE GILBERT	KAPELLESTRAAT 145	8401 BREDENE
DELAYE NORBERT	AARKRIJKESTRAAT 301	8250 EERNEGEM
DELEERSNIJDER MARC	MOLENSTRAAT 40	8400 OOSTENDE
DELEU REDGY	POPULIERENLAAN 76	8401 BREDENE
DELILLE GEORGES	BUURTSPOORWEGSTR. 55	8401 BREDENE
DEL RUE GEORGE	STAESSENSTRAAT 25	8401 BREDENE
DEL RUE-LIEVENS	IEPERSTRAAT 22	8400 OOSTENDE
DEMAEGDT ROBERT	KIEVITSTRAAT 17	8400 OOSTENDE
DEMEERE HENRI	DRIFTWEG 135	8401 BREDENE
DEMETS LIEVEN	DUINENSTRAAT 280	8401 BREDENE
DEMUYNCK GERMAIN	BEDEVAARTSTRAAT 3	8401 BREDENE
DENDOOVEN-PYRA	HOUTEMSTRAAT 1	3320 HOEGAARDEN
DENECKER FRANS	P. ALBERTLAAN 87	8400 OOSTENDE
DEPAUW HYACINTHE	ROZENLAAN 9	8401 BREDENE
DEPECKER DIRK	MOLENSTRAAT 57 b. A2	8401 BREDENE
DEPREZ FERNAND	AZALEASTRAAT 10	8400 OOSTENDE
DEPUTTER mevr	MEEUWENLAAN 15	8401 BREDENE
DERINCK URBAIN	KAPELLESTRAAT 7	8401 BREDENE
DEROO GILBERT	NUKKERSTRAAT 25	8401 BREDENE
DERUDDER ROGER	F. PROVOOSTPLEIN 7	8401 BREDENE
DESCHACHT DANIEL	LOTUSLAAN 19	8400 OOSTENDE
DESCHACHT GUSTAAF	LARIKSENLAAN 14	8400 OOSTENDE
DESCHACHT JACKIE	P. ALBERTLAAN 27	8400 OOSTENDE
DESCHACHT JULIEN	V. D. SCHRAEGENSTR. 14	8401 BREDENE
DESCHAPPER EUGEN	MARIAKERKELAAN 8	8400 OOSTENDE
DESCHAPPER JAN	GELIJKHEIDSTRAAT 56	8400 OOSTENDE
DESMET VALEER	BELLERIE 13	9002 LEDEBERG
DESMET-RAES F.	WERKSTRAAT 42	9000 GENT
DESOPPER GEORGES	H. VANBLAERESTRAAT 9	8401 BREDENE
DESPLENTER VALERE	MONIKKENSTRAAT 21	8401 BREDENE
DESSIN J. P.	FAZANTENLAAN 31	8401 BREDENE
DESWAEF EMMANUEL	KOERSLAAN 2	8401 BREDENE
DESWELGH REMI	ZUIDSTRAAT 3	8401 BREDENE
DEUSS JEANNE	VELDSTRAAT 42	8200 BRUGGE
DEVENT GEORGES	URSELLAAN 13	8300 KNOKKE
DEVILLERS JEAN	T. VANLOOSTRAAT 51	8400 OOSTENDE
DEVISCH LUC	H. HARTLAAN 15	8400 OOSTENDE
DEVOS ANDRE	K. ASTRIDLAAN 18	8401 BREDENE

DEVOS FERNAND	RUITERLAAN 8	8401 BREDENE
DEVOS J.P.	KLAPROZENLAAN 9	8401 BREDENE
DEVOS SYLVANO	KAPELLESTRAAT 307	8401 BREDENE
DEVRIENDT WILLY	BRUGSE STEENWEG 53	8401 BREDENE
DEWEVER ERIC	DORPSTRAAT 46	8401 BREDENE
DEWILDE GUSTAAF	BEDEVAARTSTRAAT 6	8401 BREDENE
DEWULF DANIEL	KOERSLAAN 61	8401 BREDENE
DEWULF GEIRGES	PATER G.DEFEVERSTR 1	8401 BREDENE
DEWULF_HEUS	OUDE ZAK 13	8000 BRUGGE
DIERICK LUCIE	L.PARETLAAN 16	8401 BREDENE
DILLEN RAYMOND	PONTONSTRAAT 14	8400 OOSTENDE
DIRICKX KAMIEL	TABORALAAN 182	8400 OOSTENDE
DOOMS ROGER	MOLENSTRAAT 17	8401 BREDENE
DOUVERE ETIENNE	BREDENE STEENWEG 4	8400 OOSTENDE
DOUVERE THEOPHIEL	ZANDVOORDESTRAAT 385	8400 OOSTENDE
DREESEN JAN	RODE KRUISSTRAAT 4	8400 OOSTENDE
DUBOIS RENE	NIEUWSTRAAT 60	8401 BREDENE
DUBUY ANDRE	GROENENDIJKSTR. 109	8401 BREDENE
DUBUY PIETER	ZIJDELING 8	8401 BREDENE
DUCHATEAU FRANCOIS	P.BENOITLAAN 20A	8401 BREDENE
DUFLOU	OUD VliegVELD 63	8400 OOSTENDE
DUFOUR MAURICE	SLUIZENSTRAAT 10	8401 BREDENE
DUMON ALFONS	P.ELISABETHLAAN 82	8401 BREDENE
DUMON ANDRE	ZEESTERLAAN 27	8401 BREDENE
DUMON MARIA	DRIFTWEG 1	8401 BREDENE
DUMON MICHELINE	P.ALBERTLAAN 85	8400 OOSTENDE
DUTOIT LUCIEN	BRUGSE STEENWEG 174	8401 BREDENE

NAAM	ADRES	GEMEENTE
E.H.ASPESLAGH E.	BREENDONKLAAN 2	8401 BREDENE
E.H.HEMERYCK D.	KERKSTRAAT 8	8401 BREDENE
E.H.NEIRYNCK	SPANJESTRAAT 6	8850 ARDOOIE
E.Z.ST.VINCENTIUS	NUKKERSTRAAT	8401 BREDENE
E.ZUSTERS	P.BENOITLAAN 13	8401 BREDENE
E.Z. H.VINCENTIUS	DORPSTRAAT 144	8401 BREDENE
BECKHOUT RAOUL	WAGENMAKERSTRAAT 1	8401 BREDENE
EEREBOUT JAN	BOSDUIVENSTRAAT 4	8401 BREDENE
EEREBOUT ROGER	KAPELLESTRAAT 229	8401 BREDENE
ELECTRA DUMBO-WEST	TRAMSTATIONSTR.30	8290 LEKE
ELEWAUT JOZEF	BEDEVAARTSTRAAT 6	8401 BREDENE
ENEMAN JULIEN	DRIFTWEG 75	8401 BREDENE
ENEMAN LUC	H.CONCIENCELAAN 2	8401 BREDENE
EVERAERDT PIERRE	DUINENSTRAAT 13	8401 BREDENE
EVERAERT WILLY	DUINENSTRAAT 19	8401 BREDENE
FAICT HERMAN	STEENOVENSTRAAT 28	8401 BREDENE
FAICT MARC	STEENOVENSTRAAT 28	8401 BREDENE
FALISE J.P.	H.SERRYSLAAN 78 b. 19	8400 OOSTENDE
FARAZYN DANIEL		
FERIER MAURICE	DUINDOORNLAAN 13	8400 OOSTENDE
FERMANS ROGER	S.DEBRUYNESTRAAT 45	8400 OOSTENDE
FEYS HENRI	COCKERILLSTRAAT 8	8400 OOSTENDE
FISCHER ANDRE	HALFWEGHUIS 36	8220 JABBEKE
FISCHER CARLOS	MOLENSTRAAT 92	8401 BREDENE
FLEDERICK ANTOINE	F.HALSSTRAAT 8	8401 BREDENE
FLORYN PIERRE	VAN HEMBDENSTR. 56	8401 BREDENE
FOCKEDEVY ROGER	MELKERIJSTRAAT 2	8400 OOSTENDE
FONTEYNE GILBERTE	HALFWEGHUIS 36	8220 JABBEKE
FRANCIER JAAK	TORHOUTSTEENWEG 509	8400 OOSTENDE

FRANCO YVONNE	DUINENSTRAAT 184	8401	BREDENE
GALAND ROGER	DE COUSEMAKERSTR. 1	2000	ANTWERPEN
GELDHOF LOUIS	NUKKERSTRAAT 8	8401	BREDENE
GERRIS ERIC	A.RODENBACHLAAN 9	8401	BREDENE
GERYL ANDRE	BOSDUIVENSTRAAT 12	8401	BREDENE
GERYL AUGUST	NIEUWE DOKSTRAAT 38	8400	OOSTENDE
GERYL ROGER	PLANTENSTRAAT 22	8400	OOSTENDE
GESELLE GUIDO	STROOBLOEMLAAN 33	8400	OOSTENDE
GEVAERT AMEDEE	ONAFHANKELIJKHEID. 4	8400	OOSTENDE
GEVAERT FERDINAND	DUINENSTRAAT 40	8401	BREDENE
GEVAERT-RO TSAERT	DUINENSTRAAT 322	8401	BREDENE
GEVAERT-VANSTEENKIST	DUINENSTRAAT 28	8401	BREDENE
GHEERAERT JOHN	DUINHELM LAAN 7	8401	BREDENE
GILLIAERT ETIENNE	KAPELLESTRAAT 239	8401	BREDENE
GOEKINT JULIEN	ZANDVOORDESCHORRE 65	8400	OOSTENDE
GOES RENAUD	TULPENLAAN 1	8401	BREDENE
GOETHALS KAMIEL	BRUGSE STEENWEG 163	8401	BREDENE
GOETHALS PIERRE	PLASSENDALESTEENW. 19	8400	OOSTENDE
GOMBERT LAURENT	DRIFTWEG 31	8401	BREDENE
GROENEVINCK FIRMIN	POLDERSTRAAT 21	8401	BREDENE
GRYSON-MESTDAGH	ST. RICQUIERSTRAAT 6	8401	BREDENE
GUNST MARCEL	ZANDHEUVEL 1 b.C12	8401	BREDENE
GUNST WILLY	VELDSTRAAT 18	8401	BREDENE
HAECK KAMIEL	P. BENOITLAAN 22	8401	BREDENE
HAEVERMAET ROGER	PARKLAAN 10	8401	BREDENE
HALLEMEERSCH ANDRE	AALSTSTRAAT 10	8401	BREDENE
HALSBERGHE CAMIEL	MADLIEFJESLAAN 66	8400	OOSTENDE
HANDSCHOEWERKER E.	MOLENSTRAAT 50	8401	BREDENE
HARTMANN JEAN	DEVEDELEERSTRAAT 9	1500	HALLE
HELSMOORTEEL AUGUST	SPORTSTRAAT 18	8401	BREDENE
HELSMOORTEEL ROGER	DRIFTWEG 153	8401	BREDENE
HELSMOORTEEL WERNER	HASSETSTRAAT 1	8401	BREDENE
HELSMOORTEEL-BOEY	ZANDSTRAAT 79	8401	BREDENE
HENDRYCK FREDDY	BATTERIJSTRAAT 22	8420	DE HAAN
HERRLING A. mevr	P. MARIE JOSELAAN 11	8401	BREDENE
HERSSENS ANNIE	SLUISVLIETLAAN 102	8401	BREDENE
HESCHBURG FERNAND	KEERWEG 30	8401	BREDENE
HOLLEVOET ALBERT	SLUIZENSTRAAT 99	8401	BREDENE
HOLLEVOET GASTON	ANTWERPENSTRAAT 14	8401	BREDENE
HOLLEVOET GOEDELE	WILGENLAAN 32	8400	OOSTENDE
HOSTE REDGY	VOORHAVENLAAN 167	8400	OOSTENDE
HOSTE ROGER	P. ELISABETHLAAN 71	8401	BREDENE
HOSTE-VANBESIEN	DORPSTRAAT 29	8401	BREDENE
HOSTEN WILFRIED	ST. RICQUIERSTRAAT 10	8401	BREDENE
HOSTYN VBERNARD	DORPSTRAAT 32	8401	BREDENE
HOSTYN JAN	ZWALUWSTRAAT 118	8400	OOSTENDE
HOSTYN JEF	F. ORBANSTRAAT 89	8400	OOSTENDE
HOSTYN NORBERT	BRUSSELSTRAAT 18	8400	OOSTENDE
HOSTYN PAUL	BRUGGELAAN 12	8401	BREDENE
HUBERT MICHEL	BUURTSPoorWEGSTR. 60	8401	BREDENE
HUBRECHTSEN FREDDY	GERSTSTRAAT 35A	8400	OOSTENDE
HUYGHE-KIMPE	GROENENDIJKSTR. 141	8401	BREDENE
HUYGHEBAERT ANDRE	VERBONDENENLAAN 8	8401	BREDENE
HUYS SYLVAIN	KWADEWEG 3	8401	BREDENE
INGELBRECHT WILFRIED	KAPELLESTRAAT 121	8401	BREDENE
INGHELBRECHT ANDRE	WILGENLAAN 46	8400	OOSTENDE
IPPEL SIMON	VERENIGINGSTRAAT 161	8400	OOSTENDE
JANSSSENS JUUL	WYDBOS 26	2440	GEEL

JONCKHEERE CYRILLE	NOORDEDESTRAAT 54	8401 BREDENE
JONCKHEERE GASTON	ROZENLAAN 15	8401 BREDENE
JONCKHEERE GEERT	DUINENSTRAAT 157	8401 BREDENE
JONCKHEERE LEON	VREDESTRAAT 30	8401 BREDENE
JONCKHEERE ROBERT	VELDSTRAAT 40	8401 BREDENE
JONCKHEERE ROGER	DRIFTWEG 133	8401 BREDENE
JOSEPH RUDY	KEERWEG 61	8401 BREDENE
JOZEF GILBERT	TER CUEREPLEIN 5	8401 BREDENE
KERCKHOF KAREL	PLASSENDALE STW.4	8401 BREDENE
KERCKHOF MARCEL	K.ASTRIDLAAN 55A	8401 BREDENE
KIMPE MARCEL	DUINENSTRAAT 35B	8401 BREDENE
KIMPE PIERRE	6 TTR POST 10	B.S.D.
KLAUSING JOSEPH	KONINGINNELAAN 34 b2	8400 OOSTENDE
KNOCKAERT CYRIEL	VREDESTRAAT 22	8401 BREDENE
KNOCKAERT CYRIEL	NOORDZEESTRAAT 32	8401 BREDENE
KNOCKAERT RICHARD	VAARTSTRAAT 9	8401 BREDENE
KNOCKAERT ROGER	TABORALAAN 234	8400 OOSTENDE
KNUDDE MARCEL	DORPSTRAAT 92	8401 BREDENE
KYNDT OMER	GISTELSTEENWEG 11	8230 OUDENBURG
LABEKE RONNY	MOLENSTRAAT 21	8401 BREDENE
LABEKE-MASSART	ZUIDSTRAAT 6 b.5	8401 BREDENE
LACOERE ANDRE	VERENIGINGSTRAAT 20	8401 BREDENE
LAGA LAURENT	POLDERSTRAAT 131	8401 BREDENE
LAGA ROGER	BRABANTSTRAAT 2	8400 OOSTENDE
LAGAST RAYMOND	DRIFTWEG 79	8401 BREDENE
LAGROU WILFRIED	GOLFSTRAAT 66	8401 BREDENE
LAMBERSY JOHAN	MOLENSTRAAT 18	8401 BREDENE
LAMBRECHT GUSTAAF	VOORHAVENLAAN 173	8400 OOSTENDE
LAMBREZ GREGOIRE	DUINENWEG 347	8430 MIDDELKERKE
LAMS EDMOND	BLAKMEERS 40	1790 HEKELGEM
LAMS MARIA	DUINENSTRAAT 330 b.3	8401 BREDENE
LANTSOGHT JACQUES	A.PLOVIEPLEIN 22	8401 BREDENE
LAPON PAUL	LELIELAAN 10	8400 OOSTENDE
LASSAT WILLY	SPAARZAAMHEIDSTR.48	8401 BREDENE
LATESTTE HUBERT	ACHT ZALIGHEDEN 2	8240 GISTEL
LATESTTE OSCAR	F.VINCKELAAN 68	8401 BREDENE
LAUWEREINS ERIC	STEENW.OP GISTEL 238	8400 OOSTENDE
LAUWEREYNS MARTINE	POLDERSTRAAT 54	8401 BREDENE
LAUWEREYNS MICHEL	KREEKSTRAAT 2	8400 OOSTENDE
LAUWEREYNS ROLAND	BUURTSPoorWEGSTR.91	8401 BREDENE
LAUWEREYNS YVETTE	NUKKERSTRAAT 11	8401 BREDENE
LEBBE LODEWIJK	P.G.DEFEVERSTR. 1a	8401 BREDENE
LECLUYSE DANY	STAESSENSTRAAT 22	8401 BREDENE
LECOUTTER MARIA	DRIFTWEG 63	8401 BREDENE
LEIRMAN ANDRE	TABORALAAN 130	8400 OOSTENDE
LEMS ANDRE	NUKKERWIJKSTRAAT 2	8401 BREDENE
LERMYTE ALBERT	MARIAKERKELAAN 18	8400 OOSTENDE
LEVEKE WILLY	ZEELAAN 12	8401 BREDENE
LIEVENS WILLY	DORPSTRAAT 74	8401 BREDENE
LINGIER DANIEL	WAGENMAKERSTRAAT 18	8401 BREDENE
LINGIER JAAK	DORPSTRAAT 95	8401 BREDENE
LINGIER R.mevr	DORPSTRAAT 104	8401 BREDENE
LONCKE ROGER	VOORHAVENLAAN 151	8400 OOSTENDE
LOY ALFRED	DUINHELMLAAN 5	8401 BREDENE
LOY MARC	MOLENSTRAAT 9	9430 NIEUWERKERKE
LOY WALTER	KAPELLESTRAAT 12	8230 OUDENBURG
LUCA EDGARD	KAPELLESTRAAT 12	8230 OUDENBURG
LUCA ROBERT	P.ALBERTLAAN 71	8401 BREDENE

LUCIDARME ALBERT	SLUISVLIETLAAN 67	8401	BREDENE
LUST DIRK	SPAARZAAMHEIDSTR. 56	8401	BREDENE
LUST GASTON	VINGERLINGSTR. 17 b16	8400	OOSTENDE
MAENE DANIEL	MONIKKENSTRAAT 18	8401	BREDENE
MAERTENS BERNARD	ST. PAULUSSTRAAT 40	8400	OOSTENDE
MAES JACKIE	H. ZWAENEPOELSTRAAT 1	8401	BREDENE
MAEYAERT BERT	PLASSENDALESTEENW. 6A	8401	BREDENE
MAHIEU M. C.	DUINENSTRAAT 123	8401	BREDENE
MAHIEU RAYMOND	DUINENSTRAAT 186	8401	BREDENE
MAHIEU WILLY	ZANDSTRAAT 33	8401	BREDENE
MAJOR JAMES	KERKSTRAAT 25	8400	OOSTENDE
MAJOR WALTER	E. LAPONSTRAAT 10	8400	OOSTENDE
MAKELBERGE	G. GESELLESTRAAT 29	8401	BREDENE
MAKELBERGE JOHNNY	P. ALBERTLAAN 13	8400	OOSTENDE
MAKELBERGE RONNY	GOED TER PAUW 8	9130	LOCHRISTI
MAKELBERGHE JANNIE	BREENDONKLAAN 12	8401	BREDENE
MARCHAL W mevr	ALBERTI WANDELING 37	8400	OOSTENDE
MAREST PAUL	DORPSTRAAT 96	8401	BREDENE
MARLEIN WILLY	F. VINCKELAAN 97	8401	BREDENE
MARTENS GHISLAIN	FRANKRIJKLAAN 5	8401	BREDENE
MASSCHELEYN PATRICK	MOLENSTRAAT 58	8401	BREDENE
MASSELEYN ERIC	PAUWHOFLAAN 22	8401	BREDENE
MASSENHOVE ALFONS	ZANDVOORDESTRAAT 58	8400	OOSTENDE
MASSENHOVE FRANCINE	A. BEERNAERTSTR. 24	8400	OOSTENDE
MAWET JEANINE	IJZERLAAN 6	8401	BREDENE
MECHELE JULIEN	SPAARZAAMHEIDSTR. 38	8401	BREDENE
MEESSCHAERT CHARLES	DUINENSTRAAT 169	8401	BREDENE
MEESSCHAERT HENRI	K. ASTRIDLAAN 53	8401	BREDENE
MEESSCHAERT OSCAR	LANDWEG 9	8401	BREDENE
MEESSCHAERT ROLAND	NIEUWE STEENWEG 192	8420	DE HAAN
MEEZE ROMAIN	P. MARIE JOSELAAN 6	8401	BREDENE
MELIS ETIENNE	DUINENSTRAAT 345	8401	BREDENE
MELIS GODELIEVE	SLUISVLIETLAAN 104	8401	BREDENE
MESTDAGH FRANS	GOLFSTRAAT 23	8401	BREDENE
MESTDAGH MARTHA	GENTSTRAAT 10	8401	BREDENE
MESTDAGH MONIQUE	GOLFSTRAAT 23	8401	BREDENE
METDEPENNINGEN FRANK	ZUIDOOSTWIJK 8	8401	BREDENE
METSU ROLAND	ZANSTRAAT 91	8401	BREDENE
METSU WALTER	ASTRIDLAAN 15B	8401	BREDENE
METSU WILLY	DR. E. MOREAULAAN 263	8400	OOSTENDE
MEYERS ALFONS	SLUISVLIETLAAN 42	8401	BREDENE
MEYNS CHARLES	IJZERLAAN 2	8401	BREDENE
MEYSMAN LOUIS	BUURTSPOORWEGSTR. 52	8401	BREDENE
MEYSMAN ROLAND	BUURTSPOORWEGSTR. 52	8401	BREDENE
MINNE GERMAIN	ZANDSTRAAT 105	8401	BREDENE
MISSIAEN ROBERT	LIBELLAAN 6	8400	OOSTENDE
MOERMAN NESTOR	NIEUWSTRAAT 7	8400	OOSTENDE
MOLLEMAN JESSIE	DUINHELMLAAN 4	8401	BREDENE
MOMMERENCY OSCAR	ROZENLAAN 25	8401	BREDENE
MONBALIU ANDRE	DR. E. MOREAULAAN 51	8400	OOSTENDE
MONTENY ROLAND	SPAARZAAMHEIDSTR. 39	8401	BREDENE
MOYAERT GEORGES	PARKLAAN 55	8401	BREDENE
MUYLAERT FREDDY	BATTERIJSTRAAT 38	8420	KLEMSKERKE
MYNY ROSETTE	NUKKERSTRAAT 26	8401	BREDENE
NAESSEN PIERRE	VIOLIERENLAAN 10	8401	BREDENE
NAESSENS DANIEL	P. VERCOULLIESTR. 29	8400	OOSTENDE
NEELS ERNA	EKSTERSTRAAT 8	8401	BREDENE
NEIRINCK ROBERT	DORPSTRAAT 86	8401	BREDENE

NEIRYNCK HENRI	BENEDIKTIJNERSTR. 16	8401 BREDENE
NEYT POL	DORPSTRAAT 31	8401 BREDENE
NOLLE C	XANTENERSTR. 126	D.5000 KOLN
NOWAK RICHARD	ZANDHEUVEL 1 b.6B	8401 BREDENE
NYSSSEN JULES	DORPSTRAAT 20	8401 BREDENE
OLIVIER ALBERT	DRIEKERKENSTRAAT 20	8620 BISSEGEN
OPSTAELE ROGER	L.PARETLAAN 24	8401 BREDENE
ORLANS RICHARD	PARELHOENSTRAAT 66	9000 GENT
PANCOUCKE R	9 GP OP TELECOM	4090 POST 41 BSD
PAREIN JOS	BRUGSE STEENWEG 57A	8401 BREDENE
PASSCHYN FREDDY	DRUIVENLAAN 9	8400 OOSTENDE
PATTYN WILLY	MOLENSTRAAT 60	8401 BREDENE
PIERLOOT ROLAND	ELISABETHLAAN 21	8400 OOSTENDE
PIETERS ETIENNE	P.BENOITLAAN 30	8401 BREDENE
PIETERS WILLY		8400 OOSTENDE
PILLE-BEUSELINCK	DUINENSTRAAT 15	8401 BREDENE
PINCKET JOZEF	GROENENDIJKSTR. 149	8401 BREDENE
PIOLON FRANS	OLMENLAAN 31	8400 OOSTENDE
PITTELJON GUSTAAF	FRANKRIJKLAAN 36	8401 BREDENE
PITTERY GILBERT	BUURTSPOORWEGSTR. 87	8401 BREDENE
PLAETEVOET JAAK	ROZEMARIJNSTRAAT 12	8400 OOSTENDE
PLOVIE ARIANE	KRIEKESTRAAT 54	8250 EERNEGEM
PLOVIE MARCEL	EIGEN HAARDSTRAAT 9	8400 OOSTENDE
POITIER ESTHER	GROENENDIJKSTR. 80	8401 BREDENE
POPPE MARCEL	VAN ISEGEMLAAN 33 / 8	8400 OOSTENDE
POPPE ROGER	SPAARZAAMHEIDSTR. 76	8401 BREDENE
POPPE-MESTDAGH	FRANKRIJKLAAN 3	8401 BREDENE
POTTIER LIONEL	F.VINCKELAAN 37	8401 BREDENE
PROVOOST EMIEL	P.MICHIELSLAAN 33	8400 OOSTENDE
PUIS GUSTAAF	KEERWEG 23	8401 BREDENE
PUTZEYS RENE	V.D.SCHRAEGENSTR. 14	8401 BREDENE
PUYSTIENS FRANS	DERBYLAAN 1	8401 BREDENE
PYRA CAMIEL	KAPELLESTRAAT 131	8401 BREDENE
PYRA GEORGES	DORPSTRAAT 74	8401 BREDENE
PYRA GERARD	SLUISVLIETLAAN 62	8401 BREDENE
PYRA RAF	KERKSTRAAT 44	8300 KNOKKE
PYRA REMI	VICLIERENLAAN 18	8401 BREDENE
QUESTIER MARCEL	ST.RICQUIERSTRAAT 11	8401 BREDENE
QUESTIER ROGER	FRANKRIJKLAAN 16	8401 BREDENE

NAAM	ADRES	GEMEENTE
RAES-SCHALLIER H.	PARKLAAN 20	8401 BREDENE
RAMAKERS MARIA	GENTSTRAAT 32	8401 BREDENE
RAU RAYMOND	TORHOUTSTW.7 b.14	8400 OOSTENDE
REMAUT JEANETTE	ST.P.& P.PLEIN 9	8400 OOSTENDE
REUNBROECK JENNY	LEOPOLDIILAAN 14 b13	8400 OOSTENDE
REUNBROECK RENE	VOORHAVENLAAN 171	8400 OOSTENDE
REUNBROECK ROGER	SPAARZAAMHEIDSTR. 88	8400 OOSTENDE
REYBROUCK MAURICE	H.ZWAENEPOELSTRAAT 5	8401 BREDENE
RIGAUX FREDDY	TER HEYDELAAN 336	2100 DEURNE
RIVIERE EMMANUEL	ST.RICQUIERSTRAAT 16	8401 BREDENE
ROMMEL GABRIEL	WEG N.ZWARTBERG 195	3660 OPGLABEEK
ROMMELAERE YVAN	VAN TYGHEMLAAN 59	8400 OOSTENDE
ROORYCK DANIEL	LEOPOLDIILAAN 3	8400 OOSTENDE
ROOSE ROGER	STUIVERSTRAAT 290	8400 OOSTENDE
ROSSEEL ANDRE	HOEFIJZERLAAN 81	8420 DE HAAN
ROSSEEL GEORGES	DR.E.MOREAULAAN 65	8400 OOSTENDE
RO TSAERT DIERK	JOOS D.T.BEERSTL. 16	8401 BREDENE

RO TSAERT FREDDY	FRANKRIJKLAAN 6	8401 BREDENE
RO TSAERT RENE	DORPSTRAAT 4	8401 BREDENE
ROUSELLE MARC	NOORDEDE STRAAT 91	8401 BREDENE
ROUSELLE ROBERT	DRIFTWEG 25	8401 BREDENE
ROUSSEAU J. P.	KEERWEG 1	8401 BREDENE
RUBBEN JAN	STEENSTRAAT 54	2070 EKEREN
RUBBEN KAREL	CAPUCYNENLAAN 11	9300 AALST
RUYSCHAERT AIME	DUINENSTRAAT 153	8401 BREDENE
SAELENS MARIE	POLDERSTRAAT 135	8401 BREDENE
SMAEY WILLY	BATTERIJSTRAAT	8420 KLEMSKERKE
SAMYN JAN	GROENENDIJKSTR. 73	8401 BREDENE
SAUDEMONT PAULA	VERSTELLESTRAAT 1	8400 OOSTENDE
SCHAMP EDMOND	DUINENSTRAAT 135	8401 BREDENE
SCHAMP YVAN	ZEESTERLAAN 40	8401 BREDENE
SCHILLEWAERT ARTHUR	GOLFSTRAAT 14	8401 BREDENE
SCHILLEWAERT EDDY	DORPSTRAAT 30	8401 BREDENE
SCHILLEWAERT F.	NUKKERSTRAAT 67	8401 BREDENE
SCHRAM RAYMONDE	GROENENDIJKSTR. 1	8401 BREDENE
SCHUYESMANS ROBERT	HOFSTRAAT 28 b.32	8400 OOSTENDE
SERVAES GHISLAIN	TORHOUTSE STEENW.328	8400 OOSTENDE
SERVAES-STERCKX	TORHOUTSE STW. 328	8400 OOSTENDE
SEYNAEVE RAPHAEL	H. ZWAENEOELSTR. 11	8401 BREDENE
SEYS WILLY	OOSTSTRAAT 36	8400 OOSTENDE
SIMOENS-HAUTEKIET	KEIGNAERTLAAN 56	8400 OOSTENDE
SINNAVE RENE	F. VINCKELAAN 51	8401 BREDENE
SLEGERS JEAN	KAPELLESTRAAT 177	8401 BREDENE
SMETS FRANS	DRIFTWEG 17	8401 BREDENE
SMISSAERT EMIEL	H. SERRUYSLAAN 4 b.9	8400 OOSTENDE
SMISSAERT RITA	NUKKERSTRAAT 97	8401 BREDENE
SMITH JOHN	VERBONDENENLAAN 2	8401 BREDENE
SNOECK FREDDY	DUINENSTRAAT 324	8401 BREDENE
SOETE FRANCOISE	L. PARETLAAN 19	8401 BREDENE
SPEGELAERE ROGER	LEOPOLDSTRAAT 17	8100 TORHOUT
STADSBIBLIOTHEEK	FEESTPLEIN 1	8400 OOSTENDE
STAELENS MARC	STUIVERSTRAAT 306	8400 OOSTENDE
STAELENS MAURICE	WERKTUIGKUNDIGESTR23	8400 OOSTENDE
STANDAERT R	DAHLIALAAN 54	8400 OOSTENDE
STEEN HUBERT	MORINENLAAN 27	8401 BREDENE
STEEN YVAN	KASTEELLAAN 4	8401 BREDENE
STEENACKER HENRI	L. V. TYGHEMLAAN 55	8400 OOSTENDE
STEENACKER ROGER	SLUIZENSTRAAT 109	8401 BREDENE
STEENHUYSSSE FRANS	SLUIZENSTRAAT 107	8401 BREDENE
STORME RACHEL	SLUIZENSTRAAT 238	8401 BREDENE
STRAGIER RICHARD	DARWINLAAN 121A	8401 BREDENE
STROBBE JACQUES	DRIFTWEG 41	8401 BREDENE
STUBBE CHRISTIAAN	DRIFTWEG 51	8401 BREDENE
STUBBE JOZEF	SLUISVLIETLAAN 75	8401 BREDENE
T'JAMPENS RIK	DUINENSTRAAT 244	8401 BREDENE
T'JAMPENS-MESTDAGH	GOLFSTRAAT 17	8401 BREDENE
TACK MARCEL	P. ELISABETHLAAN 34	8401 BREDENE
TACQ JACQUES	P. MARIE JOSELAAN 9	8401 BREDENE
TAILLIAERT ROGER	ZEGELAAN 16B	8401 BREDENE
TAS OSCAR	LEGEWEG 228	8020 OOSTKAMP
TEETAERT RAYMOND	DIKSMUIDESTRAAT 33	8370 BLANKENBERGE
TERRYN HENRIETTE	BUURTSPOORWEGSTR.89	8401 BREDENE
TERRYN REDGY	VREDESTRAAT 33	8401 BREDENE
TEUNKEN MARIE	ZUIDSTRAAT 2	8401 BREDENE
THOEN HUGO	ERFGOEDLAAN 7	9800 DEINZE
TIMMERMANS ROGER	S. SEBASTIAANSTR. 24	8400 OOSTENDE

TOURLOUSE HENRI	ZEESTERLAAN 35	8401	BREDENE
TOUSSEYN JACQUES	P.BENOITLAAN 34	8401	BREDENE
TRATSAERT RAYMOND	SPAARZAAMHEIDSTR.51	8401	BREDENE
TULPIN MEDARD	NOORDEDESTRAAT 112	8401	BREDENE
VALCKE GUIDO	V.D.STICHELENSTR.135	8400	OOSTENDE
VAN ACKER LAURENTIUS	DUINENSTRAAT 151	8401	BREDENE
VAN CAILLIE ANDRE	VERENIGINGSTRAAT 36	8400	OOSTENDE
VAN CANNEYT mevr	HASSELTSTRAAT 3 b3	8401	BREDENE
VAN CAUTER MARC	NUKKERSTRAAT 58	8401	BREDENE
VAN CLEVEN WILLY	PARKLAAN 32	8401	BREDENE
VAN CRAEYNEST R.	BLAUWKASTEELSTR.103	8400	OOSTENDE
VAN DAELME GEORGES	VAARTSTRAAT 3	8401	BREDENE
VAN DAELE SERGE	COUPURESTRAAT 7	8401	BREDENE
VAN DE WALLE PAUL	ALBATROSSTRAAT 15	8400	OOSTENDE
VAN DEILE ROGER	POLDERSTRAAT 85	8401	BREDENE
VAN DROOGENBROECCCK G	KAPELLESTRAAT 22	8401	BREDENE
VAN DYCK DYMPHA	EUROPALAAN 1	2610	WILRIJK
VAN DYCKE GILBERT	NIEUWPOORTSTW. 597	8400	OOSTENDE
VAN HOOREN FREDDY	RINGLAAN ZUID 106	8420	DE HAAN
VAN ISACKER JACQUES	BREENDONKLAAN 49	8401	BREDENE
VAN ISEGHEM AUGUST	STOCKHOLMSTRAAT 47	8400	OOSTENDE
VAN LAERE GERARD	BUURTSPOORWEGSTR.63	8401	BREDENE
VAN MOORTELO ROBERT	ZEESTERLAAN 23	8401	BREDENE
VAN RICKSTAL HENDRIK	ZWALUWENSTRAAT 63	8400	OOSTENDE
VAN STEENE ALINE	STOKERSTRAAT 5	8400	OOSTENDE
VAN VLAANDEREN R.	F.VINCKELAAN 5	8401	BREDENE
VAN WALLEGHEM MEDARD	DUINENSTRAAT 2	8401	BREDENE
VANACKER R.	PARKLAAN 70	8401	BREDENE
VANALDERWEIRELDT E	E.HAMMANSTRAAT 14	8400	OOSTENDE
VANBAELENBERGHE A.	VOORHAVENLAAN 33	8400	OOSTENDE
VANBAVICKHOVE M.	SLUIZENSTRAAT 234	8401	BREDENE
VANBIERVLIET-MARLEIN	GULDENSPOREN.2 b13	8400	OOSTENDE
VANBUREN ROGER	PAUWHOF LAAN 52	8401	BREDENE
VANCOILLIE DANIEL	BOSDUIFLAAN 20	8420	DE HAAN
VANDE CASTEELE LOUIS	ST.RICQUIERSTRAAT 17	8401	BREDENE
VANDE WALLE GINO	DORPSTRAAT 82	8401	BREDENE
VANDE WEGHE JAN	P.ALBERTLAAN 70	8400	OOSTENDE
VANDECASTEELE ANDRE	WILGENLAAN 11	8420	KLEMSKERKE
VANDECASTEELE CHARL.	BREENDONKLAAN 26	8401	BREDENE
VANDECASTEELE HENRI	MOLENSTRAAT 88	8401	BREDENE
VANDECASTEELE JEAN	SPAARZAAMHEIDSTR.82	8401	BREDENE
VANDEKERCKHOVE M.	BRUSSELSTRAAT 12	8401	BREDENE
VANDEKINDEREN JOZEF	NOORDEDESTRAAT 34	*8401	BREDENE
VANDEMAELE ROLAND	BOTERWEG 8	8983	VLETEREN
VANDEN BUSSCHE M	BUURTSPOORWEGSTR.53	8401	BREDENE
VANDEN BUSSCHE WILLY	F.VINCKELAAN 99	8401	BREDENE
VANDENBERGHE ANDRE	KERAMIEKSTRAAT 2	8400	OOSTENDE
VANDENBERGHE EDWIN	DORPSTRAAT 14	8420	DE HAAN
VANDENBERGHE JOHNNY	BATTERIJSTRAAT 74	8401	BREDENE
VANDENBERGHE MAURICE	E.HAMMANSTRAAT 31	8400	OOSTENDE
VANDENBERGHE WILLY	BENEDIKTIJNERSTR.17	8401	BREDENE
VANDEBOGAERDE C.	SLUIZENSTRAAT 180	8401	BREDENE
VANDEBOGAERDE G.	ANTWERPENSTRAAT 52	8401	BREDENE
VANDEBOGAERDE M	BRUGSE STEENWEG 176	8401	BREDENE
VANDEBON OCTAAF	ZANDHEUVEL 1	8401	BREDENE
VANDEBROUCKE G	POLDERSTRAAT 30	8401	BREDENE
VANDEBROUCKE M	P.ELISABETHLAAN 44/4	8401	BREDENE
VANDENDRIESSCHE	VAARTSTRAAT 33	8401	BREDENE

VANDEPITTE CONSTANT	CHRISTIANELAAN	8420 DE HAAN
VANDEPITTE CYRIEL	NOORDEDESTRAAT 9	8400 OOSTENDE
VANDEPITTE GERMAIN	BLANKENB.STW. 158	8000 BRUGGE
VANDER WAL DANIEL	GENTSTRAAT 60	8400 OOSTENDE
VANDERBEKEN MARCEL	LELIELAAN 8	8240 GISTEL
VANDERGHOTE LEOPOLD	BENEDIKTIJNERSTR.30	8401 BREDENE
VANDERSTICHELEN M.L	KEERWEG 43	8401 BREDENE
VANDERWAL ARTHUR	DORPSTRAAT 69	8401 BREDENE
VANDEVELDE FRANCOIS	CHRISTINA STRAAT 83	8400 OOSTENDE
VANDEWALLE MARIA	POLSTRAAT 14	9080 MOERBEKE
VANDEWALLE WERNER	SPAARZAAMHEIDSTR.34	8401 BREDENE
VANHAVERBEKE EDDY	NIEUWPOORTSESTW.20A	8400 OOSTENDE
VANHOOREN mevr	ZEELAAN 9	8401 BREDENE
VANHOOREN RAYMOND	NOORDZEE STRAAT 8	8401 BREDENE
VANHOUCKE RENE	VREDESTRAAT 16	8401 BREDENE
VANHOUTTE JOZEF	SHELLENLAAN 20	8401 BREDENE
VANHOUTTE MAURICE	VELDSTRAAT 16	8245 SNAASKERKE
VANHOUTTE STAN	OUDENBURGSE STW.32	8400 OOSTENDE
VANHUYFTE MARC	DUINEN STRAAT 168	8401 BREDENE
VANLEENHOVE FRANS	DUINEN STRAAT 35	8401 BREDENE
VANLEENHOVE GILBERT	BATTERIJ STRAAT 66	8401 BREDENE
VANLOO JENNY	KASTEELLAAN 11	8401 BREDENE
VANLOO RENE	DUINEN STRAAT 333	8401 BREDENE
VANMASSENHOVE ALINE	A.PLOVIEPLEIN 10	8401 BREDENE
VANMASSENHOVE ANDRE	ZANDHEUVEL 1 b49	8401 BREDENE
VANMASSENHOVE CAMIEL	P.ASTRIDLAAN 75	8401 BREDENE
VANMASSENHOVE FERN.	DORPSTRAAT 2A	8401 BREDENE
VANMASSENHOVE MARC	WESTBILKLAAN 8240 G1	STEL
*VANMASSENHOVE ROL.	SLUISVLIETLAAN 33	8401 BREDENE
VANMASSENHOVE TONY	P.BENOITLAAN 16	8401 BREDENE
VANMOORTELE ERIC	BENEDIKTIJNERSTR.28	8401 BREDENE
VANNECKE FERNAND	VRIJHEIDSTR.114	8400 OOSTENDE
VANPARYS-PIETERS	A.PLOVIEPLEIN 3	8401 BREDENE
VANREEMST	L.PAKETLAAN 15	8401 BREDENE
VANREEMORTELE ERIC	TARWESTRAAT 57	8400 OOSTENDE
VANSTEENE REMI	ZEESTERLAAN 14	8401 BREDENE
VANSTEENKISTE MAUR.	IJZERLAAN 5	8401 BREDENE
VANSTEENKISTE OSCAR	NUKKERSTRAAT 7	8401 BREDENE
VANSTEENKISTE ROGER	RUITERLAAN 4	8401 BREDENE
VANSTEENKISTE ROLAND	SLUISVLIETLAAN 100	8401 BREDENE
VANTHUYNE GILBERT	DORPSTRAAT 38	8401 BREDENE
VANWALLEGHEM HONORE	CALLAERTWALLEDR.33	8240 GITEL
VANWALLEGHEM RENE	F.ORBANSTR.59	8400 OOSTENDE
VELGHE ALFONS	DORPSTRAAT 120	8401 BREDENE
VELGHE DIRK	K.ASTRIDLAAN 79	8401 BREDENE
VELLE MARCEL	POPUKIERENLAAN 51	8401 BREDENE
VENMANS-CORDIER	KEERWEG 63	8401 BREDENE
VERBANCK KAREL	ZONNELAAN 14	3668 AS
VERBANCK LOUIS	STAESSENSTR. 3	8401 BREDENE
VERBANCK MARIA	DRIFTWEG 65	8401 BREDENE
VERBANCK RICHARD	DRIFTWEG 65	8401 BREDENE
VERBIEST RAYMOND	KAAI STRAAT 19 b2	8400 OOSTENDE
VERBURGH ANDRE	ZWANENLAAN 7	8400 OOSTENDE
VERBURGH EDDY	LONGCHAMPLAAN 101	8400 OOSTENDE
VERCRUYSSSE ANDRE	V.HEMBDENSTR.13	8400 OOSTENDE
VERDUYN E. mevr	V.ISEGEMLAAN 115 b14	8400 OOSTENDE
VERHAEGHE ERIC	GROENENDIJKSTR. 70	8401 BREDENE
VERHAEGHE mevr	NOORDEDESTRAAT 72	8401 BREDENE

VERHAEGHE ROLAND	TOEKOMSTSTRAAT 5	8401	BREDENE
VERHEECKE FRITS	MOLENSTRAAT 48	8401	BREDENE
VERKNOCKE FERNAND	EKSTERSTRAAT 34	8401	BREDENE
VERLAECKE AUGUST	ZANDVOORDESTRAAT 119	8400	OOSTENDE
VERLINDE ANDRE	BENEDIKTIJNERSTR. 24	8401	BREDENE
VERLINDE ROGER	NUKKERSTRAAT 88	8401	BREDENE
VERLONJE WILFRIED	ALBERTIWANDELING 16	8400	OOSTENDE
VERMEERSCH GILBERT	BLAUWKASTEELSTR. 98	8400	OOSTENDE
VERMEERSCH JUVENAL	NUKKERSTRAAT 78	8401	BREDENE
VERMEIRE HERMAN	KLEMSKERKESTRAAT 21	8401	BREDENE
VERMEIRE-DECOO	POLDERSTRAAT 137	8401	BREDENE
VERMEULEN ARSENE	P.G.DEFEVERSTRAAT 22	8401	BREDENE
VERMEULEN ROLAND	DUINENSTRAAT 219	8401	BREDENE
VERMOORTELE ANDRE	KAPELLESTRAAT 61	8401	BREDENE
VERSCOOKEN M.L.	PARKLAAN 24	8401	BREDENE
VERSLUYS KAMIEL	KAPELLESTRAAT 167	8401	BREDENE
VERSLUYS LUCIENNE	ZEESTERLAAN 17	8401	BREDENE
VERSLUYS MARLEEN	BRUSSELSTRAAT 8	8401	BREDENE
VERSLUYS NOEL	BRUSSELSTRAAT 4	8401	BREDENE
VERSLUYS PIERRE	BRUSSELSTRAAT 10	8401	BREDENE
VERSLUYS ROLAND	BRUGSE STEENWEG 53A	8401	BREDENE
VERSLUYS WILLY	KAPELLESTRAAT 167	8401	BREDENE
VERSLYCKEN ELZA	KAPELLESTRAAT 45	8401	BREDENE
VERSTRAETE D.	ENGELENDALELAAN 140	8320	BRUGGE
VERSTRAETE FRANK	BATTERIJSTRAAT 38	8420	KLEMSKERKE
VERSTRAETE FRANK	OVERVLOEDSTRAAT 59	8400	OOSTENDE
VERVAECKE MARCEL	P.MARIE JOSELAAN 3	8401	BREDENE
VIAENE GODELIEVE	FRANKRIJKLAAN 50	8401	BREDENE
VIAENE-VIVEY	A.BEERNAERTSTRAAT 23	8400	OOSTENDE
VIEREN GILBERT	EKSTERSTRAAT 19	8401	BREDENE
VILAIN OMER	ROGIERLAAN 38	8400	OOSTENDE
VIVEY ROLAND	ZANDVOORDESTRAAT 232	8400	OOSTENDE
VLAMYNCK JAN	GROENE SPECHTSTR. 16	8458	OOSTDUINKERKE
VRAMBOUW EMIEL	P.ELISABETHLAAN 46	8401	BREDENE
VRANCKEN PAUL	ZANDHEUVEL 4	8401	BREDENE
VRANCKEN RAYMOND	VICOGNEDIJK 26	8400	OOSTENDE
VRANCKEN WILLY	GROENENDALELAAN 51	8400	OOSTENDE
VROMAN MARC	VICOGNEDIJK 15	8400	OOSTENDE
WALTERS GUIDO	H.BORGERSTRAAT 107	8400	OOSTENDE
WARLOP BERNARD	K.ASTRIDLAAN 62	8401	BREDENE
WETS EDDY	SPREEUWENLAAN 20	8400	OOSTENDE
WEYNE EUGEN	BRUGSE STEENWEG 49	8401	BREDENE
WILLAERT J.P.	VAN DYCKSTRAAT 22	8400	OOSTENDE
WILLEMS TONY	ST.CLARADREEF 28	8000	BRUGGE
WILLEPUT	POPULIERENLAAN 82	8401	BREDENE
WYBO ALFONS	VICOGNELAAN 5	8401	BREDENE
WYNTIN HERMAN	SLUIZENSTRAAT 130A	8401	BREDENE
ZANDERS ROGER	PLASSENDALESTW. 15A	8400	OOSTENDE
ZEEBROECK JEAN	SPAARZAAMHEIDSTR. 15	8400	OOSTENDE
ZWAENEPOEL WALTHER	ZANDSTRAAT 130B	8401	BREDENE
ZWAENEPOEL WILLY	ZEGELAAN 2	8401	BREDENE
ZWART ARIE	KOERSLAAN 47	8401	BREDENE

